

149/1997. (IX. 10.) Korm. rendelet

a gyámhatóságokról, valamint a gyermekvédelmi és gyámügyi eljárásról

A gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény (a továbbiakban: Gyvt.) 162. §-a (1) bekezdésének *a)*, *b)*, *d)*, *e)* és *f)* pontjában, a helyi önkormányzatokról szóló 1990. évi LXV. törvény 7. §-ának (1) bekezdésében, a házasságról, a családról és a gyámságról szóló 1952. évi IV. törvényt (a továbbiakban: Csjt.) módosító 1986. évi IV. törvény 39. §-a (1) bekezdésének *a)* pontjában foglalt felhatalmazás alapján a Kormány a következőket rendeli el:

ELSŐ RÉSZ

ALAPVETŐ RENDELKEZÉSEK

I. Fejezet

Általános rendelkezések

1. §¹

2. § E rendelet alkalmazásában

a) az ítélőképessége birtokában lévő gyermek: az a kiskorú, aki életkorának és értelmi, érzelmi fejlettségének megfelelően képes – meghallgatása során – az őt érintő tények és döntések lényegi tartalmát megérteni, várható következményeit belátni,

b)² törvényes képviselő: a szülői felügyeletet közösen gyakorló mindkét szülő, a szülői felügyeletet egyedül gyakorló egyik szülő, a törvényes képviselő teljes körű vagy részleges gyakorlására a szülők megállapodása alapján jogosult szülő, a vagyonkezelés és a gyermek vagyoni ügyeiben a törvényes képviselő teljes körű vagy részleges gyakorlására a bíróság által feljogosított különélő szülő, a gyám és a gondnok,

c) háztartás: az egy lakásban életvitelszerűen együtt élő személyek,

d) kereső tevékenység: olyan rendszeres munkavégzéssel járó tevékenység, amely után ellenérték jár, ide nem értve a gyermek által az iskolai szünet alatt végzett munkát és a kötelező szakmai gyakorlatot,

e)³ környezettanulmány (helyzetértékelés): az általános közigazgatási rendtartásról szóló 2016. évi CL. törvény (a továbbiakban: Ákr.) szerinti helyszíni szemlén felvett jegyzőkönyv vagy feljegyzés,

f)⁴ szokásos tartózkodási hely: ahol az érintett személy életvitelszerűen tartózkodik,

1 Hatályon kívül helyezte: 331/2006. (XII. 23.) Korm. rendelet 24. § (2) aa). Hatálytalan: 2007. I. 1-től.

2 Megállapította: 629/2022. (XII. 30.) Korm. rendelet 3. §. Hatályos: 2023. I. 1-től.

3 Megállapította: 457/2017. (XII. 28.) Korm. rendelet 40. § (1). Hatályos: 2018. I. 1-től. A hatálybalépését követően indult és a megismételt eljárásokban kell alkalmazni.

4 Beiktatta: 251/2006. (XII. 6.) Korm. rendelet 5. §. Hatályos: 2007. I. 1-től. Ezt követően indult ügyekben és a megismételt eljárásokban kell alkalmazni.

g)¹ *gyámhivatal*: a fővárosi és vármegyei kormányhivatal gyermekvédelmi és gyámügyi feladatkörében eljáró járási (fővárosi kerületi) hivatala,

h)² *településszintű lakóhely*: a polgárok személyi adatainak és lakcímének nyilvántartásában a bejelentett település nevével (a fővárosban a kerülettel) megjelölt lakóhely.

3-5. §³

5/A. §⁴

6. §⁵

II. Fejezet

Az egyes gyámhatósági ügyek közös eljárási szabályai

7. §⁶

Ügyfél⁷

7/A. §⁸ A gyermekvédelmi gondoskodás keretébe tartozó eljárásokban az Ákr.-ben foglaltak vizsgálata nélkül ügyfélnek minősül,

a) amennyiben a gyámhatóság a feladatkörébe tartozó döntést hoz

aa)⁹ a család- és gyermekjóléti szolgálat, valamint a család- és gyermekjóléti központ vezetője,

ab) a területi gyermekvédelmi szakszolgálat (a továbbiakban: gyermekvédelmi szakszolgálat) vezetője,

ac)¹⁰ a gyermek törvényes képviselője, gyermekvédelmi gyámja, helyettes gyermekvédelmi gyámja,

ad)¹¹ az egyes gyámi feladatok ellátására gyámként kirendelt, a Polgári Törvénykönyvről szóló 2013. évi V. törvény (a továbbiakban: Ptk.) 4:122. § (2) bekezdése szerinti gyermekvédelmi nevelőszülő (a továbbiakban: nevelőszülő),

ae)¹² a pártfogó felügyelői szolgálat vezetője, a megelőző pártfogó felügyelő;

b) az általa kezdeményezett eljárásokban a gyermekjogi képviselő;

c)¹³ a védelembe vétel iránti eljárás során a védelembe vételi eljárás eredményességét segítő hozzátartozó vagy más személy (a továbbiakban együtt: védelembe vételt segítő személy).

1 Megállapította: 70/2015. (III. 30.) Korm. rendelet 25. § (1). Módosította: 616/2022. (XII. 29.) Korm. rendelet 22. § a).

2 Beiktatta: 235/2017. (VIII. 18.) Korm. rendelet 5. §. Hatályos: 2017. VIII. 26-tól.

3 A korábbi alcímmel együtt hatályon kívül helyezte: 331/2006. (XII. 23.) Korm. rendelet 24. § (2) ab). Hatálytalan: 2007. I. 1-től. Végre nem hajtható módosítására lásd: 366/2006. (XII. 28.) Korm. rendelet 6. § (1).

4 Hatályon kívül helyezte: 360/2019. (XII. 30.) Korm. rendelet 10. § (11) a). Hatálytalan: 2020. I. 1-től.

5 Hatályon kívül helyezte: 31/2020. (II. 29.) Korm. rendelet 1. § (10) a). Hatálytalan: 2020. III. 1-től.

6 Hatályon kívül helyezte: 331/2006. (XII. 23.) Korm. rendelet 24. § (2) ac). Hatálytalan: 2007. I. 1-től.

7 Beiktatta: 315/2005. (XII. 25.) Korm. rendelet 6. §. Hatályos: 2006. I. 1-től.

8 Beiktatta: 315/2005. (XII. 25.) Korm. rendelet 6. §. A bevezető mondat szövegét módosította: 173/2009. (VIII. 29.) Korm. rendelet 66. § (1) 2. Módosította: 457/2017. (XII. 28.) Korm. rendelet 41. § 1.

9 Módosította: 419/2015. (XII. 23.) Korm. rendelet 14. § 5.

10 Megállapította: 97/2013. (III. 29.) Korm. rendelet 1. §. Módosította: 448/2016. (XII. 19.) Korm. rendelet 16. § a).

11 Megállapította: 70/2014. (III. 13.) Korm. rendelet 1. §. Hatályos: 2014. III. 15-től.

12 Beiktatta: 353/2014. (XII. 29.) Korm. rendelet 4. §. Módosította: 419/2015. (XII. 23.) Korm. rendelet 15. § a).

13 Beiktatta: 194/2024. (VII. 8.) Korm. rendelet 2. §. Hatályos: 2024. VII. 9-től.

Eljárás az illetékességi területen kívül¹

7/B. §² Az eljáró gyámhatóság az illetékességi területén kívül akkor végezhet eljárási cselekményt, ha a személyes, a vagyoni, a szociális, az egészségügyi, a lakás- és egyéb körülmények közvetlen megismerésétől jobb, illetve gyorsabb eredmény várható, mint a megkeresés alkalmazásától.

Az eljárás megindítása

8. § (1) A gyámhatóság - ha jogszabály másképp nem rendelkezik - az eljárást a hatáskörébe tartozó ügyben hivatalból is megindíthatja vagy folytathatja.

(2)³ A gyámhatóság hivatalból

a) megindíthatja az eljárást, ha azt az ítélőképessége birtokában lévő cselekvőképtelen gyermek kéri, amennyiben ez a gyermek érdekében áll,

b)⁴ megindítja az eljárást, ha azt a gyermek veszélyeztetettsége esetén a család- és gyermekjóléti szolgálat, a család- és gyermekjóléti központ vagy a Gyvt. 17. §-ának (1) bekezdésében meghatározott szerv, személy kezdeményezte,

c)⁵ - az egészségügyi intézmény 44/C. § (2) bekezdése szerinti értesítését követően - megindítja az eljárást a Ptk. 4:127. § (1) bekezdés e) pont *eb*) alpontja szerinti esetben.

(3)⁶ Névtelen beadvány alapján az eljárást megindítani akkor szükséges, ha a beadványban feltüntetett körülmények alapján nagy valószínűséggel fennáll a gyermek veszélyeztetettsége. A névtelen beadvány alapján indult eljárás hivatalból indult eljárásnak minősül.

(4)⁷ A gyámhatósági eljárást az e rendeletben meghatározott ügyekben a korlátozottan cselekvőképes gyermek és a cselekvőképességében részlegesen korlátozott személy önállóan is megindíthatja.

(5)⁸ A gyermek bántalmazása, illetve súlyos elhanyagolása vagy egyéb más, súlyos veszélyeztető ok fennállása, továbbá a gyermek önmaga által előidézett súlyos veszélyeztető magatartása miatt indult eljárásban a gyámhatóság a haladéktalanul elkészített vagy a más szerv által elkészített környezettanulmányt követően soron kívül megteszi a gyermek védelme érdekében szükséges intézkedéseket.

(6)-(7)⁹

A kérelem visszautasítása¹⁰

8/A. §¹¹ A gyermek ismételt bántalmazása, elhanyagolása és egyéb más, súlyos veszélyeztető ok fennállása esetén a kérelmet nem lehet kizárólag azon az alapon visszautasítani, hogy a hatóság a kérelmet érdemben már elbírálta, és változatlan tényállás és jogi szabályozás mellett ugyanazon jog érvényesítésére irányuló újabb kérelmet nyújtottak be.

1 Beiktatta: 315/2005. (XII. 25.) Korm. rendelet 6. §. Hatályos: 2006. I. 1-től.

2 Beiktatta: 315/2005. (XII. 25.) Korm. rendelet 6. §. Módosította: 457/2017. (XII. 28.) Korm. rendelet 41. § 2.

3 Megállapította: 315/2005. (XII. 25.) Korm. rendelet 7. § (1). Hatályos: 2006. I. 1-től.

4 Módosította: 419/2015. (XII. 23.) Korm. rendelet 14. § 6.

5 Beiktatta: 192/2024. (VII. 8.) Korm. rendelet 1. §. Hatályos: 2024. VII. 9-től.

6 Az utolsó mondatot beiktatta: 315/2005. (XII. 25.) Korm. rendelet 7. § (2). Hatályos: 2006. I. 1-től.

7 Beiktatta: 315/2005. (XII. 25.) Korm. rendelet 7. § (3). Módosította: 70/2014. (III. 13.) Korm. rendelet 86. § (1) 3.

8 Megállapította: 173/2009. (VIII. 29.) Korm. rendelet 1. §. Módosította: 194/2024. (VII. 8.) Korm. rendelet 19. § 1.

9 Hatályon kívül helyezte: 173/2009. (VIII. 29.) Korm. rendelet 63. § (1) a). Hatálytalan: 2009. X. 1-től. Lásd: 173/2009. (VIII. 29.) Korm. rendelet 61. § (2).

10 Megállapította: 457/2017. (XII. 28.) Korm. rendelet 40. § (2). Hatályos: 2018. I. 1-től.

11 Megállapította: 173/2009. (VIII. 29.) Korm. rendelet 2. §. Módosította: 457/2017. (XII. 28.) Korm. rendelet 41. § 3.

Az eljárás szünetelése¹

8/B. §² Az ügyfél kérelmére az eljárás szünetelésének nincs helye az örökbefogadás engedélyezése iránti eljárásban, a családbafogadó gyám kirendelése iránti eljárásban, valamint a kapcsolattartás rendezése iránti eljárásban.

Irat³

8/C. §⁴ (1)⁵ Az örökbefogadási ügyek elbírálásához szükséges iratok, valamint a hatósági, bírósági döntést tartalmazó közokiratok kivételével a gyámhatóság eltekinthet a nem magyar nyelvű irat hiteles magyar fordításának beszerzésétől, ha a gyámhatóság valamely ügyintézője az adott nyelvből legalább középfokú nyelvtudással rendelkezik. Azon nyelvek listáját, amelyek esetében hiteles magyar fordítás nem szükséges, a gyámhatóság a honlapján közlésezi.

(2) A gyámhivatal hivatalból gondoskodik a gyermek bántalmazásáról, elhanyagolásáról érkezett jelzést vagy kezdeményezést tevő intézmény, személy adatainak zártan történő kezeléséről. A gyámhivatal elutasítja az ügyfélnek a zártan kezelendő adatokat tartalmazó irat azon részébe való betekintésre irányuló kérelmét, amelyből következtetés vonható le a jelzést vagy kezdeményezést tevő intézményre, személyre.

Hiánypótlás⁶

8/D. §⁷ A kérelemre indult eljárásokban a tényállás tisztázása érdekében hiánypótlásra felhívásnak legfeljebb két ízben van helye

Környezettanulmány

9. § (1)⁸ A gyámhatóság a Gyvt. 130. § (2) bekezdésében meghatározottak alapján részletes környezettanulmányt (helyzetértékelést) készít, illetve ennek készítésére felkérhet más személyt vagy szervet, így különösen a család- és gyermekjóléti szolgálatot és a települési önkormányzat jegyzőjét.

(2)⁹ A gyámhivatal környezettanulmány (helyzetértékelés) elkészítésére

a)¹⁰ az örökbefogadhatónak nyilvánításra irányuló eljárás során a család- és gyermekjóléti szolgálatot,

b) az örökbefogadás előtti eljárás és az örökbefogadás engedélyezése iránti eljárás során a gyermekvédelmi szakszolgálatot kérheti fel.

(3)¹¹ A környezettanulmány (helyzetértékelés) során felvett jegyzőkönyv az Ákr.-ben foglaltakon kívül tartalmazza

a) a gyermek

1 Megállapította: 457/2017. (XII. 28.) Korm. rendelet 40. § (3). Hatályos: 2018. I. 1-től.

2 Megállapította: 457/2017. (XII. 28.) Korm. rendelet 40. § (3). Módosította: 31/2020. (II. 29.) Korm. rendelet 1. § (10) b).

3 Beiktatta: 315/2005. (XII. 25.) Korm. rendelet 8. §. Hatályos: 2006. I. 1-től.

4 Megállapította: 70/2014. (III. 13.) Korm. rendelet 2. §. Hatályos: 2014. III. 15-től.

5 Megállapította: 212/2023. (VI. 1.) Korm. rendelet 3. § (1). Hatályos: 2023. VI. 16-tól.

6 Megállapította: 457/2017. (XII. 28.) Korm. rendelet 40. § (4). Hatályos: 2018. I. 1-től.

7 Megállapította: 457/2017. (XII. 28.) Korm. rendelet 40. § (4). Hatályos: 2018. I. 1-től. A hatálybalépését követően indult és a megismételt eljárásokban kell alkalmazni.

8 Megállapította: 174/2012. (VII. 26.) Korm. rendelet 12. § (2). Módosította: 419/2015. (XII. 23.) Korm. rendelet 14. § 7.

9 Megállapította: 360/2010. (XII. 30.) Korm. rendelet 1. §. Hatályos: 2011. I. 1-től.

10 Módosította: 419/2015. (XII. 23.) Korm. rendelet 14. § 7.

11 Megállapította: 315/2005. (XII. 25.) Korm. rendelet 9. §. A bevezető mondat szövegét módosította: 173/2009. (VIII. 29.) Korm. rendelet 66. § (1) 3. Lásd: 173/2009. (VIII. 29.) Korm. rendelet 61. § (2). Módosította: 457/2017. (XII. 28.) Korm. rendelet 41. § 4.

- aa)* lakóhelyén életvitelszerűen tartózkodó hozzátartozók vagy más személyek elérhetőségére vonatkozó adatokat,
ab) gondozásának, nevelésének szempontjából jelentőséggel bíró, a jegyzőkönyv felvételénél jelenlévő személyek elérhetőségére vonatkozó adatokat,
ac) házi orvosának, védőnőjének, amennyiben óvodai, iskolai nevelésben részesül, a közoktatási intézmény vezetőjének elérhetőségére vonatkozó adatokat,
ad) ügyének szempontjából lényeges megállapításokat, a család körülményeinek értékelését;
b) a gondnoksággal érintett személy
ba) életvitele, gondozása szempontjából jelentőséggel bíró, a jegyzőkönyv felvételénél jelenlévő személyek elérhetőségére vonatkozó adatokat,
bb) házi orvosának, pszichiáter szakorvosának elérhetőségére vonatkozó adatokat,
bc) által igénybe vett szociális intézmény vezetőjének elérhetőségére vonatkozó adatokat,
bd) anyagi és szociális körülményeit,
be) ügyének szempontjából lényeges megállapításokat.

Gyámhatósági vélemény az elítélt kiskorú gyermekének védelmében¹

9/A. §² (1) A gyámhivatal a büntetés-végrehajtási intézettől a büntetések, az intézkedések, egyes kényszerintézkedések és a szabálysértési elzárás végrehajtásáról szóló 2013. évi CCXL. törvény (a továbbiakban: Bv. tv.) 188. § (2a) bekezdés c) pontja alapján érkezett megkeresésre 30 napon belül - kivételesen soron kívül, ha a beszámításra figyelemmel a feltételes szabadságra bocsátás esedékes - elkészíti és megküldi a véleményét az elítélt kiskorú gyermekével kapcsolatban.

(2) A gyámhivatal

- a)* a gyermekről rendelkezésre álló gyámhatósági iratok,
b) az elvégzett vagy beszerzett környezettanulmány,
c) a család- és gyermekjóléti központtól kért tájékoztatás,
d) az ítélőképessége birtokában lévő gyermek meghallgatása arról, hogy hazavárja-e az elítéltet,
e) a gyermeket gondozó szülő vagy más személy véleményének megismerése és
f) a szükség esetén beszerzett pedagógiai, pszichológiai és orvosi vélemények alapján alakítja ki a véleményét.

(3) Az ítélőképessége birtokában lévő gyermek meghallgatásától el lehet tekinteni, ha az elítélt szülői felügyeleti jogát a bíróság megszüntette, és az elítélt nem jogosult kapcsolattartásra a gyermekével.

(4) Ha a megkeresésben foglaltak szerint soron kívüli eljárás szükséges, a környezettanulmány elvégzése vagy beszerzése mellőzhető, a fél évnél nem régebbi környezettanulmány felhasználható, valamint a gyermek, a gyermeket gondozó szülő vagy más személy véleménye, illetve a család- és gyermekjóléti központ tájékoztatása telefonon vagy elektronikus levélben is kikérhető.

(5) A gyámhivatal a véleményében rögzíti, hogy

- a)* a gyermek kinek a gondozásában nevelkedik, milyenek a gyermeket nevelő család körülményei, a kiskorú gyermekre nézve kellett-e gyermekvédelmi intézkedést elrendelni,
b) a család életkörülményeiben, kapcsolatrendszerében milyen változások következtek be az elítélés óta,
c) az elítélt szülői felügyeleti joga korlátozásra vagy megszüntetésre került-e, a kapcsolattartást korlátozták-e, vagy elrendelték-e a felügyelt kapcsolattartást,
d) a hozzátartozó sérelmére elkövetett személy elleni erőszakos bűncselekmény esetén annak milyen a hatása a családi viszonyokra, e körben kiemelten azt, hogy a családi kapcsolat felbomlott vagy rendeződött-e,
e) kapott-e támogatást az elítélttől a gyermeket gondozó szülő vagy más személy,

¹ Beiktatta: 10/2021. (I. 20.) Korm. rendelet 1. §. Hatályos: 2021. I. 23-tól.

² Beiktatta: 10/2021. (I. 20.) Korm. rendelet 1. §. Hatályos: 2021. I. 23-tól.

f) ha tartottak kapcsolatot, milyen az elítélt kapcsolata a kiskorú gyermekével, esetlegesen nagykorú gyermekével, a gyermeket gondozó másik szülővel vagy személlyel, és

g) a kiskorú gyermek hazavárja-e az elítéltet,

h) - az alapul szolgáló körülmények megjelölésével - felmerülhet-e a gyermek védelme érdekében az elítélttel szemben - a pártfogó felügyelet külön magatartási szabályaként - távoltartás elrendelésének szükségessége, vagy felmerült-e más, a gyermekkel összefüggő, a feltételes szabadságra bocsátást befolyásoló körülmény.

Hozzájárulás vagy hatósági döntés hiányában befogadott kiskorúról tett jelzés¹

9/B. §² A gyámhivatal a Gyvt. 17. § (3b) bekezdése szerinti jelzés esetén haladéktalanul értesíti a nevelőszülőnél vagy gyermekotthonban ideiglenes hatállyal elhelyezett és a nevelésbe vett kiskorú gondozási helyét és gyermekvédelmi gyámját a kiskorú tényleges tartózkodási helyéről, valamint felhívja őket a gyermek gondozási helyére történő, az értesítéstől számított legfeljebb 2 napon belüli visszaszállítására.

Képviselő

10. § (1) A gyámhatóság az eljárás minden szakaszában hivatalból vizsgálja, hogy a gyermeknek, illetve a gondnokság alatt álló személynek van-e törvényes képviselője.

(2)³

(3)⁴ A szülői felügyeletet közösen gyakorló szülők a gyermek vagyoni ügyeiben - a Ptk. 4:156. § (1) bekezdése alapján - meghatalmazást adhatnak egymásnak, melyet a meghatalmazott szülő köteles az eljárás során a gyámhatóságnak benyújtani.

(4)⁵

(5)⁶ A gyámhivatal, ha érdekellentét áll fenn

a) a gyermek és törvényes képviselője között, eseti gyám útján,

b) a gondnokság alatt álló személy és törvényes képviselője között, eseti gondnok útján

gondoskodik a gyermek vagy a gondnokolt képviselőtéről. A fentiekén túl, a Ptk. 4:163. §-ában és 6:20. §-ában meghatározott egyéb esetekben az eseti gyámot vagy eseti gondnokot a gyámhivatal rendeli ki.

(6)⁷

Meghallgatás

11. § (1)⁸ A gyámhatósági eljárásban a meghallgatást mellőzni lehet, ha a meghallgatás miatti késedelem elháríthatatlan kárral vagy veszéllyel jár, illetve a meghallgatást mellőzni kell, ha a meghallgatandó nagykorú személy ismeretlen helyen tartózkodik. A gyámhatósági eljárásban a cselekvőképtelen ügyfél személyes nyilatkozattételre - az Ákr. 29. § (1) bekezdés c) pontja szerinti módon - akkor hívható fel, ha az a saját érdekét szolgálja és a nyilatkozatától várható bizonyíték más módon nem pótolható.

1 Beiktatta: 455/2024. (XII. 30.) Korm. rendelet 1. §. Hatályos: 2025. I. 1-től.

2 Beiktatta: 455/2024. (XII. 30.) Korm. rendelet 1. §. Hatályos: 2025. I. 1-től.

3 Hatályon kívül helyezte: 173/2009. (VIII. 29.) Korm. rendelet 63. § (1) c). Hatálytalan: 2009. X. 1-től. Lásd: 173/2009. (VIII. 29.) Korm. rendelet 61. § (2).

4 Módosította: 70/2014. (III. 13.) Korm. rendelet 86. § (1) 4.

5 Hatályon kívül helyezte: 477/2016. (XII. 27.) Korm. rendelet 8. § (2) a). Hatálytalan: 2017. I. 1-től.

6 Megállapította: 70/2014. (III. 13.) Korm. rendelet 3. §. Módosította: 384/2017. (XII. 12.) Korm. rendelet 6. §.

7 Hatályon kívül helyezte: 440/2016. (XII. 16.) Korm. rendelet 6. § a). Hatálytalan: 2017. I. 1-től.

8 Megállapította: 21/2012. (II. 29.) Korm. rendelet 2. § (1). Módosította: 24/2015. (II. 20.) Korm. rendelet 7. § a), 457/2017. (XII. 28.) Korm. rendelet 41. § 5.

(2)¹ A gyámhatóság a gyermeket az őt érintő kérdésekben közvetlenül vagy más módon, így különösen a család- és gyermekjóléti szolgálat, valamint a Gyvt. 132. §-ának (1) bekezdésében meghatározott szerv vagy személy útján hallgatja meg.

(3)² A gyámhatóság nem mellőzheti a gyermek közvetlen meghallgatását,

a) ha azt az ítélőképessége birtokában lévő gyermek maga kéri,

b)³ a (4) bekezdésben meghatározott kivétellel a korlátozottan cselekvőképes, valamint az ítélőképessége birtokában lévő cselekvőképtelen gyermek személyi és vagyoni ügyében [Ptk. 2:12. § (4) bekezdése, 2:14. § (3) bekezdése],

c) ha azt külön jogszabály rendeli el.

(4)⁴ Mellőzni lehet a korlátozottan cselekvőképes gyermek, valamint az ítélőképessége birtokában lévő cselekvőképtelen gyermek közvetlen meghallgatását, ha

a)⁵ a kifizetés, valamint a gyámi fenntartásos betétből történő pénzfelvétel éves összege a szociális vetítési alap összegének tízszeresét nem haladja meg, és

b) a törvényes képviselőt gyakorló személy hitelt érdemlően bizonyítja a gyermek beleegyezését. A beleegyezés hitelt érdemlő bizonyításának minősül különösen a szülők vagy más törvényes képviselők magánokiratba vagy közokiratba foglalt nyilatkozata a gyermek véleményéről, vagy ha a gyermek írásban maga is kéri a kifizetést, illetve a pénzfelvételt.

(5)⁶ A (4) bekezdésben foglaltakat a cselekvőképességében részlegesen korlátozott személy meghallgatására megfelelően alkalmazni kell.

(6)⁷ A gyámhatóság a gyermeket törvényes képviselője, illetve egyéb érdekelt jelenléte nélkül is meghallgathatja, ha az a gyermek érdekében áll.

(7)⁸ A gyámhatóság az ügyfelet, illetve az érintett személyt szükség esetén hivatalos helyiségén kívül is meghallgathatja. A meghallgatásra indokolt esetben a cselekvőképtelen személy lakóhelyén, a számára szolgáltatást biztosító nevelési-oktatási intézményben vagy egészségügyi intézményben kerül sor. A meghallgatásra – az örökbefogadási és származás megállapításával összefüggő ügyek kivételével – kép- és hangkapcsolatot egyidejűleg biztosító elektronikus úton is sor kerülhet.

Ismeretlen személy, ismeretlen helyen való távollét, a holtak nyilvánítás kezdeményezése⁹

12. § (1)¹⁰ Ismeretlen az a személy, akinek a Gyvt. 5. §-ának *t*) pontjában meghatározott személyazonosító adatai (a továbbiakban: személyazonosító adat) nem vagy csak részben állnak rendelkezésre, és ezek alapján a polgárok személyi adatainak és lakcímének nyilvántartását kezelő szerv által, illetőleg a központi idegenrendészeti nyilvántartás adatai szerint nem beazonosítható.

(2)¹¹ Az ismeretlen helyen való távollét megállapítását

1 Módosította: 419/2015. (XII. 23.) Korm. rendelet 14. § 8.

2 Megállapította: 262/2001. (XII. 21.) Korm. rendelet 1. §. Hatályos: 2002. I. 1-től.

3 Megállapította: 315/2005. (XII. 25.) Korm. rendelet 11. § (1). Módosította: 70/2014. (III. 13.) Korm. rendelet 86. § (1) 5.

4 Beiktatta: 315/2005. (XII. 25.) Korm. rendelet 11. § (2). Hatályos: 2006. I. 1-től.

5 Megállapította: 668/2020. (XII. 28.) Korm. rendelet 5. § (1). Módosította: 629/2022. (XII. 30.) Korm. rendelet 18. § a).

6 Beiktatta: 315/2005. (XII. 25.) Korm. rendelet 11. § (2). Módosította: 70/2014. (III. 13.) Korm. rendelet 86. § (1) 6.

7 Számozását módosította: 315/2005. (XII. 25.) Korm. rendelet 11. § (2).

8 Megállapította: 212/2023. (VI. 1.) Korm. rendelet 3. § (2). Hatályos: 2023. VI. 16-tól.

9 Megállapította: 70/2014. (III. 13.) Korm. rendelet 4. §. Hatályos: 2014. III. 15-től.

10 Beiktatta: 315/2005. (XII. 25.) Korm. rendelet 12. § (1). Módosította: 276/2006. (XII. 23.) Korm. rendelet 18. § (2) h), 173/2009. (VIII. 29.) Korm. rendelet 66. § (1) 4. Lásd: 173/2009. (VIII. 29.) Korm. rendelet 61. § (2). Módosította: 235/2017. (VIII. 18.) Korm. rendelet 10. § a).

11 Számozását módosította: 315/2005. (XII. 25.) Korm. rendelet 12. § (1).

a)¹ az Országos Rendőr-főkapitányság honlapján közzétett közérdekből nyilvános körözési adat,

b)² a lakcímkivonat,

c) az ismeretlen helyre távozást tanúsító külföldi okirat,

d) egyéb, hitelt érdemlő okirat

alapozza meg.

(3)³ A meghallgatandó személyt ismeretlen helyen tartózkodónak kell tekinteni, ha

a)⁴ a polgárok személyi adatainak és lakcímének nyilvántartását kezelő szerv által közölt adatszolgáltatás szerint bejelentett lakcímmel nem rendelkezik, vagy a nyilvántartásban nem szerepel,

b)⁵ a polgárok személyi adatainak és lakcímének nyilvántartását kezelő szerv által közölt címről vagy az ügyfél az általa megadott címről az idézés „elköltözött” jelzéssel érkezett vissza.

(4)⁶ Az ügyfél személyének és tartózkodási helyének felderítése céljából a gyámhatóság megkeresheti a polgárok személyi adatainak és lakcímének nyilvántartását kezelő szervet, valamint - amennyiben szükséges - a Büntetés-végrehajtás Országos Parancsnokságát.

(5)⁷ Azt a tényt, hogy az ügyfél ismeretlen vagy ismeretlen helyen tartózkodik, a határozatban meg kell állapítani. A határozatot közölni kell

a) ismeretlen személy esetén az eseti gondnokkal,

b) ismeretlen helyen tartózkodó személy esetén az ügygondnokkal.

(6)⁸

12/A. §⁹ Ha a meghallgatandó személy ismeretlen helyen tartózkodik, a gyámhivatal a gyermek vagy a cselekvőképességet érintő gondnokság alatt álló személy érdekében kérheti a bíróságtól az eltűnt személy holtjának nyilvánítását, feltéve, hogy a gyermek vagy a cselekvőképességet érintő gondnokság alatt álló személy törvényes képviselőjének nyilatkozata, szükség esetén egyéb információk beszerzése alapján megállapítható, hogy

a) az érintett személy eltűnésétől öt év eltelt az életben létére utaló bármilyen adat ismertté válása nélkül, és

b) az eltűnt személy közeli hozzátartozója holtjának nyilvánítás iránti kérelmet nem terjesztett elő.

A tárgyalás

13. § (1)¹⁰ A gyámhatóság az e rendelet által meghatározott esetben, valamint szükség esetén, illetve az ügyfél kérelmére tárgyalást tart, melyre az ügyfeleket székhelyére idézheti.

1 Megállapította: 447/2013. (XI. 28.) Korm. rendelet 1. §. Hatályos: 2014. I. 1-től.

2 Megállapította: 14/2003. (II. 12.) Korm. rendelet 4. § (1). Módosította: 276/2006. (XII. 23.) Korm. rendelet 18. § (2) h), 174/2012. (VII. 26.) Korm. rendelet 93. § (1) ea).

3 Megállapította: 14/2003. (II. 12.) Korm. rendelet 4. § (2). Számozását módosította: 315/2005. (XII. 25.) Korm. rendelet 12. § (1).

4 Módosította: 276/2006. (XII. 23.) Korm. rendelet 18. § (2) h), 235/2017. (VIII. 18.) Korm. rendelet 10. § b).

5 Módosította: 276/2006. (XII. 23.) Korm. rendelet 18. § (2) h), 60/2017. (III. 20.) Korm. rendelet 9. §, 235/2017. (VIII. 18.) Korm. rendelet 10. § b), Végre nem hajtható módosítására lásd: 194/2024. (VII. 8.) Korm. rendelet 19. § 2. Módosította: 217/2024. (VII. 31.) Korm. rendelet 1. §.

6 Számozását módosította, szövegét megállapította: 315/2005. (XII. 25.) Korm. rendelet 12. § (1)-(2). Módosította: 276/2006. (XII. 23.) Korm. rendelet 18. § (2) h), 235/2017. (VIII. 18.) Korm. rendelet 10. § c).

7 Megállapította: 173/2009. (VIII. 29.) Korm. rendelet 5. §. Hatályos: 2009. IX. 1-től. A folyamatban lévő ügyekben is alkalmazni kell.

8 Hatályon kívül helyezte: 57/2006. (III. 21.) Korm. rendelet 16. § (7) ab). Hatálytalan: 2006. IV. 1-től.

9 Beiktatta: 70/2014. (III. 13.) Korm. rendelet 5. §. Hatályos: 2014. III. 15-től.

10 Módosította: 194/2024. (VII. 8.) Korm. rendelet 19. § 3.

(2)¹ A gyámhatóság - a gyermek vagy a gondnokság alatt álló személy érdekében - illetékességi területén bárhol tarthat tárgyalást, különösen akkor, ha több ügyfélnek kellene más helységről a székhelyre utaznia. A tárgyalás helyszíne ilyen esetben az ügyfél lakóhelyéhez legközelebb lévő települési önkormányzat polgármesteri hivatalának hivatalos helyisége.

(3)² Ha az ügyfél által kezdeményezett ügyben a gyámhatóság tárgyalást tart és a tárgyaláson az ügyfél nem jelent meg és távolmaradását nem mentette ki, a kérelmét visszavontnak kell tekinteni.

(4)³ Tárgyalás tartására kép- és hangkapcsolatot egyidejűleg biztosító elektronikus úton is sor kerülhet, különösen, ha a gyámhatóságnak az illetékességi területén kívül eső ügyfelet vagy más személyt kell meghallgatnia. A gyámhatóság ilyen esetben az ügyfelet vagy más személyt annak a tényleges tartózkodási helyéhez legközelebb eső gyámhatóság vagy család- és gyermekjóléti központ székhelyére idézi.

13/A. §⁴

A döntés tartalma és közlése⁵

14. §⁶ (1)⁷ A döntés rendelkező részének az Ákr.-ben foglaltakon kívül tartalmaznia kell

a)⁸ a gyermeknek, valamint annak a személynek a személyazonosító adatait, akinek képviselőtére gondnokot rendeltek, továbbá - a (2) bekezdésben foglalt kivétellel - akire nézve jogot, illetve kötelezettséget állapítottak meg,

b) a döntés jogkövetkezményeiről való tájékoztatást, a teljesítés elmulasztásának következményeire történő figyelmeztetést,

c) a döntés végrehajtásában, teljesítésében közreműködő szerv megkeresését.

(2)⁹ Ha a gyámi vagy gondnoki feladatokat olyan személy látja el, akinek ez megbízáson alapuló vagy munkaköri kötelessége, a döntés reá vonatkozóan a nevét, a személyes gondoskodást végző személyek adatainak működési nyilvántartásáról szóló rendelet vagy a hivatásos gondnoki feladatot ellátó személyek képesítési előírásairól szóló rendelet szerinti nyilvántartási számát, valamint a munkáltató, a megbízó, illetve a nevelőszülői hálózat fenntartójának, a nevelőszülői hálózatnak a megnevezését és székhelyét tartalmazza.

(3) Ha a késedelem elháríthatatlan kárral vagy veszéllyel járna, a gyámhatóság a döntést akkor is meghozhatja, ha az (1) bekezdés a) pontjában meghatározott adatok nem állnak vagy csak részben állnak a rendelkezésére.

(4)¹⁰

14/A. §¹¹ A gyámhivatal a gyermekvédelmi szakszolgálattal a döntéseit hivatali tárhelyen keresztül, elektronikus úton közli.

1 Módosította: 174/2012. (VII. 26.) Korm. rendelet 12. § (16) 4.

2 Módosította: 173/2009. (VIII. 29.) Korm. rendelet 66. § (1) 5. Lásd: 173/2009. (VIII. 29.) Korm. rendelet 61. § (2).

3 Beiktatta: 194/2024. (VII. 8.) Korm. rendelet 3. §. Hatályos: 2024. VII. 9-től.

4 A korábbi alcímmel együtt hatályon kívül helyezte: 441/2015. (XII. 28.) Korm. rendelet 24. § c). Hatálytalan: 2016. I. 1-től. Lásd: 441/2015. (XII. 28.) Korm. rendelet 263. §.

5 Megállapította: 315/2005. (XII. 25.) Korm. rendelet 14. §. Hatályos: 2006. I. 1-től.

6 Megállapította: 315/2005. (XII. 25.) Korm. rendelet 14. §. Hatályos: 2006. I. 1-től.

7 A bevezető mondat szövegét módosította: 173/2009. (VIII. 29.) Korm. rendelet 66. § (1) 6. Lásd: 173/2009. (VIII. 29.) Korm. rendelet 61. § (2). Módosította: 457/2017. (XII. 28.) Korm. rendelet 41. § 4.

8 Módosította: 173/2009. (VIII. 29.) Korm. rendelet 63. § (1) d). Lásd: 173/2009. (VIII. 29.) Korm. rendelet 61. § (2).

9 Megállapította: 97/2013. (III. 29.) Korm. rendelet 3. §. Módosította: 194/2024. (VII. 8.) Korm. rendelet 19. § 4.

10 Hatályon kívül helyezte: 173/2009. (VIII. 29.) Korm. rendelet 63. § (1) e). Hatálytalan: 2009. X. 1-től. Lásd: 173/2009. (VIII. 29.) Korm. rendelet 61. § (2).

11 Megállapította: 447/2020. (X. 1.) Korm. rendelet 1. §. Hatályos: 2020. X. 2-től.

15. §¹ Minden olyan ügyben, amelyben a döntés más szerv feladatkörét is érinti, vagy a döntés valamely jog érvényesítéséhez, kötelezettség teljesítéséhez, illetve eljárás lefolytatásához szükséges, az ügyfelet és a feladatkörében érintett más szervet vagy személyt a döntés véglegessé válásáról értesíteni kell.

15/A. §²

Végrehajtás³

16. §⁴ (1)⁵ A családi pótlék természetbeni formában történő nyújtására, az ideiglenes hatályú elhelyezésre, a nevelésbe vételre, a nevelési felügyeletre vonatkozó döntés végrehajtásáról a gyámhivatal gondoskodik. A gyámhivatal, valamint a gyermekvédelmi és gyámügyi feladatkörében eljáró fővárosi és vármegyei kormányhivatal megkeresésére a települési önkormányzat jegyzője közreműködik az ideiglenes hatályú elhelyezés és a nevelésbe vétel végrehajtásában.

(2) Az ideiglenes hatállyal elhelyezett gyermeknek a gondozási helyre viteléről a Gyvt. 72. §-ának (1) bekezdése szerinti beutaló szerv gondoskodik.

(3)⁶

(4)⁷

Eljárási költség⁸

17. §⁹ A gyámhatósági eljárásban közreműködő szakértők díjazására az igazságügyi szakértők díjazásáról szóló jogszabályban foglaltak az irányadók.

17/A. §¹⁰

MÁSODIK RÉSZ

SZÜLŐI FELÜGYELET ÉS A KAPCSOLATTARTÁS

III. Fejezet¹¹

A szülői felügyeleti jog gyakorlásával kapcsolatos ügyek¹²

Általános szabályok¹³

-
- 1 Megállapította: 457/2017. (XII. 28.) Korm. rendelet 40. § (5). Hatályos: 2018. I. 1-től. A hatálybalépését követően indult és a megismételt eljárásokban kell alkalmazni. A korábbi alcímet hatályon kívül helyezte: 457/2017. (XII. 28.) Korm. rendelet 42. § a). Hatálytalan: 2018. I. 1-től.
 - 2 A korábbi alcímmel együtt hatályon kívül helyezte: 457/2017. (XII. 28.) Korm. rendelet 42. § b). Hatálytalan: 2018. I. 1-től.
 - 3 Megállapította: 315/2005. (XII. 25.) Korm. rendelet 18. §. Hatályos: 2006. I. 1-től.
 - 4 Megállapította: 315/2005. (XII. 25.) Korm. rendelet 18. §. Hatályos: 2006. I. 1-től.
 - 5 Megállapította: 457/2017. (XII. 28.) Korm. rendelet 40. § (6). Módosította: 31/2020. (II. 29.) Korm. rendelet 1. § (10) c), 616/2022. (XII. 29.) Korm. rendelet 22. § a).
 - 6 Hatályon kívül helyezte: 457/2017. (XII. 28.) Korm. rendelet 42. § c). Hatálytalan: 2018. I. 1-től.
 - 7 Hatályon kívül helyezte: 173/2009. (VIII. 29.) Korm. rendelet 62. § (1) a). Hatálytalan: 2009. IX. 1-től.
 - 8 Beiktatta: 315/2005. (XII. 25.) Korm. rendelet 18. §. Hatályos: 2006. I. 1-től.
 - 9 Megállapította: 315/2005. (XII. 25.) Korm. rendelet 18. §. Hatályos: 2006. I. 1-től.
 - 10 A megelőző alcímmel együtt hatályon kívül helyezte: 173/2009. (VIII. 29.) Korm. rendelet 63. § (1) h). Hatálytalan: 2009. X. 1-től. Lásd: 173/2009. (VIII. 29.) Korm. rendelet 61. § (2).
 - 11 Megállapította: 70/2014. (III. 13.) Korm. rendelet 6. §. Hatályos: 2014. III. 15-től.
 - 12 Megállapította: 70/2014. (III. 13.) Korm. rendelet 6. §. Hatályos: 2014. III. 15-től.
 - 13 Beiktatta: 70/2014. (III. 13.) Korm. rendelet 6. §. Hatályos: 2014. III. 15-től.

18. §¹ (1) Ha az együtt élő vagy különélő szülők a szülői felügyelet közös gyakorlása körébe tartozó kérdésekben nem tudnak megegyezésre jutni, a Ptk. 4:166. §-a alapján a gyámhivatal döntését a lelkiismereti és vallásszabadság körébe tartozó kérdés kivételével bármelyik szülő kérheti.

(2) Ha a szülői felügyelet közös gyakorlására jogosult különélő szülők a Ptk. 4:165. § (1) bekezdése alapján megállapodnak abban, hogy

a) a szülői felügyelettel kapcsolatos jogokat és kötelezettségeket egymás között megosztják, vagy

b) a jövőre nézve a szülői felügyeletet egyikőjük gyakorolja, a gyámhivatal e megállapodásukat - kérésükre - jegyzőkönyvben rögzíti. A jegyzőkönyvben rögzíteni kell azt a tényt is, hogy a gyermek - megállapodásuk alapján - melyik szülő gondozásában nevelkedik, valamint, hogy a gyermek sorsát érintő lényeges kérdésekben a szülői felügyeleti jogot közösen gyakorolják, feltéve, hogy a bíróság nem rendelkezett ettől eltérően.

(3)² A szülőket tájékoztatni kell arról, hogy a (2) bekezdésben meghatározott megállapodásukat közös megegyezéssel módosíthatják.

A szülői felügyeleti jog feléledésének megállapítása³

19. §⁴ (1) Ha a különélő szülők nem közösen gyakorolják a szülői felügyeleti jogot, és a gyermek azért nem áll szülői felügyelet alatt, mert az őt eddig nevelő szülő szülői felügyeleti joga a Ptk. 4:186. § (1) bekezdés a)-d) vagy i) pontja vagy a Ptk. 4:186. § (3) bekezdése alapján szünetel, vagy szülői felügyeleti jogát a bíróság megszüntette, vagy a gyermeket eddig nevelő szülő meghalt, a gyámhivatal megállapítja a másik szülő szülői felügyeleti jogának feléledését. A gyámhivatal ezzel egyidejűleg felhívja a másik szülőt szülői felügyeleti joga gyakorlására, feltéve, hogy eljárása során megállapítja, hogy

a) a másik szülő nem áll szülői felügyelet megszüntetését kimondó ítélet hatálya alatt,

b) a másik szülő szülői felügyeleti joga nem szünetel a Ptk. 4:186. § (1) bekezdés a)-d) vagy i) pontja vagy a Ptk. 4:186. § (3) bekezdése alapján, vagy

c)⁵ a gyermek harmadik személynél történő elhelyezése iránt nem indokolt pert indítani.

(2) Ha a különélő szülők közösen gyakorolják a szülői felügyeleti jogot, és a gyermeket ténylegesen gondozó szülő szülői felügyeleti joga a Ptk. 4:186. § (1) bekezdés a)-d) vagy i) pontja vagy a Ptk. 4:186. § (3) bekezdése alapján szünetel, vagy szülői felügyeleti jogát a bíróság megszüntette, vagy meghalt, a gyámhivatal felhívja a szülői felügyeleti jogát gyakorló, különélő másik szülőt a gyermek gondozására.

(3) Ha a gyermek szülei együtt élnek és a gyermek azért nem áll szülői felügyelet alatt, mert az őt nevelő egyik szülő szülői felügyeleti jogát a bíróság megszüntette, a másik szülő szülői felügyeleti joga pedig a Ptk. 4:186. § (2) bekezdése alapján szünetel, a gyámhivatal haladéktalanul intézkedik a gyermek gyámság alá helyezése érdekében.

(4) Ha a (3) bekezdés szerinti esetben a szülők között az életközösség megszűnik, az a szülő, akinek szülői felügyeleti jogát a bíróság nem szüntette meg, kérheti a gyámhivataltól szülői felügyeleti joga feléledésének megállapítását és a gyermek számára kirendelt gyám felmentését, feltéve, hogy szülői felügyeleti joga nem szünetel a Ptk. 4:186. § (1) bekezdés a)-c) vagy g)-i) pontja vagy a Ptk. 4:186. § (3) bekezdése alapján.

1 Megállapította: 70/2014. (III. 13.) Korm. rendelet 6. §. Hatályos: 2014. III. 15-től.

2 Megállapította: 360/2019. (XII. 30.) Korm. rendelet 10. § (2). Hatályos: 2020. I. 1-től. A folyamatban lévő hatósági ügyekben is alkalmazni kell.

3 Beiktatta: 70/2014. (III. 13.) Korm. rendelet 6. §. Hatályos: 2014. III. 15-től.

4 Megállapította: 70/2014. (III. 13.) Korm. rendelet 6. §. Hatályos: 2014. III. 15-től.

5 Módosította: 393/2017. (XII. 13.) Korm. rendelet 5. § a).

(5) Az (1)-(4) bekezdés szerinti eljárások során a gyámhivatal minden esetben meghallgatja a korlátozottan cselekvőképes kiskorú szülőt, akinek véleményét megfelelő súllyal figyelembe veszi. A korlátozottan cselekvőképes kiskorú szülőtől gyermekét csak a gyermek érdekében szabad elválasztani és cselekvőképtelen kiskorú szülő esetén is törekedni kell az együttes nevelésükre.

(6) A gyámhivatal a gyámrendelés és a gyámi tevékenység felügyelete során elősegíti, hogy a tizenhatodik életévét betöltött, korlátozottan cselekvőképes kiskorú szülő a gondozási, nevelési jogát és kötelezettségét gyakorolja, kivéve, ha ez ellentétes a gyermek érdekével.

(7) A gyámhivatal az (1) és a (4) bekezdésben meghatározott esetekben határozatában

a) megállapítja a szülő szülői felügyeleti jogának feléledését és felhívja a szülőt a szülői felügyeleti jog gyakorlására,

b) kötelezi a gyermeket gondozó személyt, hogy a gyermeket a szülői felügyeleti joggal rendelkező szülőnek adja ki, és

c) szükség esetén rendelkezik a gyám felmentéséről.

(8) Ha a bíróság úgy rendelkezett, hogy a szülői felügyeletet megszüntető határozatának hatálya kihat a később született gyermekre is, a gyámhivatal megvizsgálja annak lehetőségét, hogy a gyermek másik szülője tudja-e a jövőben gyakorolni szülői felügyeleti jogát. Ha a másik szülő szülői felügyeleti jogának gyakorlása akadályozott, a gyámhivatal megvizsgálja, hogy a gyermek nevelésbe vételének vagy örökbefogadásának feltételei fennállnak-e.

(9)¹ Ha a szülői felügyeleti jog a Ptk. 4:186. § (1) bekezdés d) pontjára tekintettel szünetel és utóbb a szülői felügyeleti jog szünetelésére okot adó körülmény megszűnt, a gyámhivatal

a) megállapítja a bíróság döntése alapján kizárólagos szülői felügyeletet gyakorló szülő szülői felügyeleti joga feléledését,

b) felhívja az a) pont szerinti szülőt a bíróság döntésének megfelelő szülői felügyelet gyakorlására, és

c) kötelezi a gyermeket gondozó szülőt a gyermek meghatározott időn belüli átadására az a) pont szerinti szülőnek.

A gyermek sorsát érintő lényeges kérdésekkel összefüggő gyámhatósági eljárás közös szabályai²

20. §³ (1) Ha a szülők a gyermek sorsát érintő lényeges kérdésekben való vitájuk miatt terjesztenek elő kérelmet a gyámhivatalnál, a gyámhivatal megvizsgálja, hogy a bíróság korlátozta vagy megvonta-e a szülő szülői felügyeleti jogát a vita tárgyát képező kérdésben.

(2) A gyámhivatal a gyermek sorsát érintő lényeges kérdésekkel összefüggő eljárása során a felek együttműködésének előmozdítására és a gyermek érdekében érvényesítésére törekszik.

(3) A gyámhivatal a kérelem előterjesztését követően személyesen meghallgatja a Gyvt. 128. §-ában meghatározott személyeket és a vita eldöntése céljából

a)⁴ felajánlja a 30/A. § (3) bekezdés a) pontja szerinti, vagy

b)⁵ a gyermek érdekében - a szülői felügyeletet gyakorló szülő és a gyermekétől különélő szülő közötti megfelelő együttműködés kialakítása céljából - elrendeli a 30/A. § (3) bekezdés b) pontja szerinti közvetítői eljárás igénybevételét.

(4) A közvetítői eljárás kérelemre vagy hivatalból történő igénybevétele esetén a 30/A-30/D. §-t kell alkalmazni.

1 Beiktatta: 629/2022. (XII. 30.) Korm. rendelet 4. §. Hatályos: 2023. I. 1-től.

2 Megállapította: 70/2014. (III. 13.) Korm. rendelet 6. §. Hatályos: 2014. III. 15-től.

3 Megállapította: 70/2014. (III. 13.) Korm. rendelet 6. §. Hatályos: 2014. III. 15-től.

4 Módosította: 212/2023. (VI. 1.) Korm. rendelet 4. § a).

5 Módosította: 212/2023. (VI. 1.) Korm. rendelet 4. § a).

A gyermek nevének megállapítása ¹

21. §² (1) A települési önkormányzat jegyzője a gyermek családi és utónevének megállapítása érdekében, ha ³

a) ⁴ a szülői felügyeletet közösen gyakorló együtt élő vagy különélő szülők a gyermek családi és utónevének meghatározásával kapcsolatos megállapodásukat a települési önkormányzat jegyzője felhívásától számítva harminc napon belül nem jelentik be, tárgyalást tart a szülők megállapodásának elősegítésére, vagy

b) a gyermek mindkét szülője ismeretlen, határozattal dönt a gyermek családi és utónevéről, egyidejűleg a 62. § (3) bekezdésében foglaltak szerint megállapítja a képzelt szülők adatait.

(2) ⁵ A települési önkormányzat jegyzője az (1) bekezdés a) pontja szerinti intézkedés

a) eredményessége esetén a szülők döntése alapján határozza meg a gyermek nevét, vagy

b) eredménytelensége esetén határozattal dönt a gyermek családi és utónevéről.

(3) ⁶ A települési önkormányzat jegyzője a gyermek utónevének megállapítása érdekében meghallgatja a szülői felügyeleti jogát egyedül gyakorló szülőt, ha a szülő az anyakönyvvezető felhívása ellenére a gyermek utónevét - a felhívás közlésétől számított harminc napon belül - nem határozta meg. Ha a meghallgatás

a) ⁷ eredményre vezet, a települési önkormányzat jegyzője a szülő döntése alapján határozza meg a gyermek nevét, vagy

b) ⁸ nem vezet eredményre, a települési önkormányzat jegyzője határozattal dönt a gyermek utónevéről.

(4) ⁹ A (3) bekezdés szerinti esetben, feltéve, hogy a gyermek családi jogállása rendezett, a települési önkormányzat jegyzője a gyermek utónevének megállapítása érdekében meghallgatja a másik szülőt is, és véleményének figyelembevételével dönt, ha a másik szülő szülői felügyeleti joga szünetel és

a) cselekvőképtelen kiskorú,

b) korlátozottan cselekvőképes kiskorú, vagy

c) a cselekvőképességében a szülői felügyeleti jogok gyakorlása tekintetében részlegesen korlátozott nagykorú személy.

A szülők lakóhelyének vagy a szülők által kijelölt más tartózkodási helynek az elhagyása, a gyermeknek a szülőjével azonos lakóhelyén kívüli tartózkodási helyének kijelölése ¹⁰

22. §¹¹ (1) A szülők lakóhelyének és a szülők által kijelölt más tartózkodási helynek (a továbbiakban együtt: a szülők lakóhelye) elhagyásával kapcsolatos eljárás a tizenhatodik életévét betöltött gyermek, a szülői felügyeleti jogot gyakorló szülő vagy a gyermeket személyesen gondozó és nevelő, vagy a gyermek személyes gondozását és nevelését vállalni szándékozó személy kérelmére indul.

(2) A gyámhivatal a szülők lakóhelye elhagyásának Ptk. 4:152. § (4) bekezdése szerinti jóváhagyása során vizsgálja, hogy a gyermek törvényes képviselője, lakhatása és tartása a kérelemben megjelölt helyen miképpen biztosítható.

1 Megállapította: 70/2014. (III. 13.) Korm. rendelet 6. §. Hatályos: 2014. III. 15-től.

2 Megállapította: 70/2014. (III. 13.) Korm. rendelet 6. §. Hatályos: 2014. III. 15-től.

3 Módosította: 360/2019. (XII. 30.) Korm. rendelet 10. § (10) a).

4 Módosította: 360/2019. (XII. 30.) Korm. rendelet 10. § (10) a).

5 Módosította: 360/2019. (XII. 30.) Korm. rendelet 10. § (10) a).

6 Módosította: 360/2019. (XII. 30.) Korm. rendelet 10. § (10) b), (11) b).

7 Módosította: 360/2019. (XII. 30.) Korm. rendelet 10. § (10) a).

8 Módosította: 360/2019. (XII. 30.) Korm. rendelet 10. § (10) a).

9 Módosította: 360/2019. (XII. 30.) Korm. rendelet 10. § (10) a).

10 Megállapította: 70/2014. (III. 13.) Korm. rendelet 6. §. Hatályos: 2014. III. 15-től.

11 Megállapította: 70/2014. (III. 13.) Korm. rendelet 6. §. Hatályos: 2014. III. 15-től.

(3) A gyámhivatal a (2) bekezdés szerinti eljárása során, ha a gyermek nem intézménybe, hanem magánszemélyhez kíván költözni, köteles a magánszemélyt is meghallgatni és nála környezettanulmányt készíteni.

(4) Ha a gyámhivatal a szülők lakóhelyének elhagyását jóváhagyja, egyúttal tájékoztatja a szülőket, hogy a jóváhagyás - a személyes gondozás és nevelés kivételével - a szülők szülői felügyeleti jogát és tartási kötelezettségét nem érinti.

(5) Ha a gyámhivatal a kérelmet elutasítja és a gyermek a szülők lakóhelyét már jóváhagyás nélkül elhagyta, egyidejűleg kötelezi a gyermeket a visszatérésre, szükség esetén felhívja a gyermek kiadására azt a személyt, aki a gyermeket jogtalanul tartja magánál. Ugyanígy jár el a gyámhivatal abban az esetben is, ha a szülők lakóhelyének elhagyását jóváhagyta, de azt követően a feltételek megváltozása miatt a jóváhagyását visszavonja.

(6)¹ A gyámhivatal közli a családtámogatási ellátást folyósító szervvel a szülők lakóhelye elhagyásának jóváhagyásáról szóló határozatát.

23. §² (1) A szülők közötti vita esetén bármelyik szülő kérheti a gyámhivatal döntését a gyermeknek a szülőjével azonos lakóhelyén kívüli tartózkodási helyének kijelöléséről.

(2) A gyámhivatal a gyermek tartózkodási helyének a Ptk. 4:175. § (2) bekezdése szerinti kijelölése során vizsgálja, hogy a gyermek törvényes képviselője, gondozója, nevelése és tartása a kérelemben megjelölt helyen, a megjelölt személy közreműködésével miképpen biztosítható.

(3) Ha a különélő szülő nem ért egyet a gyermek tartózkodási helyének a szülői felügyeleti jogát gyakorló másik szülő lakóhelyén kívül történő kijelölésével, kérelmére a gyámhivatal eljárása során megvizsgálja, hogy kapcsolattartási jogát milyen módon tudja gyakorolni. A gyámhivatal ezzel egyidejűleg tájékoztatja a különélő szülőt arról, hogy bírósághoz fordulhat a szülői felügyelet gyakorlásának rendezése vagy az egyes szülői felügyeleti jogok gyakorlásának megváltoztatása érdekében.

(4)³ A gyámhivatal indokolt esetben pert indít a gyermek harmadik személynél történő elhelyezése iránt. A gyámhivatal perindítás esetén mérlegeli, hogy a pert a kiskorú gyermek lakóhelye vagy tartózkodási helye szerinti bíróságon indokolt-e megindítani.

A gyermek huzamos időtartamú vagy letelepedés céljából történő külföldi tartózkodási helyének kijelölése⁴

24. §⁵ (1) A szülők közötti vita esetén bármelyik szülő kérheti a gyámhivatal döntését a gyermek

a) huzamos időtartamú külföldi tartózkodási helyének kijelöléséről, ha a gyermek tanulmányok folytatása, munkavállalás vagy más hasonló célból önállóan vagy egyik szülőjével távozik külföldre, vagy

b) letelepedés céljából történő külföldi tartózkodási helyének kijelöléséről, ha a gyermek letelepedés céljából egyik szülőjével külföldre távozik.

(2) A külföldi tartózkodási hely kijelölését kérő szülő a kérelméhez csatolja azokat az okiratokat, így különösen a külföldi hatóság által kiállított környezettanulmányt, iskolalátogatási igazolást, a szülő jövedelemigazolását, befogadó nyilatkozatot, amelyekből megállapítható, hogy a gyermek nevelése, tartása, ellátása és tanulmányainak folytatása külföldön biztosítva van. A környezettanulmány beszerzéséről a szülő kérelmére a gyámhivatal gondoskodik. Ha a szülő még nem kezdte meg külföldön a munkavégzést, a gyámhivatal a jövedelemigazolás helyett elfogadhatja a szülő nyilatkozatát a várható jövedelméről.

1 Módosította: 60/2017. (III. 20.) Korm. rendelet 8. § b).

2 Megállapította: 70/2014. (III. 13.) Korm. rendelet 6. §. Hatályos: 2014. III. 15-től.

3 Megállapította: 393/2017. (XII. 13.) Korm. rendelet 4. § (1). Hatályos: 2018. I. 1-től.

4 Megállapította: 70/2014. (III. 13.) Korm. rendelet 6. §. Hatályos: 2014. III. 15-től.

5 Megállapította: 70/2014. (III. 13.) Korm. rendelet 6. §. Hatályos: 2014. III. 15-től.

(2a)¹ A külföldi tartózkodási hely kijelölését kérő szülő kérelmében nyilatkozik arról, hogy van-e folyamatban a gyermek szülői felügyeletével kapcsolatos per.

(2b)² Ha a gyámhivatal a (2a) bekezdés szerinti nyilatkozat alapján vagy hivatalból tudomást szerez arról, hogy szülői felügyelettel kapcsolatos per van folyamatban, a gyermek külföldi tartózkodási helyének kijelölésére irányuló kérelmet visszautasítja. A gyámhivatal az eljárást megszünteti, ha a szülői felügyelettel kapcsolatos per a gyermek külföldi tartózkodási helyének kijelölésére irányuló kérelem előterjesztésekor már folyamatban van.

(3) A vita elbírálása során a gyámhivatal mérlegeli, hogy a gyermeknek a különélő szülőjével való kapcsolattartását rendező bírósági vagy gyámhivatali határozat végrehajtása nemzetközi szerződés vagy viszonyosság hiányában biztosítható-e.

(4)³ Ha a szülők a gyermek külföldi tartózkodási helyének kijelölésében nem tudnak egyezsége jutni, a gyámhivatal tájékoztatja a feleket a szülői felügyeleti jog gyakorlásának rendezése iránti bírósági eljárás megindításának lehetőségéről, valamint arról, hogy a gyermek tervezett külföldi tartózkodási helyének figyelembevételével kérhetik a kapcsolattartás rendezését vagy annak megváltoztatását. A gyámhivatal tájékoztatása - a gyermek tervezett külföldi tartózkodási helyére figyelemmel - kiterjed a gyermek jogellenes elvitelének várható jogkövetkezményeire.

(5)⁴ A gyermek huzamos időtartamú vagy letelepedés céljából történő külföldre távozása esetén a gyámhivatal

a) határozatában tájékoztatja a gyermek törvényes képviselőjét

aa) a lakcímváltozásra vonatkozó jogszabályban előírt bejelentési kötelezettségéről,

ab) a tanköteles tanuló tanulmányainak külföldön történő folytatására vonatkozó bejelentési kötelezettségéről, és

ac) arról, hogy kérheti a kapcsolattartás megváltoztatását;

b) határozatában tájékoztatja a kapcsolattartásra jogosult szülőt

ba)⁵ arról, hogy ha erre irányuló kérelem hiányában az eljárás során a kapcsolattartás rendezésére, megváltoztatására nem került sor, a külföldre költözést követő három hónapon belül kérheti a gyámhivataltól, a Ptk. 4:181. § (4) bekezdése szerinti esetben a bíróságtól, a kapcsolattartás rendezését, megváltoztatását, feltéve, hogy a gyermek a törvényes képviselőjével az Európai Unió valamely tagállamába jogszerűen távozik, és

bb) a gyermek külföldre költözését követően a kapcsolattartás rendezésére vonatkozó határozat végrehajtása iránti eljárás megindításának lehetőségeiről és feltételeiről;

c) jóváhagyó határozatában rögzíti, hogy a gyermek előre meghatározható vagy előre meg nem határozható huzamos időtartamra, vagy letelepedés céljából távozik külföldre;

d)⁶ kérelemre vagy a gyermek érdekében hivatalból dönt a kapcsolattartás rendezéséről vagy megváltoztatásáról, ideértve a szülők egyezségének jóváhagyását is, a Ptk. 4:181. § (4) bekezdésének hatálya alá tartozó eset kivételével,

e) a gyermek külföldi tartózkodási helyének kijelöléséről szóló határozatát közli a családtámogatási ellátást folyósító szervvel.

f)⁷ jóváhagyó határozatában megállapítja, hogy a jóváhagyás a kérelemben megjelölt helyre a határozat véglegessé válásától számított hat hónapig érvényes, amely határidő eredménytelen elteltét követően - ha a szülői felügyeleti jogot gyakorló szülők között továbbra is vita van - ismételten kérelmet kell benyújtani a gyámhivatalhoz a gyermek külföldi tartózkodási helyének kijelölése érdekében;

1 Beiktatta: 208/2022. (VI. 14.) Korm. rendelet 20. § (1). Hatályos: 2022. VIII. 1-től.

2 Megállapította: 194/2024. (VII. 8.) Korm. rendelet 4. §. Hatályos: 2024. VII. 9-től.

3 Megállapította: 306/2018. (XII. 27.) Korm. rendelet 1. § (1). Hatályos: 2019. I. 1-től.

4 Megállapította: 306/2018. (XII. 27.) Korm. rendelet 1. § (1). Hatályos: 2019. I. 1-től.

5 Módosította: 194/2024. (VII. 8.) Korm. rendelet 19. § 5.

6 Megállapította: 208/2022. (VI. 14.) Korm. rendelet 20. § (2). Módosította: 194/2024. (VII. 8.) Korm. rendelet 19. § 6.

7 Beiktatta: 629/2022. (XII. 30.) Korm. rendelet 5. § (1). Hatályos: 2023. I. 1-től.

g)¹ határozatában kötelezi a gyermek törvényes képviselőjét, hogy a külföldre költözés időpontját igazolható módon közölje a kapcsolattartásra jogosult szülővel és a gyámhivatallal.

(6)² A gyermek külföldi tartózkodási helyének kijelölésére irányuló kérelem elutasítása esetén a gyámhivatal határozatában tájékoztatja:

a) a gyermek törvényes képviselőjét - a gyermek tervezett külföldi tartózkodási helyére figyelemmel - a gyermek jogellenes elvitelének várható jogkövetkezményeiről, és

b) a gyermek szülőjét arról, hogy a gyermek jogellenes elvitelének veszélye esetén figyelmeztető jelzés elhelyezésének elrendelése iránt bírósági polgári nemperes eljárás indítható.

(7)³ Ha a gyermek a gyámhivatal által kijelölt külföldi tartózkodási helyéről visszatér Magyarországra azzal a céllal, hogy itt szokásos tartózkodási helyet létesítsen, ismételt külföldre történő távozásakor újból kérelmet kell benyújtani a gyámhivatalhoz a külföldi tartózkodási hely kijelölése érdekében, feltéve, hogy a szülői felügyeleti jogot gyakorló szülők között továbbra is vita van.

A gyermek állampolgárságának megváltoztatása⁴

25. §⁵ (1) A gyermek állampolgárságának megváltoztatása kérdésében a szülők közötti vita esetén bármelyik szülő kérheti a gyámhivatal döntését.

(2) A gyermek állampolgárságát megváltoztatni kívánó, külföldön letelepedett szülő a kérelméhez csatolja

a) a hontalanság elkerülése érdekében azt az okiratot, amely valószínűsíti a gyermek számára a másik állampolgárság megszerzését, és

b) a külföldön történt letelepedését, jövedelmét igazoló okiratot.

(3) A vita elbírálása során a gyámhivatal mérlegeli, hogy

a) a gyermeknek a különélő szülőjével való kapcsolattartását rendező bírósági vagy gyámhivatali határozat végrehajtása nemzetközi szerződés vagy viszonyosság hiányában biztosítható-e, és

b) a gyermek tanulmányainak külföldön történő folytatása, egészségügyi, szociális ellátásokhoz való hozzájárása vagy egyéb körülmények miatt érdekében áll-e állampolgárságának megváltoztatása.

A gyermek iskolájának, életpályájának megválasztása⁶

26. §⁷ (1) A szülői felügyeletet közösen gyakorló szülők, valamint a szülő és a gyermek között az életpálya kijelölésével és ezzel összefüggésben a gyermek taníttatásával, iskolájának megválasztásával kapcsolatban felmerült vitában a gyámhivatal a szülő vagy a gyermek kérelmére dönt. A korlátozottan cselekvőképes gyermek a kérelmét önállóan is előterjesztheti.

(2) Ha a nevelési-oktatási intézmény jelzi a gyámhivatalnak a gyermek taníttatásával, iskolájának megválasztásával kapcsolatban felmerült vitát, a gyámhivatal tájékoztatja az (1) bekezdés szerinti jogosultakat a kérelem benyújtásának lehetőségéről.

(3) A gyámhivatalnak az eljárás során elsősorban a szülők és a gyermek közötti megegyezésre kell törekednie.

(4) Az eljárás során a gyámhivatal vizsgálja és mérlegeli a gyermek képességeit, eddigi tanulmányait és eredményeit, valamint egészségi állapotát.

1 Beiktatta: 629/2022. (XII. 30.) Korm. rendelet 5. § (1). Hatályos: 2023. I. 1-től.

2 Megállapította: 564/2021. (X. 4.) Korm. rendelet 31. §. Hatályos: 2023. III. 7-től.

3 Beiktatta: 629/2022. (XII. 30.) Korm. rendelet 5. § (2). Hatályos: 2023. I. 1-től.

4 Megállapította: 70/2014. (III. 13.) Korm. rendelet 6. §. Hatályos: 2014. III. 15-től.

5 Megállapította: 70/2014. (III. 13.) Korm. rendelet 6. §. Hatályos: 2014. III. 15-től.

6 Megállapította: 70/2014. (III. 13.) Korm. rendelet 6. §. Hatályos: 2014. III. 15-től.

7 Megállapította: 70/2014. (III. 13.) Korm. rendelet 6. §. Hatályos: 2014. III. 15-től.

(5) A (4) bekezdésben foglaltak vizsgálata során ki kell kérni a nevelési tanácsadó vagy a gyermek nevelési-oktatási intézményének véleményét, továbbá - szükség esetén - a gyermek- és ifjúságpszichiátriai gondozó vagy a gyermek egészségi állapotának megítélésére jogosult egészségügyi szolgáltató szakvéleményét.

A szülők vagyonkezelése ¹

26/A. §² (1) A gyámhivatal a szülők vagyonkezelői jogát kérelemre vagy a gyermek érdekében hivatalból a Ptk. 4:159. §-a alapján korlátozhatja, valamint a vagyoni ügyekben való képviselői jogát egyes vagyoni ügyekre vagy az ügyek meghatározott csoportjára nézve korlátozhatja vagy megvonhatja.

(2) Ha a Ptk. 4:155. § (2) bekezdése alapján felmerül a vagyonkezelő gyám kirendelésének szükségessége, a gyámhivatal megvizsgálja a vagyont juttató személy javaslatát. Ha a vagyonkezelés kizárása a szülői felügyeleti jogot gyakorló szülőt érinti, a vagyonkezelő gyám kirendelésének feltétele, hogy a másik szülő a vagyonkezelésre bármilyen okból ne legyen jogosult, vagy vagyonkezelése a gyermek érdekében ellentétes legyen.

(3) A szülői felügyeleti jogát gyakorló egyik szülő kérelmére a gyámhivatal a szülői felügyeletet közösen gyakorló szülők közül kijelölheti azt a szülőt, aki a gyermek vagyonának kezelője, feltéve, hogy azt a gyermek érdeke indokolja.

(4) A (3) bekezdés szerint indult eljárás során a gyámhivatal a szülőket lehetőség szerint tárgyalás keretében hallgatja meg. A gyermek érdekében a gyámhivatal azt vizsgálja, hogy a szülő

a) eddigi vagyonkezelői feladatait milyen módon teljesítette, és

b) vagyonkezelése során a gyermek gondozásának, nevelésének körülményeit nehezítette, feltételeit elvonta-e.

(5)³ Ha a gyámhivatalnak a család- és gyermekjóléti szolgálat, a család- és gyermekjóléti központ jelzése, a gyermek hozzátartozójának vagy más személynek a bejelentése alapján tudomására jut, hogy a szülői felügyeletet gyakorló szülők gyermekük vagyonának kezelése tekintetében kötelességüket a gyermek érdekeit súlyosan sértő módon nem teljesítik, a gyámhivatal a Ptk. 4:159. §-a szerinti intézkedések közül - a (6) bekezdésben foglaltak figyelembevételével - azt alkalmazza, amellyel legnagyobb biztonsággal megóvható a gyermek vagyona. A gyámhivatal a Ptk. 4:159. §-a szerinti intézkedések közül egyidejűleg többet is alkalmazhat.

(6) A gyámhivatal

a)⁴ a Ptk. 4:159. § a) pontjának alkalmazása során a szociális vetítési alap összegének háromszorosát meghaladó összeget tekinti úgy, hogy azt a rendes vagyonkezelés szabályai szerint készen tartani nem kell,

b) a Ptk. 4:159. § b) pontjának alkalmazása során az ingatlant vagy vagyontárgyat értékbecslés alapján fogadja el biztosítékként,

c)⁵ a Ptk. 4:159. § c) pontjának alkalmazása során elrendeli a gyermeknek a szociális vetítési alap összegét meghaladó pénzének és értéktárgyainak a gyámhivatal részére történő átadását,

d) a Ptk. 4:159. § d) pontjának alkalmazása során a gyámi számadásra vonatkozó szabályok figyelembevételével jár el, és

e) a Ptk. 4:159. § e) pontjának alkalmazásával egyidejűleg vagyonkezelő gyámot rendel a gyermeknek.

1 Beiktatta: 70/2014. (III. 13.) Korm. rendelet 6. §. Hatályos: 2014. III. 15-től.

2 Beiktatta: 70/2014. (III. 13.) Korm. rendelet 6. §. Hatályos: 2014. III. 15-től.

3 Módosította: 419/2015. (XII. 23.) Korm. rendelet 14. § 6.

4 Módosította: 629/2022. (XII. 30.) Korm. rendelet 18. § a).

5 Módosította: 629/2022. (XII. 30.) Korm. rendelet 18. § b).

(7) Ha a szülői felügyeleti jogát gyakorló szülő kérelmére eljárás indul a gyermek vagyoni ügyében, a szülő kérelméhez csatolja a szülői felügyeleti jog gyakorlásáról szóló bírósági határozatot. A gyámhivatal a szülő nyilatkozata és a bíróságnak a szülői felügyeleti jog gyakorlásáról szóló határozata alapján tisztázza, hogy a bíróság a szülői felügyelet gyakorlására, vagy a vagyonkezelés és a gyermek vagyoni ügyeiben a törvényes képviselő teljes körű vagy részleges gyakorlására melyik szülőt jogosította fel.

A törvényes képviselő¹

26/B. §² (1) A gyámhivatal - kérelmére - dönt a szülőnek a Ptk. 2:15. § (1) bekezdése szerinti jognyilatkozatainak jóváhagyásáról.

(2) A kiskorú gyámhatóságnak átadott vagyonáról való szülői jognyilatkozathoz [Ptk. 2:15. § (1) bekezdés *d*) pontja] a (3) bekezdésben meghatározott értékhatártól függetlenül szükséges a gyámhivatal hozzájárulása.

(3)³ A kiskorú gyámhatóságnak át nem adott vagyonáról való rendelkezést érintő, a Ptk. 2:15. § (1) bekezdés *e*) pontja szerinti szülői jognyilatkozathoz abban az esetben szükséges a gyámhivatal jóváhagyása, ha a szülői rendelkezéssel érintett vagyon értéke meghaladja a szociális vetítési alap összegének negyvenötszörösét.

(4) A gyámhivatal a (2) és a (3) bekezdésben foglalt esetben akkor hagyja jóvá a szülő jognyilatkozatát, ha a gyermek vagyonáról való jognyilatkozat megtétele a gyermek érdekében áll.

(5) A gyámhivatal a gyermek ingatlana tulajdonjogának átruházására irányuló törvényes képviselői jognyilatkozat jóváhagyása esetén [Ptk. 2:15. § (1) bekezdés *c*) pontja] a Ptk. 4:159. § *a*) és *c*) pontja szerinti esetben rendeli el a vételár gyámhatósági fenntartásos betétben való elhelyezését.

(6) A gyámhivatal a Ptk. 2:15. § (1) bekezdésében felsorolt jognyilatkozat jóváhagyását elutasítja, ha a jognyilatkozatot tartalmazó okirat alaki szempontból érvénytelen. A jognyilatkozat gyámhivatali jóváhagyása a jognyilatkozat érvényességéhez szükséges - jogszabályban előírt - egyéb feltételeket nem pótolja.

(7)⁴ A gyámhivatal az e § szerinti jognyilatkozatok jóváhagyása iránt a Nemzeti Eszközkezelő Programban részt vevő természetes személyek otthonteremtésének biztosításáról szóló 2018. évi CIII. törvény (a továbbiakban: 2018. évi CIII. törvény) szerinti Lebonyolító (a továbbiakban: Lebonyolító) kérelmére is eljár, ha a jognyilatkozatot a 2018. évi CIII. törvényben meghatározott adásvételi szerződés megkötése, illetve az ingatlan részletvétellel történő megvásárlása során teszik.

Gyámnevezés és a gyámságból való kizárás⁵

26/C. §⁶ (1)⁷ Ha a szülő a gyámot nevező vagy a gyámságból kizáró nyilatkozatát a települési önkormányzat jegyzője előtt teszi, az erről felvett jegyzőkönyvnek tartalmaznia kell a gyermek és a nevezett gyám vagy a gyámságból kizárt személy személyazonosító adatait, valamint a szülő felhívását a lakóhely változásának bejelentésére. A szülő a lakóhelyváltozásról szóló bejelentési kötelezettségének úgy is eleget tehet, hogy a polgárok személyi adatainak és lakcímének nyilvántartását kezelő szervtől kéri, hogy a lakóhelyváltozás tényét közölje a települési önkormányzat jegyzőjével.

1 Beiktatta: 70/2014. (III. 13.) Korm. rendelet 6. §. Hatályos: 2014. III. 15-től.

2 Beiktatta: 70/2014. (III. 13.) Korm. rendelet 6. §. Hatályos: 2014. III. 15-től.

3 Megállapította: 629/2022. (XII. 30.) Korm. rendelet 6. §. Hatályos: 2023. I. 1-től.

4 Megállapította: 373/2020. (VII. 30.) Korm. rendelet 1. §. Hatályos: 2020. VIII. 13-től.

5 Beiktatta: 70/2014. (III. 13.) Korm. rendelet 6. §. Hatályos: 2014. III. 15-től.

6 Beiktatta: 70/2014. (III. 13.) Korm. rendelet 6. §. Hatályos: 2014. III. 15-től.

7 Módosította: 235/2017. (VIII. 18.) Korm. rendelet 10. § d), 360/2019. (XII. 30.) Korm. rendelet 10. § (10) a), c), (11) c).

(2)¹ A szülő lakóhelyének megváltozása esetén a települési önkormányzat jegyzője a gyámnevezést tartalmazó vagy a gyámságból kizáró jognyilatkozatról felvett jegyzőkönyv egy példányát megküldi az illetékessé vált települési önkormányzat jegyzőjének.

A tanköteles gyermek művészeti, sport-, modell vagy hirdetési tevékenység keretében történő foglalkoztatásának bejelentésével összefüggő gyámhatósági feladatok²

26/D. §³ (1)⁴ A gyámhivatal a tanköteles gyermek művészeti, sport-, modell- vagy hirdetési tevékenység keretében történő foglalkoztatásának bejelentését követően ellenőrzi a bejelentésben foglaltakat, és szükség szerint meghallgatja a Gyvt. 128. § (1) bekezdésében meghatározott személyeket.

(2) A gyámhivatal megtiltja a foglalkoztatást, ha az ellentétes a gyermek érdekével.

(3)⁵ Ha a gyámhivatal a gyermek foglalkoztatásának kezdő időpontját követően szerez tudomást olyan tényről, amely alapján a foglalkoztatás a gyermek érdekével ellentétes, haladéktalanul felhívja hatósági ellenőrzés lefolytatására a foglalkoztatás-felügyeleti ellenőrzésre hatáskörrel rendelkező szervet.

IV. Fejezet

A kapcsolattartási ügyek

27. §⁶ (1) A kapcsolattartás célja, hogy

a) a gyermek és a 28. § (1) bekezdése szerinti kapcsolattartásra jogosult személyek (a továbbiakban: kapcsolattartásra jogosult) közötti családi kapcsolatot fenntartsa, továbbá

b) a kapcsolattartásra jogosult szülő a gyermek nevelését, fejlődését folyamatosan figyelemmel kísérje, tőle telhetően segítse.

(2)⁷ A kapcsolattartás formái a folyamatos, az időszakos és a felügyelt kapcsolattartás.

(3)⁸ A folyamatos kapcsolattartás magában foglalja

a) a gyermekkel a gyermek szokásos tartózkodási helyén való személyes találkozást (a továbbiakban: meglátogatás),

b) a gyermeknek a szokásos tartózkodási helyéről rendszeresen, meghatározott időtartamra, a visszaadás kötelezettségével történő elvitelét, meghatározott időtartamú külföldre vitelét, és

c) a gyermekkel személyes találkozás nélkül történő rendszeres kapcsolattartást – így különösen a levelezést, a telefonkapcsolatot, illetve az informatikai eszköz útján való kapcsolatot –, az ajándékozást és a csomagküldést.

(4)⁹ Az időszakos kapcsolattartás magában foglalja a gyermekkel a tanítási szünetek és a többnapos ünnepek időszakában való huzamos együttlétet, a külföldre vitel lehetőségével vagy annak a gyermek érdekében való kizárásával.

(4a)¹⁰ A felügyelt kapcsolattartás elrendelésével a gyámhivatal arra törekszik, hogy a gyermek számára biztonságos körülmények között segítse elő a kapcsolattartásra jogosulttal a családi kapcsolat felépítését vagy helyreállítását.

1 Módosította: 360/2019. (XII. 30.) Korm. rendelet 10. § (10) a), d).

2 Beiktatta: 360/2019. (XII. 30.) Korm. rendelet 10. § (3). Hatályos: 2020. I. 1-től.

3 Beiktatta: 360/2019. (XII. 30.) Korm. rendelet 10. § (3). Hatályos: 2020. I. 1-től.

4 Módosította: 212/2023. (VI. 1.) Korm. rendelet 4. § b).

5 Módosította: 116/2021. (III. 10.) Korm. rendelet 1. §.

6 Megállapította: 315/2005. (XII. 25.) Korm. rendelet 24. §. Hatályos: 2006. I. 1-től.

7 Megállapította: 70/2014. (III. 13.) Korm. rendelet 7. § (1). Hatályos: 2014. III. 15-től.

8 Megállapította: 70/2014. (III. 13.) Korm. rendelet 7. § (1). Hatályos: 2014. III. 15-től.

9 Megállapította: 70/2014. (III. 13.) Korm. rendelet 7. § (1). Hatályos: 2014. III. 15-től.

10 Beiktatta: 70/2014. (III. 13.) Korm. rendelet 7. § (2). Hatályos: 2014. III. 15-től.

(4b)¹ A felügyelt kapcsolattartás esetén a gyermek és a kapcsolattartásra jogosult találkozására a - szakmai programja alapján kapcsolattartási ügyeletet biztosító - család- és gyermekjóléti központ kapcsolattartási ügyeletén vagy más, kapcsolattartással összefüggő tevékenységet nyújtó szolgáltató által biztosított helyszínen (a továbbiakban együtt: a felügyelt kapcsolattartás helyszíne), a kapcsolattartást felügyelő szakember jelenlétében és tanácsadása mellett kerül sor. A felügyelt kapcsolattartás eredményeként - a felügyelt kapcsolattartást biztosító szolgáltató javaslatára - a felügyelt kapcsolattartás helyszínen megvalósulhat a szakember jelenléte nélküli találkozás a gyermek és a kapcsolattartásra jogosult között, kivéve, ha ezt a lehetőséget a kapcsolattartásra vonatkozó döntés kizárta. Nem lehet a felügyelt kapcsolattartás helyszíne olyan gyermekjóléti vagy gyermekvédelmi intézmény, amelytől a bíróság kényszerintézkedésként a büntetőeljárásról szóló 2017. évi XC. törvény 280. §-a szerinti távoltartást, illetve a bíróság vagy az ügyészség a Büntető Törvénykönyvről szóló 2012. évi C. törvény (a továbbiakban: Btk.) 71. § (2) bekezdés *b)* pontja alapján távoltartást rendelt el.

(4c)² A gyámhivatal a felügyelt kapcsolattartást biztosító szolgáltató javaslatára felülvizsgálja a felügyelt kapcsolattartást. A felülvizsgálat eredményeként - ha a kapcsolattartásra jogosult és a 29/A. § (1) bekezdése szerinti kapcsolattartásra kötelezett között nem jött létre egyezség - a gyámhivatal dönt a gyermek érdekében

a) a kapcsolattartás elvitel vagy meglátogatás formájában való gyakorlásáról,

*b)*³ a kapcsolattartás korlátozásáról, megvonásáról,

*c)*⁴ a felügyelt kapcsolattartás fenntartásáról, vagy

*d)*⁵ a kapcsolattartás helyszínének megváltoztatásáról.

(5)⁶ Nincs helye folyamatos kapcsolattartásnak

a) az időszakos kapcsolattartás ideje alatt,

b) a gyermeket gondozó szülőt megillető, a gyermekkel folyamatosan együtt tölthető időtartam alatt, amelynek mértéke

ba) a kapcsolattartásra jogosultat a kapcsolattartást rendező egyezség, illetve a kapcsolattartás engedélyezése tárgyában hozott határozat szerint megillető időszakos kapcsolattartás időtartamát,

bb) ha a kapcsolattartást rendező egyezség, illetve a kapcsolattartás engedélyezése tárgyában hozott határozat nem rendelkezik a kapcsolattartásra jogosultat megillető időszakos kapcsolattartás időtartamáról, a két hetet nem haladhatja meg.

(6)⁷ A gyermek érdekét veszélyeztető körülmény vagy felróható magatartás hiányában a kapcsolattartásra jogosulttól az elvitel, és - különösen, ha a kapcsolattartásra jogosult szülő szokásos tartózkodási helye külföldön van - a meghatározott időtartamú külföldre vitel jogát is magában foglaló kapcsolattartás nem vonható meg.

(7)⁸ A büntetőeljárásban a gyermeket érintően kényszerintézkedésként elrendelt távoltartás esetén felügyelt kapcsolattartásnak nincs helye. A Btk. 71. § (2) bekezdés *b)* pontja alapján a gyermeket érintően, valamint a büntetőeljárásban a gyermek gondozását és nevelését ellátó szülő vagy más személy tekintetében kényszerintézkedésként elrendelt távoltartás esetén a kapcsolattartás kizárólag felügyelt formában biztosítható, súlyos esetben a kapcsolattartási jog megvonható.

1 Megállapította: 10/2021. (I. 20.) Korm. rendelet 2. § (1). Hatályos: 2021. I. 23-tól.

2 Beiktatta: 70/2014. (III. 13.) Korm. rendelet 7. § (2). Hatályos: 2014. III. 15-től.

3 Megállapította: 10/2021. (I. 20.) Korm. rendelet 2. § (2). Hatályos: 2021. I. 23-tól.

4 Megállapította: 10/2021. (I. 20.) Korm. rendelet 2. § (2). Hatályos: 2021. I. 23-tól.

5 Beiktatta: 10/2021. (I. 20.) Korm. rendelet 2. § (3). Hatályos: 2021. I. 23-tól.

6 Megállapította: 251/2006. (XII. 6.) Korm. rendelet 6. §. Hatályos: 2007. I. 1-től. Ezt követően indult ügyekben és a megismételt eljárásokban kell alkalmazni.

7 Megállapította: 70/2014. (III. 13.) Korm. rendelet 7. § (3). Hatályos: 2014. III. 15-től.

8 Megállapította: 10/2021. (I. 20.) Korm. rendelet 2. § (4). Hatályos: 2021. I. 23-tól.

(8)¹ A rendőrség által alkalmazott általános védelmi intézkedés, valamint a Btk. 71. § (2) bekezdés b) pontja alapján a bíróság vagy az ügyészség által a gyermek gondozását, nevelését ellátó szülő vagy más személy tekintetében elrendelt távollattartás esetén a bíróság, illetve a gyámhatóság megvizsgálja a felügyelt kapcsolattartás elrendelésének, súlyos esetben a kapcsolattartási jog megvonásának szükségességét.

28. § (1)² A gyermekkel való kapcsolattartásra mind a szülő, mind a nagyszülő, mind a testvér, továbbá - ha a szülő és a nagyszülő nem él, illetőleg a kapcsolattartásban tartósan akadályozva van, vagy kapcsolattartási jogát önhibájából nem gyakorolja - a gyermek szülőjének testvére, valamint szülőjének házastársa is jogosult.

(2)³ A kapcsolattartás gyámhatósági rendezésére vagy megváltoztatására irányuló kérelmet a korlátozottan cselekvőképes gyermek önállóan is előterjesztheti.

(3)⁴ A kapcsolattartás gyámhatósági rendezése iránt kérelemmel élhet - ha a gyermek hosszabb időn keresztül a háztartásában nevelkedett - a volt mostohaszülő, a volt - Ptk. 4:199. § (2) bekezdése szerinti - nevelőszülő, a volt családbafogadó gyám, és az is, akinek a gyermekre vonatkozó apasági véelmét a bíróság megdöntötte.

(4)⁵ Az (1) bekezdésben meghatározott személyek kapcsolattartását nem érinti a Ptk. 4:133. § (2) bekezdése szerinti közös gyermekké fogadás, ha az a házasság, amelyből az örökbe fogadott gyermek származik, a gyermek szülőjének elhalálózása folytán szűnt meg.

(4a)⁶ Örökbefogadás esetén a kapcsolattartás rendezése során a gyámhivatal vizsgálja a Ptk. 4:133. § (3) és (4) bekezdésében foglalt feltételek fennállását. A Ptk. 4:133. § (4) bekezdése szerinti esetben a vér szerinti szülő akkor jogosítható fel a kapcsolattartásra, ha az a gyermek érdekében áll.

(5)⁷ A gyámhivatal indokolt esetben előmozdítja a szabadságvesztésben vagy előzetes letartóztatásban lévő szülő gyermekével való kapcsolatának fenntartását, ha ez a gyermeket nem veszélyezteti. Ennek érdekében a gyámhivatal a szülő kérelmére, illetve a büntetés-végrehajtási intézet megkeresésére a gyermekkel kapcsolatos információkat adhat.

29. § (1)⁸ A gyámhivatal vita esetében - a Ptk. 4:181. § (2) bekezdésében meghatározottak figyelembevételével - bármelyik fél kérelmére dönt a kapcsolattartásról vagy annak megváltoztatásáról, kivéve, ha a szülő és a gyermek kapcsolattartásának megállapítása a Ptk. 4:181. § (1) vagy (4) bekezdése szerint a bíróság hatáskörébe tartozik.

(2) Különélő szülők kapcsolattartás iránti kérelmének elbírálása előtt tisztázni kell, hogy a szülői felügyeleti jogot egyezségük vagy a bíróság döntése alapján miként gyakorolják, és hogy a különélő szülő jogosult-e kapcsolattartásra.

(3) A gyámhivatal - kérelemre - akkor jogosíthatja fel a gyermek szülői felügyeleti jogától megfosztott szülőjét a kapcsolattartásra, ha a gyermek érzelmi fejlődését a szülőtől való teljes elszakadása veszélyeztetné, vagy ha a gyermek sorsa örökbefogadás útján nem rendezhető.

(4) A gyámhivatal a Ptk. 4:178. § (4) bekezdése szerinti döntése során azt vizsgálja, hogy a kapcsolattartás a gyermek fejlődését és családba való beilleszkedését nem veszélyezteti-e, és az a gyermek érdekében áll-e.

1 Beiktatta: 10/2021. (I. 20.) Korm. rendelet 2. § (4). Hatályos: 2021. I. 23-tól.

2 Megállapította: 14/2003. (II. 12.) Korm. rendelet 9. § (1). Módosította: 70/2014. (III. 13.) Korm. rendelet 87. § (1) b).

3 Megállapította: 70/2014. (III. 13.) Korm. rendelet 8. § (1). Hatályos: 2014. III. 15-től.

4 Megállapította: 70/2014. (III. 13.) Korm. rendelet 8. § (2). Hatályos: 2014. III. 15-től.

5 Számozását módosította: 14/2003. (II. 12.) Korm. rendelet 9. § (2). Módosította: 70/2014. (III. 13.) Korm. rendelet 86. § (1) 7.

6 Beiktatta: 70/2014. (III. 13.) Korm. rendelet 8. § (3). Hatályos: 2014. III. 15-től.

7 Számozását módosította: 14/2003. (II. 12.) Korm. rendelet 9. § (2). Az első mondat szövegét módosította: 275/2008. (XI. 21.) Korm. rendelet 23. § (6) ad). Módosította: 174/2012. (VII. 26.) Korm. rendelet 93. § (1) eb).

8 Megállapította: 70/2014. (III. 13.) Korm. rendelet 9. §. Hatályos: 2014. III. 15-től.

9 Módosította: 10/2021. (I. 20.) Korm. rendelet 9. § a).

(5) A gyermek kapcsolattartásra történő átadásában és a visszavitelkor a gyermek átvételében részt vehet

a) a szülői felügyeletet gyakorló, kapcsolattartásra kötelezett szülő döntése alapján a gyermek gondozásában, nevelésében huzamos időn át részt vevő személy,

b) a kapcsolattartásra jogosult kérelmére és a szülői felügyeleti jogát gyakorló szülő hozzájárulásával a kapcsolattartás során a gyermek gondozásában huzamos időn át részt vevő személy.

29/A. §¹ (1) A gyámhivatal a kapcsolattartást elsősorban tárgyalás megtartása során, a gyermeket gondozó szülő vagy más személy (a továbbiakban együtt: kapcsolattartásra kötelezett) és a kapcsolattartásra jogosult egyezségével törekszik rendezni. Az egyezsében rendelkezni kell

a) a folyamatos, az időszakos, a felügyelt kapcsolattartás gyakoriságáról, időtartamáról, a gyermek meghatározott időtartamú külföldre viteléről,

b) a gyermek, valamint személyes okmányai, ruházata és a kapcsolattartás során szükséges egyéb tárgyai átadásának és visszaadásának helyéről, idejéről, módjáról,

c) - ha felmerül ennek a szükségessége - a gyermek kapcsolattartásra történő átadásában és átvételében a 29. § (5) bekezdése szerint közreműködő személy megnevezéséről,

d) a kapcsolattartást akadályozó körülményekről való kölcsönös tájékoztatási kötelezettségről,

e) az elmaradt kapcsolattartás pótlásának rendjéről, a jogosultnak fel nem róható okból elmaradt kapcsolattartásnak a legközelebbi megfelelő időpontban, de legkésőbb hat hónapon belül történő pótlásának kötelezettségéről,

f) a kapcsolat személyes találkozás nélküli fenntartásának módjáról, szükség esetén gyakoriságáról és időtartamáról, valamint

g) a gyermek elvitelével felmerülő kiadások viseléséről, külön rögzítve, ha a kiadások részben vagy egészben a kapcsolattartásra kötelezettet terhelik.

(2) A gyámhivatalnak az egyezség létrehozása során törekednie kell a felek és a korlátozottan cselekvőképes gyermek közötti megegyezésre. Nem lehet az egyezséget jóváhagyni, ha az ellen az ítélőképessége birtokában lévő gyermek kifejezetten tiltakozik.

(3)² Az egyezséget a gyámhivatal jóváhagyja és határozatba foglalja, ha az megfelel a gyermek érdekének, véleményének és a kapcsolattartás céljának. Az egyezség jóváhagyásával egyidejűleg a feleket tájékoztatni kell a 31. és 32. §-ban, a bírósági polgári nemperes eljárásokban alkalmazandó szabályokról, valamint egyes bírósági nemperes eljárásokról szóló 2017. évi CXVIII. törvény 22/C. § (2) bekezdésében és 22/D. § (2) bekezdésében meghatározott jogkövetkezményekről, továbbá a Ptk. 4:183. §-a szerinti kártérítés és az igazolt költségek megtérítésének lehetőségéről.

(4)³ Az időszakos kapcsolattartás időtartamát a gyermek életkorának és fejlettségének megfelelően kell meghatározni. Tanköteles gyermek esetén a tanítási szünetek időpontjára és tartamára a köznevelésért felelős miniszternek a tanév rendjét meghatározó rendeletében foglaltak az irányadók.

(5) Egyezség hiányában a gyámhivatal - a kapcsolattartás céljának megfelelően - a Ptk. 4:181. § (2) bekezdésében meghatározott szempontok alapján, a kapcsolattartásra jogosult és a kapcsolattartásra kötelezett méltányos érdekére, körülményeire, valamint a gyermek korára, egészségi állapotára, tanulmányi előmenetelére tekintettel, a gyermek érdekében dönt.

(6) A kapcsolattartás rendezése tárgyában hozott határozat rendelkező része a 14. §-ban foglaltakon kívül tartalmazza

a) a folyamatos, az időszakos, a felügyelt kapcsolattartás gyakoriságát, időtartamát, a gyermek meghatározott időtartamú külföldre vitelét,

b) a gyermek, valamint személyes okmányai, ruházata és a kapcsolattartás során szükséges egyéb tárgyai átadásának és visszaadásának helyét, idejét, módját,

1 Beiktatta: 70/2014. (III. 13.) Korm. rendelet 10. §. Hatályos: 2014. III. 15-től.

2 Megállapította: 668/2020. (XII. 28.) Korm. rendelet 5. § (3). Hatályos: 2021. I. 1-től.

3 Módosította: 238/2022. (VI. 30.) Korm. rendelet 11. § 1.

c) - erre irányuló kérelem esetén - a gyermek kapcsolattartásra történő átadásában és átvételében a 29. § (5) bekezdése szerint közreműködő személy megnevezését,

d) a kapcsolattartást akadályozó körülményekről való kölcsönös tájékoztatási kötelezettséget,

e) az elmaradt kapcsolattartás pótlását, a jogosultnak fel nem róható okból elmaradt kapcsolattartásnak a legközelebbi megfelelő időpontban, de legkésőbb hat hónapon belül történő pótlásának kötelezettségét,

f) a kapcsolat személyes találkozás nélküli fenntartásának módját, szükség esetén gyakoriságát, időtartamát,

g) a tájékoztatást a gyermek elvitelével felmerülő kiadások viseléséről és kérelemre döntést arról, ha a kiadások részben vagy egészben a kapcsolattartásra kötelezettet terhelik, és

h)¹ a tájékoztatást a kapcsolattartásra vonatkozó szabályok be nem tartása esetére a 31. és 32. §-ban meghatározott jogkövetkezményekről, továbbá a bírósági polgári nemperes eljárásokban alkalmazandó szabályokról, valamint egyes bírósági nemperes eljárásokról szóló 2017. évi CXVIII. törvény 22/C. § (2) bekezdésében és 22/D. § (2) bekezdésében meghatározott jogkövetkezményekről, továbbá a Ptk. 4:183. §-a szerinti kártérítés és az igazolt költségek megtérítésének lehetőségéről.

(7) A gyámhivatal a felügyelt kapcsolattartás esetén meghatározza a kapcsolattartás helyszínét, gyakoriságát és azt, hogy a kapcsolattartás helyszínén történő találkozásra a kapcsolattartást felügyelő szakember jelenlétében és tanácsadása mellett vagy anélkül kerülhet sor.

(8) A gyámhivatal a felügyelt kapcsolattartásra vonatkozó döntésében kizárhatja a kapcsolattartást felügyelő szakember jelenléte nélküli találkozás lehetőségét, ha a gyermek biztonsága, érdeke ezt indokoltá teszi.

(9) A gyámhivatal nem felügyelt kapcsolattartás esetén is előírhatja, hogy a gyermek kapcsolattartásra történő átadása és átvétele a felügyelt kapcsolattartás helyszínén történjen, ha a gyermek biztonsága ezt szükségessé teszi.

Tájékoztatási kötelezettség, igazolt költségek megtérítése és az elmaradt kapcsolattartás pótlása²

30. §³ (1) A kapcsolattartást akadályozó körülményekről a felek előzetesen, lehetőség szerint írásban vagy egyéb igazolható módon, késedelem nélkül tájékoztatják egymást.

(2)⁴ A gyámhivatal tájékoztatást nyújt a Ptk. 4:183. §-a szerinti kártérítés és igazolt költségek megtérítésének lehetőségéről.

(3)⁵

(4) Az elmaradt kapcsolattartást pótolni kell, ha az a kapcsolattartásra jogosultnak fel nem róható okból maradt el, feltéve, hogy a jogosult a kapcsolattartást szabályozó döntésben foglaltak szerint eleget tett előzetes tájékoztatási kötelezettségének vagy az előre nem látható akadályok felmerülését utólag igazolja.

(5)⁶ Nem tekinthető elmaradt kapcsolattartásnak az időszakos kapcsolattartás idejével és a gyermeket gondozó szülőt a 27. § (5) bekezdés b) pontja alapján megillető, a gyermekkel folyamatosan együtt tölthető időtartammal részben vagy teljesen egybeeső folyamatos kapcsolattartás.

(6) Az elmaradt kapcsolattartás pótlása nem veszélyeztetheti a gyermek egészséges fejlődését.

1 Megállapította: 668/2020. (XII. 28.) Korm. rendelet 5. § (4). Hatályos: 2021. I. 1-től.

2 Beiktatta: 70/2014. (III. 13.) Korm. rendelet 11. § (1). Hatályos: 2014. III. 15-től.

3 Megállapította: 70/2014. (III. 13.) Korm. rendelet 11. § (2). Hatályos: 2014. III. 15-től.

4 Megállapította: 668/2020. (XII. 28.) Korm. rendelet 5. § (5). Hatályos: 2021. I. 1-től.

5 Hatályon kívül helyezte: 668/2020. (XII. 28.) Korm. rendelet 5. § (8) a). Hatálytalan: 2021. I. 1-től.

6 Második mondatát megsemmisítette: 30/2021. (XII. 1.) AB határozat 1. Hatálytalan: 2021. XII. 2-től. Lásd: 30/2021. (XII. 1.) AB határozat 2.

Közvetítői eljárás gyámhatóság általi elrendelése¹

30/A. §² (1)³ A közvetítői tevékenységről szóló 2002. évi LV. törvény (a továbbiakban: Kvtv.) szerinti közvetítői eljárást a kapcsolattartás rendezésével és a szülői felügyeleti jog gyakorlásával összefüggésben a gyámhivatal a felek együttes kérelmére vagy hivatalból rendeli el - az előtte folyó eljárás felfüggesztésével egyidejűleg - végzésben. A közvetítői eljárásban a közvetítő a gyermek érdekében megfelelően segíti elő a felek közötti vitát lezáró megállapodás létrehozását.

(2) Közvetítői eljárást a szülők vagy a kapcsolattartásra a 28. § (1)-(4a) bekezdése szerint jogosult más személyek vehetnek igénybe. A gyámhivatal kizárólag a szülők számára rendelheti el kötelező jelleggel közvetítői eljárás igénybevételét.

(3) A gyámhatósági eljárással összefüggésben alkalmazott közvetítői eljárás lehet

a) gyermekvédelmi közvetítői eljárás vagy

b) támogatott közvetítői eljárás.

(4) A gyermekvédelmi közvetítői eljárás során a felek választása alapján az Országos Gyermekvédelmi Szakértői Névjegyzékbe vagy a közvetítői névjegyzékbe felvett közvetítő nyújt közvetítői szolgáltatást a felek számára. A támogatott közvetítői eljárás során a felek lakóhelye szerinti területi gyermekvédelmi szakszolgálat közvetítője nyújt közvetítői szolgáltatást a felek számára.

(5) A közvetítő

a) gyermekvédelmi közvetítői eljárás esetén a Kvtv.-ben vagy

b) támogatott közvetítői eljárás esetén a Gyvt. 133/A. § (3a) bekezdés b) pontjában meghatározott díjazás mellett biztosítja a közvetítői eljárás lefolytatását.

(6)⁴ A gyámhivatal kérelemre akkor biztosít a Gyvt. 133/A. § (3a) bekezdés b) pontja szerinti költségmentességet a támogatott közvetítői eljárást igénybe vevő félnek, ha az a közvetítői eljárással összefüggő együttműködési kötelezettségének eleget tett, és jövedelme nem haladja meg a szociális vetítési alap összegének négyszeresét.

(7) Ha a közvetítői eljárás eredménytelenül zárul, a gyámhivatal kötelezi a közvetítői eljárás eredménytelenségéért felelős felet vagy feleket a közvetítői eljárás díjának megfizetésére.

30/B. §⁵ (1) A gyámhivatal tájékoztatja a feleket a közvetítői eljárás igénybevételének a lehetőségéről, az eljárás szabályairól és költségeiről, valamint szükséges esetben segítséget nyújt a közvetítő kiválasztásában.

(2) A felek szabadon döntenek és döntésüknek megfelelően a gyámhivatal előtt nyilatkoznak arról, hogy

a) gyermekvédelmi közvetítői eljárás vagy támogatott közvetítői eljárás lefolytatását kérik, továbbá

b) a gyermekvédelmi közvetítői eljárás esetén melyik névjegyzékből melyik közvetítőt választják.

(3) A gyámhivatal a közvetítői eljárás elrendelése esetén dönt a közvetítő személyéről.

(4) A közvetítőt a gyámhivatal a közvetítői eljárást elrendelő határozatának megküldésével kéri fel a közvetítői tevékenység ellátására.

(5) Az első közvetítői megbeszélést a felkérés elfogadásától számított tizenöt napon belül meg kell tartani.

(6) A közvetítő annak érdekében, hogy a gyermek az őt érintő döntések előkészítése során véleményt nyilváníthasson,

a) a korlátozottan cselekvőképes gyermeket kérelmére,

1 Megállapította: 60/2017. (III. 20.) Korm. rendelet 7. § (1). Hatályos: 2017. IV. 4-től.

2 Megállapította: 60/2017. (III. 20.) Korm. rendelet 7. § (1). Hatályos: 2017. IV. 4-től.

3 Módosította: 306/2018. (XII. 27.) Korm. rendelet 10. § a), 31/2020. (II. 29.) Korm. rendelet 1. § (10) d).

4 Módosította: 629/2022. (XII. 30.) Korm. rendelet 18. § a).

5 Megállapította: 60/2017. (III. 20.) Korm. rendelet 7. § (1). Hatályos: 2017. IV. 4-től.

b) az ítélőképessége birtokában lévő cselekvőképtelen gyermeket a felek kérelmére vagy a gyámhivatal javaslatára bevonhatja a közvetítői eljárásba, feltéve, hogy ez a gyermek számára nem jelent túl nagy megterhelést, valamint érzelmi fejlődését a felek által elmondottak, illetve a felek magatartása várhatóan nem veszélyezteti.

30/C. §¹ A közvetítő haladéktalanul értesíti a gyámhivatalt, ha megítélése szerint a gyermek érdekében sürgős intézkedés megtétele indokolt, különösen, ha bármelyik szülővel szemben felmerül a gyermek bántalmazásának vagy súlyos elhanyagolásának gyanúja.

30/D. §² (1) A közvetítő haladéktalanul, de legfeljebb a közvetítői megbeszélés elmaradásától számított öt napon belül értesíti a gyámhivatalt, ha a közvetítői eljárás megindítására a Kvtv. 29. §-a alapján nem került sor.

(2) A közvetítő a közvetítői eljárás befejezéséről nyolc napon belül értesíti a gyámhivatalt. Ha a felek között a közvetítői eljárás során született megállapodás, az értesítés a megállapodás egy példányának megküldésével történik.

(3) Ha a felek a közvetítői eljárás során a 29/A. § (1) bekezdésében foglaltakról nem tudnak teljeskörűen megállapodni, a gyámhivatal a felek között létrejött részegyezség jóváhagyásáról, valamint a vitás kérdésekben a gyermek érdekében dönt.

(4) A gyámhivatal a felek közötti egyezség, részegyezség jóváhagyása esetén a döntésében rögzíti a közvetítői eljárás során született megállapodás tartalmát.

Az átmeneti gondozásban részesülő, az ideiglenes hatállyal nevelőszülőnél vagy gyermekotthonban elhelyezett, valamint a nevelésbe vett gyermekkel való kapcsolattartás³

30/E. §⁴ (1) A kapcsolattartás szabályozása során figyelemmel kell lenni a gyermek családi kapcsolatainak ápolásához való jogára, a gyermek véleményére, mindenekfelett álló érdekére, a gyermekjóléti alapellátás, gyermekvédelmi szakellátás igénybevételének okára, a kapcsolattartásra jogosult magatartására, körülményeire.

(2)⁵ A kapcsolattartás rendezésére irányuló kérelmet el kell utasítani, ha a szülő a gyermek vagy a gyermeket nevelő személy sérelmére elkövetett cselekmény miatt ideiglenes megelőző távoltartás vagy megelőző távoltartás, továbbá a büntetőeljárásban elrendelhető távoltartás kényszerintézkedés hatálya alatt áll. A szülő kapcsolattartási jogának szüneteltetését kell elrendelni abban az esetben, ha a szülő a gyermeket súlyosan bántalmazta.

(3)⁶ A büntetőeljárásban a gyermeket érintően kényszerintézkedésként elrendelt távoltartás esetén felügyelt kapcsolattartás sem engedélyezhető. A Btk. 71. § (2) bekezdés b) pontja alapján a gyermeket érintően, valamint a büntetőeljárásban a gyermek gondozását és nevelését ellátó szülő vagy más személy tekintetében kényszerintézkedésként elrendelt távoltartás esetén - ha a kapcsolattartási jog megvonása nem indokolt - kizárólag felügyelt kapcsolattartás engedélyezhető. A Btk. 71. § (2) bekezdés b) pontja alapján a gyermek gondozását, nevelését ellátó szülő vagy más személy tekintetében elrendelt távoltartás megalapozhatja a kapcsolattartás felügyelt formában történő elrendelését. A kapcsolattartás helyszíne nem lehet az a gyermekjóléti vagy gyermekvédelmi intézmény, amelytől a bíróság vagy az ügyészség távoltartást rendelt el.

1 Megállapította: 60/2017. (III. 20.) Korm. rendelet 7. § (1). Hatályos: 2017. IV. 4-től.

2 Megállapította: 306/2018. (XII. 27.) Korm. rendelet 2. §. Hatályos: 2019. I. 1-től.

3 Megállapította: 97/2013. (III. 29.) Korm. rendelet 4. §. Hatályos: 2014. I. 1-től.

4 Beiktatta: 360/2010. (XII. 30.) Korm. rendelet 4. §. Hatályos: 2011. I. 1-től.

5 Módosította: 70/2014. (III. 13.) Korm. rendelet 86. § (1) 8.

6 Beiktatta: 10/2021. (I. 20.) Korm. rendelet 3. §. Hatályos: 2021. I. 23-tól.

(4)¹ Ha a rendőrség általános védelmi intézkedést alkalmaz, és a gyermeknek az intézkedést megalapozó cselekménye kapcsán felmerül a szülő vagy más kapcsolattartásra jogosult hozzátartozó érintettsége, az megalapozza a kapcsolattartás felügyelt formában történő biztosítását vagy súlyos esetben a kapcsolattartási jog megvonását.

30/F. §² (1) Ha az átmeneti gondozásban lévő gyermek és a kapcsolattartásra jogosult hozzátartozója külön élnek, a gyámhivatal kérelemre dönt a kapcsolattartásról, feltéve, hogy az nem tartozik bírósági hatáskörbe.

(2)³ A gyámhivatal vagy a bíróság felügyelt kapcsolattartást

a) rendel el, ha az átmeneti gondozásban lévő

aa) gyermeket a kapcsolattartásra jogosult személy bántalmazta vagy elhanyagolta, továbbá

ab) gyermekkel kapcsolattartásra jogosult személlyel szemben magatartási szabályként a gyermeket érintően távoltartást rendelt el a bíróság vagy az ügyészség a Btk. 71. § (2) bekezdés b) pontja alapján, vagy

b) rendelhet el, ha az átmeneti gondozásban lévő gyermekkel kapcsolattartásra jogosult személlyel szemben a büntetőeljárás során vagy a Btk. 71. § (2) bekezdés b) pontja alapján a gyermek gondozását, nevelését ellátó szülő vagy más személy tekintetében rendelték el távoltartást.

(2a)⁴ A felügyelt kapcsolattartás helyszíne nem lehet az a gyermekjóléti vagy gyermekvédelmi intézmény, amelytől a bíróság vagy az ügyészség távoltartást rendelt el.

(3) Az átmeneti gondozásban lévő gyermek tekintetében a felügyelt kapcsolattartást elrendelő gyámhivatali határozat rendelkező része a 14. §-ban foglaltakon kívül tartalmazza

a) a kapcsolattartás gyakoriságát, időtartamát,

b)⁵ a kapcsolattartás helyszínét és a felügyeletet biztosító szakembernek, így különösen a családok átmeneti otthona családgondozójának, ügyeletes gondozójának, a gyermekek átmeneti otthona családgondozójának, nevelőjének, a család- és gyermekjóléti központ munkatársának a kijelölését,

c) a gyermek, valamint ruházata és a kapcsolattartás során szükséges egyéb tárgyai átadásának és visszaadásának helyét, idejét, módját,

d) a kapcsolattartást akadályozó körülményekről való kölcsönös tájékoztatási kötelezettséget,

e) az elmaradt kapcsolattartás pótlását, a jogosultnak fel nem róható okból elmaradt kapcsolattartásnak a legközelebbi megfelelő időpontban, de legkésőbb hat hónapon belül történő pótlásának kötelezettségét,

f) a kapcsolat személyes találkozás nélküli fenntartásának módját, szükség esetén gyakoriságát és időtartamát, és

g)⁶ a tájékoztatást a kapcsolattartásra vonatkozó szabályok be nem tartása esetére a 31. és 32. §-ban meghatározott jogkövetkezményekről, továbbá a bírósági polgári nemperes eljárásokban alkalmazandó szabályokról, valamint egyes bírósági nemperes eljárásokról szóló 2017. évi CXVIII. törvény 22/C. § (2) bekezdésében és 22/D. § (2) bekezdésében meghatározott jogkövetkezményekről, továbbá a Ptk. 4:183. §-a szerinti kártérítés és az igazolt költségek megtérítésének lehetőségéről.

1 Beiktatta: 10/2021. (I. 20.) Korm. rendelet 3. §. Hatályos: 2021. I. 23-tól.

2 Megállapította: 70/2014. (III. 13.) Korm. rendelet 13. §. Hatályos: 2014. III. 15-től.

3 Megállapította: 10/2021. (I. 20.) Korm. rendelet 4. § (1). Hatályos: 2021. I. 23-tól.

4 Beiktatta: 10/2021. (I. 20.) Korm. rendelet 4. § (2). Hatályos: 2021. I. 23-tól.

5 Módosította: 419/2015. (XII. 23.) Korm. rendelet 14. § 11.

6 Megállapította: 668/2020. (XII. 28.) Korm. rendelet 5. § (6). Hatályos: 2021. I. 1-től.

30/G. §¹ (1)² Ha a gyermek ideiglenes hatállyal nevelőszülőnél vagy gyermekotthonban történő elhelyezéséről nem a gyámhivatal döntött, illetve, ha a gyámhivatal döntésének meghozatalakor nem állt rendelkezésre elegendő adat a kapcsolattartás rendezésére, a gyámhivatal az ideiglenes hatályú elhelyezéstől számított tizenöt napon belül hivatalból dönt a gyermek szüleivel, indokolt esetben testvéreivel való kapcsolattartásáról.

(2) Az ideiglenes hatállyal elhelyezett gyermek érdekében a gyámhivatal - lehetőség szerint a szülő meghallgatását követően -

*a)*³ dönt a gyermek gondozási helyén történő meglátogatásáról, annak gyakoriságáról és időtartamáról,

*b)*⁴ a gyermek biztonsága érdekében felügyelt kapcsolattartást rendelhet el, meghatározva a kapcsolattartás gyakoriságát, helyszínét, időtartamát, valamint kijelölve a felügyeletet biztosító szakembert,

*c)*⁵ meghatározza a kapcsolat személyes találkozás nélküli fenntartásának a 27. § (3) bekezdés *c)* pontja szerinti módjait, szükség esetén gyakoriságát és időtartamát,

d) felhívja a szülő figyelmét, hogy

da) a gyermek családba való visszakerülésének feltétele a rendszeres kapcsolattartás,

*db)*⁶ a kapcsolattartás megvalósulásához rendkívüli települési támogatást kérhet a települési önkormányzattól,

*e)*⁷ felhívja a kapcsolattartásra jogosult és a kapcsolattartásra kötelezett figyelmét a kapcsolattartás elmaradására vonatkozó - írásban, elektronikus levélben, telefonon vagy szóban történő - kölcsönös tájékoztatási kötelezettségekre.

(3)⁸ Ha a gyermek ideiglenes hatályú elhelyezésére a szülő súlyosan bántalmazó magatartása miatt került sor, a gyámhivatal a gyermek érdekében szünetelteti a kapcsolattartást az ideiglenes hatályú elhelyezés felülvizsgálatáról, illetőleg a nevelésbe vételről történő döntés véglegessé válásáig.

30/H. §⁹ (1) A nevelésbe vétel elrendelésével, illetve felülvizsgálatával egyidejűleg - a gyermek és lehetőség szerint a szülő véleményét figyelembe véve - a gyámhivatal

*a)*¹¹ hivatalból rendezi - az (1a) bekezdésben foglalt kivétellel - a gyermek szüleivel, nagyszüleivel, testvéreivel való kapcsolattartását, és ennek keretében

aa) meghatározza a kapcsolattartás formáját, gyakoriságát, időtartamát,

ab) dönt a gyermek gondozási helyén történő meglátogatásáról, vagy ha annak feltételei fennállnak, az elvitel formájában történő kapcsolattartásról, beleértve a meghatározott időtartamú külföldre vitel lehetőségét, feltéve, hogy az a gyermek érdekében, biztonságával nem ellentétes,

ac) a gyermek biztonsága érdekében felügyelt kapcsolattartást rendelhet el, meghatározva a kapcsolattartás helyszínét és kijelölve a felügyeletet biztosító szakembert, és

ad) meghatározza a kapcsolat személyes találkozás nélküli fenntartásának a 27. § (3) bekezdés *c)* pontja szerinti módjait, szükség esetén gyakoriságát és időtartamát,

b) felhívja a szülő figyelmét, hogy

ba) a gyermek családba való visszakerülésének feltétele a rendszeres kapcsolattartás,

1 Beiktatta: 360/2010. (XII. 30.) Korm. rendelet 4. §. Hatályos: 2011. I. 1-től.

2 Módosította: 70/2014. (III. 13.) Korm. rendelet 86. § (1) 9., 629/2022. (XII. 30.) Korm. rendelet 18. § c).

3 Megállapította: 70/2014. (III. 13.) Korm. rendelet 14. § (1). Hatályos: 2014. III. 15-től.

4 Megállapította: 97/2013. (III. 29.) Korm. rendelet 5. §. Hatályos: 2014. I. 1-től.

5 Megállapította: 70/2014. (III. 13.) Korm. rendelet 14. § (2). Hatályos: 2014. III. 15-től.

6 Módosította: 197/2013. (VI. 13.) Korm. rendelet 3. § (2) a), 24/2015. (II. 20.) Korm. rendelet 7. § b).

7 Módosította: 70/2014. (III. 13.) Korm. rendelet 86. § (1) 10.

8 Módosította: 457/2017. (XII. 28.) Korm. rendelet 41. § 6.

9 Beiktatta: 360/2010. (XII. 30.) Korm. rendelet 4. §. Hatályos: 2011. I. 1-től.

10 Megállapította: 97/2013. (III. 29.) Korm. rendelet 6. § (1). Hatályos: 2014. I. 1-től.

11 Megállapította: 70/2014. (III. 13.) Korm. rendelet 15. § (1). Hatályos: 2014. III. 15-től.

*bb)*¹ a kapcsolattartás megvalósulásához rendkívüli települési támogatást kérhet a települési önkormányzattól,

*c)*² felhívja a kapcsolattartásra jogosult és a kapcsolattartásra kötelezett figyelmét a kapcsolattartás elmaradására vonatkozó - írásban, elektronikus levélben, telefonon vagy szóban történő - kölcsönös tájékoztatási kötelezettségekre,

*d)*³ felhívja a gyermekvédelmi gyám figyelmét, hogy jeleznie kell a gyámhivatalnak, ha a kapcsolattartás végrehajtása során közte és a kapcsolattartásra jogosult között vagy a kapcsolattartásra jogosult és a gyermek között vita keletkezik.

(1a)⁴ Ha a szülő szülői felügyeleti jogát megszüntették, a gyámhivatal csak a gyermek érdekében, kivételesen indokolt esetben jogosítja fel a szülőt a nevelésbe vett gyermekkel való kapcsolattartásra.

(2)⁵ A gyámhivatal a kapcsolattartás szabályozására vonatkozó határozatában dönt a gyermeknek a gondozási helyéről legfeljebb két napra történő eltávozása és a két napnál hosszabb szabadsága gyermekvédelmi gyám által történő engedélyezésének lehetővé tételéről vagy annak a gyermek érdekében történő mellőzéséről.

(3)⁶ A gyermekvédelmi gondoskodás alatt álló gyermek gyermekvédelmi gyámja - a gyermek érdekében és a gyermek testvéreivel való kapcsolat ápolása céljából, különösen, ha azt a gyermek is kéri - biztosíthatja, hogy a gyermek személyes kapcsolatait a 28. § (1) és (3) bekezdésében felsorolt személyeken kívül mással is ápolhassa. A gyermekvédelmi gyám köteles jelezni a gyámhivatalnak, ha az ítélőképessége birtokában lévő gyermek és közte vita áll fenn a személyes kapcsolatok ápolása kérdésében. A gyermekvédelmi gyám és a gyermek közötti vita esetén a gyámhivatal dönt.

(4)⁷ A szülők egymással, illetve a nevelésbe vett gyermekkel való megfelelő együttműködés kialakítása érdekében a gyámhivatal - hivatalból, vagy a szülő vagy a gyermekvédelmi gyám kérelmére - gyermekvédelmi közvetítői eljárás vagy támogatott közvetítői eljárás igénybevételét rendeli el.

30/I. §⁸ Az átmeneti gondozásban lévő, ideiglenes hatállyal elhelyezett, nevelésbe vett gyermek tekintetében a szülő kérelmére - a gyermekvédelmi gyám egyetértésével - a nyári időszakos kapcsolattartás pótolható.

A kapcsolattartási jog korlátozása, szüneteltetése és megvonása

31. § (1)⁹ A gyámhivatal a kapcsolattartás rendezésére irányuló kérelmet elutasítja, ha a kapcsolattartásra jogosult

a) a gyermek testi, értelmi, érzelmi és erkölcsi fejlődését súlyosan veszélyeztette,

b) a gondozó szülővel szemben súlyosan bántalmazó magatartást tanúsított és e felróható magatartásával a gyermek nevelését és fejlődését súlyosan veszélyeztette,

c) szülői kötelességeit - a tartási kötelezettség kivételével - önhibájából tartósan nem teljesítette, illetve elhanyagolta, és magatartásán nem változtatott, vagy

d) tekintetében a 30/E. § (2) bekezdésében foglaltak fennállnak.

1 Módosította: 197/2013. (VI. 13.) Korm. rendelet 3. § (2) a), 24/2015. (II. 20.) Korm. rendelet 7. § b).

2 Módosította: 70/2014. (III. 13.) Korm. rendelet 86. § (1) 11.

3 Módosította: 97/2013. (III. 29.) Korm. rendelet 65. § (3) 1.

4 Megállapította: 70/2014. (III. 13.) Korm. rendelet 15. § (2). Hatályos: 2014. III. 15-től.

5 Módosította: 97/2013. (III. 29.) Korm. rendelet 65. § (3) 1.

6 A második-harmadik mondat szövegét módosította: 97/2013. (III. 29.) Korm. rendelet 65. § (3) 1. Az első mondat szövegét módosította: 97/2013. (III. 29.) Korm. rendelet 65. § (3) 2. Módosította: 70/2014. (III. 13.) Korm. rendelet 86. § (1) 12.

7 Megállapította: 306/2018. (XII. 27.) Korm. rendelet 3. §. Hatályos: 2019. I. 1-től.

8 Megállapította: 97/2013. (III. 29.) Korm. rendelet 7. §. Hatályos: 2014. I. 1-től.

9 Megállapította: 629/2022. (XII. 30.) Korm. rendelet 7. §. Hatályos: 2023. I. 1-től.

(2)¹ A gyámhivatal a már megállapított kapcsolattartási jogot a gyermek érdekében - kérelemre vagy hivatalból - korlátozza, ha a jogosított a jogával a gyermek vagy a gyermeket nevelő személy sérelmére visszaél. Visszaélésnek, felróható magatartásnak minősül az is, ha a jogosult nem a bíróság vagy a gyámhivatal döntésének megfelelően él kapcsolattartási jogával, vagy ha ezen kötelezettségének önhibájából hat hónapiig nem tesz eleget.

(3)² A kapcsolattartási jog korlátozása során a gyámhivatal a kapcsolattartás már megállapított formájának, gyakoriságának vagy időtartamának megváltoztatásáról dönthet, valamint felügyelt kapcsolattartást rendelhet el.

(4)³ A gyámhivatal - kérelemre vagy hivatalból - meghatározott időre a kapcsolattartási jog szüneteltetését rendeli el, ha a jogosított a jogával a gyermek vagy a gyermeket nevelő személy sérelmére súlyosan visszaél. A szünetelés leghosszabb időtartama 6 hónap, különösen súlyos visszaélés esetén 1 év.

(5)⁴ A gyámhivatal a határozatában megállapított kapcsolattartási jogot - kérelemre vagy hivatalból - megvonja, ha a jogosított a jogával a gyermek vagy a gyermeket nevelő személy sérelmére súlyosan visszaél, és e felróható magatartásával a gyermek nevelését és fejlődését súlyosan veszélyezteti.

A kapcsolattartás megváltoztatása⁵

32. §⁶ (1) A kapcsolattartás megváltoztatása során a gyámhivatal a korábban megállapított kapcsolattartás formájának, gyakoriságának, időtartamának és helyének megváltoztatásáról külön-külön vagy együttesen is dönthet.

(2)⁷ Ha a kapcsolattartás megváltoztatására indult gyámhatósági eljárásban a rendelkezésre álló adatok szerint a kapcsolattartási jog korlátozása, szüneteltetése vagy megvonása látszik indokoltnak, a gyámhivatal a határozatban megállapított kapcsolattartás végrehajtásának felfüggesztését kezdeményezheti a bíróságnál.

(3) A gyámhivatal kérelemre a kapcsolattartás megváltoztatására indult eljárásban a gyermek érdekében a kapcsolattartás korlátozását feloldhatja, vagy a kapcsolattartási jogot visszaállíthatja, ha azok a körülmények, amelyekre a határozatát korábban alapította, már nem állnak fenn.

(4)⁸

(5)⁹ A kapcsolattartás megváltoztatását a gyámhivatal egységes döntésbe foglalja, amelyben feltünteti a kapcsolattartásra vonatkozó változatlan és megváltozott rendelkezéseket.

32/A. §¹⁰

33-33/B. §¹¹

HARMADIK RÉSZ

1 Megállapította: 70/2014. (III. 13.) Korm. rendelet 16. § (1). Módosította: 306/2018. (XII. 27.) Korm. rendelet 10. § b).

2 Megállapította: 70/2014. (III. 13.) Korm. rendelet 16. § (1). Hatályos: 2014. III. 15-től.

3 Megállapította: 14/2003. (II. 12.) Korm. rendelet 12. § (2). Módosította: 70/2014. (III. 13.) Korm. rendelet 87. § (1) c), 306/2018. (XII. 27.) Korm. rendelet 10. § b).

4 Megállapította: 70/2014. (III. 13.) Korm. rendelet 16. § (2). Módosította: 306/2018. (XII. 27.) Korm. rendelet 10. § b).

5 Megállapította: 70/2014. (III. 13.) Korm. rendelet 17. § (1). Hatályos: 2014. III. 15-től.

6 Megállapította: 70/2014. (III. 13.) Korm. rendelet 17. § (2). Hatályos: 2014. III. 15-től.

7 Megállapította: 31/2020. (II. 29.) Korm. rendelet 1. § (1). Hatályos: 2020. III. 1-től.

8 Hatályon kívül helyezte: 31/2020. (II. 29.) Korm. rendelet 1. § (10) e). Hatálytalan: 2020. III. 1-től.

9 Beiktatta: 311/2019. (XII. 18.) Korm. rendelet 1. §. Hatályos: 2020. I. 1-től.

10 A korábbi alcímmel együtt hatályon kívül helyezte: 57/2006. (III. 21.) Korm. rendelet 16. § (7) ac). Hatálytalan: 2006. IV. 1-től.

11 A korábbi alcímmel együtt hatályon kívül helyezte: 31/2020. (II. 29.) Korm. rendelet 1. § (10) f). Hatálytalan: 2020. III. 1-től.

HÁZASSÁGKÖTÉS, ÖRÖKBEFOGADÁS, CSALÁDI JOGÁLLÁS

V. Fejezet

A kiskorú házasságkötésének engedélyezésével kapcsolatos ügyek

34. § (1)¹ A 16. évét betöltött házasuló a házasságkötés engedélyezése iránti kérelmet a gyámhivatalnál vagy az anyakönyvvezetőnél terjesztheti elő.

(2)² A házasságkötéshez szükséges előzetes engedély megadása iránti kérelemhez csatolni kell

a) a háziorvos arra vonatkozó igazolását, hogy a kiskorú gyermek a házasságkötéshez szükséges testi és értelmi fejlettséggel rendelkezik,

b)³ a házasulandó felek jövedelemigazolását vagy a házasulók által bemutatott nyilatkozatot, amelyből megállapítható, hogy a 16. életévét betöltött házasuló, illetve a meglévő vagy a 18. életévének elérése előtt születendő gyermekének megélhetése és lakhatása a házasságkötés után biztosítva van, és

c)⁴ szükség esetén a családvédelmi szolgálat tanácsadásán való részvételt tanúsító igazolást.

(3)⁵ Ha a házasuló nem csatolja, a gyámhivatal gondoskodik a (2) bekezdés c) pontja szerinti igazolás beszerzéséről.

35. § (1)⁶ A gyámhivatal a határozathozatal előtt meghallgatja a házasulókat, a kiskorú házasuló törvényes képviselőjét, valamint a házasulandó felek leendő közös lakóhelyén környezettanulmányt készít.

(2) A meghallgatásnak ki kell terjednie azokra a körülményekre is, amelyek az engedély megadását indokolják, továbbá arra is, hogy nem áll-e fenn házassági akadály.

(3)⁷ A gyámhivatal a kiskorú házasságkötésének engedélyezésére irányuló eljárásban huszonöt napon belül hoz döntést, ha a házasulandó feleknek nem kell részt venniük a családvédelmi szolgálat tanácsadásán.

Az engedélyezés feltételei

36. § (1)⁸ A gyámhivatal a házasságkötésre vonatkozó előzetes engedélyt akkor adja meg, ha

a) a házasságkötés a kiskorú gyermek érdekét szolgálja,

b) az engedély megadása iránti kérelmet a kiskorú gyermek szabad akaratából, befolyástól mentesen nyújtotta be,

c) a 34. § (2) bekezdésében meghatározott feltételek fennállnak.

(2) Önmagában az a tény, hogy a kiskorú várandós - az egyéb körülmények gondos vizsgálata és mérlegelése nélkül - nem alapozza meg a házasságkötés engedélyezését.

1 Módosította: 477/2016. (XII. 27.) Korm. rendelet 8. § (2) b).

2 Megállapította: 14/2003. (II. 12.) Korm. rendelet 14. §. Hatályos: 2003. II. 15-től. Ezt követően indult ügyekben kell alkalmazni. A folyamatban lévő első és másodfokú ügyekben a korábbi rendelkezések az irányadóak.

3 Megállapította: 97/2013. (III. 29.) Korm. rendelet 8. §. Hatályos: 2014. I. 1-től.

4 Megállapította: 97/2013. (III. 29.) Korm. rendelet 8. §. Hatályos: 2014. I. 1-től.

5 Beiktatta: 212/2023. (VI. 1.) Korm. rendelet 3. § (3). Hatályos: 2023. VI. 16-tól.

6 Megállapította: 97/2013. (III. 29.) Korm. rendelet 9. § (1). Hatályos: 2014. I. 1-től.

7 Beiktatta: 97/2013. (III. 29.) Korm. rendelet 9. § (2). Módosította: 457/2017. (XII. 28.) Korm. rendelet 41. § 8.

8 Megállapította: 14/2003. (II. 12.) Korm. rendelet 15. §. Hatályos: 2003. II. 15-től. Ezt követően indult ügyekben kell alkalmazni. A folyamatban lévő első és másodfokú ügyekben a korábbi rendelkezések az irányadóak.

(3)¹ A házasságkötési engedély a gyámhivatali határozat véglegessé válását követő 6 hónapig hatályos.

(4)² A házasságkötés engedélyezéséről szóló határozatot a gyámhivatal közli a családtámogatási ellátást folyósító szervvel.

VI. Fejezet

Az örökbefogadási és örökbefogadás felbontási ügyek

Az örökbefogadhatónak nyilvánítás

 37. §³ (1)⁴ Az örökbefogadhatónak nyilvánítás iránti eljárás során a kijelölt gyámhivatal a nevelésbe vett gyermek örökbefogadását akkor segíti elő, ha a gyermek életkora, egészségi állapota és egyéb körülményei alapján örökbefogadására – az országos örökbefogadást elősegítő szervnek a Gyvt. 141/F. § (2) bekezdése szerinti tájékoztatása alapján – reális esély van.

(1a)⁵ Az örökbefogadhatónak nyilvánítás és az annak meghosszabbítása iránti eljárás a nevelésbe vett gyermek gyermekvédelmi gyámjának kérelmére vagy hivatalból indul. A hivatalból induló eljárást a gyermekvédelmi szakszolgálat, a gyermeket gondozó intézmény vagy a gyermekjogi képviselő is kezdeményezheti az örökbefogadhatóvá nyilvánítás iránti eljárás lefolytatására illetékes gyámhivatalnál.

(1b)⁶ Ha a gyermek nevelésbe vétele ügyében eljárni illetékes gyámhivatal észleli az örökbefogadhatóvá nyilvánítás szükségességét, az iratok egyidejű megküldésével jelzi azt az örökbefogadhatóvá nyilvánítás iránti eljárás lefolytatására illetékes gyámhivatalnak.

 (1c)⁷ Az örökbefogadhatóvá nyilvánítás iránti eljárás lefolytatására illetékes gyámhivatal döntését közli a szülővel, a gyermekvédelmi gyámmal, a gyermekvédelmi szakszolgálattal, a gyermeket gondozó intézménnyel, a gyermek nevelésbe vétele ügyében eljárni illetékes gyámhivatallal, a gyermek vér szerinti családját gondozó gyermekjóléti szolgálattal és – ha az eljárás az ő kérelmére indult – a gyermekjogi képviselővel.

(2)⁸ Az örökbefogadhatónak nyilvánítás kérdésében a gyermekvédelmi és gyámügyi feladatkörében eljáró fővárosi és vármegyei kormányhivatal (e Fejezet alkalmazásában a továbbiakban: kijelölt gyámhivatal) – ha nem indult a szülői felügyeleti jog megszüntetése iránti per – soron kívül jár el.

(3)⁹ Ha az örökbefogadhatónak nyilvánítás indoka az, hogy

1 Módosította: 173/2009. (VIII. 29.) Korm. rendelet 66. § (1) 13. Lásd: 173/2009. (VIII. 29.) Korm. rendelet 61. § (2). Módosította: 457/2017. (XII. 28.) Korm. rendelet 41. § 9.

2 Beiktatta: 275/2008. (XI. 21.) Korm. rendelet 3. §. Módosította: 173/2009. (VIII. 29.) Korm. rendelet 66. § (1) 14. Lásd: 173/2009. (VIII. 29.) Korm. rendelet 61. § (2).

3 Megállapította: 14/2003. (II. 12.) Korm. rendelet 16. §. Hatályos: 2003. II. 15-től. Ezt követően indult ügyekben kell alkalmazni. A folyamatban lévő első és másodfokú ügyekben a korábbi rendelkezések az irányadóak.

4 Megállapította: 70/2014. (III. 13.) Korm. rendelet 20. § (1). Módosította: 1/2025. (I. 23.) Korm. rendelet 7. § a), 8. § a).

5 Megállapította: 70/2014. (III. 13.) Korm. rendelet 20. § (1). Hatályos: 2014. III. 15-től.

6 Megállapította: 70/2014. (III. 13.) Korm. rendelet 20. § (1). Hatályos: 2014. III. 15-től.

7 Beiktatta: 97/2013. (III. 29.) Korm. rendelet 10. § (1). Módosította: 1/2025. (I. 23.) Korm. rendelet 7. § b).

8 Megállapította: 360/2019. (XII. 30.) Korm. rendelet 10. § (4). Módosította: 616/2022. (XII. 29.) Korm. rendelet 22. § a).

9 Megállapította: 70/2014. (III. 13.) Korm. rendelet 20. § (2). Hatályos: 2014. III. 15-től.

a)¹ a szülő gyermekével önhibájából nem tart kapcsolatot és életvitelén, körülményein a nevelésbe vétel megszüntetése érdekében nem változtat, vagy a szülő három hónapon át gyermekével semmilyen formában nem tart kapcsolatot, a kijelölt gyámhivatal meghallgatja a szülőt, a gyermek gyermekvédelmi gyámját, valamint a nevelőszülőt vagy a gyermeket gondozó gyermekotthoni alkalmazottat, és környezettanulmányt készít,

b) a szülő lakó- vagy tartózkodási helyét az új lakó- vagy tartózkodási helye megjelölése nélkül megváltoztatta, a kijelölt gyámhivatal a 12. §-ban foglaltak szerint intézkedik a lakó- vagy tartózkodási hely felkutatása iránt, valamint meghallgatja a gyermek gyermekvédelmi gyámját és a nevelőszülőt vagy a gyermeket gondozó gyermekotthoni alkalmazottat.

(4)² A kijelölt gyámhivatal az örökbefogadhatónak nyilvánítás előtt köteles kikérni, ha az eljárás³

a) hivatalból indul, ideértve a gyermekjogi képviselő kezdeményezése alapján hivatalból indult eljárást is:

aa)⁴ a szülő lakó- vagy tartózkodási helye (utolsó ismert lakó- vagy tartózkodási helye) szerinti család- és gyermekjóléti szolgálat, család- és gyermekjóléti központ véleményét a gyermek szüleinek életkörülményeiről, a szociális segítőmunka tapasztalatairól, a szülő-gyermek kapcsolat alakulásáról, a szülő számára a kapcsolattartással összefüggésben nyújtott önkormányzati támogatásokról,

ab) a gyermekvédelmi szakszolgálat véleményét a gyermek elhelyezési tervében foglaltak teljesítéséről,

ac)⁵ a gyermek gyermekvédelmi gyámjának, a gyermeket gondozó intézménynek, illetve - ha a gyermek nevelőszülőnél nevelkedik - a nevelőszülői hálózat véleményét a szülő-gyermek kapcsolat alakulásáról, valamint arról, ha a kapcsolattartás a gyámhivatal határozatában szabályozottól - a (7) bekezdésben foglaltak szerint - jelentősen eltérően valósult meg;

b) a gyermekvédelmi szakszolgálat kezdeményezésére hivatalból indul, az aa) és ac) alpontban felsorolt véleményeket;

c)⁶ a gyermekotthon vagy - nevelőszülőnél nevelkedő nevelésbe vett gyermek esetén - a nevelőszülői hálózat kezdeményezésére hivatalból indul, az a) pont aa) és ab) alpontjában felsorolt szervek, továbbá a gyermek gyermekvédelmi gyámjának - a szülő-gyermek kapcsolat alakulását tartalmazó - véleményét;

d)⁷ a gyermek gyermekvédelmi gyámjának kérelmére indul, az aa) és ab) alpontban felsorolt, továbbá a gyermeket gondozó intézmény vagy - ha a gyermek nevelőszülőnél nevelkedik - a nevelőszülői hálózat véleményét a szülő-gyermek kapcsolat alakulásáról.

(5)⁸ A kijelölt gyámhivatal az örökbefogadhatóvá nyilvánítással és annak meghosszabbításával egyidejűleg a gyermek érdekében a szülő kapcsolattartási jogát szünetelteti. A kijelölt gyámhivatal a kapcsolattartás szünetelését az örökbefogadhatóvá nyilvánítás időtartamára rendeli el. A 31. § (4) bekezdése szerinti időtartamot a (3) bekezdés a) pontja szerinti örökbefogadhatónak nyilvánítás során figyelmen kívül kell hagyni.

1 Módosította: 325/2020. (VII. 1.) Korm. rendelet 9. § a).

2 Megállapította: 173/2009. (VIII. 29.) Korm. rendelet 10. § (3). Hatályos: 2009. X. 1-től. Lásd: 173/2009. (VIII. 29.) Korm. rendelet 61. § (2).

3 Módosította: 360/2010. (XII. 30.) Korm. rendelet 25. § 8., 174/2012. (VII. 26.) Korm. rendelet 12. § (16) 7.

4 Módosította: 419/2015. (XII. 23.) Korm. rendelet 14. § 12.

5 Megállapította: 360/2010. (XII. 30.) Korm. rendelet 5. § (1). Módosította: 97/2013. (III. 29.) Korm. rendelet 65. § (3) 5., 194/2024. (VII. 8.) Korm. rendelet 20. § a).

6 Megállapította: 97/2013. (III. 29.) Korm. rendelet 10. § (3). Módosította: 194/2024. (VII. 8.) Korm. rendelet 20. § b).

7 Módosította: 97/2013. (III. 29.) Korm. rendelet 65. § (3) 5., 194/2024. (VII. 8.) Korm. rendelet 20. § c).

8 Megállapította: 306/2018. (XII. 27.) Korm. rendelet 4. §. Hatályos: 2019. I. 1-től.

(6)¹ A gyámhivatal az örökbefogadhatóvá nyilvánítási eljárás megindításáról értesíti a vármegyei (fővárosi) gyermekvédelmi szakértői bizottságot a gyermekről összefoglaló vélemény elkészítése érdekében.

(7)² A gyámhivatal határozatában szabályozottól jelentősen eltér a kapcsolattartás, ha az örökbe fogadhatóvá nyilvánítás során vizsgált időszakban [Ptk. 4:124. § (1) bekezdés a) pontja] a kapcsolattartásra jogosult szülő önhibájából

a) több alkalommal két hónapnál hosszabb ideig nem látogatja meg a gyermeket,

b) kapcsolattartási jogát nem a gyámhivatal határozatában előírt helyszínen és időpontban gyakorolja, illetve

c) kapcsolattartási jogát a gyermeket veszélyeztető módon gyakorolja.

(7a)³ Az örökbefogadhatóvá nyilvánítási eljárásban - a kapcsolattartás megvalósulása tekintetében a Ptk. 4:124. § (1) bekezdés a) pontjában foglalt időtartamok vizsgálata során - a vizsgált időszakba a gyermek ideiglenes hatályú elhelyezésének időtartamát is be kell számítani.

(8)⁴ Ha az örökbefogadhatóvá nyilvánítás Ptk. 4:124. § (1) bekezdése szerinti időtartama a gyermek örökbefogadásának engedélyezése iránti eljárás során telik le, akkor az örökbefogadhatónak nyilvánító határozat hatálya meghosszabbodik az eljárás végleges döntéssel történő befejezéséig.

(9)⁵ A kijelölt gyámhivatal az örökbefogadhatóvá nyilvánítás időtartamát a Ptk. 4:124. § (2) bekezdése alapján további legfeljebb két évvel meghosszabbítja, ha a gyermek örökbefogadása nem történt meg, nincs folyamatban örökbefogadás engedélyezése iránti eljárás, és a gyermek örökbefogadására az (1) bekezdés szerint reális esély van.

Az örökbefogadás előtti eljárás

38. § (1) Az örökbefogadás előtti eljárás lefolytatásának célja annak megállapítása, hogy az örökbefogadó személyisége és körülményei alapján alkalmas-e gyermek örökbefogadására.

(2)⁶ Az örökbefogadás előtti eljárást a Magyarország területén szokásos tartózkodási hellyel rendelkező örökbe fogadni szándékozó személy kérelmére a lakóhelye, tartózkodási helye szerint illetékes gyermekvédelmi szakszolgálat készíti elő. Ha az örökbefogadni szándékozó házaspár különböző gyermekvédelmi szakszolgálatok illetékességi területén rendelkezik lakóhellyel, az örökbefogadás előtti eljárás - egymás kölcsönös tájékoztatása mellett - bármelyik házaspár lakóhelye szerint illetékes gyermekvédelmi szakszolgálatnál lefolytatható.

(2a)⁷ Ha az örökbe fogadni szándékozó személy lakóhelye és tartózkodási helye különböző gyermekvédelmi szakszolgálatok illetékességi területén található, az ügyben az örökbe fogadni szándékozó személy tartózkodási helye szerinti gyermekvédelmi szakszolgálat jár el.

1 Megállapította: 325/2020. (VII. 1.) Korm. rendelet 3. §. Módosította: 616/2022. (XII. 29.) Korm. rendelet 22. § a).

2 Beiktatta: 360/2010. (XII. 30.) Korm. rendelet 5. § (2). Módosította: 70/2014. (III. 13.) Korm. rendelet 86. § (1) 19.

3 Beiktatta: 60/2017. (III. 20.) Korm. rendelet 7. § (2). Hatályos: 2017. IV. 4-től.

4 Beiktatta: 70/2014. (III. 13.) Korm. rendelet 20. § (4). Módosította: 457/2017. (XII. 28.) Korm. rendelet 41. § 10., 325/2020. (VII. 1.) Korm. rendelet 9. § b).

5 Beiktatta: 70/2014. (III. 13.) Korm. rendelet 20. § (4). Hatályos: 2014. III. 15-től.

6 Megállapította: 14/2003. (II. 12.) Korm. rendelet 17. § (1). Az első mondat szövegét megállapította: 339/2007. (XII. 15.) Korm. rendelet 18. §. Módosította: 334/2011. (XII. 29.) Korm. rendelet 7. § a).

7 Beiktatta: 70/2014. (III. 13.) Korm. rendelet 21. § (1). Hatályos: 2014. III. 15-től.

(2b)¹ Ha az örökbe fogadni szándékozó házaspár lakóhelye és tartózkodási helye különböző gyermekvédelmi szakszolgálatok illetékességi területén található, a tartózkodási hely szerinti gyermekvédelmi szakszolgálat jár el. Ha az örökbe fogadni szándékozó házaspár tartózkodási helye különböző gyermekvédelmi szakszolgálatok illetékességi területén található, a gyermekvédelmi szakszolgálat illetékességét a 2. § f) pontja szerinti szokásos tartózkodási hely határozza meg.

(3)² A gyermekvédelmi szakszolgálatnál előterjesztett kérelemben – a Ptk. 4:122. § (2) bekezdése szerinti kivétellel – az örökbe fogadni szándékozó személy nyilatkozik

a) az örökbefogadási szándéka indokairól, valamint az örökbe fogadandó gyermekekre, gyermekekre vonatkozó elképzeléseiről, ezen belül különösen

aa) az általa örökbe fogadni szándékozott gyermekek számáról és arról, hogy vállalja-e testvérek örökbefogadását,

ab) az örökbe fogadandó gyermek, gyermekek koráról,

ac) arról, hogy vállalja-e egészségi problémával küzdő gyermek örökbefogadását,

b) a korábban kezdeményezett örökbefogadás előtti eljárás eredményéről,

c) arról, hogy alkalmassá nyilvánítása esetén hozzájárul-e ahhoz, hogy adatait a Gyvt. 135. § (5) bekezdés b) pont bi) alpontja és a Gyvt. 135. § (8) bekezdés b) pont bi) alpontja alapján az országos örökbefogadást elősegítő szerv közreműködésével – az örökbefogadási esélyeinek növelése érdekében – más gyermekvédelmi szakszolgálat is kezelje,

d)³ annak tudomásulvételéről, hogy

da) körülményei tekintetében köteles a valóságnak megfelelő információkat szolgáltatni, amelynek elmaradását értékelni kell az alkalmasságára vonatkozó vélemény kialakításánál, és

db) az örökbefogadásra való alkalmasság feltétele az örökbefogadás előtti tanácsadáson történő részvétel,

e)⁴ a vele egy háztartásban élő személyekről, a velük fennálló kapcsolatáról, és arról, hogy betegsége, akadályoztatása esetén van-e olyan személy, aki a gyermeket átmeneti jelleggel gondozza, ha a Ptk. 4:121. § (4) bekezdése alapján egyedül szándékozik örökbe fogadni.

(4)⁵ A gyermekvédelmi szakszolgálat a kérelem előterjesztésével egyidejűleg, de legkésőbb tizenöt napon belül írásban tájékoztatja az örökbe fogadni szándékozót

a) az örökbefogadás feltételeiről,

b) arról, hogy alkalmasságának megállapítása érdekében meghatározott helyen és időpontban vizsgálaton, tanácsadáson kell megjelennie,

c) arról, hogy családi és lakáskörülményeiről a gyermekvédelmi szakszolgálat a helyszínen győződik meg,

d) arról, hogy jövedelmi viszonyairól 30 napnál nem régebbi igazolást kell benyújtania a gyermekvédelmi szakszolgálatához.

(5)⁶ Ha az örökbe fogadni szándékozó személy az alkalmassági vizsgálaton, a tanácsadáson nem jelent meg, és távolmaradását nem mentette ki, a környezettanulmány elkészítését nem tette lehetővé, vagy a jövedelmi viszonyairól szóló 30 napnál nem régebbi igazolást nem csatolta, a gyermekvédelmi szakszolgálat az örökbe fogadni szándékozó személy kérelmét visszavontnak tekinti, és az alkalmassági vizsgálatot nem folytatja le.

(6)⁷ A gyermekvédelmi szakszolgálat a kérelem beadásától számított 60 napon belül tájékoztatja az örökbe fogadni szándékozó személyt az alkalmassági vizsgálat eredményéről, és az alkalmasság megállapítását megalapozó vélemények esetén arról, hogy döntése megalapozása érdekében részt vehet a térítésmentes felkészítő tanfolyamon.

1 Beiktatta: 70/2014. (III. 13.) Korm. rendelet 21. § (1). Hatályos: 2014. III. 15-től.

2 Megállapította: 70/2014. (III. 13.) Korm. rendelet 21. § (2). Hatályos: 2014. III. 15-től.

3 Megállapította: 325/2020. (VII. 1.) Korm. rendelet 4. § (1). Hatályos: 2020. IX. 1-től.

4 Beiktatta: 94/2021. (II. 27.) Korm. rendelet 1. §. Hatályos: 2021. III. 1-től.

5 Megállapította: 325/2020. (VII. 1.) Korm. rendelet 4. § (2). Hatályos: 2020. IX. 1-től.

6 Megállapította: 325/2020. (VII. 1.) Korm. rendelet 4. § (2). Hatályos: 2020. IX. 1-től.

7 Megállapította: 325/2020. (VII. 1.) Korm. rendelet 4. § (2). Hatályos: 2020. IX. 1-től.

39. §¹ (1)² Ha az örökbe fogadni szándékozó személy örökbefogadásra való alkalmasságának megállapítására tesz javaslatot, a gyermekvédelmi szakszolgálat - az örökbe fogadni szándékozó személy egyidejű értesítése mellett - az örökbefogadásra való alkalmasság kérdésében az (1b) bekezdés szerint eljáró gyámhivatalnak megküldi

a) az örökbe fogadni szándékozó személy kérelmét,
b) az elvégzett pszichológiai vizsgálat eredményét,
c) a háziorvosi igazolást az örökbefogadásra való egészségügyi alkalmasságról,
d) az örökbefogadás előtti tanácsadáson való részvételt igazoló iratot,
e) amennyiben az örökbe fogadni szándékozó a javaslat elkészítéséig elvégezte a felkészítő tanfolyamot, akkor a felkészítő tanfolyam eredményes elvégzését igazoló iratot,

f) a környezettanulmányt,

g) a 38. § (3) bekezdés a) pontjában foglaltak figyelembevételével kialakított javaslatát,

h) a jövedelmi viszonyra vonatkozó 30 napnál nem régebbi igazolást,

i) az ügyfél nyilatkozatát a javaslat elfogadására, részben történő elfogadására vagy elutasítására, valamint a javaslat továbbítására vonatkozóan.

(1a)³ Ha a gyermekvédelmi szakszolgálat a gyámhivatalnak az örökbe fogadni szándékozó személy örökbefogadásra való alkalmatlanságának megállapítására tesz javaslatot, az örökbe fogadni szándékozó személy kérelmére az (1) bekezdés a)-d), valamint f)-i) pontja szerinti iratokat küldi meg a gyámhivatal számára.

(1b)⁴ A gyermekvédelmi szakszolgálat az (1) és az (1a) bekezdés szerinti iratokat az örökbefogadásra való alkalmasság kérdésében történő döntéshozatal érdekében megküldi, ha

a) az örökbe fogadni szándékozó személy lakóhelye és tartózkodási helye különböző gyámhivatalok illetékességi területén található, a tartózkodási hely szerint illetékes gyámhivatalnak,

b) az örökbe fogadni szándékozó házaspár lakóhelye különböző gyámhivatalok illetékességi területén van, a választásuk szerinti gyámhivatalnak,

c) az örökbe fogadni szándékozó házaspár lakóhelye és tartózkodási helye különböző gyámhivatalok illetékességi területén található, a tartózkodási hely szerint illetékes gyámhivatalnak,

d) az örökbe fogadni szándékozó házaspár tartózkodási helye különböző gyámhivatalok illetékességi területén található, a házaspár 2. § f) pontja szerinti szokásos tartózkodási helye szerint illetékes gyámhivatalnak.

(2)⁵ Ha a gyermekvédelmi szakszolgálat az örökbe fogadni szándékozó házaspár örökbefogadásra való alkalmasságának megállapítására tett javaslatot, a gyámhivatal

a) az (1) bekezdésben foglalt, a gyermekvédelmi szakszolgálat által megküldött dokumentumok,

b) az örökbe fogadni szándékozó házaspár meghallgatása, valamint

c) szükség szerint környezettanulmány és egyéb bizonyítékok

alapján dönt. Ha az örökbe fogadni szándékozó házaspár a gyermekvédelmi szakszolgálat javaslatát elfogadta, és valamennyi dokumentum rendelkezésre áll, az ügyintézési határidő 15 nap.

1 Megállapította: 251/2006. (XII. 6.) Korm. rendelet 10. §. Hatályos: 2007. I. 1-től. Ezt követően indult ügyekben és a megismételt eljárásokban kell alkalmazni.

2 Megállapította: 325/2020. (VII. 1.) Korm. rendelet 5. § (1). Hatályos: 2020. IX. 1-től.

3 Beiktatta: 97/2013. (III. 29.) Korm. rendelet 11. § (1). Módosította: 325/2020. (VII. 1.) Korm. rendelet 9. § c).

4 Beiktatta: 70/2014. (III. 13.) Korm. rendelet 22. § (2). Hatályos: 2014. III. 15-től.

5 Megállapította: 94/2021. (II. 27.) Korm. rendelet 2. § (1). Hatályos: 2021. III. 1-től.

(2a)¹ Ha a gyermekvédelmi szakszolgálat a Ptk. 4:121. § (4) bekezdése alapján egyedül örökbe fogadni szándékozó személy örökbefogadásra való alkalmasságának megállapítására tett javaslatot, és a gyámhivatal - az (1) bekezdésben foglalt, a gyermekvédelmi szakszolgálat által megküldött dokumentumok, az örökbe fogadni szándékozó személy és a vele egy háztartásban élő nagykorú személyek meghallgatása, valamint szükség szerint környezettanulmány, az Országos Gyermekvédelmi Szakértői Névjegyzék gyermekek, illetve a gyámhatósági eljárásban érintett személyek személyiségvizsgálata szakterületén szakértői tevékenységet végző, pszichológus végzettségű szakértő véleménye és egyéb bizonyítékok alapján - a gyermekvédelmi szakszolgálat javaslatával

a)² egyetért, az iratokat a javaslatával együtt, a kijelölt gyámhivatal útján megküldi a gyermek- és ifjúságpolitikáért felelős miniszternek,

b) nem ért egyet, alkalmatlanságot megállapító döntést hoz.

(2b)³ Ha a gyermekvédelmi szakszolgálat az örökbe fogadni szándékozó házaspár örökbefogadásra való alkalmatlanságának megállapítására tett javaslatot, a gyámhivatal

a) az (1a) bekezdésben foglalt, a gyermekvédelmi szakszolgálat által megküldött dokumentumok,

b) az örökbe fogadni szándékozó házaspár meghallgatása, valamint

c) szükség szerint környezettanulmány, az Országos Gyermekvédelmi Szakértői Névjegyzék gyermekek, illetve a gyámhatósági eljárásban érintett személyek személyiségvizsgálata szakterületén szakértői tevékenységet végző, pszichológus végzettségű szakértő véleménye, valamint egyéb bizonyítékok alapján dönt.

(2c)⁴ Ha a gyermekvédelmi szakszolgálat a Ptk. 4:121. § (4) bekezdése alapján egyedül örökbe fogadni szándékozó személy örökbefogadásra való alkalmatlanságának megállapítására tett javaslatot, és a gyámhivatal - az (1a) bekezdésben foglalt, a gyermekvédelmi szakszolgálat által megküldött dokumentumok, az örökbe fogadni szándékozó személy és a vele egy háztartásban élő nagykorú személyek meghallgatása, valamint szükség szerint környezettanulmány, az Országos Gyermekvédelmi Szakértői Névjegyzék gyermekek, illetve a gyámhatósági eljárásban érintett személyek személyiségvizsgálata szakterületén szakértői tevékenységet végző, pszichológus végzettségű szakértő véleménye, és egyéb bizonyítékok alapján - a gyermekvédelmi szakszolgálat javaslatával

a) egyetért, alkalmatlanságot megállapító döntést hoz,

b)⁵ nem ért egyet, az iratokat a javaslatával együtt, a kijelölt gyámhivatal útján megküldi a gyermek- és ifjúságpolitikáért felelős miniszternek.

(2d)⁶ A (2a) bekezdés a) pontja és a (2c) bekezdés b) pontja szerinti esetben a gyermek- és ifjúságpolitikáért felelős miniszter a részére megküldött iratok alapján, az azok beérkezésétől számított 15 napon belül nyilatkozik arról, hogy a Gyvt. 101. § (6) bekezdésében meghatározottak szerint hozzájárul-e a Ptk. 4:121. § (4) bekezdése alapján egyedül örökbe fogadni szándékozó személy örökbefogadásra való alkalmasságának gyámhatósági megállapításához. A gyermek- és ifjúságpolitikáért felelős miniszter a nyilatkozatát megküldi a gyámhivatalnak.

(2e)⁷ A gyámhivatal akkor állapíthatja meg a Ptk. 4:121. § (4) bekezdése alapján egyedül örökbe fogadni szándékozó személy örökbefogadásra való alkalmasságát, ha ahhoz a gyermek- és ifjúságpolitikáért felelős miniszter hozzájárult.

1 Megállapította: 94/2021. (II. 27.) Korm. rendelet 2. § (1). Hatályos: 2021. III. 1-től.

2 Módosította: 238/2022. (VI. 30.) Korm. rendelet 11. § 2.

3 Megállapította: 94/2021. (II. 27.) Korm. rendelet 2. § (1). Hatályos: 2021. III. 1-től.

4 Beiktatta: 94/2021. (II. 27.) Korm. rendelet 2. § (2). Hatályos: 2021. III. 1-től.

5 Módosította: 238/2022. (VI. 30.) Korm. rendelet 11. § 2.

6 Beiktatta: 94/2021. (II. 27.) Korm. rendelet 2. § (2). Módosította: 238/2022. (VI. 30.) Korm. rendelet 11. § 3.

7 Beiktatta: 94/2021. (II. 27.) Korm. rendelet 2. § (2). Módosította: 238/2022. (VI. 30.) Korm. rendelet 11. § 2.

(2f)¹ Ha a gyámhivatal megállapítja az örökbe fogadni szándékozó személy örökbecfogadásra való alkalmasságát, tájékoztatja arról, hogy térítésmentesen elvégezheti a felkészítő tanfolyamot. A gyámhivatal az alkalmasság megállapításáról szóló döntésével egyidejűleg felhívja a gyermekvédelmi szakszolgálatot, hogy az örökbe fogadni szándékozó személy részére segítse elő az örökbecfogadói tanfolyam elvégzését.

(3) Az örökbecfogadásra való alkalmasságot megállapító határozat rendelkező része a 14. §-ban foglaltakon kívül a következőket tartalmazza:

a) az örökbe fogadni szándékozó személy hány és milyen korú gyermek örökbecfogadására alkalmas,

b)² az örökbe fogadni szándékozó személy alkalmas-e testvérek, illetve egészségi problémával küzdő gyermek örökbecfogadására,

c)³ az örökbe fogadni szándékozó személy tájékoztatását arról, hogy a gyermekvédelmi szakszolgálatot értesítenie kell a lakóhelyében, a családi állapotában, a személyi és életkörülményeiben, a Ptk. 4:121. § (4) bekezdése alapján egyedül örökbe fogadni szándékozó személy esetén a 38. § (3) bekezdés e) pontja szerinti egyéb körülményekben, valamint az örökbe fogadandó gyermekre vonatkozó elképzeléseiben bekövetkezett változásokról, és köteles körülményei tekintetében a valóságnak megfelelő információkat szolgáltatni az örökbecfogadással kapcsolatos eljárás során.

(4)⁴ Alkalmasság megállapítása esetén a gyámhivatal véglegessé vált határozata alapján a gyermekvédelmi szakszolgálat felveszi az örökbe fogadni szándékozó személyt az egységes örökbecfogadási nyilvántartásába, és - az örökbe fogadni szándékozó személy hozzájárulása esetén - hozzáférhetővé teszi az adatokat az országos örökbecfogadást elősegítő szerv számára.

(5)⁵ Alkalmatlanság megállapítása esetén új eljárás a határozat véglegessé válásától számított

a) 3 éven belül nem indítható, ha az eljárás során az örökbe fogadni szándékozó személy a körülményei tekintetében nem a valóságnak megfelelő információkat szolgáltatott,

b) 1 éven belül nem indítható az a) pontban nem említett esetben.

 (6)⁶ A gyámhivatalnak az örökbecfogadásra való alkalmasságot megállapító határozata annak véglegessé válásától számított négy évig hatályos. Ha négy éven belül az örökbecfogadási eljárás jogerősen befejeződik, a határozat az örökbecfogadás tárgyában hozott határozat véglegessé válásának napjával hatályát veszti.

(7)⁷ Ha az örökbe fogadni szándékozó személy testvérek örökbecfogadására való alkalmasságát megállapították, és a hatályvesztést megelőzően a testvér is örökbe fogadhatóvá válik, a határozat hatálya meghosszabbodik a testvér örökbecfogadási eljárásának végleges döntéssel történő befejezéséig.

(8)⁸ Ha a határozat hatályvesztésekor folyamatban van az örökbecfogadási eljárás, annak végleges döntéssel történő befejezéséig a határozat hatálya meghosszabbodik.

1 Beiktatta: 94/2021. (II. 27.) Korm. rendelet 2. § (2). Hatályos: 2021. III. 1-től.

2 Módosította: 70/2014. (III. 13.) Korm. rendelet 86. § (1) 21.

3 Megállapította: 325/2020. (VII. 1.) Korm. rendelet 5. § (4). Hatályos: 2020. IX. 1-től. Módosította: 94/2021. (II. 27.) Korm. rendelet 5. § a).

4 Megállapította: 70/2014. (III. 13.) Korm. rendelet 22. § (4). Módosította: 457/2017. (XII. 28.) Korm. rendelet 41. § 11.

5 Megállapította: 94/2021. (II. 27.) Korm. rendelet 2. § (3). Hatályos: 2021. III. 1-től.

6 Megállapította: 97/2013. (III. 29.) Korm. rendelet 11. § (3). Módosította: 457/2017. (XII. 28.) Korm. rendelet 41. § 7., 212/2023. (VI. 1.) Korm. rendelet 4. § c), 1/2025. (I. 23.) Korm. rendelet 7. § c).

7 Megállapította: 173/2009. (VIII. 29.) Korm. rendelet 12. §. Módosította: 457/2017. (XII. 28.) Korm. rendelet 41. § 10.

8 Megállapította: 212/2023. (VI. 1.) Korm. rendelet 3. § (4). Hatályos: 2024. III. 1-től.

(9)¹ Ha a határozat hatályának lejártáig nem került sor örökbefogadásra, az örökbefogadás előtti eljárást - az örökbefogadás előtti tanácsadáson és felkészítő tanfolyamon való részvétel kivételével - az örökbe fogadni szándékozó személy kérelmére meg kell ismételni.

(10)² A gyermekvédelmi szakszolgálat a (3) bekezdés c) pontjában foglalt körülményekben bekövetkezett változásról értesíti az alkalmasságot megállapító gyámhivatalt.

(11)³ Az örökbefogadásra való alkalmasságot megállapító határozat hatályának leteltével, ha az örökbe fogadni szándékozó személy az alkalmasság megállapítása iránt ismételt kérelmet nem terjeszt elő, a gyermekvédelmi szakszolgálat a határozat hatályának leteltét rögzíti az egységes örökbefogadási nyilvántartásban, és erről, valamint a Gyvt. 141/E. § (8) bekezdésében foglaltakról értesíti az örökbe fogadni szándékozó személyt.

(12)⁴ Ha az örökbefogadó szülő újabb gyermek örökbefogadására nyújt be kérelmet a gyermekvédelmi szakszolgálathoz, alkalmassági vizsgálata a korábbi vizsgálat során tapasztalt körülményekben bekövetkezett változásokra terjed ki. Az újabb alkalmassági vizsgálat során az örökbefogadás előtti tanácsadás ismételt elvégzésétől el kell tekinteni.

Az alkalmasság felülvizsgálata⁵

39/A. §⁶ (1)⁷ Ha a 39. § (3) bekezdés c) pontja szerinti körülményekben bekövetkezett változás - akár a gyermekvédelmi szakszolgálat értesítése, akár más személy, szerv bejelentése alapján - a gyámhivatal tudomására jut, a gyámhivatal az örökbe fogadni szándékozó személy alkalmasságát haladéktalanul felülvizsgálja, valamint illetékesség-változás esetén átteszi az iratokat az illetékessé vált gyámhivatalhoz.

(2)⁸ Az alkalmasságról szóló véleményének kialakítása érdekében, ha az alkalmasság felülvizsgálatát az örökbe fogadni szándékozó személy

a)⁹ családi állapotában, személyi és életkörülményeiben, a Ptk. 4:121. § (4) bekezdése alapján egyedül örökbe fogadni szándékozó személy esetén a 38. § (3) bekezdés e) pontja szerinti egyéb körülményekben, az örökbe fogadandó gyermekre vonatkozó elképzeléseiben bekövetkezett változás, vagy az indokolja, hogy az örökbe fogadni szándékozó személy a körülményei tekintetében nem a valóságnak megfelelő információkat szolgáltatott, a gyermekvédelmi szakszolgálat megvizsgálja az örökbe fogadni szándékozó személy alkalmasságát érintő változásokat,

b) lakóhelyének, tartózkodási helyének megváltozása indokolja, az új lakóhely, tartózkodási hely szerinti gyermekvédelmi szakszolgálat környezettanulmányt készít.

(3)¹⁰ A gyámhivatal a felülvizsgálat eredményeként az alkalmasság fenntartásáról vagy az örökbefogadásra való alkalmatlanságról a 39. § (2)-(2e) bekezdésében foglaltak figyelembevételével határoz.

1 Módosította: 173/2009. (VIII. 29.) Korm. rendelet 66. § (1) 16. Lásd: 173/2009. (VIII. 29.) Korm. rendelet 61. § (2). Módosította: 212/2023. (VI. 1.) Korm. rendelet 4. § d).

2 Módosította: 70/2014. (III. 13.) Korm. rendelet 87. § (1) e).

3 Megállapította: 70/2014. (III. 13.) Korm. rendelet 22. § (5). Hatályos: 2014. III. 15-től.

4 Beiktatta: 325/2020. (VII. 1.) Korm. rendelet 5. § (5). Hatályos: 2020. IX. 1-től.

5 Beiktatta: 14/2003. (II. 12.) Korm. rendelet 19. §. Hatályos: 2003. II. 15-től. Ezt követően indult ügyekben kell alkalmazni. A folyamatban lévő első és másodfokú ügyekben a korábbi rendelkezések az irányadóak.

6 Beiktatta: 14/2003. (II. 12.) Korm. rendelet 19. §. Hatályos: 2003. II. 15-től. Ezt követően indult ügyekben kell alkalmazni. A folyamatban lévő első és másodfokú ügyekben a korábbi rendelkezések az irányadóak.

7 Megállapította: 70/2014. (III. 13.) Korm. rendelet 23. § (1). Hatályos: 2014. III. 15-től.

8 Megállapította: 70/2014. (III. 13.) Korm. rendelet 23. § (1). Hatályos: 2014. III. 15-től.

9 Megállapította: 325/2020. (VII. 1.) Korm. rendelet 6. §. Hatályos: 2020. IX. 1-től. Módosította: 94/2021. (II. 27.) Korm. rendelet 5. § b).

10 Módosította: 94/2021. (II. 27.) Korm. rendelet 5. § c).

(4)¹ Ha a gyámhivatal az alkalmasságot fenntartja, az alkalmasságról szóló eredeti határozat hatálya nem változik. A gyámhivatal az alkalmasságot fenntartó határozatában ismételten dönt a 39. § (3) bekezdésének *a)*–*b)* pontjában foglaltakról.

(5)² Az alkalmasságot fenntartó határozattal az örökbe fogadni szándékozó személy eredeti nyilvántartásba vételének időpontja nem változik.

(6)³ Ha a felülvizsgálat során a gyámhivatal alkalmatlanságot állapít meg, a gyermekvédelmi szakszolgálat ezt a tényt rögzíti az egységes örökbefogadási nyilvántartásban, és erről, valamint a Gyvt. 141/E. § (8) bekezdésében foglaltakról értesíti az örökbe fogadni szándékozó személyt.

Az örökbefogadás engedélyezésével kapcsolatos eljárás

40. §⁴ (1) Az örökbefogadás engedélyezése iránti eljárás az örökbe fogadni szándékozó személy és a gyermek törvényes képviselőjének személyesen előterjesztett, egyező kérelmére indul. A gyermekvédelmi gyám a kérelmet írásban is előterjesztheti.

(2) Ha az örökbefogadandó gyermek szülője

a) korlátozottan cselekvőképes kiskorú, az örökbefogadással összefüggő jognyilatkozatát törvényes képviselője hozzájárulása nélkül teheti meg,

b) cselekvőképtelen kiskorú, az örökbefogadással összefüggő jognyilatkozatát törvényes képviselője teszi meg,

c) cselekvőképességében a családjogi jognyilatkozatok tekintetében részlegesen korlátozott nagykorú személy, az örökbefogadással összefüggő jognyilatkozatát törvényes képviselőjének hozzájárulásával teszi meg,

d) cselekvőképtelen nagykorú személy vagy tekintetében a Ptk. 4:127. § (1) bekezdés *a)*, *b)*, *d)* vagy *e)* pontjában foglalt valamely ok áll fenn, nem kell tőle az örökbefogadáshoz való hozzájáruló nyilatkozatot beszerezni.

(3) Ha a (2) bekezdésben foglaltak miatt vagy más okból az örökbefogadandó gyermeknek nincs törvényes képviselője, a kijelölt gyámhivatal eseti gyám kirendelésével gondoskodik a törvényes képviselő ellátásáról.

(4)⁵

(5) A kijelölt gyámhivatal eljárása során a Ptk. 4:121. § (1) és (2) bekezdése alapján vizsgálja az örökbefogadás engedélyezése iránti kérelem benyújtásakor az örökbefogadó életkorát, valamint az örökbefogadó és az örökbefogadandó gyermek életkora közötti különbséget.

(6)⁶ A rokon vagy nevelőszülő és a házastársa általi közös gyermekké történő örökbefogadás esetén a gyámhatóság a házastárs alkalmasságát is – a Ptk. 4:122. § (2) bekezdése alapján – az örökbefogadás engedélyezése iránti eljárás során állapítja meg.

(7)⁷ Ha a kijelölt gyámhivatal álláspontja szerint az egyéb feltételei fennállnak annak, hogy a Ptk. 4:121. § (4) bekezdése alapján egyedül örökbe fogadni szándékozó

a) nevelőszülő vagy

b) a gyermeket a szülő hozzájárulásával legalább egy éve saját háztartásában nevelő személy

1 A második mondatot beiktatta: 251/2006. (XII. 6.) Korm. rendelet 11. § (3). Az első mondat szövegét módosította: 173/2009. (VIII. 29.) Korm. rendelet 66. § (1) 18. Lásd: 173/2009. (VIII. 29.) Korm. rendelet 61. § (2).

2 Megállapította: 70/2014. (III. 13.) Korm. rendelet 23. § (2). Hatályos: 2014. III. 15-től.

3 Megállapította: 70/2014. (III. 13.) Korm. rendelet 23. § (2). Hatályos: 2014. III. 15-től.

4 Megállapította: 70/2014. (III. 13.) Korm. rendelet 24. §. Hatályos: 2014. III. 15-től.

5 Hatályon kívül helyezte: 441/2015. (XII. 28.) Korm. rendelet 24. § e). Hatálytalan: 2016. I. 1-től. Lásd: 441/2015. (XII. 28.) Korm. rendelet 263. §.

6 Beiktatta: 325/2020. (VII. 1.) Korm. rendelet 7. §. Hatályos: 2020. IX. 1-től.

7 Beiktatta: 94/2021. (II. 27.) Korm. rendelet 3. §. Módosította: 238/2022. (VI. 30.) Korm. rendelet 11. § 3.

örökbefogadásra való alkalmasságát - az örökbefogadás engedélyezésére irányuló eljárás során - megállapítsa, az iratokat a javaslatával együtt megküldi a gyermek- és ifjúságpolitikaért felelős miniszternek, aki a 39. § (2d) bekezdésében foglaltak szerint jár el. A kijelölt gyámhivatal akkor engedélyezheti az örökbefogadást, ha a gyermek- és ifjúságpolitikaért felelős miniszter hozzájárult az örökbefogadásra való alkalmasság megállapításához.

41. §¹ (1)² A gyermek gondozásba történő kihelyezése érdekében az örökbefogadás engedélyezése során a kijelölt gyámhivatal megvizsgálja:³

a)⁴ az örökbe fogadni szándékozó személy alkalmasságát tanúsító véglegessé vált gyámhivatali határozatot,

b) a szülő házastársa, illetve rokon általi örökbefogadás esetén

ba) az örökbefogadni szándékozó személynek a rokoni kapcsolat fennállására vonatkozó nyilatkozatát,

bb) az örökbefogadás előtti tanácsadáson való részvételt igazoló iratot,

bc) az alkalmasságot alátámasztó pszichológiai véleményt,

bd)⁵ a háziiorvosi igazolást az örökbefogadásra való egészségügyi alkalmasságról,

c)⁶ ha a nevelőszülő a nála nevelkedő gyermeket kívánja örökbe fogadni,

ca) az örökbefogadás előtti tanácsadáson való részvételt igazoló iratot,

cb) az alkalmasságot alátámasztó pszichológiai véleményt,

cc) a háziiorvosi igazolást az örökbefogadásra való egészségügyi alkalmasságról, és

cd)⁷

(1a)⁸ A kijelölt gyámhivatal az (1) bekezdés b) pont bb)-bd) alpontja szerinti dokumentumok beszerzése érdekében megkeresi a 38. § (2)-(2b) bekezdése szerint illetékes gyermekvédelmi szakszolgálatot.

(1b)⁹ A kijelölt gyámhivatal az (1) bekezdés c) pontja szerinti dokumentumok beszerzése érdekében megkeresi a gyermek örökbefogadását elősegítő gyermekvédelmi szakszolgálatot.

(2)¹⁰ A gyermek gondozásba történő kihelyezése előtt a kijelölt gyámhivatal:

a)¹¹ az örökbe fogadni szándékozó személynél környezettanulmányt végez, vagy a környezettanulmány elkészítése érdekében megkeresi a gyermekvédelmi szakszolgálatot, feltéve, hogy nem áll rendelkezésére a gyermekvédelmi szakszolgálat által egy hónapnál nem régebben készített környezettanulmány,

b)¹² beszerzi a háziiorvosi, szakorvosi igazolást a gyermek egészségi állapotáról, fejlődését befolyásoló betegségekről, valamint a gyermek családi hátterére vonatkozó dokumentumokat és a 3 évesnél idősebb gyermek esetén a személyiségére vonatkozó szakmai véleményt,

c)¹³ meggyőződik arról, hogy az örökbefogadásban közreműködő nyílt örökbefogadást elősegítő közhasznú szervezet működési engedéllyel rendelkezik a szolgáltatótevékenység folytatására.

1 Megállapította: 14/2003. (II. 12.) Korm. rendelet 21. §. Hatályos: 2003. II. 15-től. Ezt követően indult ügyekben kell alkalmazni. A folyamatban lévő első és másodfokú ügyekben a korábbi rendelkezések az irányadóak.

2 Módosította: 174/2012. (VII. 26.) Korm. rendelet 12. § (16) 7.

3 Megállapította: 173/2009. (VIII. 29.) Korm. rendelet 13. § (1). Hatályos: 2009. X. 1-től. Lásd: 173/2009. (VIII. 29.) Korm. rendelet 61. § (2).

4 Megállapította: 97/2013. (III. 29.) Korm. rendelet 12. § (1). Módosította: 457/2017. (XII. 28.) Korm. rendelet 41. § 11.

5 Módosította: 251/2006. (XII. 6.) Korm. rendelet 21. § (6) bc).

6 Beiktatta: 70/2014. (III. 13.) Korm. rendelet 25. § (1). Hatályos: 2014. III. 15-től.

7 Hatályon kívül helyezte: 325/2020. (VII. 1.) Korm. rendelet 10. § b). Hatálytalan: 2020. IX. 1-től.

8 Beiktatta: 97/2013. (III. 29.) Korm. rendelet 12. § (2). Hatályos: 2014. I. 1-től. Módosította: 70/2014. (III. 13.) Korm. rendelet 86. § (1) 22.

9 Beiktatta: 70/2014. (III. 13.) Korm. rendelet 25. § (2). Hatályos: 2014. III. 15-től.

10 Módosította: 174/2012. (VII. 26.) Korm. rendelet 12. § (16) 7.

11 Megállapította: 97/2013. (III. 29.) Korm. rendelet 12. § (3). Hatályos: 2014. I. 1-től.

12 Módosította: 360/2010. (XII. 30.) Korm. rendelet 25. § 12., 70/2014. (III. 13.) Korm. rendelet 86. § (2) a).

13 Megállapította: 70/2014. (III. 13.) Korm. rendelet 25. § (3). Hatályos: 2014. III. 15-től.

(3)¹ Az örökbe fogadni szándékozó személy az örökbefogadás engedélyezése előtt csatolja

- a) a jövedelmi viszonyairól szóló igazolást,
- b) külföldön történt születés vagy házasságkötés esetén a születést és a házasságkötést igazoló iratot, és
- c) nyílt örökbefogadás esetén - a házastárs és a rokon általi örökbefogadás kivételével - a gyermekvédelmi szakszolgálat vagy az örökbefogadást elősegítő közhasznú szervezet közreműködését igazoló iratot.

(3a)² A (3) bekezdés c) pontja szerinti irat csatolásától el lehet tekinteni, ha az örökbefogadást elősegítő közhasznú szervezet vagy a gyermekvédelmi szakszolgálat örökbefogadással foglalkozó szakembere az örökbefogadás iránti kérelem előterjesztésekor jegyzőkönyvben nyilatkozik a nyílt örökbefogadásban való közreműködés megtörténtéről.

(4)³ A gyermek örökbefogadásának engedélyezéséről való döntés meghozatala érdekében - a 45. § (5) bekezdésére tekintettel - a kijelölt gyámhivatal a (3) és a (3a) bekezdésben foglaltakon túl megvizsgálja

a) a szülő házastársa általi örökbefogadás esetén az (1) bekezdés b) pont *bb)-bd)* alpontja szerinti dokumentumokat,

 b)⁴ rokon általi örökbefogadás esetén az (1) bekezdés b) pontjában foglaltakat, c) a gyermeket a szülő hozzájárulásával legalább egy éve saját háztartásában nevelő örökbe fogadni szándékozó személy esetében az örökbefogadás előtti tanácsadás és felkészítő tanfolyam eredményes elvégzését igazoló iratot, az alkalmasságát alátámasztó pszichológiai véleményt, valamint a háziiorvosi igazolást az egészségi állapotáról,

d) - ha a nevelőszülő a nála nevelkedő gyermeket kívánja örökbe fogadni - az (1) bekezdés c) pontjában foglalt dokumentumokat.

(5)⁵ A gyermek örökbefogadásának engedélyezése előtt a kijelölt gyámhivatal beszerzi:

a)⁶ az anyakönyvvezetőtől a gyermeknek az anyakönyvben nyilvántartott személyazonosító adatait és az anyakönyvnek a gyermek születésével kapcsolatban nyilvántartott adatait,

b)⁷ az anyakönyvvezetőtől a szülőknek az anyakönyvben nyilvántartott személyazonosító adatait és az anyakönyvnek a szülők halálával kapcsolatban nyilvántartott adatait,

c)⁸ a szülői felügyeletet megszüntető, illetve a szülő cselekvőképességét érintő gondnokság alá helyezéséről szóló jogerős bírói ítéletet,

d)⁹ a gyámot kirendelő véglegessé vált gyámhivatali határozatot, ha nem a vér szerinti szülő az örökbefogadandó gyermek törvényes képviselője,

e)¹⁰ a gondnokot kirendelő véglegessé vált határozatot, ha a vér szerinti szülő cselekvőképességét érintő gondnokság alatt áll,

f) a háziiorvosi vagy szakorvosi igazolást az örökbefogadni szándékozó személy egészségi állapotáról, amennyiben ezt az örökbefogadási eljárás során indokoltnak tartja,

1 Megállapította: 70/2014. (III. 13.) Korm. rendelet 25. § (4). Hatályos: 2014. III. 15-től.

2 Beiktatta: 70/2014. (III. 13.) Korm. rendelet 25. § (5). Hatályos: 2014. III. 15-től.

3 Megállapította: 70/2014. (III. 13.) Korm. rendelet 25. § (6). Hatályos: 2014. III. 15-től.

4 Módosította: 1/2025. (I. 23.) Korm. rendelet 8. § b).

5 Módosította: 174/2012. (VII. 26.) Korm. rendelet 12. § (16) 7.

6 Megállapította: 70/2014. (III. 13.) Korm. rendelet 25. § (7). Hatályos: 2014. VII. 1-től.

7 Megállapította: 70/2014. (III. 13.) Korm. rendelet 25. § (7). Hatályos: 2014. VII. 1-től.

8 Megállapította: 97/2013. (III. 29.) Korm. rendelet 12. § (5). Hatályos: 2014. I. 1-től.

9 Módosította: 457/2017. (XII. 28.) Korm. rendelet 41. § 11.

10 Megállapította: 70/2014. (III. 13.) Korm. rendelet 25. § (8). Módosította: 457/2017. (XII. 28.) Korm. rendelet 41. § 11.

g)¹ az anyakönyvvezetőtől az örökbe fogadni szándékozó személy anyakönyvben nyilvántartott személyazonosító adatait és az anyakönyvnek az örökbe fogadni szándékozó személy születésével és házasságával kapcsolatban nyilvántartott adatait.

Meghallgatás

42. § (1) A kijelölt gyámhivatal az eljárás során köteles meghallgatni:²

- a) az örökbe fogadni szándékozó személyt,
- b)³ a korlátozottan cselekvőképes és - szükség szerint pszichológus szakértő útján - az ítélőképessége birtokában lévő cselekvőképtelen örökbefogadandó gyermeket,
- c)⁴ az örökbefogadandó gyermek szülőjét, ha
 - ca) a szülő szülői felügyeleti jogát a bíróság jogerősen nem szüntette meg,
 - cb)⁵ a gyermeket a kijelölt gyámhivatal nem nyilvánította véglegessé vált döntéssel örökbe fogadhatónak,
 - cc) a szülő nem tett a Ptk. 4:126. § (1) bekezdésében meghatározott nyilatkozatot,
 - cd) a szülő korlátozottan cselekvőképes kiskorú, vagy
 - ce) a cselekvőképtelen kiskorú szülő ítélőképessége birtokában van,
- d)⁶ az örökbefogadandó gyermek törvényes képviselőjét,
- e) a házasságban élő, de önállóan örökbe fogadni szándékozó személy vele együttélő házastársát,
- f)⁷ a kiskorú vér szerinti szülő törvényes képviselőjét, kivéve, ha titkolt terhesség esetén helyt ad a korlátozottan cselekvőképes kiskorú Gyvt. 128. § (1a) bekezdése szerinti kérelmének.

(2)⁸ Ha az (1) bekezdés d) és f) pontja esetén a gyermekvédelmi gyám a törvényes képviselő, nyilatkozatát írásban is előterjesztheti.

(3)⁹ Nyílt örökbefogadás esetén a kijelölt gyámhivatal az örökbefogadót, az örökbefogadandó korlátozottan cselekvőképes gyermeket, az örökbefogadandó gyermek törvényes képviselőjét, a vér szerinti szülőt és a kiskorú vér szerinti szülő törvényes képviselőjét együttesen - tárgyalás keretében - hallgatja meg. A tárgyaláson az ügyfelek egyetértése esetén részt vehet a nyílt örökbefogadásban közreműködő örökbefogadást elősegítő közhasznú szervezet vagy a gyermekvédelmi szakszolgálat örökbefogadással foglalkozó szakembere, és az örökbefogadás iránti kérelem előterjesztésekor jegyzőkönyvben nyilatkozhat a nyílt örökbefogadásban való közreműködés megtörténtéről.

Jegyzőkönyv

43. §¹⁰ (1) A 42. §-ban megjelölt személyek meghallgatásáról készült jegyzőkönyvnek tartalmaznia kell:

- a) az örökbe fogadni szándékozó személy nyilatkozatát arról, hogy
 - aa) az örökbefogadás Ptk. 4:132-136. §-a, valamint 7:72. és 7:73. §-a szerinti joghatásait ismeri és tudomásul veszi,
 - ab) kéri a gyermek gondozásra történő kihelyezését, vagy nyilatkozik a Ptk. 4:122. § (2) bekezdése szerinti gondozásról,
 - ac) vele szemben nem állnak fenn a Ptk. 4:121. § (3) bekezdésében meghatározott kizáró okok,

1 Megállapította: 70/2014. (III. 13.) Korm. rendelet 25. § (9). Hatályos: 2014. VII. 1-től.
2 Módosította: 174/2012. (VII. 26.) Korm. rendelet 12. § (16) 7.
3 Megállapította: 70/2014. (III. 13.) Korm. rendelet 26. § (1). Hatályos: 2014. III. 15-től.
4 Megállapította: 70/2014. (III. 13.) Korm. rendelet 26. § (1). Hatályos: 2014. III. 15-től.
5 Módosította: 457/2017. (XII. 28.) Korm. rendelet 41. § 12.
6 Megállapította: 173/2009. (VIII. 29.) Korm. rendelet 14. § (1). Hatályos: 2009. IX. 1-től. A folyamatban lévő ügyekben is alkalmazni kell.
7 Megállapította: 97/2013. (III. 29.) Korm. rendelet 13. § (1). Hatályos: 2013. VII. 1-től.
8 Megállapította: 97/2013. (III. 29.) Korm. rendelet 13. § (2). Hatályos: 2014. I. 1-től.
9 Megállapította: 70/2014. (III. 13.) Korm. rendelet 26. § (2). Hatályos: 2014. III. 15-től.
10 Megállapította: 70/2014. (III. 13.) Korm. rendelet 27. §. Hatályos: 2014. III. 15-től.

ad) az örökbefogadás engedélyezését követően mely szervezettel kíván együttműködni az utánkövetés érdekében, és

ae) az örökbefogadás nem jár haszonszerzéssel,

af)¹ kéri-e az örökbefogadás Gyvt. 128/A. §-a szerinti anyakönyvezését,

b)² az örökbe fogadni szándékozó személy nyilatkozatát az örökbe fogadott gyermek - örökbefogadást követő - családi és utónevéről, származási helyéről, titkos örökbefogadás esetén a lakóhelyéről,

c) egyedülálló apa által történő örökbefogadás esetén a képzelt anya adatait, egyedülálló anya által történő örökbefogadás esetén - kérelmére - a képzelt apa adatait,

d) a korlátozottan cselekvőképes gyermek nyilatkozatát arról, hogy beleegyezik az örökbefogadásába,

e) a házasságban élő, de önállóan örökbe fogadni szándékozó személlyel együtt élő házastárs nyilatkozatát arról, hogy az örökbefogadáshoz hozzájárul,

f) a vér szerinti anya nyilatkozatát arról, hogy megnevezi-e az apa adatai nélkül anyakönyvezett gyermeke apját, és

g) a gyermek vér szerinti szülőjének nyilatkozatát arról, hogy hozzájárul gyermekének a Ptk. 4:128. § (1) bekezdése szerinti, örökbefogadás előtti gondozásához, vagy arról, hogy gyermekét hozzájárulásával az örökbefogadó legalább egy éve saját háztartásában neveli.

(2) Az (1) bekezdésben meghatározott nyilatkozatokat nem lehet feltételhez kötni.

(3) A Ptk. 4:126. § (1) bekezdése alapján tett szülői hozzájáruló nyilatkozatról a Gyár. 22. § (2) bekezdés a) pontja szerinti gyámhivatal jegyzőkönyvet vesz fel.

(4) Ha a szülő hozzájárul gyermeke örökbefogadásához, tájékoztatni kell

a) a hozzájáruló nyilatkozat megtételének jogkövetkezményeiről,

b) hathetes életkor alatti gyermek esetén az örökbefogadáshoz való hozzájáruló jognyilatkozata visszavonásának lehetőségéről és arról, hogy a visszavonó nyilatkozatot az örökbefogadás engedélyezéséről határozó kijelölt gyámhivatalnál teheti meg, és

c) titkos örökbefogadás esetén arról, hogy hatodik életévét betöltött vagy egészségileg károsodott gyermeke örökbefogadásához való hozzájáruló nyilatkozata érvényességéhez a gyámhivatal hozzájárulása szükséges.

(5) A (4) bekezdés szerinti tájékoztatást, figyelmeztetést, valamint annak tudomásulvételét a gyámhivatal jegyzőkönyvben rögzíti. Titkos örökbefogadás esetén a jegyzőkönyvet soron kívül meg kell küldeni az örökbefogadás engedélyezéséről határozó kijelölt gyámhivatalnak.

Szülői hozzájáruló nyilatkozat jóváhagyása

44. §³ (1)⁴

(2)⁵ A kijelölt gyámhivatal a szülő hozzájáruló nyilatkozatának jóváhagyását a hatodik életévét betöltött vagy egészségileg károsodott gyermek örökbefogadásához akkor tagadhatja meg, ha a gyermek örökbefogadására életkora, egészségi károsodása vagy egyéb körülmény, így különösen a másik szülő örökbefogadáshoz való hozzájárulásának hiánya miatt nagy valószínűséggel nem fog sor kerülni. A kijelölt gyámhivatal a gyermek örökbefogadásának valószínűsége kérdésében megkeresi a gyermekvédelmi szakszolgálatot. Ha a gyermek örökbefogadásának valószínűsége kérdésében az országos örökbefogadást elősegítő szerv tájékoztatása válik szükségessé, megkereséséről a Gyvt. 141/F. § (2) bekezdésében foglaltak szerint a gyermekvédelmi szakszolgálat gondoskodik.

1 Megállapította: 304/2023. (VII. 11.) Korm. rendelet 6. § (1). Hatályos: 2023. VIII. 1-től.

2 Megállapította: 304/2023. (VII. 11.) Korm. rendelet 6. § (2). Hatályos: 2023. VIII. 1-től.

3 Megállapította: 70/2014. (III. 13.) Korm. rendelet 29. §. Hatályos: 2014. III. 15-től.

4 Hatályon kívül helyezte: 441/2015. (XII. 28.) Korm. rendelet 24. § f). Hatálytalan: 2016. I. 1-től. Lásd: 441/2015. (XII. 28.) Korm. rendelet 263. §.

5 Megállapította: 441/2015. (XII. 28.) Korm. rendelet 22. § (3). Hatályos: 2016. I. 1-től. Lásd: 441/2015. (XII. 28.) Korm. rendelet 263. §.

(3) Azt, hogy a gyermek a Ptk. 4:126. § (3) bekezdése szerint egészségileg károsodott, szakorvosi vélemény alapján lehet megállapítani.

(4)¹ A titkos örökbefogadáshoz való hozzájáruló nyilatkozat megtételekor a gyámhivatal tájékoztatja a szülőt a (2) és (3) bekezdésben, valamint a Gyvt. 128/B. § (3) bekezdésében foglaltakról és arról, hogy a szülői felügyeleti jog megszűnéséről határozatának megküldésével fogja értesíteni.

A szülői felügyeleti jog megszűnésének megállapítása²

44/A. §³ (1) A szülői felügyeleti jog megszűnését a gyámhivatal akkor állapítja meg, ha a gyermek hathetes életkorát betöltötte, és

a) mindkét vér szerinti szülő hozzájárult gyermekük örökbefogadásához, vagy

b) a vér szerinti szülő hozzájárult gyermeke örökbefogadásához és

ba) a gyermek családi jogállása rendezetlen, valamint nincs per folyamatban az apaság, anyaság megállapítása iránt, vagy

bb) a másik szülő hozzájárulására a Ptk. 4:127. § (1) bekezdés a), c) vagy d) pontja alapján nincs szükség, feltéve, hogy a vér szerinti szülő a hozzájárulását a gyermek születésétől számított hat héten belül nem vonta vissza.

➡(2)⁴ A szülői felügyeleti jog megszűnését a kijelölt gyámhivatal külön határozatban állapítja meg.

➡(3)⁵ A gyámhivatal a Ptk. 4:190. § (1) bekezdés d) pont db) alpontja szerinti esetben megállapítja a szülői felügyeleti jog megszűnését a hat hét eltelte után soron kívül, de legkésőbb három napon belül.

Az örökbefogadáshoz tett szülői hozzájáruló nyilatkozat visszavonása⁶

44/B. §⁷ (1) A szülő, ha a gyermek örökbefogadásának engedélyezése iránt

a) eljárás van folyamatban, a gyermek örökbefogadása ügyében eljáró gyámhivatal előtt, vagy

b) nincs eljárás folyamatban, annál a gyámhivatalnál, ahol az örökbefogadáshoz való hozzájáruló nyilatkozatát tette, személyesen nyilatkozhat arról, hogy az örökbefogadáshoz tett hozzájáruló nyilatkozatát visszavonja, mert a gyermeket saját maga vagy a gyermek más hozzátartozója kívánja nevelni, feltéve, hogy a gyermek születésétől számított hat hét még nem telt el.

(2) A gyámhivatal a szülő nyilatkozata alapján haladéktalanul

a)⁸ megkeresi a gyermek nevelését vállaló szülő vagy más hozzátartozó tartózkodási helye szerinti család- és gyermekjóléti szolgálatot, védőnőt, szükség esetén más szervet vagy személyt, hogy tájékozódjon a gyermek nevelésének körülményeiről és a szülőnek vagy más hozzátartozónak a gyermek nevelésére irányuló vállalásának megalapozottságáról,

b) környezettanulmányt készít vagy szerez be a gyermek nevelését vállaló szülő vagy más hozzátartozó tartózkodási helyéről, és

c) meghallgathatja tanúként az örökbefogadás előkészítésében közreműködő, örökbefogadást elősegítő közhasznú szervezet vagy gyermekvédelmi szakszolgálat szakemberét.

(3) A (2) bekezdés a) pontja szerinti gyámhivatali megkeresésnek a megkeresett szerv vagy személy a gyermek érdekében köteles soron kívül eleget tenni.

1 Megállapította: 441/2015. (XII. 28.) Korm. rendelet 22. § (4). Hatályos: 2016. I. 1-től. Lásd: 441/2015. (XII. 28.) Korm. rendelet 263. §.

2 Beiktatta: 70/2014. (III. 13.) Korm. rendelet 30. §. Hatályos: 2014. III. 15-től.

3 Beiktatta: 70/2014. (III. 13.) Korm. rendelet 30. §. Hatályos: 2014. III. 15-től.

4 Megállapította: 1/2025. (I. 23.) Korm. rendelet 1. §. Hatályos: 2025. I. 24-től.

5 Megállapította: 1/2025. (I. 23.) Korm. rendelet 1. §. Hatályos: 2025. I. 24-től.

6 Beiktatta: 70/2014. (III. 13.) Korm. rendelet 31. §. Hatályos: 2014. III. 15-től.

7 Beiktatta: 70/2014. (III. 13.) Korm. rendelet 31. §. Hatályos: 2014. III. 15-től.

8 Módosította: 419/2015. (XII. 23.) Korm. rendelet 14. § 7.

(4) Ha a gyermek nevelése a szülőnél vagy más hozzátartozónál megfelelően biztosított, a gyámhivatal szükség esetén felhívja az örökbe fogadni szándékozó személyt, hogy adja ki a gyermeket az általa meghatározott személynek. A gyámhivatal a szülő kérelmére az átadás helyét és időpontját is meghatározza.

(5) Ha a gyermek nevelése a szülőnél vagy más hozzátartozónál nem biztosított, vagy annak vizsgálata még folyamatban van, a gyámhivatal indokolt esetben a gyermekvédelmi gondoskodás más formáját választja, és felhívja az örökbe fogadni szándékozó szülőt, hogy a gyermeket adja ki az általa meghatározott személynek.

(6) Ha a szülő a hozzájáruló nyilatkozatát nem azért kívánja visszavonni, hogy a Ptk. 4:125. § (2) bekezdésében vagy 4:126. § (2) bekezdésében meghatározottaknak megfelelően a gyermeket saját maga vagy a gyermek más hozzátartozója nevelje, hanem más célból, így különösen, hogy más örökbe fogadni szándékozó személy általi örökbefogadást tegyen lehetővé, a gyámhivatal tájékoztatja arról, hogy az örökbefogadáshoz tett hozzájáruló nyilatkozata visszavonásának nincs helye. A gyámhivatal ebben az esetben az örökbefogadást a feltételek fennállása esetén a gyermek érdekében engedélyezi.

(7) A hozzájáruló nyilatkozat visszavonása esetén az örökbefogadást elősegítő közhasznú szervezet vagy a gyermekvédelmi szakszolgálat segítséget, tanácsadást nyújt

a) a szülőnek vagy más hozzátartozónak a gyermek családban való nevelkedéséhez, és

b) az örökbe fogadni szándékozó személynek ahhoz, hogy együtt tudjon működni a gyermek sorsának rendezésében.

Közvetlenül a születését követően az egészségügyi intézményben hagyott gyermek¹

➡ **44/C. §²** (1)³ Az egészségügyi intézmény azt az anyát, aki közvetlenül a gyermek születését követően gyermekvédelmi jelzés miatt vagy anélkül gyermekét hátrahagyva távozik az egészségügyi intézményből, a zárójelentésben tájékoztatja

a) a Ptk. 4:127. § (1) bekezdés e) pont eb) alpontja és 4:190. § (1) bekezdés d) pont db) alpontja szerinti jogkövetkezményekről és

b) arról, hogy az a) pont szerinti jogkövetkezmények nem állnak be, ha a gyermek egészségügyi intézményben hagyása esetén a szülő vagy a gyermek más hozzátartozója az anya kórházi zárójelentése kiállításának napjától számított hat héten belül

ba) a gyermeket elviszi, vagy

➡ bb)⁴ írásban vagy jegyzőkönyvbe foglalva olyan tartalmú külön nyilatkozatot tesz a gyámhivatal felé, hogy a gyermeket az egészségügyi intézményből el szándékozik vinni.

(2) A Ptk. 4:127. § (1) bekezdés e) pont eb) alpontja szerinti gyermek esetén az egészségügyi intézmény mint a gyermekvédelmi jelzőrendszer tagja a Gyvt. 17. § (2) bekezdés b) pontjában foglalt kötelezettségének eleget téve haladéktalanul, de legkésőbb 1 munkanapon belül eljárást kezdeményez a gyermek születési helye szerint illetékes kijelölt gyámhivatalnál (a továbbiakban: illetékes kijelölt gyámhivatal).

(3) Ha a közvetlenül a születését követően egészségügyi intézményben hagyott gyermek apja ismert, az egészségügyi intézmény a 44/C. § (2) bekezdésében foglalt kötelezettsége teljesítésével egyidejűleg értesíti a gyermek születési helye szerint illetékes kijelölt gyámhivatalt a távozás tényéről. Az illetékes kijelölt gyámhivatal az egészségügyi intézmény értesítését követően haladéktalanul tájékoztatja az apát

1 Beiktatta: 192/2024. (VII. 8.) Korm. rendelet 3. §. Hatályos: 2024. VII. 9-től.

2 Beiktatta: 192/2024. (VII. 8.) Korm. rendelet 3. §. Hatályos: 2024. VII. 9-től.

3 Módosította: 1/2025. (I. 23.) Korm. rendelet 7. § d).

4 Módosította: 1/2025. (I. 23.) Korm. rendelet 7. § e).

a) a Ptk. 4:127. § (1) bekezdés e) pont *eb*) alpontja és 4:190. § (1) bekezdés d) pont *db*) alpontja szerinti jogkövetkezményekről, és

b) arról, hogy az a) pont szerinti jogkövetkezmények nem állnak be, ha a gyermek egészségügyi intézményben hagyása esetén a szülő vagy a gyermek más hozzátartozója az anya kórházi zárójelentése kiállításának napjától számított hat héten belül

ba) a gyermeket elviszi, vagy

→ *bb*)¹ írásban vagy jegyzőkönyvbe foglalva olyan tartalmú külön nyilatkozatot tesz a gyámhivatal felé, hogy a gyermeket az egészségügyi intézményből el szándékozik vinni.

→ (4)² Az illetékes kijelölt gyámhivatal az eljárás megindítását követően a székhelye szerinti gyermekvédelmi szakszolgálatól haladéktalanul javaslatot kér a gyermekvédelmi gyám, valamint a helyettes gyermekvédelmi gyám személyére, és értesíti az anya, valamint ha ismert, az apa lakóhelye szerinti gyámhivatalt az eljárás elindításáról.

→ (4a)³ Amennyiben a hathetes időtartam alatt a szülő vagy a gyermek hozzátartozója nyilatkozatában kifejezi, hogy a gyermeket saját családjában nevelni szeretné, akkor a gyámhivatal a nyilatkozattételről soron kívül, de legkésőbb három napon belül a jegyzőkönyv megküldésével értesíti a gyermek születési helye szerint kijelölt gyámhivatalt, valamint azt az egészségügyi intézményt, ahol a gyermek született.

→ (5) Ha a Ptk. 4:127. § (1) bekezdés e) pont *eb*) alpontja szerinti gyermek szülője vagy más hozzátartozója az anya kórházi zárójelentése kiállításának napjától számított hat héten belül a gyermeket az egészségügyi intézményből nem viszi el, illetve írásban vagy jegyzőkönyvbe mondva nem tesz olyan tartalmú külön nyilatkozatot a gyámhivatal felé, hogy a gyermeket az egészségügyi intézményből el szándékozik vinni, az illetékes kijelölt gyámhivatal azonnal végrehajtható határozatával⁴

a) megteszi a 44/A. § (3) bekezdése szerinti intézkedést,

→ *b*) megállapítja a gyermek örökbefogadhatóságának tényét, és erről értesíti a gyermekvédelmi szakszolgálatot, egyidejűleg javaslatot kér az örökbe fogadni szándékozó szülők személyére és

c) a 127. § (3) bekezdése szerint a gyermek részére gyermekvédelmi gyámat, helyettes gyermekvédelmi gyámat rendel.

→ (6) A gyermekvédelmi szakszolgálatnak az örökbe fogadni szándékozó szülők személyére vonatkozó javaslattétel során testvérek örökbefogadhatóvá válása esetén az együttes örökbefogadásukat kell elősegíteni, kivéve, ha ez bármelyik gyermek érdekével ellentétes.

(7) Az illetékes kijelölt gyámhivatal az (5) bekezdés szerinti határozatát az (5) bekezdésben foglalt határidő eredménytelen leteltét követő munkanapon hozza meg.

(8) Az illetékes kijelölt gyámhivatal - a közvetlenül a születését követően az egészségügyi intézményben hagyott gyermek ügyében indult eljárás megszüntetésével és egyidejűleg az iratok megküldésével - felhívja az illetékes gyámhivatalt a gyermek veszélyeztetettségének megszüntetésére, illetve nevelésbe vétele ügyében szükséges intézkedések megtételére, ha

→ *a*)⁵ a szülő vagy a gyermek más hozzátartozója az anya kórházi zárójelentése kiállításának napjától számított hat héten belül a gyermeket elvitte, illetve írásban vagy jegyzőkönyvbe mondva olyan tartalmú nyilatkozatot tett a gyámhivatal felé, hogy a gyermeket az egészségügyi intézményből el szándékozik vinni vagy

b) nincs a gyermek örökbefogadására jelentkező személy.

1 Módosította: 1/2025. (I. 23.) Korm. rendelet 7. § e).

2 Módosította: 1/2025. (I. 23.) Korm. rendelet 7. § f).

3 Beiktatta: 1/2025. (I. 23.) Korm. rendelet 2. §. Hatályos: 2025. I. 24.-től.

4 Módosította: 1/2025. (I. 23.) Korm. rendelet 7. § e).

5 Módosította: 1/2025. (I. 23.) Korm. rendelet 7. § e).

(9) Az (1)-(8) bekezdés nem alkalmazható, ha a gyermek további egészségügyi intézményben tartózkodását az egészségi állapota indokolja, és az anya az egészségügyi intézménnyel egyeztetve távozik onnan.

Az örökbefogadás iránti kérelem elbírálása

45. §¹ (1)² A kijelölt gyámhivatal a 41. § (1) és (2) bekezdésében felsorolt iratok, illetve az örökbe fogadni szándékozó személy és a gyermek szülőjének kérelme, gyermekvédelmi gondoskodás alatt álló gyermek esetén a gyermekvédelmi szakszolgálat javaslata és a gyermekvédelmi gyám kérelme alapján tizenöt napon belül, hathetesenél fiatalabb gyermek esetén nyolc napon belül dönt a kötelező gondozásba történő kihelyezésről. A kijelölt gyámhivatal a kötelező gondozásba történő kihelyezést elrendelő végzésében a gondozási idő számításánál figyelembe veszi a tényleges gondozás kezdő időpontját. Nyílt örökbefogadás esetén a végzés tartalmazza az örökbefogadásban közreműködő szervezet nevét.

➡(2)³ Nyílt örökbefogadás esetén a kijelölt gyámhivatal annak megállapítását, hogy a hathetesenél fiatalabb életkorú gyermek örökbefogadásához tett szülői hozzájáruló nyilatkozattal a szülő szülői felügyeleti joga szünetel, legkésőbb a gondozásba történő kihelyezésről szóló végzésben rögzíti. Ezzel egyidejűleg a kijelölt gyámhivatal a 127. § (4) bekezdése alapján a gyermek részére családbafogadó gyámot rendel.

(2a)⁴ Titkos örökbefogadás esetén a 97. § (5) bekezdésében foglaltak szerint kell eljárni.

(3)⁵ A kijelölt gyámhivatal az örökbefogadás engedélyezése előtt az örökbe fogadni szándékozó személy lakóhelye, tartózkodási helye szerint illetékes gyermekvédelmi szakszolgálat örökbefogadásra vonatkozó javaslata alapján meggyőződik a gyermeknek a Ptk. 4:128. § (1) bekezdésében meghatározott kötelező gondozási idő alatt a családba történő beilleszkedéséről.

(4)⁶ Amennyiben az örökbefogadási eljárás során olyan új körülmény, tény merül fel, amely kétségesse teszi a korábbi alkalmasságot megalapozó szakvéleményben foglaltakat, a kijelölt gyámhivatal a 39/A. § (1)-(2) és (4) bekezdése alapján intézkedik az alkalmasság felülvizsgálata iránt.

(5)⁷ Nem kell a kötelező gondozásba történő kihelyezésről rendelkezni, azonban a kijelölt gyámhivatal az örökbefogadási eljárás során környezettanulmányt végez vagy szerez be, ha⁸

a) az örökbefogadó és a vér szerinti szülő házastársak, vagy

b) az örökbefogadó és a vér szerinti szülő meghallgatása során arról nyilatkozik, hogy a gyermeket a vér szerinti szülő hozzájárulásával már legalább egy éve saját háztartásában gondozza, vagy

c)⁹ a nevelésbe vett gyermeket a nevelőszülője (és házastársa) fogadja örökbe, és a gyermek megfelelő neveléséről, gondozásáról legalább egy éve saját háztartásában gondoskodik, és ennek tényét a nevelőszülői hálózat igazolta,

d)¹⁰ a hathetesenél fiatalabb, ideiglenes hatállyal elhelyezett gyermeket az örökbefogadó legalább egy hónapja saját háztartásában gondozza,

1 Megállapította: 14/2003. (II. 12.) Korm. rendelet 24. §. Hatályos: 2003. II. 15-től. Ezt követően indult ügyekben kell alkalmazni. A folyamatban lévő első és másodfokú ügyekben a korábbi rendelkezések az irányadóak.

2 Megállapította: 447/2020. (X. 1.) Korm. rendelet 2. §. Hatályos: 2020. X. 2-től.

3 Megállapította: 70/2014. (III. 13.) Korm. rendelet 32. § (1). Módosította: 1/2025. (I. 23.) Korm. rendelet 7. § i).

4 Beiktatta: 70/2014. (III. 13.) Korm. rendelet 32. § (2). Hatályos: 2014. III. 15-től.

5 Megállapította: 70/2014. (III. 13.) Korm. rendelet 32. § (3). Hatályos: 2014. III. 15-től.

6 Módosította: 174/2012. (VII. 26.) Korm. rendelet 12. § (16) 7.

7 Módosította: 70/2014. (III. 13.) Korm. rendelet 87. § (1) f).

8 Megállapította: 97/2013. (III. 29.) Korm. rendelet 14. § (2). Hatályos: 2014. I. 1-től.

9 Módosította: 194/2024. (VII. 8.) Korm. rendelet 20. § d).

10 Beiktatta: 315/2005. (XII. 25.) Korm. rendelet 36. §. Hatályos: 2006. I. 1-től.

 e)¹ a gyámság alatt álló gyermeket családbafogadó gyámja fogadja örökbe, és a gyermek megfelelő neveléséről, gondozásáról legalább egy éve saját háztartásában gondoskodik,

 f)² a gyermeket rokona fogadja örökbe.

(6)³ Az örökbe fogadni szándékozó személy a hozzá örökbefogadási szándékkal kihelyezett gyermek gondozásáról, tartásáról saját költségén köteles gondoskodni, azonban jogosult a gyermek után jogszabály alapján járó családtámogatási ellátások igénybevételeire.

(7)⁴ Az örökbefogadási szándékkal kihelyezett gyermek a kijelölt gyámhivatal kötelező gondozási időre történő kihelyező végzésében megállapított időtartam eredményes eltelte után is az örökbefogadni szándékozó személynél maradhat az örökbefogadási eljárás befejezéséig.

(8)⁵ A kijelölt gyámhivatal a gyermekvédelmi gondoskodás alatt álló gyermek esetén a gyermekre vonatkozó igazolásokat és szakvéleményeket a gyermekvédelmi szakszolgálat útján szerzi be.

(9)⁶ A kijelölt gyámhivatal a kötelező gondozási idő letelte után nyilatkoztatja az örökbefogadni szándékozó személyt az örökbefogadási szándéka fenntartásáról, illetve ismerteti a (4) bekezdés, valamint a 41. § (5) bekezdése szerinti iratok tartalmát.

(10)⁷ A kijelölt gyámhivatal a gyermeket ellátó nevelőszülőt vagy gyermekotthont a gyermek kötelező gondozásba történő kihelyezésének tényéről és időpontjáról az örökbe fogadni szándékozó személy személyazonosító adatainak közlése nélkül értesíti.

(11)⁸ Ha az örökbe fogadni szándékozó szülő az örökbefogadás utánkövetésére közhasznú szervezetet jelölt meg, a gyámhivatal megkeresi e szervezetet az utánkövetés vállalására vonatkozó nyilatkozatának beszerzése érdekében.

(12)⁹ Ha a megkeresett közhasznú szervezet nem vállalja az utánkövetést, a gyámhivatal tájékoztatja erről az örökbe fogadni szándékozó személyt, és újabb közhasznú szervezet megjelölésének hiányában tájékoztatja a gyermekvédelmi szakszolgálatot az örökbefogadás utánkövetésében való együttműködési kötelezettségéről.

A határozat tartalma

46. § (1)¹⁰ Az örökbefogadást engedélyező határozat rendelkező része tartalmazza
a)¹¹ a gyermek születésének helyét, idejét, örökbefogadás előtti nevét, és ha rendelkezik vele, - ha rendelkezik vele - a születési bejegyzésének anyakönyvi folyószámát,

b) a gyermek örökbefogadhatóságának okát mindkét vér szerinti szülő tekintetében,

c) az örökbefogadó szülő, szülők személyazonosító adatait,

d) a gyermek örökbefogadása utáni névviselésével kapcsolatos döntést,

e) a gyermek származási helyére vonatkozó adatokat,

1 Beiktatta: 275/2008. (XI. 21.) Korm. rendelet 4. §. Módosította: 21/2012. (II. 29.) Korm. rendelet 17. § b).

2 Beiktatta: 1/2025. (I. 23.) Korm. rendelet 3. §. Hatályos: 2025. I. 24-től.

3 Megállapította: 237/2010. (IX. 13.) Korm. rendelet 1. §. Hatályos: 2010. IX. 16-től.

4 Módosította: 174/2012. (VII. 26.) Korm. rendelet 12. § (16) 7., 447/2020. (X. 1.) Korm. rendelet 4. § a).

5 Módosította: 174/2012. (VII. 26.) Korm. rendelet 12. § (16) 7.

6 Módosította: 174/2012. (VII. 26.) Korm. rendelet 12. § (16) 7.

7 Beiktatta: 360/2010. (XII. 30.) Korm. rendelet 6. § (2). Módosította: 174/2012. (VII. 26.) Korm. rendelet 12. § (16) 7.

8 Beiktatta: 70/2014. (III. 13.) Korm. rendelet 32. § (4). Hatályos: 2014. III. 15-től.

9 Beiktatta: 70/2014. (III. 13.) Korm. rendelet 32. § (4). Hatályos: 2014. III. 15-től.

10 Megállapította: 70/2014. (III. 13.) Korm. rendelet 33. § (1). Hatályos: 2014. III. 15-től.

11 Módosította: 70/2014. (III. 13.) Korm. rendelet 86. § (2) b).

f) egyedülálló apaként történő örökbefogadás esetén a másik szülőként képzelt anya bejegyzéséhez szükséges adatokat, egyedülálló anyaként történő örökbefogadás esetén - az anya kérelmére - a képzelt apa bejegyzéséhez szükséges adatokat,

g) a 45. § (1) és (5) bekezdése alapján a kötelező gondozási idő eredményes leteltének megállapítását,

h) az örökbefogadás joghatásait,

i) a szülői felügyeleti jog megszűnésének megállapítását,

j)¹ az anyakönyvvezető megkeresését a gyermek örökbefogadás folytán megváltozott adatainak anyakönyvezése, valamint titkos örökbefogadás esetén a lakóhelyének nyilvántartásba vétele érdekében,

k)² az örökbefogadás utánkövetésének időtartamát és gyakoriságát a Gyvt. 62/C. § (2)-(3b) bekezdése szerint, valamint az utánkövetést végző közhasznú szervezet vagy gyermekvédelmi szakszolgálat (a továbbiakban együtt: utánkövetést végző szervezet) megnevezését,

l) az örökbefogadó szülő felhívását az örökbefogadás utánkövetését végző szervezettel történő együttműködésre, és az utánkövetést végző szervezet felhívását az utánkövetési jelentés gyámhivatal részére történő megküldésére,

m)³ szükség esetén az örökbefogadás Gyvt. 128/A. §-a szerinti anyakönyvezésére vonatkozó rendelkezést.

(1a)⁴ Titkos örökbefogadás esetén az örökbefogadást engedélyező határozatban a vér szerinti szülők személyazonosító adatait nem lehet feltüntetni, az (1) bekezdés b) és i) pontjában foglaltaknak csak a tényét szükséges rögzíteni.

(2) A határozatban az örökbefogadó lakóhelyeként azt a helyet is fel kell tüntetni, ahol az örökbefogadó a gyermek születésekor lakott.

(3)⁵ A határozat indokolásának - a gyermekvédelmi szakszolgálat örökbefogadásra vonatkozó javaslata alapján - tartalmaznia kell a kötelező gondozási idő eredményes leteltére vonatkozó, az örökbefogadás utánkövetése szempontjából is jelentőséggel bíró részletes megállapításokat is.

(4)⁶ A kijelölt gyámhivatal az örökbefogadást engedélyező nem véglegessé vált határozatát kizárólag az örökbefogadó szülővel és az örökbefogadott gyermek törvényes képviselőjével, továbbá nyílt örökbefogadás esetén a vér szerinti szülővel, illetve a kiskorú vér szerinti szülő törvényes képviselőjével közli.

(5)⁷ A kijelölt gyámhivatal az örökbefogadást engedélyező határozata véglegessé válását követően közli

a) határozatát az anyakönyvvezetővel,

b) határozatát az örökbe fogadni szándékozó személy szerinti és a gyermek szerinti gyermekvédelmi szakszolgálatlalt,

c)⁸ az örökbefogadás tényét, valamint az örökbefogadott gyermek örökbefogadás előtti és örökbefogadás utáni, az örökbefogadó szülők és a gyermek után korábban ellátásra jogosult személy természetes személyazonosító adatait a családtámogatási ellátást folyósító szervvel,

d) határozatát az örökbefogadás utánkövetését végző szervezettel,

e)⁹ a véglegessé válás tényét az érintett örökbefogadó szülővel és nyílt örökbefogadás esetén a vér szerinti szülővel.

1 Megállapította: 304/2023. (VII. 11.) Korm. rendelet 7. § (1). Hatályos: 2023. VIII. 1-től.

2 Módosította: 449/2016. (XII. 19.) Korm. rendelet 4. § a).

3 Megállapította: 304/2023. (VII. 11.) Korm. rendelet 7. § (2). Hatályos: 2023. VIII. 1-től.

4 Beiktatta: 70/2014. (III. 13.) Korm. rendelet 33. § (2). Hatályos: 2014. III. 15-től.

5 Megállapította: 70/2014. (III. 13.) Korm. rendelet 33. § (3). Hatályos: 2014. III. 15-től.

6 Megállapította: 173/2009. (VIII. 29.) Korm. rendelet 16. § (2). Módosította: 174/2012. (VII. 26.) Korm. rendelet 12. § (16) 7., 70/2014. (III. 13.) Korm. rendelet 87. § (1) g), 457/2017. (XII. 28.) Korm. rendelet 41. § 11.

7 Megállapította: 70/2014. (III. 13.) Korm. rendelet 33. § (4). Módosította: 457/2017. (XII. 28.) Korm. rendelet 41. § 9.

8 Megállapította: 212/2023. (VI. 1.) Korm. rendelet 3. § (5). Hatályos: 2023. VI. 16-től.

9 Módosította: 457/2017. (XII. 28.) Korm. rendelet 41. § 13.

(6)¹ Az örökbefogadás engedélyezéséről szóló határozat véglegessé válásával egyidejűleg a kijelölt gyámhivatal külön határozatban rendelkezik az örökbefogadáshoz kapcsolódó egyéb kérdésekről, így különösen

- a) a gyermek vagyonának kezeléséről,
- b)² a nevelésbe vétel megszűnésének megállapításáról, meghatározva a megszűnés napját,
- c) az otthont nyújtó ellátást biztosító intézmény, személy tájékoztatásáról ellátási kötelezettsége megszűnéséről,
- d) az örökbefogadott gyermek gyámságának megszűnéséről,
- e) a gyámi tisztség megszűnésének megállapításáról és szükség esetén a gyám felhívásáról végszámadásának benyújtására,
- f)³ az illetékes járási hivatal felhívásáról a közgyógyellátási igazolvány visszavonására.

(7)⁴ Titkos örökbefogadás esetén a gyermek vér szerinti szüleinek adataira való utalást az (1) és (6) bekezdés szerinti határozatok nem tartalmazhatnak.

(8)⁵ Az örökbefogadás engedélyezéséről szóló határozat véglegessé válásával egyidejűleg a kijelölt gyámhivatal - a határozat számát, keltét és véglegessé válásának dátumát feltüntetve - igazolást állít ki az örökbefogadó szülő részére

a) az apasági szabadság igénybevétele érdekében, a munkáltató részére történő bemutatása céljából, ha a gyermeket házaspár vagy örökbefogadó apa fogadja örökbe, az örökbefogadás tényéről, az örökbefogadott gyermek és az örökbefogadó apa személyazonosító adatairól, vagy

b) a szülői felügyeleti jog egyedül történő gyakorlásának igazolása érdekében, ha a gyermek tekintetében az anyakönyvbe bejegyzett apa vagy anya képzelt személy.

47. § (1)⁶ Az örökbefogadás hatályát nem érinti, ha az engedélyező határozat az örökbefogadott nagykorúvá válását követően válik véglegessé.

(2)⁷ Ha az örökbefogadás engedélyezése iránti kérelmet a kijelölt gyámhivatal nem utasította el, az örökbefogadást a nagykorúság elérése előtti napon a kijelölt gyámhivatal véglegessé vált határozatának hiányában is engedélyezettnek kell tekinteni, ha⁸

a)⁹ a kérelmet a 41. §-ban előírt mellékletekkel együtt a nagykorúság elérése előtt legalább két hónappal korábban nyújtották be,

b) a 42. §-ban meghatározott személyek meghallgatása megtörtént, illetve a 43. § (1) bekezdésében előírt nyilatkozatok rendelkezésre állnak,

c)¹⁰ a véglegessé vált határozat hiánya az örökbefogadni szándékozók mulasztására nem vezethető vissza,

d)¹¹ az örökbefogadásnak a Ptk. rendelkezései alapján nincs akadálya.

(3)¹² A (2) bekezdésben meghatározott feltételek fennállását és az örökbefogadás jogkövetkezményeinek beálltát a kijelölt gyámhivatal határozattal állapítja meg.

Az örökbefogadás utánkövetése¹³

1 Beiktatta: 173/2009. (VIII. 29.) Korm. rendelet 16. § (2). Módosította: 174/2012. (VII. 26.) Korm. rendelet 12. § (16) 7., 457/2017. (XII. 28.) Korm. rendelet 41. § 14.
2 Megállapította: 97/2013. (III. 29.) Korm. rendelet 15. §. Hatályos: 2014. I. 1-től.
3 Módosította: 296/2012. (X. 17.) Korm. rendelet 6. § (2) a).
4 Beiktatta: 173/2009. (VIII. 29.) Korm. rendelet 16. § (2). Hatályos: 2009. IX. 1-től. A folyamatban lévő ügyekben is alkalmazni kell.
5 Megállapította: 534/2022. (XII. 21.) Korm. rendelet 1. §. Hatályos: 2023. I. 1-től.
6 Módosította: 457/2017. (XII. 28.) Korm. rendelet 41. § 15.
7 Módosította: 174/2012. (VII. 26.) Korm. rendelet 12. § (16) 7.
8 Módosította: 457/2017. (XII. 28.) Korm. rendelet 41. § 11.
9 Módosította: 173/2009. (VIII. 29.) Korm. rendelet 66. § (1) 23. Lásd: 173/2009. (VIII. 29.) Korm. rendelet 61. § (2).
10 Módosította: 457/2017. (XII. 28.) Korm. rendelet 41. § 11.
11 Módosította: 70/2014. (III. 13.) Korm. rendelet 86. § (1) 23.
12 Módosította: 174/2012. (VII. 26.) Korm. rendelet 12. § (16) 7.
13 Beiktatta: 70/2014. (III. 13.) Korm. rendelet 35. §. Hatályos: 2014. III. 15-től.

47/A. §¹ (1) Az örökbefogadás utánkövetésének elrendelésével a gyámhivatal a gyermek örökbefogadó családba történő beilleszkedésének figyelemmel kísérését és az örökbefogadó család tanácsadással történő segítségét biztosítja.

(2)² A kijelölt gyámhivatal az örökbefogadás engedélyezése iránti eljárás során tájékoztatja az örökbe fogadni szándékozó személyt arról, hogy

a)³ az örökbefogadást engedélyező határozat véglegessé válását követően hat hónap múlva, majd - a rokoni és házastársi örökbefogadás kivételével - másfél év múlva személyes találkozásra és együttműködésre kötelezett az utánkövetést végző szervezet szakemberével és

b) kérelmére az utánkövetést végző szervezet a kötelező utánkövetés időtartama alatt a kötelező alkalmakon kívül is bármikor biztosítja az utánkövetést.

(3) Az örökbefogadás engedélyezése iránti kérelem előterjesztésekor a kijelölt gyámhivatal tájékoztatja az örökbe fogadni szándékozó személyt, hogy kérelmének megfelelően az örökbefogadás utánkövetését

a) a nyílt örökbefogadásban közreműködő közhasznú szervezet látja el, feltéve, hogy az utánkövetésre működési engedéllyel rendelkezik,

b) az utánkövetésre működési engedéllyel rendelkező, az a) pontban említetten kívüli más közhasznú szervezet látja el nyílt vagy titkos örökbefogadást követően, feltéve, hogy vállalja az utánkövetés biztosítását,

c) az örökbefogadást előkészítő gyermekvédelmi szakszolgálat vagy bármely más gyermekvédelmi szakszolgálat látja el nyílt vagy titkos örökbefogadást követően.

(4) Az utánkövetést végző szervezetet a kijelölt gyámhivatal az örökbefogadást engedélyező határozatában kéri fel a szolgáltatás biztosítására. Ha az örökbefogadó szülő nem nevezett meg az utánkövetésre szervezetet, vagy a megnevezett közhasznú szervezetek nem vállalták az utánkövetést, a kijelölt gyámhivatal az örökbefogadó szülőnek és a gyermeknek az örökbefogadást követő tartózkodási helye szerinti gyermekvédelmi szakszolgálatot kéri fel az utánkövetés biztosítására.

(5) Az örökbefogadás utánkövetése során az utánkövetést végző szervezet együttesen személyes találkozásra hívja fel az örökbefogadó szülőket és az örökbe fogadott gyermekeket, illetve az örökbefogadó szülőt, annak házastársát vagy élettársát és az örökbe fogadott gyermekeket. Az örökbefogadó szülő kérelmére az utánkövetést végző szervezet szakembere az örökbe fogadó szülő tartózkodási helyén is biztosíthatja a személyes találkozás lehetőségét. Az utánkövetést végző szervezet az utánkövetés tapasztalatairól utánkövetési jelentésben számol be a gyámhivatalnak.

(6)⁴ Ha az örökbefogadó szülő a felhívás ellenére nem lép személyes kapcsolatba az utánkövetést végző szervezettel, a szervezet ezt jelzi az utánkövetést elrendelő kijelölt gyámhivatalnak. A kijelölt gyámhivatal ismételten felhívja az örökbefogadó szülőt, szülőket az együttműködésre. Az együttműködés elmaradása esetén a kijelölt gyámhivatal tájékoztatást kér a család- és gyermekjóléti szolgálattól az örökbe fogadott gyermek fejlődéséről, körülményeiről és a családba való beilleszkedéséről.

Az örökbefogadás felbontása

48. § (1)⁵ A kijelölt gyámhivatal az örökbefogadás felbontása iránti kérelem elbírálása során

 a)⁶ meghallgatja a Gyvt. 128. §-ában meghatározott személyen kívül az örökbefogadott gyermek vér szerinti szüleit is, ha az a gyermek érdekében áll,,

b)⁷ vizsgálja a Ptk. 4:138. § (2) bekezdésében meghatározott feltételeket,

1 Beiktatta: 70/2014. (III. 13.) Korm. rendelet 35. §. Hatályos: 2014. III. 15-től.

2 Megállapította: 449/2016. (XII. 19.) Korm. rendelet 2. §. Hatályos: 2017. I. 1-től.

3 Módosította: 457/2017. (XII. 28.) Korm. rendelet 41. § 9.

4 Módosította: 419/2015. (XII. 23.) Korm. rendelet 14. § 13.

5 Módosította: 174/2012. (VII. 26.) Korm. rendelet 12. § (16) 7.

6 Módosította: 1/2025. (I. 23.) Korm. rendelet 7. § j).

7 Módosította: 70/2014. (III. 13.) Korm. rendelet 86. § (1) 24.

c)¹ ha a kiskorú örökbefogadott nem áll gyámság alatt, részére a Ptk. 4:145. § (4) bekezdésében foglaltak szerint eseti gyámot rendel.

(2) Az örökbefogadás felbontása iránti eljárás során készített jegyzőkönyvnek tartalmaznia kell

a) az örökbefogadott leszármazottainak születési helyét, idejét és lakóhelyét,

b) az örökbefogadott és leszármazottai házasságkötésének helyét és idejét,

c) a felek nyilatkozatát arról, hogy az örökbefogadás felbontásának joghatásait ismerik,

d)² az örökbefogadottnak és leszármazottainak az örökbefogadás felbontása utáni családi jogállására és névviselésére vonatkozó adatokat, kérelemre az érintetteknek az örökbefogadással felvett családi név további viselésére történő feljogosítását,

e)³ azokat az adatokat, amelyekből megállapítható, hogy az örökbefogadás felbontását kizáró körülmény nem áll fenn [Ptk. 4:138. § (1) és (2) bekezdése].

(3) Az örökbefogadást felbontó határozat rendelkező részének a 14. §-ban foglaltakon kívül tartalmaznia kell

a)⁴ az örökbefogadást engedélyező kijelölt gyámhivatal megnevezését, a határozat számát és keltét,

b) az örökbefogadottnak az örökbefogadás előtti és utáni nevét, továbbá az örökbefogadottnak, valamint az örökbefogadás felbontásával érintetteknek az örökbefogadás felbontása utáni nevét,

c)⁵ az örökbefogadottnak az anyakönyvben nyilvántartott személyazonosító adatait, valamint az anyakönyvnek az örökbefogadott születésével és házasságával kapcsolatban nyilvántartott adatait, az örökbefogadott leszármazottja anyakönyvi bejegyzésének anyakönyvi folyószámát - ha rendelkezik ilyennel -, továbbá mindazokat az adatokat [(2) bek. a), b), d) pont], amelyek szükségesek az örökbefogadás felbontásával megváltozott adatok anyakönyvezése érdekében,

d) az örökbefogadás felbontása iránti kérelem beadásának napját,

e)⁶ annak megállapítását, hogy az örökbefogadás kinek a vonatkozásában szűnt meg [Ptk. 4:141. §-a],

f)⁷ annak a megállapítását, hogy az örökbefogadás felbontásával felélednek a leszármazáson alapuló rokonságból származó azon jogok és kötelezettségek, amelyek az örökbefogadással megszűntek, de a szülői felügyeleti jogok és kötelezettségek nem állnak helyre [Ptk. 4:144. §-a].

(4)⁸ Az örökbefogadás felbontásáról szóló határozatát a kijelölt gyámhivatal közli a családtámogatási ellátást és szükség esetén az árvaellátást folyósító szervvel.

A nemzetközi örökbefogadásra vonatkozó rendelkezések⁹

49. § (1)¹⁰ A külföldön szokásos tartózkodási hellyel rendelkező örökbe fogadni szándékozó személyre - a rokon és a szülő házastársa kivételével - az e rendelet örökbefogadásra vonatkozó szabályait a 49-51/A. §-ban foglalt eltérésekkel kell alkalmazni, ha az örökbefogadás következtében a gyermek végleges jelleggel más országba kerül.

1 Megállapította: 70/2014. (III. 13.) Korm. rendelet 36. § (1). Hatályos: 2014. III. 15-től.

2 Megállapította: 70/2014. (III. 13.) Korm. rendelet 36. § (2). Hatályos: 2014. III. 15-től.

3 Módosította: 70/2014. (III. 13.) Korm. rendelet 86. § (1) 25.

4 Módosította: 174/2012. (VII. 26.) Korm. rendelet 12. § (16) 7.

5 Megállapította: 70/2014. (III. 13.) Korm. rendelet 36. § (3). Hatályos: 2014. VII. 1-től.

6 Módosította: 70/2014. (III. 13.) Korm. rendelet 86. § (1) 26.

7 Megállapította: 70/2014. (III. 13.) Korm. rendelet 36. § (4). Hatályos: 2014. III. 15-től.

8 Megállapította: 97/2013. (III. 29.) Korm. rendelet 16. §. Hatályos: 2014. I. 1-től.

9 Megállapította: 70/2014. (III. 13.) Korm. rendelet 37. § (1). Hatályos: 2014. III. 15-től.

10 Megállapította: 70/2014. (III. 13.) Korm. rendelet 37. § (2). Hatályos: 2014. III. 15-től.

➡(2)¹ Az örökbefogadásra irányuló kérelmet a külföldön szokásos tartózkodási hellyel rendelkező örökbe fogadni szándékozó személy - a (3) bekezdésben meghatározott módon - a gyermek- és ifjúságpolitikáért felelős miniszterhez nyújtja be.

➡(3)² A gyermekeknek a nemzetközi örökbefogadások terén való védelméről és az ilyen ügyekben történő együttműködésről szóló, Hágában, 1993. május 29. napján kelt Egyezmény (a továbbiakban: Hágai Örökbefogadási Egyezmény) részes államában szokásos tartózkodási hellyel rendelkező örökbe fogadni szándékozó személy örökbefogadás iránti kérelmét a szokásos tartózkodási helye szerinti államnak meghatalmazott testületénél nyújthatja be. Amennyiben az örökbe fogadni szándékozó személy szokásos tartózkodási helye szerinti állam nem rendelkezik meghatalmazott testülettel, az örökbefogadás iránti kérelmet a Hágai Örökbefogadási Egyezmény alapján kijelölt Központi Hatóságánál kell benyújtani.

➡(4)³ A (3) bekezdés szerinti meghatalmazott testület vagy Központi Hatóság az örökbefogadásra irányuló kérelmet a Hágai Örökbefogadási Egyezményben meghatározott dokumentumokkal együtt továbbítja a gyermek- és ifjúságpolitikáért felelős miniszternek mint a Hágai Örökbefogadási Egyezmény alapján kijelölt Központi Hatóságnak.

➡(5)⁴ A gyermek- és ifjúságpolitikáért felelős miniszter tájékoztatja az örökbe fogadni szándékozó személyt, illetve a (3) bekezdés szerinti meghatalmazott testületet vagy külföldi Központi Hatóságot az örökbe fogadni szándékozó személynek az egységes örökbefogadási nyilvántartásba vételéről.

➡(6)⁵ Abban az esetben, ha az örökbefogadásra irányuló kérelem hiányos, a gyermek- és ifjúságpolitikáért felelős miniszter - a (3) bekezdés szerinti meghatalmazott testületen vagy külföldi Központi Hatóságon keresztül - hiánypótlásra szólítja fel az örökbe fogadni szándékozó személyt.

➡(7)⁶

(8)⁷

50. §⁸ (1)⁹ A külföldi állampolgárságú örökbe fogadni szándékozó személynek a Magyarországon élő magyar állampolgárságú gyermek örökbefogadása iránti kérelméhez csatolnia kell az egy évnél nem régebben kiállított, és amennyiben nemzetközi szerződés másként nem rendelkezik, a magyar külképviseleti hatóság által felülhitelesített, hiteles magyar nyelvű fordítással ellátott alábbi iratokat:

- a)¹⁰ a lakóhelyén készített környezettanulmányt,
- b) jövedelemigazolást,
- c) az alkalmasságát igazoló szakvéleményt,
- d) a külföldi állam előzetes elvi engedélyét,
- e) a külföldi állampolgárságot igazoló okiratot,
- f) nyilatkozatot az örökbefogadási szándék indokairól és az örökbe fogadandó gyermekre vonatkozó elképzelésekről,
- g) nyilatkozatot, amelyben hozzájárul, hogy személyazonosító adatai szerepeljenek az egységes örökbefogadási nyilvántartásban,
- h) a közvetítő szervezet jogosultságát igazoló okiratot, ha a jelentkezés közvetítő szervezet útján történik.

1 Megállapította: 70/2014. (III. 13.) Korm. rendelet 37. § (2). Módosította: 238/2022. (VI. 30.) Korm. rendelet 11. § 4., 1/2025. (I. 23.) Korm. rendelet 8. § c).

2 Megállapította: 1/2025. (I. 23.) Korm. rendelet 4. §. Hatályos: 2025. I. 24-től.

3 Megállapította: 1/2025. (I. 23.) Korm. rendelet 4. §. Hatályos: 2025. I. 24-től.

4 Megállapította: 1/2025. (I. 23.) Korm. rendelet 4. §. Hatályos: 2025. I. 24-től.

5 Megállapította: 1/2025. (I. 23.) Korm. rendelet 4. §. Hatályos: 2025. I. 24-től.

6 Hatályon kívül helyezte: 1/2025. (I. 23.) Korm. rendelet 8. § d). Hatálytalan: 2025. I. 24-től.

7 Hatályon kívül helyezte: 70/2014. (III. 13.) Korm. rendelet 87. § (1) h). Hatálytalan: 2014. III. 15-től.

8 Megállapította: 315/2005. (XII. 25.) Korm. rendelet 38. §. Hatályos: 2006. I. 1-től.

9 Megállapította: 70/2014. (III. 13.) Korm. rendelet 38. § (1). Módosította: 325/2020. (VII. 1.) Korm. rendelet 9. § d).

10 Módosította: 325/2020. (VII. 1.) Korm. rendelet 9. § e).

(1a)¹ Az (1) bekezdés iránti kérelem hiánytalan benyújtása esetén a Magyarország vonatkozásában a Hágai Örökbefogadási Egyezmény alapján kijelölt Központi Hatóság felveszi az egységes örökbefogadási nyilvántartásba az örökbe fogadni szándékozó személy adatait.

➡(2)² Amennyiben a kérelem benyújtásától számított 2 éven belül az örökbefogadásra nem került sor, az örökbe fogadni szándékozó személynek csak az (1) bekezdés a) és b) pontjában foglaltakat kell újból benyújtania.

(3)³ Ha az örökbe fogadható gyermek hazai örökbefogadása iránti intézkedések nem vezettek eredményre, és van az egységes örökbefogadási nyilvántartásban olyan külföldön szokásos tartózkodási hellyel rendelkező örökbe fogadni szándékozó személy, aki a gyermekkel várhatóan megfelelő szülő-gyermek kapcsolatot tud kialakítani, a gyermek- és ifjúságpolitikaért felelős miniszter az illetékes gyermekvédelmi szakszolgálat véleményének figyelembevételével dönt a személyes kapcsolat felvételének lehetőségéről. Több örökbe fogadni szándékozó személy esetén figyelembe kell venni a nyilvántartásba vétel időpontját is.

➡(4)⁴ Ha a személyes kapcsolat felvétele mellett születik döntés, a gyermek- és ifjúságpolitikaért felelős miniszter az ügyben eljáró meghatalmazott testületen vagy a külföldi Központi Hatóságon keresztül az örökbe fogadni szándékozó személyt

➡a) tájékoztatja a gyermek személyazonosító adatairól, örökbe fogadhatóvá válásának körülményeiről, szociális, családi és egészségügyi körülményeiről, valamint különleges szükségleteiről;

➡b) tájékoztatja a gyermek gondozási helyéről;

➡c) felhívja, hogy a kézhezvételt követő 30 napon belül nyilatkozzon arról, hogy a gyermeket örökbe kívánja-e fogadni, valamint arról, hogy a gyermekkel való személyes kapcsolat felvétele céljából várhatóan mikor tartózkodik Magyarországon.

(5)⁵ Ha az örökbe fogadni szándékozó személy úgy nyilatkozik, hogy a gyermeket örökbe kívánja fogadni és vele a kapcsolatot fel kívánja venni, erről a gyermek- és ifjúságpolitikaért felelős miniszter haladéktalanul tájékoztatja az eljárni illetékes kijelölt gyámhivatalt, valamint a gyermekkel való személyes kapcsolat felvételének megszervezése érdekében a gyermekvédelmi szakszolgálatot.

➡(6)⁶ A gyermek- és ifjúságpolitikaért felelős miniszter a (4) bekezdés szerinti esetben haladéktalanul megküldi az illetékes kijelölt gyámhivatalnak a 49. § (4) bekezdésében meghatározott dokumentumokat, valamint az igazolást arról, hogy a gyermeknek Magyarországon történő örökbefogadására tett intézkedések nem vezettek eredményre.

(7)⁷ A személyes kapcsolatfelvételt követő nyolc napon belül a gyermekvédelmi szakszolgálat döntéshozatal céljából megküldi a kijelölt gyámhivatalnak a gyermekre vonatkozó igazolásokat, szakvéleményeket, továbbá a Ptk. 4:128. § (1) bekezdésében meghatározott kötelező gondozásra vonatkozó javaslatát.

51. § (1)⁸ A kijelölt gyámhivatal a gyermekvédelmi szakszolgálattól érkezett iratok és vélemény megérkezését követően tizenöt napon belül

a) meghallgatja a 42. §-ban meghatározott személyeket,

1 Beiktatta: 70/2014. (III. 13.) Korm. rendelet 38. § (2). Hatályos: 2014. III. 15-től.

2 A második mondat szövegét módosította: 173/2009. (VIII. 29.) Korm. rendelet 66. § (1) 30. Lásd: 173/2009. (VIII. 29.) Korm. rendelet 61. § (2). Módosította: 1/2025. (I. 23.) Korm. rendelet 8. § e).

3 Megállapította: 70/2014. (III. 13.) Korm. rendelet 38. § (3). Módosította: 238/2022. (VI. 30.) Korm. rendelet 11. § 6.

4 Megállapította: 1/2025. (I. 23.) Korm. rendelet 5. § (1). Hatályos: 2025. I. 24-től.

5 Módosította: 173/2009. (VIII. 29.) Korm. rendelet 66. § (1) 28., 174/2012. (VII. 26.) Korm. rendelet 12. § (16) 10., 238/2022. (VI. 30.) Korm. rendelet 11. § 6.

6 Megállapította: 1/2025. (I. 23.) Korm. rendelet 5. § (2). Hatályos: 2025. I. 24-től.

7 Módosította: 173/2009. (VIII. 29.) Korm. rendelet 66. § (1) 32., 360/2010. (XII. 30.) Korm. rendelet 25. § 5., 174/2012. (VII. 26.) Korm. rendelet 12. § (16) 11., 70/2014. (III. 13.) Korm. rendelet 86. § (1) 33.

8 A bevezető mondat szövegét módosította: 173/2009. (VIII. 29.) Korm. rendelet 66. § (1) 15., 360/2010. (XII. 30.) Korm. rendelet 25. § 10., 174/2012. (VII. 26.) Korm. rendelet 12. § (16) 7.

b)¹ megvizsgálja a nemzetközi örökbefogadás Ptk. 4:129. § (2) bekezdésében meghatározott feltételeinek fennállását,

c)² jegyzőkönyvbe foglalja az örökbefogadás engedélyezése iránti kérelmet, valamint az örökbefogadó személyes joga szerinti örökbefogadási joghatásról való tájékoztatást,

d)³ a szülő-gyermek kapcsolat kialakulásának elősegítése érdekében végzéssel dönt a gyermeknek az örökbe fogadni szándékozó személyhez gondozásra történő kihelyezéséről.

(2)⁴ A kijelölt gyámhivatal a kötelező gondozásba történő kihelyezést elrendelő végzésében a gondozási idő számításánál figyelembe veszi a tényleges gondozás kezdő időpontját.

(3)⁵ Az (1) bekezdésben meghatározottakkal egyidejűleg a kijelölt gyámhivatal megkeresi a gyermekvédelmi szakszolgálatot a kihelyezett gyermek gondozásának, a szülő-gyermek kapcsolat alakulásának, a gyermek családba való beilleszkedésének figyelemmel kísérése céljából. A gyermekvédelmi szakszolgálat a gondozásba történő kihelyezést követő harminc napon belül szakmai véleményét és az örökbefogadásra vonatkozó javaslatát megküldi a kijelölt gyámhivatalnak.

(4)⁶ Az örökbefogadást engedélyező határozat rendelkező része tartalmazza a 46. §-ban foglaltakon kívül

a) az örökbefogadó és az örökbe fogadott gyermek állampolgárságának megjelölését, és

 b)⁷ az utánpótlás elrendelését, és ennek keretében a meghatalmazott testület vagy külföldi Központi Hatóság felkérését, hogy az utánpótlási jelentést az örökbefogadás engedélyezéséről szóló határozat véglegessé válását követő hat hónap elteltével, majd azt követően másfél év elteltével készítse el és küldje meg.

(4a)⁸ A kijelölt gyámhivatal indokolt esetben, különösen, ha a megküldött utánpótlási jelentésekben foglaltak szerint a gyermek fejlődése vagy a szülő-gyermek kapcsolat alakulása nem felel meg teljes mértékben a gyermek érdekének, az örökbefogadást engedélyező határozat véglegessé válásától számított legfeljebb öt éven belül további utánpótlási jelentés bekérésével figyelemmel kíséri az örökbefogadás alakulását.

(5)⁹ A kijelölt gyámhivatal szükség esetén külön határozatban dönt a gyermek vagyona felhasználásának engedélyezéséről.

51/A. §¹⁰ (1)¹¹ Ha a külföldi állampolgárságú örökbefogadó magyar állampolgárságú gyermeket fogadott örökbe külföldön, az örökbefogadó vagy az örökbefogadott kérheti a kijelölt gyámhivataltól a külföldi hatóság örökbefogadást engedélyező határozatának jóváhagyását. A kérelmet a korlátozottan cselekvőképes kiskorú örökbefogadott önállóan is előterjesztheti.

(2) A jóváhagyás iránti kérelemhez az örökbefogadást engedélyező külföldi határozatot és a gyermek születését igazoló okmányt felülhitelesítéssel és hiteles magyar fordítással ellátva kell csatolni.

1 Módosította: 70/2014. (III. 13.) Korm. rendelet 86. § (1) 34.

2 Módosította: 70/2014. (III. 13.) Korm. rendelet 86. § (1) 35.

3 Módosította: 447/2020. (X. 1.) Korm. rendelet 4. § b).

4 Beiktatta: 315/2005. (XII. 25.) Korm. rendelet 39. § (1). Módosította: 174/2012. (VII. 26.) Korm. rendelet 12. § (16) 7., 447/2020. (X. 1.) Korm. rendelet 4. § a).

5 Megállapította: 70/2014. (III. 13.) Korm. rendelet 39. § (1). Hatályos: 2014. III. 15-től. Módosította: 70/2014. (III. 13.) Korm. rendelet 86. § (2) c).

6 Megállapította: 70/2014. (III. 13.) Korm. rendelet 39. § (1). Hatályos: 2014. III. 15-től.

7 Módosította: 449/2016. (XII. 19.) Korm. rendelet 4. § b), 457/2017. (XII. 28.) Korm. rendelet 41. § 9., 1/2025. (I. 23.) Korm. rendelet 7. § k).

8 Beiktatta: 70/2014. (III. 13.) Korm. rendelet 39. § (2). Módosította: 457/2017. (XII. 28.) Korm. rendelet 41. § 7.

9 Megállapította: 70/2014. (III. 13.) Korm. rendelet 39. § (3). Hatályos: 2014. III. 15-től.

10 Beiktatta: 97/2013. (III. 29.) Korm. rendelet 17. §. Hatályos: 2014. I. 1-től.

11 Módosította: 70/2014. (III. 13.) Korm. rendelet 86. § (1) 36.

(3) A kijelölt gyámhivatal az eljárás során az előterjesztett kérelem, a becsatolt dokumentumok és szükség esetén a felek meghallgatása alapján húsz napon belül dönt.

(4) A kijelölt gyámhivatal akkor hagyja jóvá az örökbefogadást engedélyező külföldi határozatot, ha az örökbefogadás nem tartozik a Hágai Örökbefogadási Egyezmény hatálya alá, a jóváhagyás kérelmezésekor az örökbefogadott kiskorú és az örökbefogadás a magyar jogban meghatározott feltételeknek is megfelel.

A Magyarországon szokásos tartózkodási hellyel rendelkező külföldi állampolgárságú örökbefogadóra vonatkozó rendelkezések¹

51/B. §² (1) A Magyarország területén szokásos tartózkodási hellyel rendelkező külföldi állampolgárságú örökbe fogadni szándékozó személy esetén az örökbefogadás előtti eljárásra a 38-39/A. §-t kell alkalmazni.

(2) A Magyarország területén szokásos tartózkodási hellyel rendelkező külföldi állampolgárságú örökbe fogadni szándékozó személy által történő belföldi örökbefogadás engedélyezésére a 40-43. §-t és a 45-47/A. §-t kell alkalmazni.

A külföldi állampolgárságú és külföldön szokásos tartózkodási hellyel rendelkező gyermek örökbefogadására vonatkozó rendelkezések³

52. § (1)⁴ A kijelölt gyámhivatal a külföldi állampolgárságú gyermek örökbefogadására irányuló kérelem elbírálása előtt - feltéve, hogy az örökbe fogadni kívánt gyermek szokásos tartózkodási helye nem a Hágai Örökbefogadási Egyezményben részes államok valamelyikében van - a gyermek személyes jogának figyelembevételével⁵

a) megvizsgálja az örökbefogadás feltételeit,

b) beszerzi a gyermek állampolgársága szerinti ország illetékes hatóságának (bíróságának) az örökbefogadásra vonatkozó jóváhagyását,

c)⁶ megkeresi a gyermekvédelmi szakszolgálatot az 51. § (3) bekezdésében foglalt szakmai vélemény elkészítése érdekében.

(2)⁷ Az örökbefogadást engedélyező határozat rendelkező része tartalmazza a 46. § (1) bekezdésében foglaltakon kívül az örökbefogadó és az örökbefogadandó gyermek állampolgárságának megjelölését, valamint a hazai anyakönyvezést végző hatóság megkeresését a gyermek születésének hazai anyakönyvezése érdekében.

(3) A külföldi állampolgárságú gyermek örökbefogadási ügyében egyebekben az e rendelet örökbefogadásra vonatkozó szabályai szerint kell eljárni.

(4)⁸ Ha a magyar állampolgárságú örökbefogadó külföldi állampolgárságú gyermeket fogadott örökbe külföldön, az örökbefogadó vagy az örökbefogadott kérheti a kijelölt gyámhivataltól a külföldi hatóság örökbefogadást engedélyező határozatának jóváhagyását. A kérelmet a korlátozottan cselekvőképes kiskorú örökbefogadott önállóan is előterjesztheti.

(5)⁹ A jóváhagyás iránti kérelemhez az örökbefogadást engedélyező külföldi határozatot és a gyermek születését igazoló okmányt felülhitelesítéssel és hiteles magyar fordítással ellátva kell csatolni.

1 Beiktatta: 70/2014. (III. 13.) Korm. rendelet 40. §. Hatályos: 2014. III. 15-től.

2 Beiktatta: 70/2014. (III. 13.) Korm. rendelet 40. §. Hatályos: 2014. III. 15-től.

3 Módosította: 1/2025. (I. 23.) Korm. rendelet 7. § l).

4 Módosította: 174/2012. (VII. 26.) Korm. rendelet 12. § (16) 7.

5 Megállapította: 315/2005. (XII. 25.) Korm. rendelet 40. §. Hatályos: 2006. I. 1-től.

6 Megállapította: 315/2005. (XII. 25.) Korm. rendelet 40. §. Módosította: 70/2014. (III. 13.) Korm. rendelet 86. § (2) d).

7 Módosította: 203/2003. (XII. 10.) Korm. rendelet 16. § (4) d), 303/2006. (XII. 23.) Korm. rendelet 25. § (2) c), 70/2014. (III. 13.) Korm. rendelet 86. § (1) 37.

8 Beiktatta: 97/2013. (III. 29.) Korm. rendelet 18. §. Hatályos: 2014. I. 1-től. Módosította: 70/2014. (III. 13.) Korm. rendelet 86. § (1) 38.

9 Beiktatta: 97/2013. (III. 29.) Korm. rendelet 18. §. Hatályos: 2014. I. 1-től.

(6)¹ A kijelölt gyámhivatal az eljárás során az előterjesztett kérelem, a becsatolt dokumentumok és szükség esetén a felek meghallgatása alapján húsz napon belül dönt.

(7)² A kijelölt gyámhivatal akkor hagyja jóvá az örökbefogadást engedélyező külföldi határozatot, ha az örökbefogadás nem tartozik a Hágai Örökbefogadási Egyezmény hatálya alá, a jóváhagyás kérelmezésekor az örökbefogadott kiskorú és az örökbefogadás a magyar jogban meghatározott feltételeknek is megfelel.

52/A. §³ (1)⁴ Ha a magyar állampolgárságú örökbe fogadni szándékozó személy a Hágai Örökbefogadási Egyezmény alapján, annak valamely részes államában szokásos tartózkodási hellyel rendelkező gyermeket kíván örökbe fogadni, örökbefogadás iránti kérelmét a gyermek- és ifjúságpolitikáért felelős miniszternek mint a Magyarország vonatkozásában a Hágai Örökbefogadási Egyezmény alapján kijelölt Központi Hatóságnak nyújtja be.

(2)⁵ A gyermek- és ifjúságpolitikáért felelős miniszter mint a Magyarország vonatkozásában a Hágai Örökbefogadási Egyezmény alapján kijelölt Központi Hatóság elkészíti a Hágai Örökbefogadási Egyezményben meghatározott jelentést és megküldi a gyermek szokásos tartózkodási helye szerinti államnak a Hágai Örökbefogadási Egyezmény alapján kijelölt Központi Hatóságához vagy meghatalmazott testületéhez. Az eljárásra egyebekben a Hágai Örökbefogadási Egyezményben foglaltak az irányadók.

A Hágai Örökbefogadási Egyezményben meghatározott központi hatósági feladatok ellátása⁶

52/B. §⁷ (1)⁸ A gyermek- és ifjúságpolitikáért felelős miniszter mint a Magyarország vonatkozásában a Hágai Örökbefogadási Egyezmény alapján kijelölt Központi Hatóság az örökbefogadás engedélyezését követően kiadja a Hágai Örökbefogadási Egyezmény 23. Cikkében meghatározott igazolást.

(2)⁹ A gyermek- és ifjúságpolitikáért felelős miniszter mint a Magyarország vonatkozásában a Hágai Örökbefogadási Egyezmény alapján kijelölt Központi Hatóság annak érdekében, hogy a Hágai Örökbefogadási Egyezményben részes más állam megkeresésére tájékoztatást tudjon adni a külföldi állampolgárságú gyermeknek a magyarországi örökbefogadását követő helyzetéről, megkeresi az örökbefogadó állandó lakóhelye szerint illetékes gyermekvédelmi szakszolgálatot. A gyermekvédelmi szakszolgálat jelentést készít az örökbe fogadott gyermek életkörülményeiről, helyzetéről. A jelentés elkészítésére első alkalommal az örökbefogadást követő 2 hónapon belül, majd az örökbefogadástól számított 1 év elteltével kerül sor.

1 Beiktatta: 97/2013. (III. 29.) Korm. rendelet 18. §. Hatályos: 2014. I. 1-től.

2 Beiktatta: 97/2013. (III. 29.) Korm. rendelet 18. §. Hatályos: 2014. I. 1-től.

3 Beiktatta: 315/2005. (XII. 25.) Korm. rendelet 41. §. Hatályos: 2006. I. 1-től.

4 Módosította: 173/2009. (VIII. 29.) Korm. rendelet 66. § (1) 34., 334/2011. (XII. 29.) Korm. rendelet 7. § a), 238/2022. (VI. 30.) Korm. rendelet 11. § 5.

5 Az első mondat szövegét módosította: 173/2009. (VIII. 29.) Korm. rendelet 66. § (1) 28.

Módosította: 334/2011. (XII. 29.) Korm. rendelet 7. § a), 238/2022. (VI. 30.) Korm. rendelet 11. § 6.

6 Beiktatta: 315/2005. (XII. 25.) Korm. rendelet 41. §. Hatályos: 2006. I. 1-től.

7 Beiktatta: 315/2005. (XII. 25.) Korm. rendelet 41. §. Hatályos: 2006. I. 1-től.

8 Módosította: 173/2009. (VIII. 29.) Korm. rendelet 66. § (1) 28., 334/2011. (XII. 29.) Korm. rendelet 7. § a), 238/2022. (VI. 30.) Korm. rendelet 11. § 6.

9 Az első mondat szövegét módosította: 173/2009. (VIII. 29.) Korm. rendelet 66. § (1) 28.

Módosította: 334/2011. (XII. 29.) Korm. rendelet 7. § a), 238/2022. (VI. 30.) Korm. rendelet 11. § 6.

(3)¹ A gyermek- és ifjúságpolitikáért felelős miniszter mint Magyarország vonatkozásában a Hágai Örökbefogadási Egyezmény alapján kijelölt Központi Hatóság az örökbe fogadott gyermek helyzetéről, életkörülményeiről való tájékozódás érdekében - a kijelölt gyámhivatal örökbefogadást engedélyező határozatában megjelölt időtartamnak és gyakoriságnak megfelelően, az 51. § (4) és (4a) bekezdésében foglaltak alapján - utánkövetési jelentést kér a gyermek szokásos tartózkodási helye szerinti államnak a Hágai Örökbefogadási Egyezményben kijelölt Központi Hatóságától (meghatalmazott testületétől).

(4)² Ha a Hágai Örökbefogadási Egyezményben részes más államtól érkezik jelentés az örökbe fogadott gyermek helyzetéről, azt a gyermek- és ifjúságpolitikáért felelős miniszter mint a Magyarország vonatkozásában a Hágai Örökbefogadási Egyezmény alapján kijelölt Központi Hatóság haladéktalanul továbbítja a Magyarországon lefolytatott örökbefogadási eljárásban döntést hozó gyámhivatalnak és az eljárásban részt vett gyermekvédelmi szakszolgálatnak.

A származás megismerésével kapcsolatos eljárás általános szabályai³

53. §⁴ (1)⁵ A tizennegyedik életévét be nem töltött örökbefogadott gyermek törvényes képviselője, a tizennegyedik életévét betöltött örökbefogadott gyermek önállóan vagy törvényes képviselője hozzájárulásával és a nagykorú örökbefogadott tájékoztatást kérhet a kijelölt gyámhivataltól a Ptk. 4:135. § (1) bekezdésében meghatározott, a származásával kapcsolatos tényekről.

(2)⁶ A tizennegyedik életévét betöltött örökbefogadott gyermek és a nagykorú örökbefogadott tájékoztatást kérhet a kijelölt gyámhivataltól a Ptk. 4:135. § (1) bekezdésében meghatározott vér szerinti hozzátartozóinak adatairól.

(3)⁷ A tizennegyedik életévét be nem töltött örökbefogadott gyermek törvényes képviselője, a tizennegyedik életévét betöltött örökbefogadott gyermek önállóan vagy törvényes képviselője hozzájárulásával, a tizennegyedik életévét betöltött örökbefogadott gyermek törvényes képviselője és a nagykorú örökbefogadott tájékoztatást kérhet a kijelölt gyámhivataltól a Ptk. 4:136. §-ában meghatározott egészségügyi adatokról.

(4) A származás megismerésével kapcsolatos eljárás megindítására vonatkozó kérelem személyesen, az örökbefogadott lakóhelye szerinti kijelölt gyámhivatalnál terjeszthető elő. A származás megismerésével kapcsolatban kérhető adatok köréről a gyámhivatal tájékoztatja a kérelmezőt, amelyet jegyzőkönyvben rögzít. Írásbeli megkeresés esetén a gyámhivatal a kérelem személyes előterjesztésének szükségességéről és a kérhető adatok köréről írásban tájékoztatást nyújt.

(5) A gyámhivatal, ha nem állnak rendelkezésre nála a kérelemmel érintett örökbefogadásra vonatkozó adatok, megkeresi az örökbefogadott születési helye szerinti anyakönyvvezetőt az örökbefogadást engedélyező határozat másolatának megküldése érdekében. Ezt követően intézkedik az 53/A-53/C. §-ban meghatározott szervek megkeresése és személyes meghallgatása iránt.

(6)⁸ A gyámhivatal a származás megismerésére vonatkozó tájékoztatást - az ügyfél előzetes nyilatkozata szerint - személyes meghallgatás keretében vagy írásban adja meg.

1 Megállapította: 70/2014. (III. 13.) Korm. rendelet 41. §. Módosította: 238/2022. (VI. 30.) Korm. rendelet 11. § 6.

2 Módosította: 173/2009. (VIII. 29.) Korm. rendelet 66. § (1) 28., 334/2011. (XII. 29.) Korm. rendelet 7. § a), 70/2014. (III. 13.) Korm. rendelet 86. § (1) 39., 238/2022. (VI. 30.) Korm. rendelet 11. § 6.

3 Megállapította: 349/2012. (XII. 12.) Korm. rendelet 14. §. Hatályos: 2013. I. 1-től.

4 Megállapította: 349/2012. (XII. 12.) Korm. rendelet 14. §. Hatályos: 2013. I. 1-től.

5 Módosította: 70/2014. (III. 13.) Korm. rendelet 86. § (1) 40.

6 Módosította: 70/2014. (III. 13.) Korm. rendelet 86. § (1) 41.

7 Módosította: 70/2014. (III. 13.) Korm. rendelet 86. § (1) 42.

8 Megállapította: 212/2023. (VI. 1.) Korm. rendelet 3. § (6). Hatályos: 2023. VI. 16-tól.

Tájékoztatás az örökbefogadott származásával kapcsolatos tényekről, a vér szerinti szülő, testvér, féltestvér adatairól és az örökbefogadott egészsége szempontjából jelentős egészségügyi adatokról¹

53/A. §² Az örökbefogadott származásával kapcsolatos tények megismerésére irányuló kérelem esetén a gyámhivatal a vér szerinti szülő, illetve a testvér, féltestvér meghallgatása nélkül tájékoztatja a kérelmezőt arról, hogy örökbe fogadták-e, él-e a vér szerinti szülője, és a felderíthető adatok szerint van-e testvére, féltestvére. A tájékoztatás megadásához a gyámhivatal szükség esetén megkeresi az örökbefogadásban közreműködő területi gyermekvédelmi szakszolgálatot és az örökbefogadást engedélyező gyámhivatalt.

53/B. §³ (1) A vér szerinti szülő, testvér, féltestvér természetes személyazonosító adatainak megismerésére irányuló kérelem esetén a gyámhivatal - a vér szerinti szülő, testvér, féltestvér felkutatása érdekében - megkeresi az örökbefogadásban közreműködő területi gyermekvédelmi szakszolgálatot, illetve az örökbefogadást engedélyező gyámhivatalt azzal, hogy a nyilvántartásukban, illetve irataik között van-e adat az örökbefogadott gyermek szülőjére, testvére, féltestvére vonatkozóan. Indokolt esetben több területi gyermekvédelmi szakszolgálat is megkereshető.

(2) A gyámhivatal az 53. § (5) bekezdése és az (1) bekezdés szerint beszerzett adatok alapján

a) megállapítja, hogy a vér szerinti szülő, a testvér vagy féltestvér felkutatása nem járt eredménnyel és erről tájékoztatást nyújt a kérelmezőnek, vagy

b)⁴ megkeresi a polgárok személyi adatainak és lakcímének nyilvántartását kezelő szervet a vér szerinti szülő, illetve a testvér, féltestvér lakóhelyének megismerése céljából.

(3) A vér szerinti szülő természetes személyazonosító adatairól kért tájékoztatás megadásához a gyámhivatal meghallgatja

a)⁵ a vér szerinti szülőt vagy törvényes képviselőjét, ha a vér szerinti szülő cselekvőképtelen vagy korlátozottan cselekvőképes kiskorú, vagy cselekvőképtelen nagykorú, vagy cselekvőképességében a származás megismerésével összefüggő jognyilatkozatok tekintetében részlegesen korlátozott személy,

b) az örökbefogadott kiskorú örökbefogadó szülőjét vagy más törvényes képviselőjét.

(4) A testvér, féltestvér természetes személyazonosító adatairól kért tájékoztatás megadásához a gyámhivatal meghallgatja a testvért, féltestvért. A kiskorú testvér és féltestvér meghallgatásához törvényes képviselőjének előzetes hozzájárulása szükséges. Ennek hiányában nem adható tájékoztatás a kért adatokról.

(5)⁶ A gyámhivatal tájékoztatást nyújt a kért adatokról, feltéve, hogy azt a Ptk. 4:135. § (4) bekezdése nem zárja ki a kért adatok közlését. Ebben az esetben a gyámhivatal elutasítja a tájékoztatás megadását.

53/C. §⁷ (1)⁸ Ha a vér szerinti szülő egészségügyi adatainak megismerésére irányuló kérelem alapján valószínűsíthető, hogy a kért adatok az örökbefogadott egészsége szempontjából jelentőséggel bírnak, a gyámhivatal - a vér szerinti szülő személyének és adatainak tisztázását követően - megkeresi a Nemzeti Egészségbiztosítási Alapkezelőt a kért adatok közlése iránt.

1 Beiktatta: 349/2012. (XII. 12.) Korm. rendelet 15. §. Hatályos: 2013. I. 1-től.

2 Beiktatta: 349/2012. (XII. 12.) Korm. rendelet 15. §. Hatályos: 2013. I. 1-től.

3 Beiktatta: 349/2012. (XII. 12.) Korm. rendelet 15. §. Hatályos: 2013. I. 1-től.

4 Módosította: 235/2017. (VIII. 18.) Korm. rendelet 10. § e).

5 Módosította: 70/2014. (III. 13.) Korm. rendelet 86. § (1) 43.

6 Módosította: 70/2014. (III. 13.) Korm. rendelet 86. § (1) 44.

7 Beiktatta: 349/2012. (XII. 12.) Korm. rendelet 15. §. Hatályos: 2013. I. 1-től.

8 Módosította: 379/2016. (XII. 2.) Korm. rendelet 24. § b).

(2)¹ A gyámhivatal a Nemzeti Egészségbiztosítási Alapkezelőtől beszerzett adatok alapján - a vér szerinti szülőre vonatkozó természetes személyazonosító adatok közlése nélkül - tájékoztatja a kérelmezőt a vér szerinti szülő egészségügyi adatairól.

(3) A gyámhivatal elutasítja az egészségügyi adatokról való tájékoztatás iránti kérelmet, ha a kérelem alapján nem valószínűsíthető, hogy a kért adatok az örökbefogadott egészsége szempontjából jelentőséggel bírnak.

VII. Fejezet

A gyermek családi jogállásával kapcsolatos ügyek

Az eljárás megindítása

54. §² (1)³ A települési önkormányzat jegyzője az apa adatai nélkül anyakönyvezett gyermek születése esetén tájékoztatja az anyát arról, hogy

a) a gyermek érdekében a családi jogállás rendezése milyen módon biztosítható, és

b) a kiskorú apa apai elismerő nyilatkozatának felvételére a Gyár. 22. § (2) bekezdés b) pontja alapján bármely gyámhivatal illetékes, valamint, hogy az apai elismerő nyilatkozatot anyakönyvvezető, bíróság vagy közjegyző előtt is meg lehet tenni, ha van olyan férfi, aki a gyermeket magáénak elismeri.

(2)⁴ Amennyiben a teljes hatályú apai elismerő nyilatkozat felvételére az anyakönyvvezető által küldött értesítés kézhezvételét követő harminc napon belül nem kerül sor, úgy a gyermek családi jogállásának rendezése érdekében az eljárást kiskorú apa esetén az illetékes gyámhivatal, nagykorú apa esetén az illetékes települési önkormányzat jegyzője hivatalból folytatja le.

(3)⁵ Az apai elismerő nyilatkozat felvétele előtt - ha erre nem a települési önkormányzat jegyzője, a gyámhivatal, illetve az anyakönyvvezető megkeresése alapján kerül sor - a gyermek születési anyakönyvi kivonatának adattartalma alapján tisztázni kell a gyermek családi jogállásának kérdését.

(4)⁶ A családi jogállás rendezésére irányuló eljárás megindítását kérheti kiskorú apa esetén a gyámhivatalnál, nagykorú apa esetén a települési önkormányzat jegyzőjénél

a) a gyermek szülője vagy más törvényes képviselője,

b) a korlátozottan cselekvőképes kiskorú anya,

c) a cselekvőképességében a származás megállapításával összefüggő jognyilatkozatok tekintetében részlegesen korlátozott nagykorú anya, törvényes képviselőjének hozzájárulásával,

d) a gyermeket magáénak elismerni szándékozó férfi, vagy

e) a tizennegyedik életévét betöltött gyermek.

(5)⁷

1 Módosította: 379/2016. (XII. 2.) Korm. rendelet 24. § c).

2 Megállapította: 14/2003. (II. 12.) Korm. rendelet 27. §. Hatályos: 2003. II. 15-től. Ezt követően indult ügyekben kell alkalmazni. A folyamatban lévő első és másodfokú ügyekben a korábbi rendelkezések az irányadóak.

3 Megállapította: 360/2019. (XII. 30.) Korm. rendelet 10. § (5). Hatályos: 2020. I. 1-től. A folyamatban lévő hatósági ügyekben is alkalmazni kell.

4 Módosította: 360/2010. (XII. 30.) Korm. rendelet 25. § 15., 31/2020. (II. 29.) Korm. rendelet 1. § (9) a).

5 Módosította: 174/2012. (VII. 26.) Korm. rendelet 12. § (16) 12., 70/2014. (III. 13.) Korm. rendelet 86. § (2) e), 31/2020. (II. 29.) Korm. rendelet 1. § (9) b).

6 Megállapította: 70/2014. (III. 13.) Korm. rendelet 42. § (2). Módosította: 31/2020. (II. 29.) Korm. rendelet 1. § (9) c).

7 Hatályon kívül helyezte: 174/2012. (VII. 26.) Korm. rendelet 93. § (1) ec). Hatálytalan: 2013. I. 1-től.

Az apaként megnevezett férfi és az anya meghallgatása

55. § (1) Az anya - gyermeke családi jogállásának rendezése érdekében történő - meghallgatásakor jegyzőkönyvbe kell foglalni mindazokat az adatokat, amelyek a későbbiekben az apaság megállapítása iránti per megindításához, vagy a képzelt személy apaként történő bejegyzéséhez szükségesek.

(1a)¹ A települési önkormányzat jegyzője haladéktalanul értesíti a gyámhivatalt, ha az anya kiskorú személyt nevez meg apaként.

(2)² Az apaként megnevezett férfit kiskorú apa esetén a gyámhivatal, nagykorú apa esetén a települési önkormányzat jegyzője meghallgatja és, ha az apaság tényét nem vitatja, felhívja őt az apai elismerő nyilatkozat megtételére, majd nyilatkozatát jegyzőkönyvben rögzíti.

(3)³ Ha az anya korlátozottan cselekvőképes kiskorú, a meghallgatásán - a Gyvt. 128. § (1a) bekezdése kivételével - a törvényes képviselője is jelen van. A gyámhivatal, a települési önkormányzat jegyzője a korlátozottan cselekvőképes kiskorú férfit a törvényes képviselője jelenlétében hallgatja meg.

(4)⁴ A gyámhivatal, a települési önkormányzat jegyzője a törvényes képviselő jelenlétében hallgatja meg a cselekvőképességében a származás megállapításával összefüggő jognyilatkozatok tekintetében részlegesen korlátozott anyát és apaként megnevezett férfit.

(5)⁵ A gyámhivatal, a települési önkormányzat jegyzője a meghallgatás során tájékoztatja az anyát és az apaként megnevezett férfit, hogy az apasági vélelem megtámadására ad alapot, ha a teljes hatályú apai elismerő nyilatkozatot jogszabály megkerülése céljából tették.

A teljes hatályú apai elismerés és feltételei

56. § (1) A teljes hatályú apai elismerő nyilatkozatot a gyermek születése után vagy azt megelőzően - a fogamzási idő kezdetétől - személyesen lehet megtenni.

(2)⁶ Az elismerésről készített jegyzőkönyvnek tartalmaznia kell mindazokat az adatokat, amelyekből megállapítható, hogy a férfi a gyermeket a Ptk. 4:101. § (1) bekezdésében meghatározottak szerint teljes hatályú nyilatkozattal a magáénak ismerte el. A gyámhivatal, a települési önkormányzat jegyzője jegyzőkönyvbe foglalja továbbá az anya, a 14. évét betöltött gyermek és a törvényes képviselő hozzájáruló nyilatkozatát, valamint a gyermek családi nevére vonatkozó bejelentést.

(3)⁷ Az anyát és a gyermek törvényes képviselőjét, feltéve, hogy nem az anya a törvényes képviselő, a tizennegyedik életévét betöltött gyermeket és az apaként megnevezett férfit lehetőség szerint együtt kell meghallgatni.

(4)⁸ A gyámhivatal, a települési önkormányzat jegyzője a teljes hatályú apai elismerő nyilatkozat felvételekor vizsgálja a Ptk. 4:101. § (1) bekezdésében foglalt feltétel fennállását, és tájékoztatást ad arról, hogy

1 Beiktatta: 31/2020. (II. 29.) Korm. rendelet 1. § (2). Hatályos: 2020. III. 1-től.

2 Módosította: 31/2020. (II. 29.) Korm. rendelet 1. § (9) d).

3 Beiktatta: 70/2014. (III. 13.) Korm. rendelet 43. §. Módosította: 31/2020. (II. 29.) Korm. rendelet 1. § (9) e).

4 Beiktatta: 70/2014. (III. 13.) Korm. rendelet 43. §. Módosította: 31/2020. (II. 29.) Korm. rendelet 1. § (9) e).

5 Beiktatta: 70/2014. (III. 13.) Korm. rendelet 43. §. Módosította: 31/2020. (II. 29.) Korm. rendelet 1. § (9) e).

6 Módosította: 174/2012. (VII. 26.) Korm. rendelet 12. § (16) 12., 70/2014. (III. 13.) Korm. rendelet 86. § (1) 45., 31/2020. (II. 29.) Korm. rendelet 1. § (9) e).

7 Megállapította: 70/2014. (III. 13.) Korm. rendelet 44. § (1). Hatályos: 2014. III. 15-től.

8 Megállapította: 70/2014. (III. 13.) Korm. rendelet 44. § (1). Módosította: 31/2020. (II. 29.) Korm. rendelet 1. § (9) e).

a) ha az apai elismerő nyilatkozat megtételekor más férfi apaságának megállapítása iránt per van folyamatban, a Ptk. 4:101. § (6) bekezdése alapján az apai elismerő nyilatkozat akkor válik teljes hatályúvá, ha a per jogerős befejezésére az apaság megállapítása nélkül kerül sor, és

b) az apasági vélelem megtámadásának a Ptk. 4:107. § (2) bekezdésében foglaltak alapján is helye van.

(5)¹ Ha a teljes hatályú apai elismerő nyilatkozat megtételére nagykorú gyermek tekintetében kerül sor, a települési önkormányzat jegyzője tájékoztatja a nagykorú gyermeket, hogy nyilatkozatával kérheti a vér szerinti apa családi nevének viselését vagy az addig viselt családi nevének továbbviselését. Nyilatkozat hiányában a települési önkormányzat jegyzője tájékoztatja a nagykorú gyermeket, hogy névviselését az apaság vélelme nem érinti.

(6)² A hajadon családi állapot közokirattal való igazolására kell felhívni az anyát, ha ezen adat a személyi adat- és lakcímnnyilvántartásból nem állapítható meg.

(7)³ Ha a (6) bekezdésben meghatározott módon a hajadon családi állapot nem állapítható meg, az anya a települési önkormányzat jegyzője előtt nyilatkozik hajadon családi állapotáról. A települési önkormányzat jegyzője a nyilatkozatot jegyzőkönyvbe foglalja.

Hozzájárulások pótlása

57. § (1)⁴ A korlátozottan cselekvőképes kiskorú vagy a cselekvőképességében a származás megállapításával összefüggő jognyilatkozatok tekintetében részlegesen korlátozott személy elismerő nyilatkozatának érvényességéhez a Ptk. 4:101. § (4) bekezdése szerint szükséges törvényes képviselői nyilatkozat pótlását az elismerő nyilatkozatot tevő férfi vagy a gyermek kérheti.

(2) A nyilatkozat teljes hatályához szükséges

a) anyai hozzájárulás pótlását a nyilatkozatot tevő férfi, a gyermek és a törvényes képviselő,

b) gyermeki hozzájárulás pótlását a nyilatkozatot tevő férfi és az anya kérheti.

(3)⁵ Ha a törvényes képviselő a hozzájárulás megadásában gátolva van, továbbá, ha az anya, illetőleg a gyermek nem él, vagy nyilatkozatának megtételében tartósan gátolva van, ennek tényét igazolni kell. Azt aényt, hogy a törvényes képviselő a hozzájárulást nem adja meg, jegyzőkönyvben kell rögzíteni.

(4)⁶ A gyámhivatal, a települési önkormányzat jegyzője hozzájárulásának megadását a nyilatkozatot tevő férfi, az anya vagy más törvényes képviselő, a gyermek, továbbá a jegyző, a bíróság vagy az anyakönyvvezető kérheti.

(5)⁷ A gyámhivatal, a települési önkormányzat jegyzője abban az esetben pótolja a hiányzó hozzájárulást, ha az apai elismerő nyilatkozat teljes hatályúvá válása a gyermek érdekével nem ellentétes.

58. § (1)⁸ Ha a gyermek törvényes képviselete nem biztosított, de az apai elismerő nyilatkozat teljes hatályúvá válásához a feltételek egyébként fennállnak, a nyilatkozatot felvevő szerv, személy [Ptk. 4:102. § (1) bekezdése] eseti gyám kirendelése iránt megkeresi az illetékes gyámhivatalt.

1 Beiktatta: 70/2014. (III. 13.) Korm. rendelet 44. § (2). Módosította: 31/2020. (II. 29.) Korm. rendelet 1. § (9) f).

2 Beiktatta: 70/2014. (III. 13.) Korm. rendelet 44. § (2). Hatályos: 2014. III. 15-től.

3 Beiktatta: 70/2014. (III. 13.) Korm. rendelet 44. § (2). Módosította: 31/2020. (II. 29.) Korm. rendelet 1. § (9) f).

4 Megállapította: 70/2014. (III. 13.) Korm. rendelet 45. § (1). Hatályos: 2014. III. 15-től.

5 Módosította: 237/2010. (IX. 13.) Korm. rendelet 15. § c).

6 Módosította: 31/2020. (II. 29.) Korm. rendelet 1. § (9) e).

7 Beiktatta: 70/2014. (III. 13.) Korm. rendelet 45. § (2). Módosította: 31/2020. (II. 29.) Korm. rendelet 1. § (9) e).

8 Megállapította: 360/2010. (XII. 30.) Korm. rendelet 7. §. Módosította: 174/2012. (VII. 26.) Korm. rendelet 93. § (1) ed), 70/2014. (III. 13.) Korm. rendelet 86. § (1) 46.

(2)¹ Ha az apai elismerő nyilatkozat teljes hatályúvá válásához szükséges hozzájáruló nyilatkozatot a gyámhivatalnak vagy a települési önkormányzat jegyzőjének az 57. §-ban meghatározottak szerint pótolnia kell, az iratokat haladéktalanul, kiskorú apa esetében az illetékes gyámhivatalhoz, egyéb esetben a települési önkormányzat jegyzőjéhez teszi át. Ha a magzatnak vagy a gyermeknek gyámot kell rendelni, a gyámhivatal vagy a települési önkormányzat jegyzője az iratokat haladéktalanul az illetékes gyámhivatalhoz teszi át.

Intézkedések a gyermek születése előtt

59. § (1)² Ha az apaságot megállapító teljes hatályú elismerő nyilatkozatot a gyermek születése előtt teszik, a szülés feltételezett időpontját, és ha ez lehetséges, a fogamzás feltételezett időpontját szakorvosi bizonyítvánnyal kell igazolni. Szakorvosi bizonyítványként terhesgondozási könyv is elfogadható, amennyiben tartalmazza a születés feltételezett időpontját, és ha ez lehetséges, a fogamzás feltételezett időpontját.

(2) Az anya által megjelölt férfi a gyermek születése előtt nyilatkozattételre csak akkor idézhető meg, ha az anya az (1) bekezdésben meghatározott igazolást bemutatta.

(3) Az (1) bekezdésben megjelölt igazolást akkor is be kell mutatni, ha a születendő gyermeket a nyilatkozatot tevő férfi önként kívánja elismerni.

(4)³ Ha a születendő gyermek anyja cselekvőképtelen kiskorú, korlátozottan cselekvőképes kiskorú, cselekvőképtelen nagykorú vagy a cselekvőképességében a származás megállapításával összefüggő jognyilatkozatok tekintetében részlegesen korlátozott nagykorú személy, a gyámhivatal – kiskorú apa esetén a települési önkormányzat jegyzőjének megkeresése alapján – a magzat részére – az elismerés teljes hatályához szükséges hozzájáruló nyilatkozat megtételére – gyámot rendel (Ptk. 2:3. §-a). A gyám kirendelése – kérelemre vagy hivatalból – akkor is szükséges, ha az anya a gyermek születése idején előreláthatóan már nagykorú lesz.

A képzelt szülő adatainak a megállapítása⁴

60. §⁵ (1)⁶ A települési önkormányzat jegyzője az apa adatai nélkül anyakönyvezett kiskorú gyermek részére az anya kérelmére képzelt személyt állapít meg apaként, feltéve, hogy az apaság megállapítása iránt nincs per folyamatban, illetve nincs eljárás folyamatban a gyermek örökbefogadásának engedélyezése iránt.

(2)⁷ A gyermek a nagykorúvá válását követően bármikor kérheti a települési önkormányzat jegyzőjétől, hogy számára képzelt személyt állapítsanak meg apaként, feltéve hogy nincs olyan személy, akit apának kell tekinteni.

(3)⁸ A gyermek a nagykorúvá válását követően bármikor kérheti a települési önkormányzat jegyzőjétől a korábban bejegyzett képzelt apa nevének és adatainak törlését, valamint nyilatkozhat arról, hogy a továbbiakban viselni kívánja-e a képzelt apa családi nevét.

1 Megállapította: 31/2020. (II. 29.) Korm. rendelet 1. § (3). Hatályos: 2020. III. 1-től.

2 Megállapította: 339/2007. (XII. 15.) Korm. rendelet 21. §. Módosította: 133/2012. (VI. 28.) Korm. rendelet 3. §.

3 Megállapította: 70/2014. (III. 13.) Korm. rendelet 46. §. Módosította: 31/2020. (II. 29.) Korm. rendelet 1. § (9) g).

4 Megállapította: 70/2014. (III. 13.) Korm. rendelet 47. § (1). Hatályos: 2014. III. 15-től.

5 Megállapította: 70/2014. (III. 13.) Korm. rendelet 47. § (2). Hatályos: 2014. III. 15-től.

6 Módosította: 360/2019. (XII. 30.) Korm. rendelet 10. § (10) a).

7 Módosította: 360/2019. (XII. 30.) Korm. rendelet 10. § (10) e).

8 Módosította: 360/2019. (XII. 30.) Korm. rendelet 10. § (10) e).

61. §¹ (1)² A képzelt apa adatainak megállapítására irányuló eljárásban az anya kérelméről és a gyermek névviselésére vonatkozó döntéséről a települési önkormányzat jegyzője jegyzőkönyvet vesz fel. A települési önkormányzat jegyzője lehetőség szerint az anyával egyetértésben állapítja meg a képzelt személy

- a) családi és utónevét,
- b) születési helyét és évét, hónapját, napját (a továbbiakban együtt: születési helyét és idejét),
- c) lakóhelyét, és
- d) azt, hogy a gyermek a továbbiakban a képzelt apa családi nevét viseli, vagy az anya családi nevét viseli tovább.

(2) Az anya kérheti, hogy a képzelt személy családi neve

- a) a legközelebbi ismert anyai ági férfi felmenőjének családi neve legyen,
- b) saját családi neve legyen, vagy
- c) más, általa megjelölt családi név legyen, feltéve, hogy az más jogos érdekét nem sérti és a gyermekre nem sérelmes.

(3)³ Ha az anya azért nem hallgatható meg, mert ismeretlen helyen tartózkodik, vagy a meghallgatáson a szabályszerű idézésre nem jelenik meg, a települési önkormányzat jegyzője nem állapít meg képzelt apát a gyermek részére, és a gyermek az anya családi nevét viseli tovább.

(4) Nem állapítható meg családi névként annak a férfinak a neve, akinek az apasága megállapítása iránt per volt folyamatban, és a keresetet a bíróság jogerős ítéletével elutasította.

(5)⁴ Ha a gyermek családi jogállása egyéves korában még mindig rendezetlen, a települési önkormányzat jegyzője megkeresi az anyát, és ismételten tájékoztatja a családi jogállás rendezésének lehetőségeiről.

61/A. §⁵ (1) A gyámhivatal

- a) egyedülálló apaként történő örökbefogadás esetén a gyermek számára az örökbefogadást engedélyező határozatban [46. § (1) bekezdés f) pontja],
 - b) ha az örökbefogadás felbontása révén az örökbefogadás csak az örökbe fogadó anya vonatkozásában szűnik meg,
- a gyermek számára képzelt személyt állapít meg anyaként.

(2) A települési önkormányzat jegyzője

- a) a hazai anyakönyvezést végző hatóság megkeresésére a külföldön született és honosított gyermek vagy nagykorú személy számára és
 - b) az anya adatai nélkül anyakönyvezett személy számára
- képzelt személyt állapít meg anyaként.

61/B. §⁶ A települési önkormányzat jegyzője a szülő vagy más törvényes képviselő kérelmére igazolást állít ki arról, hogy a gyermek tekintetében az anyakönyvbe bejegyzett apa vagy anya képzelt személy.

Ismeretlen szülőktől származó gyermek törvényes képviselével és anyakönyvezésével kapcsolatos eljárás

62. §⁷ (1) Ha a gyámhivatal az anyakönyvvezetőtől vagy más szervtől, személytől ismeretlen szülőktől származó gyermekről értesül, a gyermek törvényes képviselével kapcsolatos eljárást hivatalból folytatja le.

1 Megállapította: 70/2014. (III. 13.) Korm. rendelet 48. §. Hatályos: 2014. III. 15-től.

2 Módosította: 360/2019. (XII. 30.) Korm. rendelet 10. § (10) b).

3 Módosította: 360/2019. (XII. 30.) Korm. rendelet 10. § (10) a).

4 Módosította: 31/2020. (II. 29.) Korm. rendelet 1. § (9) h).

5 Megállapította: 360/2019. (XII. 30.) Korm. rendelet 10. § (6). Hatályos: 2020. I. 1-től. A folyamatban lévő hatósági ügyekben is alkalmazni kell.

6 Beiktatta: 70/2014. (III. 13.) Korm. rendelet 49. §. Módosította: 360/2019. (XII. 30.) Korm. rendelet 10. § (10) a).

7 Megállapította: 31/2020. (II. 29.) Korm. rendelet 1. § (4). Hatályos: 2020. III. 1-től.

(2) Ha a települési önkormányzat jegyzője az anyakönyvvezetőtől vagy más szervtől, személytől ismeretlen szülőktől származó gyermekről értesül, a gyermek anyakönyvvezetésével kapcsolatos eljárást hivatalból folytatja le, és erről tájékoztatja a gyámhivatalt.

(3) A települési önkormányzat jegyzője a Ptk. 4:151. §-ában meghatározott intézkedések során megállapítja mindazokat az adatokat, amelyekre a gyermek születésének anyakönyvezéséhez szükség van.

(4) Az ismeretlen szülőktől származó gyermek részére a gyámhivatal soron kívül gyermekvédelmi gyámot rendel.

63. § (1)¹ A gyermek születésének anyakönyvi bejegyzéséhez a települési önkormányzat jegyzője megállapítja

a) a gyermek születési helyét és idejét, valamint családi és utónevét,

b) képzelt szülőként a 60. § rendelkezése alapján az apa és anya családi és utónevét, születési helyét és idejét, lakóhelyét.

(2) A gyermek születési helye a szülés helye vagy a gyermek megtalálásának helye lehet.

(3) Ha a gyermek életkora bizonytalan, a feltételezhető születési időt igazságügyi orvosszakértői vélemény alapján kell megállapítani.

(4)² Az anyakönyvi bejegyzéshez szükséges adatokat a települési önkormányzat jegyzője a gyermek gyámjával egyetértésben állapítja meg úgy, hogy az más jogos érdekét ne sértse. A gyermek megtalálásának körülményeire utalni nem lehet. A gyermekre sérelmes családi és utónév nem állapítható meg.

(5)³ Amennyiben a gyermek valódi adatai, valamint a vér szerinti szülők adatai utóbb ismertté válnak, a települési önkormányzat jegyzője kezdeményezi a gyermek születésének újbóli anyakönyvezését.

Intézkedések a családi jogállás rendezése érdekében a származási pereknél⁴

64. §⁵ (1)⁶ A származási per megindításához a gyámhivatal - a települési önkormányzat jegyzője vagy más szerv, személy megkeresése alapján - a gyermek törvényes képviselőjének ellátására eseti gyámot rendel ki, ha a perben gyermeke törvényes képviselőjeként az anya nem járhat el, vagy nem kíván eljárni. Az eseti gyám kirendelését a szülő, a gyermek gyámja és a tizennegyedik életévét betöltött gyermek kérheti, de a kirendelésről a gyámhivatal - a települési önkormányzat jegyzője vagy más szerv, személy megkeresése alapján - hivatalból is dönthet.

(1a)⁷ A bíróság felhívására a gyámhivatal gondoskodik a kiskorú gyermek részére kirendelt eseti gyám felmentése és új eseti gyám kirendelése iránt, ha a kirendelt eseti gyám a bírósági tárgyaláson nem jelent meg és a gyámhivatal intézkedése alapján sem valószínűsíthető a gyermek képviselőjének ellátása a származási perben.

(2)⁸ A származási per megindítására a gyámhivatal előzetes hozzájárulásával a gyám is jogosult.

(3) A Ptk. 4:105. § (2) bekezdése és 4:117. § (2) bekezdése szerinti eljárás során igazolni kell azt, hogy a törvényes képviselő a hozzájárulás megadásában tartósan gátolva van. Ha a törvényes képviselő a perindításhoz nem járul hozzá, ezt a tényt és annak okát jegyzőkönyvben kell rögzíteni.

(4)⁹ A gyámhivatal a származási per megindításához vizsgálja, hogy a származás kiderítése a gyermek vagy a gondnokság alatt álló személy érdekében áll-e.

1 Módosította: 31/2020. (II. 29.) Korm. rendelet 1. § (9) h).

2 Módosította: 31/2020. (II. 29.) Korm. rendelet 1. § (9) h).

3 Módosította: 31/2020. (II. 29.) Korm. rendelet 1. § (9) h).

4 Módosította: 393/2017. (XII. 13.) Korm. rendelet 5. § b).

5 Megállapította: 70/2014. (III. 13.) Korm. rendelet 50. §. Hatályos: 2014. III. 15-től.

6 Módosította: 393/2017. (XII. 13.) Korm. rendelet 5. § c), 31/2020. (II. 29.) Korm. rendelet 1. § (9) i).

7 Beiktatta: 393/2017. (XII. 13.) Korm. rendelet 4. § (2). Hatályos: 2018. I. 1-től.

8 Módosította: 393/2017. (XII. 13.) Korm. rendelet 5. § d).

9 Megállapította: 31/2020. (II. 29.) Korm. rendelet 1. § (5). Hatályos: 2020. III. 1-től.

(4a)¹ A települési önkormányzat jegyzője a kiskorú gyermeknek a perben az anya pertársaként való részvételéhez történő hozzájárulását megelőzően vizsgálja, hogy a családi jogállás rendezése a gyermek érdekében áll-e.

(5) A gyámhivatal az apaság véelmének megdöntése iránti pert indít, ha az apai elismerő nyilatkozatot jogszabály, különösen az örökbefogadási szabályok megkerülése céljából tették.

Titkolt terhesség esetén a gyermek lakóhelyének megállapítása²

64/A. §³ (1) A terhességét eltitkoló válsághelyzetben lévő várandós anya a Gyvt. 128. § (3) bekezdésében foglaltaknak megfelelően - abból a célból, hogy a gyermek részére kiállított iratok ne az ő lakóhelyére kerüljenek kézbesítésre - kérelmezheti a gyámhivatalnál születendő gyermeke lakóhelyének az övétől eltérő megállapítását.

(2) A cselekvőképtelen és a korlátozottan cselekvőképes kiskorú válsághelyzetben lévő várandós anya a törvényes képviselőjével együtt jogosult a kérelem előterjesztésére. A korlátozottan cselekvőképes kiskorú anya a kérelmét törvényes képviselője nélkül is előterjesztheti, ha a törvényes képviselő eljárásban történő részvétele az ő vagy a születendő gyermek érdekét veszélyeztetné.

(3) A gyámhivatal tájékoztatást ad a válsághelyzetben lévő várandós anya számára az őt, illetve a születendő gyermeket megillető jogokról, támogatásokról és ellátásokról, azok elérhetőségéről, a gyermek családi jogállása rendezésére irányuló eljárásról és az örökbefogadási eljárásról.

(4) A gyámhivatal a születendő gyermek lakóhelyeként a fővárosi területi gyermekvédelmi szakszolgálat székhelyét állapítja meg.

(5) A gyámhivatal soron kívül, egyszerűsített határozatot hoz, amely tartalmazza

a) a születendő gyermek lakóhelyének megállapítását,

b) a válsághelyzetben lévő várandós anya tájékoztatását arról, hogy

ba) a születendő gyermek lakóhelyének megállapítására csak akkor kerül sor, ha a gyámhivatali határozatot átadja a gyermek születésekor az egészségügyi intézménynek, ellenkező esetben a gyermek lakóhelyét az ő lakóhelyével egyezően állapítják meg,

bb) a gyermek számára kiállított iratok a fővárosi területi gyermekvédelmi szakszolgálatához érkeznek meg, és azok a születendő gyermek törvényes képviselőjének adhatók ki,

c) az anya által felkeresni kívánt egészségügyi intézmény felhívását, hogy az anya kérelmére a határozatot az élveszületési lappal együtt küldje meg az anyakönyvvezetőnek,

d) a fővárosi területi gyermekvédelmi szakszolgálat megkeresését, hogy a gyermek számára kiállított iratokat őrizze meg és a gyámhivatal rendelkezése szerint adja ki a törvényes képviselőnek,

e) a határozat időbeni hatályának megállapítását.

(6)⁴ A születendő gyermek lakóhelyét megállapító gyámhivatali határozat a véglegessé válástól számított kilenc hónapig hatályos.

(7) A gyámhivatal határozatát közli a fővárosi területi gyermekvédelmi szakszolgálattal.

64/B. §⁵ (1) A szülői felügyeletet gyakorló szülő, a gyám vagy az örökbe fogadó szülő kérheti a gyámhivaltól a gyermek iratainak kiadását.

(2) A gyámhivatal a szülői felügyeletet gyakorló szülő vagy gyám kérelmére felhívja a fővárosi területi gyermekvédelmi szakszolgálatot a gyermek iratainak kiadására, rendelkezik annak módjáról és határozatban megállapítja a gyermek lakóhelyét a törvényes képviselő lakóhelyével megegyezően.

1 Beiktatta: 31/2020. (II. 29.) Korm. rendelet 1. § (5). Hatályos: 2020. III. 1-től.

2 Beiktatta: 97/2013. (III. 29.) Korm. rendelet 19. §. Hatályos: 2013. VII. 1-től.

3 Beiktatta: 97/2013. (III. 29.) Korm. rendelet 19. §. Hatályos: 2013. VII. 1-től.

4 Módosította: 457/2017. (XII. 28.) Korm. rendelet 41. § 16.

5 Beiktatta: 97/2013. (III. 29.) Korm. rendelet 19. §. Hatályos: 2013. VII. 1-től.

(3) Az örökbefogadási ügyben eljáró gyámhivatal az örökbe fogadni szándékozó személy kérelmére dönt a gyermek iratainak az örökbe fogadni szándékozó személy részére történő kiadásáról.

(4) A gyámhivatal határozatát közli a fővárosi területi gyermekvédelmi szakszolgálattal.

NEGYEDIK RÉSZ

PÉNZBELI ELLÁTÁSOK

VIII. Fejezet¹

A rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre való jogosultság²

65. §³ (1)⁴ A rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény (a továbbiakban: rendszeres kedvezmény) megállapítása iránti kérelmet a gyermekek és az ifjúság védelméért felelős miniszter által e célra rendszeresített formanyomtatványon kell benyújtani. A formanyomtatványt a kormányzati portálon közzé kell tenni, valamint a települési önkormányzat jegyzője gondoskodik a települési önkormányzat honlapján való közzétételről. A formanyomtatványhoz csatolni kell

a) a gyermek elhelyezése vagy ideiglenes hatályú elhelyezése, valamint a gyámrendelés tárgyában hozott bírósági, illetve gyámhatósági döntést, továbbá a 18. § (2) bekezdésében meghatározott jegyzőkönyvet,

b)⁵ a Gyvt. 20. § (2) bekezdésében szabályozott esetben a tanuló vagy hallgató számára az oktatási igazolványokról szóló kormányrendelet szerint a közreműködő intézmény által a tárgyidőszakra kiadott, érvényesítő matricával ellátott diákigazolvány másolatát vagy a közreműködő intézmény által kiadott, a diákigazolványra való jogosultságról szóló igazolás másolatát (a továbbiakban együtt: diákigazolvány vagy az arról szóló igazolás másolata) a nappali oktatás munkarendje szerint fennálló tanulói vagy hallgatói jogviszonyról,

c) a Gyvt. 19. § (1a) bekezdése szerinti esetben a családba fogadó gyámul kirendelt hozzátartozó igazolását arról, hogy a Gyvt. 19. § (1a) bekezdés b) pontjában foglalt ellátások valamelyikében részesül.

(1a)⁶ A rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény és az ahhoz kapcsolódó kiegészítő pénzbeli ellátás iránti kérelmet a szülő vagy más törvényes képviselő, illetve a nagykorú kérelmező a lakcíme szerint illetékes települési önkormányzat polgármesteri hivatalánál vagy a kormányablaknál terjesztheti elő.

(1b)⁷ A formanyomtatvány A) és B) lapból áll. Az A) lap a rendszeres kedvezmény megállapításához és felülvizsgálatához, a B) lap a hátrányos, halmozottan hátrányos helyzet fennállásának megállapításához kapcsolódó adatokat, nyilatkozatokat tartalmazza.

(1c)⁸ A formanyomtatvány A) lapja tartalmazza

1 Megállapította: 315/2005. (XII. 25.) Korm. rendelet 46. §. Hatályos: 2006. I. 1-től.

2 Megállapította: 315/2005. (XII. 25.) Korm. rendelet 46. §. Hatályos: 2006. I. 1-től.

3 Megállapította: 315/2005. (XII. 25.) Korm. rendelet 46. §. Hatályos: 2006. I. 1-től. Lásd: ugyane rendelet 78. § (2)-(3).

4 Megállapította: 205/2021. (IV. 29.) Korm. rendelet 1. § (1). Módosította: 238/2022. (VI. 30.) Korm. rendelet 11. § 7.

5 Megállapította: 212/2023. (VI. 1.) Korm. rendelet 3. § (7). Hatályos: 2023. IX. 1-től.

6 Beiktatta: 98/2013. (III. 29.) Korm. rendelet 1. § (2). Módosította: 98/2013. (III. 29.) Korm. rendelet 25. § (2), 179/2019. (VII. 18.) Korm. rendelet 4. § a).

7 Beiktatta: 205/2021. (IV. 29.) Korm. rendelet 1. § (2). Hatályos: 2021. V. 14-től.

8 Beiktatta: 205/2021. (IV. 29.) Korm. rendelet 1. § (2). Hatályos: 2021. V. 14-től.

a) a kérelmező és a vele közös háztartásban élő közeli hozzátartozók Gyvt. 138. § (1) bekezdés a), b) és e) pontja szerinti adatait,

b) a rendszeres kedvezményre jogosító feltételek fennállására vonatkozó nyilatkozatokat,

c) - családba fogadó gyámul kirendelt kérelmező esetén - a rendszeres kedvezményre való jogosultsághoz kapcsolódó pénzbeli ellátásra jogosító feltételek fennállására vonatkozó nyilatkozatokat,

d) a jogosultság első alkalommal történő megállapítása esetén az intézményi gyermekétkeztetés biztosításához kapcsolódó nyilatkozatot és a gyermekétkeztetést biztosító intézmény adatait és

e) a nyilatkozatot a kérelmező, továbbá a vele közös háztartásban élő közeli hozzátartozó ingatlanvagyonával, egyéb vagyontárgyai - különösen a gépjárműve - értékével kapcsolatosan.

(1d)¹ A formanyomtatvány B) lapja tartalmazza

a) a szülői felügyeleti jogot gyakorló szülő, családba fogadó gyám esetén a szülő, gyám iskolai végzettségére vonatkozó nyilatkozatot és

b) a gyermek bölcsődei ellátását, gyermekek esélynövelő szolgáltatását nyújtó intézményére, szolgáltatójára, nevelési-oktatási intézményére, felsőoktatási intézményére vonatkozó nyilatkozatot.

(2)² Amennyiben a rendszeres kedvezményre vonatkozó igényt nem rendszeresített formanyomtatványon nyújtják be, úgy a kérelem benyújtása napjának az írásbeli kérelem benyújtásának igazolt napját kell tekinteni, feltéve, hogy a rendszeresített formanyomtatványon történő utólagos bejelentés megtörténik.

(3) A rendszeres kedvezmény igénylése szempontjából egyedülálló az a személy, aki hajadon, nőtlen, özvegy, elvált, házastársától külön él és nincs élettársa.

(4)³ Az egy főre jutó havi jövedelem számításánál a közös háztartásban élő közeli hozzátartozók tényleges nettó összjövedelmét csökkenteni kell a támogatást kérő és házastársa, élettársa által, bírósági határozat alapján eltartott rokon részére teljesített tartásdíj összegével.

(5) Ha a települési önkormányzat jegyzője vitatja a nyilatkozat

a)⁴ ingatlanra vonatkozó becsült forgalmi értékét, akkor az ingatlan forgalmi értékének megállapítása érdekében megkeresi az állami adóhatóság ingatlan fekvése szerint illetékes vármegyei (fővárosi) adó- és vámigazgatóságát,

b)⁵ járműre vonatkozó becsült forgalmi értékét, akkor az értéket a Nemzeti Adó- és Vámhivatal vámszerve állapítja meg.

(6)⁶ A vagyoni helyzet vizsgálata során nem tekinthető hasznosítható ingatlannak különösen a forgalomképtelen, az elidegenítési tilalom alatt álló és - kivéve, ha a haszonélvezeti jog jogosultja a gyermek vagy a vele közös háztartásban élő közeli hozzátartozó - a haszonélvezeti joggal terhelt ingatlan.

(7)⁷ A vagyoni helyzet vizsgálata során a lízingelt dolgon fennálló használati jogot meghatározott időre szóló vagyoni értékű jogként kell figyelembe venni. A meghatározott időre szóló vagyoni értékű jog értékének meghatározására az illetékekről szóló 1990. évi XCIII. törvény 72. §-ának (2) bekezdése az irányadó.

1 Beiktatta: 205/2021. (IV. 29.) Korm. rendelet 1. § (2). Hatályos: 2021. V. 14-től.

2 A korábbi első mondatot hatályon kívül helyezte: 173/2009. (VIII. 29.) Korm. rendelet 63. § (1) o). Módosította: 205/2021. (IV. 29.) Korm. rendelet 10. § a).

3 Módosította: 173/2009. (VIII. 29.) Korm. rendelet 65. § (1) h).

4 Megállapította: 98/2013. (III. 29.) Korm. rendelet 1. § (3). Módosította: 486/2015. (XII. 29.) Korm. rendelet 3. § a), 616/2022. (XII. 29.) Korm. rendelet 22. § a).

5 Megállapította: 104/2024. (V. 9.) Korm. rendelet 1. § (1). Hatályos: 2024. VII. 1-től.

6 Beiktatta: 251/2006. (XII. 6.) Korm. rendelet 13. §. Hatályos: 2007. I. 1-től. Ezt követően indult ügyekben és a megismételt eljárásokban kell alkalmazni.

7 Beiktatta: 251/2006. (XII. 6.) Korm. rendelet 13. §. Hatályos: 2007. I. 1-től. Ezt követően indult ügyekben és a megismételt eljárásokban kell alkalmazni.

(8)¹ Ha a települési önkormányzat jegyzője a Gyvt. 131. §-ának (4) bekezdésében foglalt jogkörében a jövedelmet vélelmezi, a havi egy főre jutó vélelmezett jövedelem nem haladhatja meg a gyermeket gondozó család által lakott lakás és a tulajdonában álló vagyontárgyak egy főre jutó együttes havi fenntartási költségének kétszeresét.

(9)² A (8) bekezdés szerinti fenntartási költségnek minősülnek a közüzemi díjak, a lakbér, a közös költség, a telefondíj, a kötelező és önkéntes biztosítás díjai, az adó- és adójellegű befizetések, valamint a hiteltörlesztés és a lízingdíj.

65/A. §³ Ha a kérelmező kérelmében nem igazolja

a)⁴ a jövedelmi adatai tekintetében a nyilvános, vagy valamely hatóság vagy bíróság jogszabállyal rendszeresített nyilvántartásában megtalálható adatot, akkor a jegyző az adatok beszerzése érdekében megkeresi a nyilvántartást vezető hatóságot vagy bíróságot,

b)⁵ a 65. § (1) bekezdés b) pontja szerinti adatot, a jegyző az adat beszerzése érdekében megkeresi a tanulói és hallgatói nyilvántartást vezető szervet,

c)⁶

65/B. §⁷ A települési önkormányzat jegyzője a családok támogatásáról szóló 1998. évi LXXXIV. törvény 49/B. §-a szerinti egységes szociális nyilvántartás adatai alapján meggyőződik⁸

a) a Gyvt. 19. § (2) bekezdés a) pontja aa) alpontjában szabályozott egyedülálló kérelmező esetén az egyedülállóság tényéről,

b) a Gyvt. 19. § (2) bekezdés a) pontja ab) alpontjában szabályozott esetben a gyermek tartós betegségének vagy súlyos fogyatékoságának tényéről.

65/C. §⁹ A Gyvt. 19. § (1a) bekezdése szerinti esetben a települési önkormányzat jegyzője

a) ha nem áll rendelkezésre, beszerzi a gyámrendelő határozat másolatát,

b)¹⁰ a Ptk. 4:196. és 4:197. §-ában foglaltak alapján megvizsgálja a kérelmező tartási kötelezettségét.

66. §¹¹ (1)¹² A Gyvt. 19. § (4) bekezdésének alkalmazásánál figyelembe kell venni a támogatást kérő szülővel közös háztartásban élő valamennyi vér szerinti és örökbefogadott gyermeket, valamint a házastárs és az élettárs gyermekeit.

(2) A támogatást kérővel közös háztartásban élő gyermekként kell figyelembe venni azt a gyermeket is, aki

a) átmenetileg tartózkodik a háztartáson kívül, így különösen diákotthonban, kollégiumban, kórházban, hetes otthonban,

b) 30 napot meg nem haladóan átmeneti gondozásban részesül.

(3)¹³ A családbafogadó gyám gyámsága alatt álló gyermek - kivéve, ha a gyám a gyermek tartására köteles - a jövedelemszámítás szempontjából nem tekinthető a támogatást kérővel közös háztartásban élő közeli hozzátartozónak. A reá nézve igényelt támogatás megállapításánál a gyermek megélhetését szolgáló juttatásokat kell figyelembe venni [Ptk. 4:238. § (1) bekezdése].

1 Beiktatta: 251/2006. (XII. 6.) Korm. rendelet 13. §. Hatályos: 2007. I. 1-től. Ezt követően indult ügyekben és a megismételt eljárásokban kell alkalmazni.

2 Beiktatta: 251/2006. (XII. 6.) Korm. rendelet 13. §. Hatályos: 2007. I. 1-től. Ezt követően indult ügyekben és a megismételt eljárásokban kell alkalmazni.

3 Beiktatta: 173/2009. (VIII. 29.) Korm. rendelet 21. §. Hatályos: 2009. X. 1-től. Lásd: 173/2009. (VIII. 29.) Korm. rendelet 61. § (2).

4 Módosította: 257/2013. (VII. 5.) Korm. rendelet 13. § (2) a), 205/2021. (IV. 29.) Korm. rendelet 10. § b).

5 Módosította: 212/2023. (VI. 1.) Korm. rendelet 4. § e).

6 Hatályon kívül helyezte: 98/2013. (III. 29.) Korm. rendelet 24. § (1) a). Hatálytalan: 2013. IV. 1-től.

7 Beiktatta: 98/2013. (III. 29.) Korm. rendelet 2. §. Hatályos: 2013. VII. 1-től.

8 Módosította: 70/2015. (III. 30.) Korm. rendelet 25. § (4) b).

9 Beiktatta: 98/2013. (III. 29.) Korm. rendelet 3. §. Hatályos: 2013. IV. 1-től.

10 Módosította: 70/2014. (III. 13.) Korm. rendelet 86. § (1) 50.

11 Megállapította: 315/2005. (XII. 25.) Korm. rendelet 46. §. Hatályos: 2006. I. 1-től. Lásd: ugyane rendelet 78. § (2)-(3).

12 Megállapította: 98/2013. (III. 29.) Korm. rendelet 4. § (1). Hatályos: 2013. IV. 1-től.

13 Megállapította: 98/2013. (III. 29.) Korm. rendelet 4. § (2). Módosította: 70/2014. (III. 13.) Korm. rendelet 86. § (1) 51.

(4)¹ Ha a kérelmező településszintű lakóhellyel rendelkezik, a kérelmezővel közös háztartásban élő közeli hozzátartozókat (gondozó család) a 65. § (1c) bekezdés a) pontja alapján kell meghatározni.

66/A. §² (1)³

(2) A rendszeres kedvezmény első alkalommal történő megállapításakor - erre irányuló kérelem esetén - a határozat egy példányát meg kell küldeni a kérelemben megjelölt, a gyermek étkeztetését biztosító intézmény számára.

(2a)⁴ A szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. törvény (a továbbiakban: Szt.) 18/B. §-ában meghatározott országos nyilvántartásba rögzítendő, a rendszeres kedvezményről hozott döntésnek tartalmaznia kell az ügy elbírálási azonosítóját is.

(3) A rendszeres kedvezményre való jogosultság kezdő időpontja - a 67/A. § (4) bekezdés b) pontjában foglalt kivétellel - a kérelem benyújtásának napja.

(4)⁵ A rendszeres kedvezményre való jogosultság - ideértve az ahhoz kapcsolódó kiegészítő pénzbeli ellátást is - ismételt megállapításához a szülőnek vagy más törvényes képviselőnek, illetve a nagykorú jogosultnak új kérelmet kell előterjesztenie.

(5)⁶ A rendszeres kedvezményre való jogosultság - ideértve az ahhoz kapcsolódó kiegészítő pénzbeli ellátást is - ismételt megállapítása iránti kérelem a korábbi jogosultság időtartama alatt, annak megszűnését megelőző három hónapban is benyújtható. Ebben az esetben az új jogosultságot a korábbi jogosultság megszűnését követő naptól kell megállapítani.

(6)⁷ Lakcímváltozás esetén a szülőnek vagy más törvényes képviselőnek, illetve a nagykorú jogosultnak a kérésére vagy az új lakcím szerint illetékes jegyző megkeresésére az ügyben keletkezett iratokat a korábbi lakcím szerint illetékes jegyző haladéktalanul, de legkésőbb nyolc napon belül megküldi a jogosult új lakcíme szerint illetékes jegyzőnek. A rendszeres kedvezményhez kapcsolódó, a Gyvt. 19. § (1a) bekezdése szerinti kiegészítő pénzbeli ellátást és a Gyvt. 20/A. §-a szerinti támogatást - a feltételek fennállása esetén - az új lakcím szerint illetékes jegyző nyújtja. Az új lakcím szerint illetékes jegyző a kiegészítő pénzbeli ellátást a lakcímváltozást követő hónap első napjától folyósítja.

67. §⁸ (1) Ha a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre való jogosultság felülvizsgálatára [Gyvt. 20. § (3) bek.] a korábbi jogosultság időtartamának megszűnését megelőző három hónapban kerül sor, és a felülvizsgálat eredményeként a települési önkormányzat jegyzője megállapítja, hogy a rendszeres kedvezményre való jogosultság feltételei továbbra is fennállnak, a gyermek rendszeres kedvezményre való jogosultságát - a 67/A. § (5) bekezdése szerinti eset kivételével - a felülvizsgálattal egyidejűleg a korábbi jogosultság megszűnését követő naptól ismételten meg kell állapítani.

(2) A rendszeres kedvezményre való jogosultság megszüntetése esetén a jogosultság - a (3) bekezdés, a 67/A. § (1) bekezdés b) pontja és a 67/A. § (5) bekezdése szerinti eset kivételével - a megszüntető határozat meghozatalát követő második hónap első napján szűnik meg.

(3) A rendszeres kedvezményre való jogosultságot - a törvényes képviselő, illetve a nagykorú jogosult erre irányuló kérelme esetén - a kérelemben megjelölt időpontban, de legkésőbb a kérelem benyújtása hónapjának utolsó napjával kell megszüntetni.

1 Beiktatta: 235/2017. (VIII. 18.) Korm. rendelet 6. §. Módosította: 205/2021. (IV. 29.) Korm. rendelet 10. § c).

2 Megállapította: 98/2013. (III. 29.) Korm. rendelet 5. §. Hatályos: 2013. IV. 1-től.

3 Hatályon kívül helyezte: 24/2015. (II. 20.) Korm. rendelet 8. § (2) a). Hatálytalan: 2015. VI. 5-től.

4 Beiktatta: 392/2013. (XI. 12.) Korm. rendelet 16. §. Módosította: 70/2014. (III. 13.) Korm. rendelet 86. § (1) 52., 24/2015. (II. 20.) Korm. rendelet 7. § c), 457/2017. (XII. 28.) Korm. rendelet 42. § d).

5 Módosította: 179/2019. (VII. 18.) Korm. rendelet 4. § b).

6 Módosította: 179/2019. (VII. 18.) Korm. rendelet 4. § b).

7 Módosította: 179/2019. (VII. 18.) Korm. rendelet 4. § c).

8 Megállapította: 98/2013. (III. 29.) Korm. rendelet 6. §. Hatályos: 2013. IV. 1-től.

67/A. §¹ (1) Ha a települési önkormányzat jegyzője kérelemre vagy - a gyámhivatal 130. § (4) bekezdése szerinti intézkedése, illetve egyéb hivatalos úton rendelkezésére álló gyámrendelő határozat alapján - hivatalból indult eljárása során megállapítja, hogy a rendszeres kedvezményre jogosult gyermek részére

a) családbafogadó gyámot rendeltek,

aa) haladéktalanul felülvizsgálja a rendszeres kedvezményre való jogosultságot, és

ab)² az aa) alpont szerinti felülvizsgálattal egyidejűleg - ha családbafogadó gyámként hozzátartozó került kirendelésre - megvizsgálja a rendszeres kedvezményhez kapcsolódó kiegészítő pénzbeli ellátásra való jogosultság feltételeinek fennállását,

b) nem családbafogadó gyámot rendeltek, az eljárás megindításától számított nyolc napon belül - a határozat meghozatalának napjával - megszünteti a rendszeres kedvezményre való jogosultságot.

(2)³ A települési önkormányzat jegyzője a hivatalból induló felülvizsgálati eljárás esetén a gyámhivatal 130. § (4) bekezdés a) pontja szerint megküldött gyámrendelésről szóló határozatának megérkezésétől, vagy a gyámrendelés tényéről történő tudomásszerzésétől számított 5 napon belül megküldi a családbafogadó gyámként kirendelt személynek a 65. § (1)-(1d) bekezdése szerinti formanyomtatványt azzal a felhívással, hogy azt a kézhezvételtől számított 15 napon belül küldje vissza számára.

(3) Ha a családbafogadó gyám a (2) bekezdés szerinti felhívásnak nem tesz eleget, a települési önkormányzat jegyzője a felülvizsgálati eljárás eredményeként megszünteti a rendszeres kedvezményre való jogosultságot. A felhívásban erre a jogkövetkezményre a családbafogadó gyámot figyelmeztetni kell.

(4)⁴ A települési önkormányzat jegyzője a rendszeres kedvezményhez kapcsolódó kiegészítő pénzbeli ellátást

a) kérelemre indult eljárás esetén a kérelem benyújtásának napjától,

b) hivatalból indult eljárás esetén a gyámhivatal gyámrendelésről szóló határozatának a jegyzőhöz való megérkezésének vagy a gyámrendelés tényéről történő hivatalos tudomásszerzésének napjától állapítja meg.

(5)⁵ Ha a települési önkormányzat jegyzője megállapítja, hogy a rendszeres kedvezményhez kapcsolódó kiegészítő pénzbeli ellátás feltételei fennállnak,

a) a (4) bekezdés szerinti időpontot megelőző nappal megszünteti a korábban megállapított rendszeres kedvezményre való jogosultságot, és

b) a (4) bekezdés szerinti időponttól kezdődően egy év időtartamra ismételten megállapítja a rendszeres kedvezményre és ahhoz kapcsolódóan a kiegészítő pénzbeli ellátásra való jogosultságot.

Pénzbeli támogatás⁶

68. §⁷ (1)⁸ A Gyvt. 20/A. §-ában meghatározott pénzbeli támogatás (e § alkalmazásában a továbbiakban: támogatás) nyújtásáról nem kell döntést hozni.

(2)⁹ A jegyző

a) a tárgyév augusztus hónapjára tekintettel járó támogatás folyósításához tárgyév augusztus 5-éig,

1 Beiktatta: 98/2013. (III. 29.) Korm. rendelet 7. §. Hatályos: 2013. IV. 1-től.

2 Módosította: 179/2019. (VII. 18.) Korm. rendelet 4. § d).

3 Módosította: 205/2021. (IV. 29.) Korm. rendelet 10. § d).

4 Módosította: 179/2019. (VII. 18.) Korm. rendelet 4. § b).

5 Módosította: 179/2019. (VII. 18.) Korm. rendelet 4. § a), d).

6 Megállapította: 236/2012. (VIII. 30.) Korm. rendelet 1. § (1). Módosította: 179/2019. (VII. 18.) Korm. rendelet 4. § e).

7 Megállapította: 148/2017. (VI. 12.) Korm. rendelet 1. §. Hatályos: 2017. VI. 20-tól.

8 Módosította: 179/2019. (VII. 18.) Korm. rendelet 4. § f).

9 Megállapította: 205/2021. (IV. 29.) Korm. rendelet 2. §. Hatályos: 2021. V. 14-től.

b) a tárgyév november hónapjára tekintettel járó támogatás folyósításához tárgyév november 5-éig

a Magyar Államkincstár által üzemeltetett elektronikus rendszeren keresztül - a Magyar Államkincstár által e célra rendszeresített adatlapot elektronikusan hitelesített formában is megküldve - értesíti a Magyar Államkincstár területi szervét (a továbbiakban: Igazgatóság) a támogatás összegéről. Az értesítésben külön kell feltüntetni a Gyvt. 20/A. § (1) bekezdése szerinti alapösszegű támogatásban részesülő kiskorúak és nagykorúak számát, valamint a Gyvt. 20/A. § (2) bekezdése szerinti emelt összegű támogatásban részesülő kiskorúak és nagykorúak számát, továbbá a támogatás összegét.

(3)¹ Az Igazgatóság a beérkezett adatokat feldolgozza, és a Magyar Államkincstár az adatok alapján

a) a tárgyév augusztus hónapjára tekintettel járó támogatás folyósításához tárgyév augusztus 15-éig,

b) a tárgyév november hónapjára tekintettel járó támogatás folyósításához tárgyév november 15-éig

rendelkezik a (2) bekezdés szerint igényelt támogatási összegnek a települési önkormányzatok részére történő átutalásáról, valamint ezzel egyidejűleg az adatokat vármegyénkénti, települési önkormányzatonkénti és támogatási összegenkénti bontásban, számítógépes hálózaton megküldi a gyermekek és az ifjúság védelméért felelős miniszter által vezetett minisztériumnak.²

(4)³

(5)⁴ A jegyző

a) a tárgyév augusztus hónapjára tekintettel járó támogatás tekintetében tárgyév augusztus 25-éig,

b) a tárgyév november hónapjára tekintettel járó támogatás tekintetében tárgyév november 25-éig

- igazolható módon - gondoskodik a támogatásnak a jogosultak részére történő folyósításáról, vagy házipénztár útján történő kifizetéséről.

(6)⁵

(7)⁶

(8)⁷ A jegyző

a) a tárgyév augusztus hónapjára tekintettel járó támogatás nyújtásához tárgyév szeptember 5-éig,

b) a tárgyév november hónapjára tekintettel járó támogatás nyújtásához tárgyév december 5-éig

pótigényt nyújthat be azzal, hogy pótigény különösen azon jogosult tekintetében nyújtható be, akinek a Gyvt. 20/A. § (1) és (2) bekezdésében meghatározott időpontban fennálló jogosultságát véglegessé vált döntéssel a (2) bekezdés szerinti időpontot követően állapították meg, illetve akinek tekintetében a támogatás nyújtására a jegyző a (2) bekezdés szerinti időpontot követően vált illetékessé.

(8a)⁸ A jegyző a (8) bekezdés szerinti pótigénylés keretében igényli meg a Gyvt. 20/A. § (1) bekezdése szerinti alapösszegű és a Gyvt. 20/A. § (2) bekezdése szerinti emelt összegű támogatás különbözeti összegének megfelelő támogatást, ha a jogosultnak

1 Megállapította: 179/2019. (VII. 18.) Korm. rendelet 1. § (1). Módosította: 205/2021. (IV. 29.) Korm. rendelet 10. § e), 238/2022. (VI. 30.) Korm. rendelet 11. § 8.

2 Módosította: 616/2022. (XII. 29.) Korm. rendelet 22. § b).

3 Hatályon kívül helyezte: 179/2019. (VII. 18.) Korm. rendelet 5. § a). Hatálytalan: 2019. VII. 19-től.

4 Megállapította: 179/2019. (VII. 18.) Korm. rendelet 1. § (2). Hatályos: 2019. VII. 19-től.

5 Hatályon kívül helyezte: 179/2019. (VII. 18.) Korm. rendelet 5. § a). Hatálytalan: 2019. VII. 19-től.

6 Hatályon kívül helyezte: 179/2019. (VII. 18.) Korm. rendelet 5. § a). Hatálytalan: 2019. VII. 19-től.

7 Módosította: 457/2017. (XII. 28.) Korm. rendelet 41. § 12., 179/2019. (VII. 18.) Korm. rendelet 5. § b).

8 Beiktatta: 384/2017. (XII. 12.) Korm. rendelet 1. §. Hatályos: 2018. I. 1-től.

a) a (2) bekezdés szerinti időpontban a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre való jogosultsága fennállt, de a hátrányos, halmozottan hátrányos helyzet tényének fennállása iránti eljárás még folyamatban volt, és

b) a hátrányos, halmozottan hátrányos helyzetét a tárgyév augusztus 1-jei vagy november 1-jei időpontot is magába foglalóan, visszamenőlegesen állapították meg.

(9) A pótigény benyújtására nyitva álló határidő elmulasztása az igénylés tekintetében jogvesztő azzal, hogy ez a jegyzőnek a támogatás nyújtására előírt kötelezettségét nem érinti.

(10) A pótigény teljesítésére irányadó határidők a (3) és (5) bekezdésben meghatározott hónapot követő hónap azonos napján járnak le.

(11)¹

(12)²

(13)³ Ha az igényelt támogatást a jogosult részére nem lehet folyósítani, mert

a) a jogosultságot a folyósítást megelőzően - a Gyvt. 20/A. § (1) és (2) bekezdése szerinti időpontra visszamenőlegesen - meg kellett szüntetni,

b) a jegyző illetékessége az igénylést követően megszűnt, vagy

c) a jogosult a támogatást - a folyósítás megkísérlését követő 2 hónapon belül - nem vette át,

a jegyző a (14) bekezdésben foglaltak szerint gondoskodik a folyósításra nem került támogatás központi költségvetésbe történő visszafizetéséről.

(14)⁴ A jegyző a tárgyévben igényelt támogatásról tárgyévet követő év február 28-áig a Magyar Államkincstár által üzemeltetett elektronikus rendszeren keresztül - az adatközlő lapot elektronikusan hitelesített formában is megküldve - elszámolási adatközlést teljesít az Igazgatóság felé, melyben nyilatkozik a (13) bekezdésben foglaltak alapján visszafizetendő összegről is. Az adatközlésben - visszafizetendő támogatás esetén - külön fel kell tüntetni a Gyvt. 20/A. § (1) bekezdése szerinti alapösszegű támogatás összegét és a Gyvt. 20/A. § (2) bekezdése szerint emelt összegű támogatás összegét, valamint a (8a) bekezdés szerint igényelt támogatás összegét. A jegyző az adatközlési határidő leteltét követő 8 napon belül gondoskodik a folyósításra nem került támogatás központi költségvetésbe történő visszafizetéséről.

(15)⁵

(16)⁶ A Magyar Államkincstár a (14) bekezdés szerinti adatközlési határidő lejártát követő 15 napon belül - vármegyéenkénti, települési önkormányzatonkénti bontásban - tájékoztatja a gyermekek és az ifjúság védelméért felelős miniszter által vezetett minisztériumot a (14) bekezdés szerint visszafizetendő támogatás mértékéről, külön feltüntetve a Gyvt. 20/A. § (1) bekezdése szerinti alapösszegű támogatás összegét és a Gyvt. 20/A. § (2) bekezdése szerint emelt összegű támogatás összegét, valamint a (8a) bekezdés szerint igényelt támogatás összegét.

(17)⁷ A Magyar Államkincstár a (14) bekezdés szerinti elszámolás jogszerűségét és a visszafizetési kötelezettség teljesítését ellenőrizheti. A támogatás visszafizetésére - a kamatszámításra vonatkozó szabályok kivételével - a költségvetési támogatásokra vonatkozó rendelkezéseket kell alkalmazni.

Kiegészítő pénzbeli ellátás⁸

68/A. §⁹

1 Hatályon kívül helyezte: 179/2019. (VII. 18.) Korm. rendelet 5. § a). Hatálytalan: 2019. VII. 19-től.

2 Hatályon kívül helyezte: 179/2019. (VII. 18.) Korm. rendelet 5. § a). Hatálytalan: 2019. VII. 19-től.

3 Megállapította: 179/2019. (VII. 18.) Korm. rendelet 1. § (3). Hatályos: 2019. VII. 19-től.

4 Megállapította: 179/2019. (VII. 18.) Korm. rendelet 1. § (3). Hatályos: 2019. VII. 19-től.

5 Hatályon kívül helyezte: 179/2019. (VII. 18.) Korm. rendelet 5. § a). Hatálytalan: 2019. VII. 19-től.

6 Megállapította: 179/2019. (VII. 18.) Korm. rendelet 1. § (4). Módosította: 238/2022. (VI. 30.) Korm. rendelet 11. § 9., 616/2022. (XII. 29.) Korm. rendelet 22. § b).

7 Megállapította: 179/2019. (VII. 18.) Korm. rendelet 1. § (4). Hatályos: 2019. VII. 19-től.

8 Megállapította: 98/2013. (III. 29.) Korm. rendelet 9. §. Módosította: 179/2019. (VII. 18.) Korm. rendelet 4. § g).

9 Hatályon kívül helyezte: 98/2013. (III. 29.) Korm. rendelet 24. § (1) c). Hatálytalan: 2013. IV. 1-től.

68/B. §¹ (1)-(2)²

(3)³ A tárgyhónapra esedékes kiegészítő pénzbeli ellátás összegét a települési önkormányzat jegyzője a tárgyhónapot követő hónap 5. napjáig utólag folyósítja.

(4)⁴

(5)⁵ A kiegészítő pénzbeli ellátás ismételt megállapítása során az ugyanezen jogcímen korábban folyósított támogatás, ellátás összegét jövedelemként nem lehet figyelembe venni.

68/C. §⁶

68/D. §⁷ (1)⁸ A települési önkormányzat jegyzője minden hónap 10-éig a Magyar Államkincstár által üzemeltetett elektronikus rendszeren keresztül - a Magyar Államkincstár által e célra rendszeresített adatlapot elektronikusan hitelesített formában is megküldve - értesíti az Igazgatóságot a kiegészítő pénzbeli ellátásban részesülők számáról, az ellátás összegéről, az e jogcím alapján igényelhető előleg összegéről, valamint a tárgyhónapban történt visszafizetésről. A tárgyév december hónapjában előleg nem igényelhető.

(2)⁹ Az Igazgatóság a beérkezett adatokat feldolgozza, és a Magyar Államkincstár rendelkezik az (1) bekezdés szerint igényelt támogatásoknak a települési önkormányzatok részére történő átutalásáról.

(3)¹⁰ A Magyar Államkincstár az összesített adatokat tájékoztatás céljából - vármegyénként, önkormányzatonkénti bontásban - számítógépes hálózaton megküldi a gyermekek és az ifjúság védelméért felelős miniszter által vezetett minisztériumnak.

(4)¹¹ Az (1)-(3) bekezdés szerint igényelt kiegészítő pénzbeli ellátással az államháztartásról szóló törvényben foglaltak szerint kell elszámolni.

68/E. §¹² (1)¹³ A Gyvt. 20/B. §-a (4) bekezdésében meghatározott pótlék folyósításáról nem kell döntést hozni.

(2)¹⁴ A települési önkormányzat jegyzője

a) a tárgyév augusztus hónapjában esedékes pótlék folyósításához a tárgyév augusztus 10-éig,

b) a tárgyév november hónapjában esedékes pótlék folyósításához a tárgyév november 10-éig

1 Beiktatta: 57/2006. (III. 21.) Korm. rendelet 7. §. Hatályos: 2006. IV. 1-től. Ezután indult ügyekben kell alkalmazni. A folyamatban lévő első- és másodfokú ügyekben a 2006. III. 31-én hatályos rendelkezések az irányadóak.

2 Hatályon kívül helyezte: 98/2013. (III. 29.) Korm. rendelet 24. § (1) d). Hatálytalan: 2013. IV. 1-től.

3 Módosította: 98/2013. (III. 29.) Korm. rendelet 25. § (1) c), 179/2019. (VII. 18.) Korm. rendelet 4. § a).

4 Hatályon kívül helyezte: 173/2009. (VIII. 29.) Korm. rendelet 63. § (1) p). Hatálytalan: 2009. X. 1-től. Lásd: 173/2009. (VIII. 29.) Korm. rendelet 61. § (2).

5 Megállapította: 98/2013. (III. 29.) Korm. rendelet 10. §. Módosította: 179/2019. (VII. 18.) Korm. rendelet 4. § a).

6 Hatályon kívül helyezte: 98/2013. (III. 29.) Korm. rendelet 24. § (1) e). Hatálytalan: 2013. IV. 1-től.

7 Beiktatta: 57/2006. (III. 21.) Korm. rendelet 7. §. Hatályos: 2006. IV. 1-től. Ezután indult ügyekben kell alkalmazni. A folyamatban lévő első- és másodfokú ügyekben a 2006. III. 31-én hatályos rendelkezések az irányadóak.

8 Megállapította: 205/2021. (IV. 29.) Korm. rendelet 3. §. Hatályos: 2021. V. 14-től.

9 Megállapította: 98/2013. (III. 29.) Korm. rendelet 11. §. Módosította: 205/2021. (IV. 29.) Korm. rendelet 10. § f).

10 Megállapította: 98/2013. (III. 29.) Korm. rendelet 11. §. Módosította: 238/2022. (VI. 30.) Korm. rendelet 11. § 10., 616/2022. (XII. 29.) Korm. rendelet 22. § c).

11 Megállapította: 98/2013. (III. 29.) Korm. rendelet 11. §. Módosította: 179/2019. (VII. 18.) Korm. rendelet 4. § h).

12 Beiktatta: 57/2006. (III. 21.) Korm. rendelet 7. §. Hatályos: 2006. IV. 1-től. Ezután indult ügyekben kell alkalmazni. A folyamatban lévő első- és másodfokú ügyekben a 2006. III. 31-én hatályos rendelkezések az irányadóak.

13 Módosította: 173/2009. (VIII. 29.) Korm. rendelet 66. § (1) 38. Lásd: 173/2009. (VIII. 29.) Korm. rendelet 61. § (2).

14 Megállapította: 205/2021. (IV. 29.) Korm. rendelet 4. §. Hatályos: 2021. V. 14-től.

a Magyar Államkincstár által üzemeltetett elektronikus rendszeren keresztül - a Magyar Államkincstár által e célra rendszeresített adatlapot elektronikusan hitelesített formában is megküldve - értesíti az Igazgatóságot a Gyvt. 20/B. § (5) bekezdése alapján megállapított pótlék összegéről és a pótlékban részesülők számáról.

(3)¹ Az Igazgatóság a beérkezett adatokat feldolgozza, és a Magyar Államkincstár rendelkezik a (2) bekezdés szerint igényelt támogatásoknak a települési önkormányzatok részére történő átutalásáról.

(4)² A Magyar Államkincstár az összesített adatokat tájékoztatás céljából - vármegyénként, önkormányzatonkénti bontásban - számítógépes hálózaton megküldi a gyermekek és az ifjúság védelméért felelős miniszter által vezetett minisztériumnak.

(5)³

68/F-68/L. §⁴

IX. Fejezet

A gyermektartásdíj megelőlegezése

69. §⁵ (1) A gyermektartásdíj megelőlegezése iránti eljárás a gyermektartásdíjra jogosult gyermek szülőjének vagy más törvényes képviselőjének kérelmére indul.

(2) A Gyvt. 22. §-ának (7) bekezdése alapján történő gyermektartásdíj megelőlegezése iránti eljárás a nagykorúvá vált gyermek kérelmére is indulhat.

(3)⁶ A kérelmet a gyermekek és az ifjúság védelméért felelős miniszter által e célra rendszeresített formanyomtatványon kell benyújtani. A formanyomtatványt a kormányzati portálon, valamint a fővárosi és vármegyei kormányhivatalok honlapján közzé kell tenni. A formanyomtatvány tartalmazza⁷

a)⁸ a kérelmező és a vele közös háztartásban élő közeli hozzátartozók Gyvt. 138. § (1) bekezdés a) és b) pontja szerinti adatait,

b) a gondozó családban élő gyermeket érintően a gyermek által látogatott oktatási intézmény nevét és címét,

c) a gyermektartásdíj fizetésére kötelezett személy személyazonosító adatait és a munkáltatójára vonatkozó adatot,

d) a gyermektartásdíj-fizetési kötelezettséget megállapító bírósági döntés adatait,

e) a gyermektartásdíj megelőlegezésére jogosító feltételek fennállására vonatkozó nyilatkozatokat és azokat az okokat, tényeket, amelyek a kérelmet megalapozzák és

f) a kérelmező nyilatkozatát arról, hogy nem áll fenn a Gyvt. 22. § (5) és (6) bekezdése szerinti kizáró ok.

(4) A kérelemhez csatolni kell:

a)⁹

b) a gyermektartásdíjat megállapító jogerős bírósági határozatot,

1 Megállapította: 98/2013. (III. 29.) Korm. rendelet 12. §. Módosította: 205/2021. (IV. 29.) Korm. rendelet 10. § g).

2 Megállapította: 98/2013. (III. 29.) Korm. rendelet 12. §. Módosította: 238/2022. (VI. 30.) Korm. rendelet 11. § 10., 616/2022. (XII. 29.) Korm. rendelet 22. § c).

3 Hatályon kívül helyezte: 98/2013. (III. 29.) Korm. rendelet 24. § (1) f). Hatálytalan: 2013. IV. 1-től.

4 A korábbi alcímmel együtt hatályon kívül helyezte: 24/2015. (II. 20.) Korm. rendelet 8. § (3) a). Hatálytalan: 2015. IX. 1-től.

5 Megállapította: 14/2003. (II. 12.) Korm. rendelet 33. §. Hatályos: 2003. II. 15-től. Ezt követően indult ügyekben kell alkalmazni. A folyamatban lévő első és másodfokú ügyekben a korábbi rendelkezések az irányadóak.

6 Megállapította: 205/2021. (IV. 29.) Korm. rendelet 5. §. Módosította: 238/2022. (VI. 30.) Korm. rendelet 11. § 7.

7 Módosította: 616/2022. (XII. 29.) Korm. rendelet 22. § a).

8 Módosította: 354/2021. (VI. 24.) Korm. rendelet 2. § a).

9 Hatályon kívül helyezte: 205/2021. (IV. 29.) Korm. rendelet 11. § a). Hatálytalan: 2021. V. 14-től.

c)¹ a Gyvt. 22. § (7) bekezdése szerinti megelőlegezés iránti kérelem esetén a középfokú nappali oktatásban részt vevő tanuló diákigazolvány vagy az arról szóló igazolás másolatát,

d)² a bírósági végrehajtási eljárásra vonatkozóan

da)³ a végrehajtás szünetelését kimondó 3 hónapnál nem régebbi jegyzőkönyvet, mely a gyermektartásdíj eredménytelen végrehajtását igazolja,

db) a gyermektartásdíj behajtása iránti eljárás megindítását igazoló okiratot, ha a gyermektartásdíj behajtása iránti eljárás a kérelem benyújtását megelőzően megindításra került, de a da) pont szerinti jegyzőkönyv még nem áll rendelkezésre, vagy ha a kötelezett lakóhelye olyan államban van, ahol a tartásdíj behajtása nemzetközi szerződés vagy viszonyosság alapján lehetséges, vagy

dc) a 70. § (4) bekezdése szerinti továbbfolyósítás vagy ismételt elrendelés esetén – a da) és db) alpont szerinti irat hiányában – a bírósági végrehajtó által kiállított iratot arról, hogy a szünetelő végrehajtás nem folytatódott, vagy folytatódott, de az eredményéről szóló jegyzőkönyv még nem áll rendelkezésre.

(5)⁴ A Gyvt. 22. §-ának (7) bekezdésében foglalt továbbfolyósítás esetén az erre vonatkozó kérelmet a gyermektartásdíj megelőlegezésének lejártát megelőzően kell benyújtani. A kérelemhez csatolni kell a (4) bekezdés c) pontja szerinti diákigazolvány vagy az arról szóló igazolás másolatát. A diákigazolvány vagy az arról szóló igazolás másolatának hiányában a 69/A. § b) pontja alkalmazandó.

(6)⁵ A Gyvt. 4. § (1) bekezdés b) pontja szerinti személynek a kérelem benyújtásakor igazolnia kell magyarországi lakcímét a lakcímről szóló hatósági igazolvánnyal. Ha a kérelmező lakcímét nem igazolja, a gyámhivatal a polgárok személyi adatainak és lakcímének nyilvántartását kezelő szervet megkeresi az adatszolgáltatás érdekében.

(7)⁶

69/A. §⁷ Ha a kérelmező kérelmében nem csatolja a 69. § (4) bekezdésében meghatározott mellékleteket, a gyámhivatal az adat beszerzése érdekében megkeresi a 69. § (4) bekezdés

a) b) pontja esetén a bíróságot,

b) c) pontja esetén a tanulói és hallgatói nyilvántartást vezető szervet.

70. § (1)⁸ A gyámhivatalnak meg kell győződnie a gyermektartásdíj átmeneti – a kérelem benyújtását közvetlenül megelőző legalább 3 havi – behajthatatlanságáról.

(2)⁹ A gyermektartásdíj megelőlegezésére – az (5) bekezdésben foglalt kivétellel – akkor kerülhet sor, ha a jogosult kérte a bírósági határozatban megállapított gyermektartásdíj bírósági végrehajtását, és

a)¹⁰ a kötelezett munkabérére, más rendszeres jövedelmére, illetve egyéb vagyonára vezetett végrehajtás eredménytelen volt, ezért a végrehajtás szünetel, vagy

b)¹¹ a részösszegű megfizetés vagy behajtás mértéke a bíróság által megállapított gyermektartásdíj alapösszegének 80%-át nem haladta meg.

(3)¹²

1 Megállapította: 212/2023. (VI. 1.) Korm. rendelet 3. § (8). Hatályos: 2023. IX. 1-től.

2 Megállapította: 24/2015. (II. 20.) Korm. rendelet 1. §. Hatályos: 2015. III. 1-től.

3 Módosította: 354/2021. (VI. 24.) Korm. rendelet 2. § b).

4 Az utolsó mondatot beiktatta: 173/2009. (VIII. 29.) Korm. rendelet 24. § (1). Módosította: 212/2023. (VI. 1.) Korm. rendelet 4. § f).

5 Megállapította: 173/2009. (VIII. 29.) Korm. rendelet 24. § (2). Módosította: 235/2017. (VIII. 18.) Korm. rendelet 10. § e).

6 Hatályon kívül helyezte: 354/2021. (VI. 24.) Korm. rendelet 3. § a). Hatálytalan: 2022. I. 1-től.

7 Megállapította: 212/2023. (VI. 1.) Korm. rendelet 3. § (9). Hatályos: 2023. VI. 16-től.

8 Megállapította: 315/2005. (XII. 25.) Korm. rendelet 48. § (1). Módosította: 354/2021. (VI. 24.) Korm. rendelet 2. § c).

9 Megállapította: 14/2003. (II. 12.) Korm. rendelet 34. §. Hatályos: 2003. II. 15-től. Ezt követően indult ügyekben kell alkalmazni. A folyamatban lévő első és másodfokú ügyekben a korábbi rendelkezések az irányadóak.

10 Megállapította: 315/2005. (XII. 25.) Korm. rendelet 48. § (2). Módosította: 24/2015. (II. 20.) Korm. rendelet 7. § e), 629/2022. (XII. 30.) Korm. rendelet 18. § d).

11 Módosította: 354/2021. (VI. 24.) Korm. rendelet 2. § d).

12 Hatályon kívül helyezte: 315/2005. (XII. 25.) Korm. rendelet 78. § (4) c). Hatálytalan: 2006. I. 1-től.

(4)¹ A jogosult a feltételek teljesülése esetén legfeljebb további 3 évre kérheti a) a korábbi jogosultság fennállása alatt a megelőlegezett gyermektartásdíj megszakítás nélküli továbbfolyósítását,

b) a korábbi jogosultság megszűnését követően a gyermektartásdíj megelőlegezésének ismételt elrendelését.

(4a)² A (4) bekezdés szerinti továbbfolyósítás vagy ismételt elrendelés esetén a gyermektartásdíj átmeneti behajthatatlanságát, a végrehajtás szünetelését a bírósági végrehajtó által a jogosult kérelmére kiállított azon irat is igazolja, amely tartalmazza, hogy a szünetelő végrehajtás nem folytatódott.

(5) Ha a kötelezett lakóhelye olyan államban van, ahol a tartásdíj behajtása nemzetközi szerződés vagy viszonyosság alapján lehetséges, a jogosultnak közokirattal kell igazolnia, hogy a gyermektartásdíj behajtását és igényének érvényesítését kezdeményezte.

(6)³ Nem forintban megállapított gyermektartásdíj esetén az átszámítás a kérelem benyújtásának napján érvényes, a Magyar Nemzeti Bank által közzétett hivatalos devizaárfolyamon történik.

(7)⁴ Nem forintban megállapított tartásdíj összegében bekövetkező változás esetén az átszámítás a bírósági vagy a hatósági döntésben meghatározott kezdő időpontnak megfelelő napon, jogszabály által előírt változás esetén a jogszabályi rendelkezés hatálybalépésének napján érvényes, a Magyar Nemzeti Bank által közzétett hivatalos devizaárfolyamon történik.

71. § (1)⁵ A gyámhivatal szükség esetén megkeresi a bíróságot, illetve az önálló bírósági végrehajtót a kérelmező által megindított végrehajtási eljárás eredményének közlése végett.

(2) Amennyiben a tényállás tisztázása indokolja, a gyámhivatal megkeresi a munkáltatót a letiltással kapcsolatos adatok közlésére.

72. §⁶ A gyámhivatal az eljárás megindításáról szóló értesítésében felhívja a gyermektartásdíj fizetésére kötelezett személyt a tartásdíj haladéktalan megfizetésére, valamint az erre vonatkozó nyilatkozattételre. A kötelezettet figyelmeztetni kell a a Gyvt. 24. § (8) bekezdésében és e rendelet 73. § (6) bekezdésében foglalt következményekre.

72/A. §⁷ (1) A megelőlegezett gyermektartásdíj összegének a Gyvt. 23. § (2) bekezdése szerinti részösszegű megállapítására akkor kerülhet sor, ha a tényállás tisztázása alapján vélelmezhető a rendszeres, azonos összegben történő részösszegű megfizetés vagy részösszegű behajtás.

(2) A megelőlegezett gyermektartásdíj részösszegű megállapítása során a megelőlegezett gyermektartásdíj összegét a bíróság által megállapított gyermektartásdíj alapösszegének és a részösszegű megfizetés vagy részösszegű behajtás összege különbözetének figyelembevételével kell meghatározni és folyósítani azzal, hogy annak összege nem lehet magasabb a Gyvt. 23. § (1) bekezdésében meghatározott összegnél.

(3) Ha a részösszegű megfizetés vagy részösszegű behajtás összegében változás áll be, a gyámhivatal a kötelezett vagy a gyermek törvényes képviselője bejelentésére, vagy hivatalból a megelőlegezés összegét felülvizsgálja és a változás időpontjától a folyósító szerv a felülvizsgálatnak megfelelő összegben folyósítja tovább.

1 Megállapította: 173/2009. (VIII. 29.) Korm. rendelet 26. §. Hatályos: 2009. IX. 1-től. A folyamatban lévő ügyekben is alkalmazni kell.

2 Beiktatta: 24/2015. (II. 20.) Korm. rendelet 2. §. Hatályos: 2015. III. 1-től.

3 Megállapította: 629/2022. (XII. 30.) Korm. rendelet 8. §. Hatályos: 2023. I. 1-től.

4 Beiktatta: 629/2022. (XII. 30.) Korm. rendelet 8. §. Hatályos: 2023. I. 1-től.

5 Megállapította: 14/2003. (II. 12.) Korm. rendelet 35. §. Módosította: 315/2005. (XII. 25.) Korm. rendelet 78. § (4) d).

6 Megállapította: 315/2005. (XII. 25.) Korm. rendelet 49. §. Módosította: 70/2014. (III. 13.) Korm. rendelet 87. § (1) i), 475/2017. (XII. 28.) Korm. rendelet 6. §.

7 Beiktatta: 629/2022. (XII. 30.) Korm. rendelet 9. §. Hatályos: 2023. I. 1-től.

73. §¹ (1) A gyermektartásdíj megelőlegezéséről, továbbfolyósításáról és ismételt elrendeléséről szóló határozat rendelkező részének a 14. §-ban foglaltakon kívül tartalmaznia kell:²

a) a megelőlegezett gyermektartásdíj összegét,

b)³ a gyermektartásdíj megelőlegezésének időtartamát, megjelölve a jogosultság kezdő és várható befejező időpontját, azzal, hogy a gyermektartásdíj megelőlegezésének időtartama legfeljebb 36 hónap lehet,

c)⁴ tájékoztatást a 74. § (1) bekezdésében foglaltakról,

d)⁵ - a megelőlegezett gyermektartásdíj továbbfolyósításáról és ismételt elrendeléséről szóló határozat kivételével - tájékoztatást arra vonatkozóan, hogy kérelemre a megelőlegezés ismételten elrendelhető, illetve a Gyvt. 22. § (7) bekezdése és a Gyvt. 24. § (1) bekezdése alapján tovább folyósítható,

e) tájékoztatást arra vonatkozóan, hogy az érintettek kötelesek haladéktalanul jelezni a gyámhivatalnak, ha

ea) tudomást szereznek a kötelezett jövedelméről, vagyonáról, valamint a gyermektartásdíj-fizetés feltételeinek megszűnéséről,

eb)⁶

ec) a kötelezett rendszeres jövedelmére, valamint egyéb vagyonára a végrehajtás eredménnyel járt,

ed) a kötelezett a kérelmező részére közvetlenül fizet tartásdíjat,

ef)⁷ a gyermek nagykorúvá vált és a nappali oktatás munkarendje szerint középfokú tanulmányokat nem folytat, illetve, ha ezen tanulmányok folytatása miatt került sor a gyermektartásdíj továbbfolyósítására vagy megállapítására, és a fiatal felnőtt a tanulmányait abbahagyta,

eg)⁸ a Gyvt. 22. §-ának (6) bekezdése alapján történt a megelőlegezés, és a részösszegű megfizetés vagy részösszegű behajtás összege meghaladja a bíróság által megállapított gyermektartásdíj alapösszegének 80%-át,

eh)⁹ a gyermektartásdíj részösszegű megelőlegezése esetén a részösszegű megfizetés vagy részösszegű behajtás összegében változás áll be,

f)¹⁰ - szükség esetén - az azonnali végrehajthatóság kimondását,

g)¹¹ rendelkezést a megelőlegezett gyermektartásdíjnak a kérelem benyújtása napjától a határozat meghozatala napjáig terjedő időszakra vonatkozó egyösszegű kifizetéséről vagy a felfüggesztés időtartamára esedékes megelőlegezett gyermektartásdíj egyösszegű kifizetéséről, azzal, hogy a folyósításra kerülő összeg arányosan csökkenthető a jogosult részére ezen időszakra a kötelezett által megfizetett vagy behajtott gyermektartásdíj összegével.

h)¹² - a fogyasztói árindex növekedésének mértékével emelt tartásdíj esetén - a Gyvt. 23. § (1b) bekezdésében foglalt hivatalbóli felülvizsgálatról szóló tájékoztatást.

1 Megállapította: 14/2003. (II. 12.) Korm. rendelet 36. §. Hatályos: 2003. II. 15-től. Ezt követően indult ügyekben kell alkalmazni. A folyamatban lévő első és másodfokú ügyekben a korábbi rendelkezések az irányadóak.

2 Megállapította: 173/2009. (VIII. 29.) Korm. rendelet 27. § (1). Hatályos: 2009. IX. 1-től. A folyamatban lévő ügyekben is alkalmazni kell.

3 Megállapította: 237/2010. (IX. 13.) Korm. rendelet 2. §. Hatályos: 2010. IX. 16-től.

4 Megállapította: 237/2010. (IX. 13.) Korm. rendelet 2. §. Hatályos: 2010. IX. 16-től.

5 Megállapította: 173/2009. (VIII. 29.) Korm. rendelet 27. § (1). Hatályos: 2009. IX. 1-től. A folyamatban lévő ügyekben is alkalmazni kell.

6 Hatályon kívül helyezte: 354/2021. (VI. 24.) Korm. rendelet 3. § d). Hatálytalan: 2022. I. 1-től.

7 Módosította: 315/2005. (XII. 25.) Korm. rendelet 78. § (6) 9.

8 Módosította: 354/2021. (VI. 24.) Korm. rendelet 2. § d).

9 Beiktatta: 629/2022. (XII. 30.) Korm. rendelet 10. § (1). Hatályos: 2023. I. 1-től.

10 Megállapította: 251/2006. (XII. 6.) Korm. rendelet 16. §. Módosította: 173/2009. (VIII. 29.) Korm. rendelet 66. § (1) 41. Lásd: 173/2009. (VIII. 29.) Korm. rendelet 61. § (2). Módosította: 457/2017. (XII. 28.) Korm. rendelet 41. § 17.

11 Megállapította: 629/2022. (XII. 30.) Korm. rendelet 10. § (2). Hatályos: 2023. I. 1-től.

12 Megállapította: 194/2024. (VII. 8.) Korm. rendelet 5. §. Hatályos: 2024. VII. 9-től.

(1a)¹ A gyermektartásdíj megelőlegezése tárgyában hozott, az Szt. 18/B. §-ában meghatározott országos nyilvántartásban rögzítendő döntésnek tartalmaznia kell az ügy elbírálási azonosítóját is.

(2)² A gyámhivatal a határozatát közli a kötelezett munkáltatójával, a végrehajtást foganatosító bírósággal, illetve az önálló bírósági végrehajtóval, a jogosult és a kötelezett lakcíme szerint illetékes ügyészséggel, valamint a megelőlegezett gyermektartásdíjat folyósító fővárosi és vármegyei kormányhivatallal (a 73-76. § alkalmazásában a továbbiakban: folyósító szerv).

(3)³ A Gyvt. 24. §-ának (3) bekezdésében foglaltak alapján történő felfüggesztés esetén a gyámhivatal harminc napon belül megindítja a felülvizsgálatot annak érdekében, hogy a gyermektartásdíj megelőlegezésének feltételei fennállnak-e. Amennyiben a megelőlegezés feltételei nem állnak fenn, úgy a megelőlegezést meg kell szüntetni.

(4)⁴ Amennyiben a (3) bekezdésben foglalt felülvizsgálat eredményeként a megelőlegezett gyermektartásdíjat tovább kell folyósítani, úgy a továbbfolyósítással egyidejűleg a gyámhivatal rendelkezik a felfüggesztés időtartamára esedékes megelőlegezett gyermektartásdíj egyösszegű kifizetéséről.

(5)⁵ Ha a bíróság a megelőlegezés időtartama alatt a tartásdíj összegét felemeli vagy leszállítja, a gyámhivatal a kötelezett vagy a gyermek törvényes képviselője bejelentésére, vagy hivatalból is jogosult a megelőlegezett gyermektartásdíj összegét a bíróság jogerős határozatának megfelelően, az abban foglalt időponttól, a határozat jogerőre emelkedését követően - a jogosultsági feltételek újbóli vizsgálata nélkül - felemelni vagy csökkenteni.

(6)⁶ A folyósító szerv a megelőlegezett gyermektartásdíj, annak kamata és a folyósítással felmerült költségek meg nem térített összegének behajtása végett negyedévente megkeresi a kötelezett lakcíme szerinti állami adó- és vámhatóságot.

(6a)⁷ A (6) bekezdés szerinti végrehajtás iránti megkeresést követő változás-bejelentések során csak a bejelentéssel érintett negyedév tekintetében bekövetkezett összegváltozásokat kell az állami adó- és vámhatóság felé bejelenteni.

(7)⁸ A gyámhivatal a kötelezett által a Gyvt. 24. § (8) bekezdése szerint megtérítendő összeg tekintetében tudomására jutott változásokról - a folyósító szerv közreműködésével - haladéktalanul tájékoztatja az állami adó- és vámhatóságot.

73/A. §⁹

74. § (1)¹⁰ A tárgyhónapra esedékes megelőlegezett gyermektartásdíjat december hónap kivételével a tárgyhónapot követő hónap 5. napjáig kell folyósítani, ideértve a jogosultság megszűnésének hónapjára a Gyvt. 24. § (7) bekezdése alapján járó megelőlegezett gyermektartásdíjat is. A december hónapra esedékes megelőlegezett gyermektartásdíj folyósításáról december 30-áig kell gondoskodni.

(2)¹¹ A gyámhivatal a megelőlegezett gyermektartásdíjjal kapcsolatban hozott valamennyi határozatát közli a 73. § (2) bekezdésében felsoroltakkal.

1 Beiktatta: 24/2015. (II. 20.) Korm. rendelet 3. §. Módosította: 457/2017. (XII. 28.) Korm. rendelet 42. § d).

2 Megállapította: 352/2012. (XII. 13.) Korm. rendelet 1. § (1). Módosította: 116/2016. (VI. 6.) Korm. rendelet 10. § (1) a), 440/2016. (XII. 16.) Korm. rendelet 6. § b), 616/2022. (XII. 29.) Korm. rendelet 22. § a).

3 Módosította: 360/2010. (XII. 30.) Korm. rendelet 25. § 15.

4 Megállapította: 173/2009. (VIII. 29.) Korm. rendelet 27. § (3). Hatályos: 2009. IX. 1-től. A folyamatban lévő ügyekben is alkalmazni kell.

5 Megállapította: 629/2022. (XII. 30.) Korm. rendelet 10. § (3). Hatályos: 2023. I. 1-től.

6 Megállapította: 440/2016. (XII. 16.) Korm. rendelet 4. § (1). Módosította: 475/2017. (XII. 28.) Korm. rendelet 7. §.

7 Megállapította: 475/2017. (XII. 28.) Korm. rendelet 4. §. Hatályos: 2018. I. 1-től.

8 Beiktatta: 70/2014. (III. 13.) Korm. rendelet 51. §. Módosította: 116/2016. (VI. 6.) Korm. rendelet 10. § (1) b), 440/2016. (XII. 16.) Korm. rendelet 5. § a).

9 Hatályon kívül helyezte: 306/2018. (XII. 27.) Korm. rendelet 11. § b). Hatálytalan: 2019. I. 1-től.

10 Megállapította: 392/2013. (XI. 12.) Korm. rendelet 17. §. Hatályos: 2013. XI. 15-től.

11 Megállapította: 14/2003. (II. 12.) Korm. rendelet 37. §. Módosította: 173/2009. (VIII. 29.) Korm. rendelet 66. § (1) 42. Lásd: 173/2009. (VIII. 29.) Korm. rendelet 61. § (2).

(3)¹ Ha a gyermektartásdíj megelőlegezésének időtartama alatt a gyámhivatal illetékessége megváltozik, a jogosult új lakcíme szerint illetékes gyámhivatal a megelőlegezett gyermektartásdíj folyósításához szükséges intézkedéseket az illetékességváltozásról szóló végzés meghozatalát követő hónaptól végzi el. A végzés meghozatalának hónapjára járó ellátás folyósításáról a korábbi lakcím szerinti illetékes gyámhivatal gondoskodik.

(4)² Folyósító szervet is érintő illetékességváltozás esetén az illetékességváltozásról szóló végzés meghozatalának hónapját követően esedékes, 73. § (6) bekezdése szerinti megkeresést a jogosult új lakcíme szerinti folyósító szerv teljesíti, a korábbi lakcím szerint illetékes folyósító szerv által átadott adatokat is figyelembe véve.

75. § (1) Amennyiben a jogosult a gyermektartásdíj előlegezésének ideje alatt rendszeresen vagy alkalmyszerűen kétszeres tartásdíjat vett fel, az erre az időszakra eső előlegezett tartásdíjat köteles az államnak visszafizetni.

(2) A kötelezett, illetve a jogosult az előlegezés ideje alatt az (1) bekezdés szerint közvetlenül adott, illetve kapott tartásdíjat az előlegezés elrendelése előtt keletkezett hátralékba nem számíthatja be.

(3)³ A folyósító szerv az (1) bekezdés szerinti jogosulatlanul felvett és visszafizetett összeget, valamint a Gyvt. 24. §-ának (8) bekezdése szerint megtérített összeget köteles visszafizetni a központi költségvetésnek.

76. §⁴ (1) A megelőlegezett gyermektartásdíj folyósítása érdekében a gyámhivatal minden hónap 10-éig értesíti a folyósító szervet a jogosultak folyósításhoz szükséges adatairól és a kifizetés havi összegéről.

(2) A folyósító szerv a beérkezett adatokat feldolgozza és az összesítést követően a létszám- és kifizetési összeg adatokat minden hónap 15-éig, gyámhivatalonkénti bontásban - számítógépes hálózaton - megküldi a Magyar Államkincstár részére.

(3)⁵ A Magyar Államkincstár minden hónap 25-éig, december hónapban 20-áig gondoskodik az igényelt összegnek a folyósító szerv részére történő átutalásáról, egyidejűleg az országosan összesített létszám- és kifizetési adatokat vármegyénként, gyámhivatalonkénti bontásban - számítógépes hálózaton - megküldi a gyermekek és az ifjúság védelméért felelős miniszter által vezetett minisztérium részére.

(4) A megelőlegezett gyermektartásdíj jogosultak részére történő folyósításáról a folyósító szerv a 74. § (1) bekezdésében foglalt időpontig gondoskodik.

X. Fejezet

Otthonteremtési támogatás

77. §⁶ (1)⁷ A fiatal felnőtt az otthonteremtési támogatás iránti kérelmet a gyermekek és az ifjúság védelméért felelős miniszter által e célra rendszeresített formanyomtatványon terjeszti elő. A formanyomtatványt a kormányzati portálon, valamint a fővárosi és vármegyei kormányhivatalok honlapján közzé kell tenni. A formanyomtatvány tartalmazza⁸

a) a kérelmező fiatal felnőtt Gyvt. 138. § (1) bekezdés a) és b) pontja szerinti adatait,

1 Megállapította: 629/2022. (XII. 30.) Korm. rendelet 11. § (1). Hatályos: 2023. I. 1-től.

2 Megállapította: 629/2022. (XII. 30.) Korm. rendelet 11. § (2). Hatályos: 2023. I. 1-től.

3 Megállapította: 14/2003. (II. 12.) Korm. rendelet 38. §. Módosította: 315/2005. (XII. 25.) Korm. rendelet 78. § (6) 11., 352/2012. (XII. 13.) Korm. rendelet 1. § (10) d).

4 Megállapította: 352/2012. (XII. 13.) Korm. rendelet 1. § (4). Hatályos: 2013. I. 1-től.

5 Megállapította: 392/2013. (XI. 12.) Korm. rendelet 18. §. Módosította: 238/2022. (VI. 30.) Korm. rendelet 11. § 11., 616/2022. (XII. 29.) Korm. rendelet 22. § c).

6 Megállapította: 97/2013. (III. 29.) Korm. rendelet 20. §. Hatályos: 2014. I. 1-től.

7 Megállapította: 205/2021. (IV. 29.) Korm. rendelet 6. § (1). Módosította: 238/2022. (VI. 30.) Korm. rendelet 11. § 7.

8 Módosította: 616/2022. (XII. 29.) Korm. rendelet 22. § a).

b) az otthonteremtési támogatásra jogosító feltételek fennállására vonatkozó adatokat, nyilatkozatokat, így különösen a nevelésbe vétel megszűnésével kapcsolatos adatokat, az utógondozással kapcsolatos adatokat és nyilatkozatokat, valamint a támogatás felhasználási céljával kapcsolatos nyilatkozatot és

c) a fiatal felnőtt nyilatkozatait a támogatás felhasználásával kapcsolatos kötelezettségek, így különösen a pénzfelhasználási terv szükségessége, a gyámhivatal által bejegyzett elidegenítési tilalom, a támogatás jogosulatlan és rosszhiszemű igénybevétele következményeinek tudomásul vételéről.

(2)¹ Az otthonteremtési támogatás iránti kérelemhez kapcsolódó pénzfelhasználási tervben - az otthonteremtési támogatás legfeljebb 10%-ának mértékéig - feltüntethetőek a Gyvt. 25. § (5) bekezdésében foglaltakhoz kapcsolódó járulékos költségek, így különösen a visszterhes vagyónátruházási illeték, az eljárási illeték, a hitelbírálati díj, a közjegyzői díj és az ügyvédi költség.

(3)² A pénzfelhasználási tervet a gyermekek és az ifjúság védelméért felelős miniszter által e célra rendszeresített formanyomtatványon kell benyújtani. A formanyomtatványt a kormányzati portálon, valamint a fővárosi és vármegyei kormányhivatalok honlapján közzé kell tenni. A pénzfelhasználási terv tartalmazza³

a) a kérelmező fiatal felnőtt személyazonosító adatait,

b) az igénybe vehető otthonteremtési támogatás összegét,

c) a támogatás tervezett felhasználását, a támogatás céljának megfelelően részletezve,

d) a járulékos költségeket és

e) a megvalósítani kívánt célhoz tervezett pénzügyi forrásokat részletezve.

78. §⁴ (1) A gyámhivatal az otthonteremtési támogatás összegének megállapítása érdekében beszerzi

a)⁵ a kérelmező nagykorúvá és teljesen cselekvőképessé válását (a továbbiakban: önjogúvá válás) megállapító gyámhivataltól a döntéshez szükséges iratokat, adatokat, így különösen

aa) a nagykorúvá vált vagyonáról szóló értesítést,

ab) a volt vagyonkezelő végszámadását,

ac) a nevelésbe vett gyermek tulajdonában álló ingatlanra vonatkozó adó- és értékbizonyítványt,

b)⁶ a területi gyermekvédelmi szakszolgálatról a Gyvt. 25. § (2) bekezdés a) pontjában foglalt feltétel meglétére vonatkozó igazolást, amely tartalmazza

ba) a területi gyermekvédelmi szakszolgálat megnevezését, valamint vezetőjének nevét és elérhetőségét,

bb) a fiatal felnőtt nevét, anyja nevét, születési helyét és idejét,

bc) a fiatal felnőtt nagykorúvá válásával megszűnő nevelésbe vétele időtartamát, annak kezdő- és befejező napja megjelölésével, azzal, hogy abba - ha a gyermeket ideiglenesen nevelőszülőnél vagy gyermekotthonban helyezték el - az ideiglenes hatályú elhelyezés időtartamát is be kell számítani, a korábban elrendelt és a nagykorúvá válást megelőzően megszüntetett nevelésbe vétel időtartamát viszont nem kell feltüntetni,

c)⁷ az otthonteremtési támogatással megvásárolni kívánt, vagy az otthonteremtési támogatásból fedezni kívánt felújítás vagy bővítés révén részben vagy egészben a fiatal felnőtt tulajdonába kerülő lakás, családi ház, tanya, építési telek adó- és értékbizonyítványát.

1 Módosította: 205/2021. (IV. 29.) Korm. rendelet 11. § b).

2 Beiktatta: 205/2021. (IV. 29.) Korm. rendelet 6. § (2). Módosította: 238/2022. (VI. 30.) Korm. rendelet 11. § 7.

3 Módosította: 616/2022. (XII. 29.) Korm. rendelet 22. § a).

4 Megállapította: 14/2003. (II. 12.) Korm. rendelet 41. §. Hatályos: 2003. II. 15-től. Ezt követően indult ügyekben kell alkalmazni. A folyamatban lévő első és másodfokú ügyekben a korábbi rendelkezések az irányadóak.

5 Módosította: 97/2013. (III. 29.) Korm. rendelet 65. § (3) 8.

6 Megállapította: 311/2019. (XII. 18.) Korm. rendelet 2. §. Hatályos: 2020. I. 1-től.

7 Megállapította: 116/2016. (VI. 6.) Korm. rendelet 1. § (1). Hatályos: 2016. VI. 9-től.

(1a)¹ Ha a kérelem a Gyvt. 26/A. § (1) és (2) bekezdése vagy 26/B. § (9) bekezdése szerinti, a korábban megállapított, de fel nem használt otthoneremtési támogatás összegének felhasználására irányuló, új kérelemnek minősül, a gyámhivatal az eljárás során beszerzi az ügyben korábban eljáró gyámhivataltól a döntéshez szükséges iratokat, így különösen a támogatást megállapító döntést, továbbá - a Gyvt. 26/A. § (1) és (2) bekezdése szerinti esetben - a felhasználás elfogadásáról rendelkező döntést és a visszafizetéséről szóló igazolást.

(2)² A gyámhivatal szükség esetén környezettanulmányt szerez be, és az utógondozó intézménytől javaslatot kér az otthoneremtési támogatás céljának és a pénzfelhasználási tervnek a megvalósíthatóságáról, az együttműködés feltételeiről, a támogatás összegének felhasználási, valamint elszámolási módjáról és várható időpontjáról.

(3)³ A gyámhivatal az otthoneremtési támogatás iránti kérelem benyújtásakor a (2) bekezdésben foglaltak érdekében,

a) ha a fiatal felnőtt nem áll utógondozás alatt, a 121. §-ban foglaltaknak megfelelően, a Gyvt. 25. § (8) bekezdése szerinti időtartamra elrendeli az utógondozást és kijelöli az utógondozó intézményt, vagy

b) ha a fiatal felnőtt utógondozás alatt áll, az utógondozást a Gyvt. 25. § (8) bekezdése szerinti időtartamra meghosszabbítja, melynek során, szükség esetén a 121. §-ban foglaltaknak megfelelően új utógondozó intézményt jelöl ki.

(3a)⁴ A gyámhivatal a (3) bekezdés szerinti intézkedésről, valamint az utógondozás megszűnésének megállapításáról és az utógondozó intézmény felmentéséről rendelkező határozatát megküldi az utógondozó intézmény székhelye szerinti gyermekvédelmi szakszolgálat részére.

(4)⁵ A Gyvt. 25. §-ának (5) bekezdése tekintetében lakás, családi ház, tanya lakhatóvá tételének minősül minden olyan külső és belső építészeti munka, melynek elvégzése nyomán a lakhatatlan lakás, családi ház, tanya beköltözhető, lakható állapotba kerül. Lakhatóvá tételnek minősül továbbá a fűtés korszerűsítése (fűtőtést, vízmelegítő, kazán vásárlása).

(5)⁶ A támogatás lakás, családi ház, tanya bérleti díjának kifizetésére abban az esetben állapítható meg, ha a bérleti jogviszony létesítése a fiatal felnőtt érdekét szolgálja. A bérleti jogviszony létesítése a fiatal felnőtt érdekét szolgálja különösen, ha a lakás, családi ház, tanya bérlésével a fiatal felnőtt lakhatása hosszabb távon megoldható, továbbá ha a bérleti díj havi összege a helyben szokásos mértéket nem haladja meg, valamint az ingatlan állapotának, méretének, komfortfokozatának és felszereltségének megfelelő.

A határozat tartalma

79. §⁷ (1) A gyámhivatal az otthoneremtési támogatásról szóló határozata rendelkező részében a 14. §-ban foglaltakon túl

a) jóváhagyja az otthoneremtési támogatás iránti kérelemben megjelölt célt és a pénzfelhasználási tervet,

b) rendelkezik az otthoneremtési támogatás összegéről és az igénybevétel módjáról, szükség esetén az otthoneremtési támogatás Gyvt. 26. § (2) és (3) bekezdése szerinti részletekben történő kifizetéséről,

c) kötelezi a támogatást igénybe vevő fiatal felnőttet az utógondozó intézmény által kijelölt utógondozást ellátó személlyel történő együttműködésre,

1 Beiktatta: 116/2016. (VI. 6.) Korm. rendelet 1. § (2). Hatályos: 2016. VI. 9-től.

2 Módosította: 116/2016. (VI. 6.) Korm. rendelet 10. § (1) c).

3 Megállapította: 116/2016. (VI. 6.) Korm. rendelet 1. § (3). Hatályos: 2016. VI. 9-től.

4 Beiktatta: 116/2016. (VI. 6.) Korm. rendelet 1. § (4). Hatályos: 2016. VI. 9-től.

5 Módosította: 116/2016. (VI. 6.) Korm. rendelet 10. § (1) d).

6 Beiktatta: 116/2016. (VI. 6.) Korm. rendelet 1. § (5). Hatályos: 2016. VI. 9-től.

7 Megállapította: 116/2016. (VI. 6.) Korm. rendelet 2. §. Hatályos: 2016. VI. 9-től.

d) előírja a fiatal felnőttnek, hogy a körülményeiben bekövetkezett és a pénzfelhasználási tervet is érintő lényeges változást haladéktalanul jelentse be a gyámhivatalnak,

e) megállapítja a támogatás igénybe vett összegéről történő elszámolás feltételeit és határidejét,

f) figyelmezteti a fiatal felnőttet a jogosulatlan és rosszhiszemű igénybevétel jogkövetkezményére [Gyvt. 133. § (2) bekezdés],

g) - ha az otthoneremtési támogatás a Gyvt. 25. § (5) bekezdés a), illetve b) pontja szerinti célra kerül felhasználásra - rendelkezik az elidegenítési tilalom tényének feljegyzéséről,

h) figyelmezteti a fiatal felnőttet¹

ha) a megállapított támogatásból folyósított, de fel nem használt, továbbá a döntésben meghatározott célnak nem megfelelően felhasznált támogatási összeg visszafizetésének kötelezettségére [Gyvt. 26/A. § (1) és (3) bekezdés], és

hb) az otthoneremtési támogatás iránti kérelem Gyvt. 26/A. § (1) és (2) bekezdése szerinti ismételt előterjesztésének lehetőségére, ha a fiatal felnőtt a megállapított támogatást vagy annak egy részét nem használja fel, továbbá

i)² ha az otthoneremtési támogatás a Gyvt. 25. § (5) bekezdés g) pontja szerinti belépési hozzájárulásra kerül megállapításra, felhívja a bentlakásos szociális intézmény vagy a támogatott lakhatás vezetőjét, hogy a gondozásnak a szociális intézménybe történő beköltözést vagy a támogatott lakhatás igénybevételének megkezdését követő három éven belüli megszűnése esetén a Gyvt. 28. § (1) bekezdése alapján köteles a belépési hozzájárulás arányos részének összegéről a gyámhivatalt tájékoztatni.

(1a)³ Az otthoneremtési támogatásról hozott, az Szt. 18/B. §-ában meghatározott országos nyilvántartásba rögzítendő döntésnek tartalmaznia kell az ügy elbírálási azonosítóját is.

(2) Ha az otthoneremtési támogatás megállapítására lakás-előtakarékossági programban való részvétel céljából került sor, a gyámhivatal a hitelintézet Gyvt. 26/B. § (1) bekezdése szerint megküldött tájékoztatásának figyelembevételével és szükség szerint a fiatal felnőtt meghallgatása, környezettanulmány készítése, valamint hozzátartozó javára történő felhasználás esetén a fiatal felnőtt tulajdonszerzését igazoló okirat alapján hozza meg a Gyvt. 26/B. § (2) és (3) bekezdés szerinti döntését.

(3) Ha az otthoneremtési támogatás megállapítására lakás-előtakarékossági programban való részvétel céljából került sor, a betétösszeg megtakarítási idő leteltét követő zárolásának megszüntetését jóváhagyó határozat rendelkező részében a 14. §-ban foglaltakon túl a gyámhivatal

a) felhívja a hitelintézetet a Gyvt. 26/B. § (4) bekezdése szerinti, az Ltv.-ben meghatározott lakáscélú felhasználást igazoló irat megküldésére,

b) szükség esetén elrendeli vagy meghosszabbítja az utógondozást és kijelöli az utógondozó intézményt,

c) tájékoztatja a fiatal felnőttet, hogy a lakás-előtakarékossági programba fektetett otthoneremtési támogatással megszerzett építési telekre, lakásra, családi házra vagy tanyára a felhasználás elfogadásával egyidejűleg a gyámhivatal elidegenítési tilalom tényét jegyezteti fel, és

d) tájékoztatja a fiatal felnőttet a felhasználás elfogadásának feltételeiről és figyelmezteti a nem cél szerint felhasznált otthoneremtési támogatás visszafizetésének kötelezettségére.

1 Módosította: 612/2020. (XII. 18.) Korm. rendelet 3. § a).

2 Megállapította: 612/2020. (XII. 18.) Korm. rendelet 1. §. Hatályos: 2021. I. 1-től.

3 Beiktatta: 235/2017. (VIII. 18.) Korm. rendelet 8. §. Hatályos: 2017. VIII. 26-tól.

80. §¹ (1) A gyámhivatal - a (2) bekezdésben és a Gyvt. 26/B. § (6) bekezdésében meghatározott kivétellel - az utógondozó intézmény írásban benyújtott tájékoztatójának figyelembevételével és szükség szerint környezettanulmány elkészítését követően elbírálja a fiatal felnőttnek az otthonteremtési támogatás felhasználásáról készített elszámolását, továbbá - ha az utógondozást a Gyvt. 92. § (1) bekezdés c) pontjában foglaltak miatt rendelték el - megállapítja az utógondozás megszűnését és felmenti az utógondozó intézményt.

(2)² Ha az otthonteremtési támogatás felhasználásának engedélyezése kizárólag lakás, családi ház, tanya, építési telek vásárlásának céljára történt, akkor a gyámhivatal a lakás, családi ház, tanya, építési telek tulajdonjogának megszerzéséről, illetve az elidegenítési tilalom tényének feljegyzéséről szóló véglegessé vált ingatlanügyi hatósági döntésről történő tudomásszerzés alapján a fiatal felnőtt külön elszámolása nélkül hivatalból állapítja meg az otthonteremtési támogatás felhasználását, továbbá - ha az utógondozást a Gyvt. 92. § (1) bekezdés c) pontjában foglaltak miatt rendelték el - az utógondozás megszűnését és felmenti az utógondozó intézményt.

80/A. §³ (1) A gyámhivatal hozzájárulása szükséges a lakás-előtakarékossági programba befektetett otthonteremtési támogatás zárolásának megszüntetéséhez és a támogatás felhasználásához, illetve a zárolás hatálya alatt a szerződéssel való rendelkezéshez. A gyámhivatali hozzájárulás a megtakarítási idő letelte előtt a támogatásban részesült fiatal felnőtt kérelmére, körülményei lényeges megváltozása esetén adható meg. A zárolás megszüntetéséhez és a támogatás felhasználásához történő megtakarítási idő letelte előtti hozzájárulás megadására irányuló eljárásban a Gyvt. 26/B. § (7) és (8) bekezdését alkalmazni kell.

(2) A hitelintézet a Gyvt. 26/B. § (7) bekezdés a) pontja szerinti átutalás megtörténtéről haladéktalanul tájékoztatja a gyámhivatalt.

81. §⁴ (1)⁵ A gyámhivatal értesítése alapján az otthonteremtési támogatást folyósító fővárosi és vármegyei kormányhivatal (e § alkalmazásában: folyósító szerv) a határozat véglegessé válását követő hónap utolsó napjáig intézkedik az otthonteremtési támogatás összegének, részösszegének kifizetése iránt.

(2)⁶ Az otthonteremtési támogatás finanszírozására szolgáló fejezeti kezelésű előirányzat tekintetében az otthonteremtési támogatással kapcsolatos feladatokat a fővárosi és vármegyei kormányhivatal, mint lebonyolító szerv látja el. A lebonyolító szervet az utalványozás joga megilleti.

(3)⁷ A gyámhivatal a véglegessé vált döntéssel megállapított otthonteremtési támogatás kifizetése érdekében minden hónap 10-éig értesíti a folyósító szervet a jogosultak folyósításhoz szükséges adatairól és a kifizetés havi összegéről.

(4)⁸ A folyósító szerv a beérkezett adatokat feldolgozza és az összesítést követően a létszám- és kifizetési összeg adatokat minden hónap 15-éig, gyámhivatalonkénti bontásban - számítógépes hálózaton - megküldi a gyermekek és az ifjúság védelméért felelős miniszter által vezetett minisztérium részére.

(5)⁹ A gyermekek és az ifjúság védelméért felelős miniszter által vezetett minisztérium minden hónap 25-éig a folyósító szerv rendelkezésére bocsátja a (4) bekezdés szerinti összeget.

(6)¹⁰ A folyósító szerv

a) a Gyvt. 26/A. § (1) és (3) bekezdése szerint, valamint

1 Megállapította: 116/2016. (VI. 6.) Korm. rendelet 3. §. Hatályos: 2016. VI. 9-től.

2 Módosította: 457/2017. (XII. 28.) Korm. rendelet 41. § 11.

3 Beiktatta: 116/2016. (VI. 6.) Korm. rendelet 4. §. Hatályos: 2016. VI. 9-től.

4 Megállapította: 352/2012. (XII. 13.) Korm. rendelet 1. § (5). Hatályos: 2013. I. 1-től.

5 Módosította: 457/2017. (XII. 28.) Korm. rendelet 41. § 9., 616/2022. (XII. 29.) Korm. rendelet 22. § a).

6 Módosította: 616/2022. (XII. 29.) Korm. rendelet 22. § a).

7 Módosította: 457/2017. (XII. 28.) Korm. rendelet 41. § 12.

8 Módosította: 238/2022. (VI. 30.) Korm. rendelet 11. § 11.

9 Módosította: 238/2022. (VI. 30.) Korm. rendelet 11. § 11.

10 Beiktatta: 116/2016. (VI. 6.) Korm. rendelet 5. §. Hatályos: 2016. VI. 9-től.

b) a Gyvt. 26/B. § (5) bekezdés b) pontja szerint megtérített összeget köteles visszafizetni a központi költségvetésnek.

ÖTÖDIK RÉSZ

GYERMEKVÉDELMI GONDOSKODÁS

XI. Fejezet

Általános rendelkezések

82. § (1)¹ A Gyvt. 11. § (1) és (2) bekezdésében meghatározott szerv vagy személy, valamint a család- és gyermekjóléti központ akkor kezdeményezi a gyámhivatal hatáskörébe tartozó gyermekvédelmi intézkedést, ha az alapellátás nem vezet eredményre, vagy attól eredmény nem várható.

(2)² A Gyvt. 17. §-ában meghatározott szerv vagy személy köteles hatósági eljárást kezdeményezni a gyermek bántalmazása, illetve súlyos elhanyagolása vagy egyéb más súlyos veszélyeztető ok fennállása esetén. Az eljárást akkor is kezdeményezni kell, ha a gyermek önmaga által előidézett súlyos veszélyeztető magatartást tanúsít.

(3)³ A pártfogó felügyelet alatt álló fiataalkorú esetében az (1) bekezdésben meghatározott intézkedéseket a pártfogó felügyelő is kezdeményezheti.

(4)⁴

(5)⁵ A gyámhivatal - a hátrányos és a halmozottan hátrányos helyzet megállapítása kivételével - a gyermekvédelmi gondoskodás körébe tartozó intézkedést tesz, ha

a) a veszélyeztetettség megszűntetése a szülő együttműködésével nem biztosítható,

b) a gyermeknek nincs a szülői felügyeleti jog gyakorlására képes és jogosult szülője, és a gyermeket veszélyeztető körülmények elhárítása gyám kirendelésével sem biztosítható,

c) a gyermek saját családjában történő gondozása, a szülő egészségi állapota, indokolt távolléte, vagy más családi ok miatt nem biztosított,

d)⁶ a gyermek veszélyeztetettsége elsősorban elhanyagolása miatt áll fenn, de alaposan feltételezhető, hogy a családi pótlék célzott felhasználásával a gyermek szükségletei családi környezetben biztosíthatók, így különösen a szülő gondoskodik a gyermek bölcsődei, óvodai, iskolai étkeztetéséről, élelemmel, ruházattal és fejlesztő eszközökkel (játékkal) történő ellátásáról, képességeinek fejlesztéséről.

(6)⁷ A szülő nem tekinthető együttműködőnek, ha megfelelő segítség és figyelmeztetés ellenére

a) nem teszi meg a gyermek érdekében szükséges intézkedéseket,

b) nem járul hozzá vagy egyébként akadályozza a gyermek körülményeinek megfelelő gyermekjóléti, illetve más szociális, egészségügyi vagy közoktatási ellátás (a továbbiakban: alapellátás) igénybevételét.

1 Módosította: 174/2012. (VII. 26.) Korm. rendelet 93. § (1) ef), 70/2014. (III. 13.) Korm. rendelet 86. § (1) 53., 419/2015. (XII. 23.) Korm. rendelet 14. § 14.

2 Beiktatta: 14/2003. (II. 12.) Korm. rendelet 44. §. Hatályos: 2003. II. 15-től. Ezt követően indult ügyekben kell alkalmazni. A folyamatban lévő első és másodfokú ügyekben a korábbi rendelkezések az irányadóak.

3 Megállapította: 72/2003. (V. 28.) Korm. rendelet 6. §. Hatályos: 2003. VII. 1-től.

4 Hatályon kívül helyezte: 174/2012. (VII. 26.) Korm. rendelet 93. § (1) eg). Hatálytalan: 2013. I. 1-től.

5 Számozását módosította: 14/2003. (II. 12.) Korm. rendelet 44. §. Módosította: 174/2012. (VII. 26.) Korm. rendelet 93. § (1) eh), 97/2013. (III. 29.) Korm. rendelet 65. § (2).

6 Beiktatta: 173/2009. (VIII. 29.) Korm. rendelet 30. § (1). Hatályos: 2009. IX. 1-től. A folyamatban lévő ügyekben is alkalmazni kell.

7 Számozását módosította: 14/2003. (II. 12.) Korm. rendelet 44. §.

(7)¹ A gyermekvédelmi gondoskodás körébe tartozó intézkedések kiválasztásánál figyelembe kell venni

a)² a veszélyeztetettség jellegét, okát, mértékét,

b) a gyermek személyiségét,

c) a gyermek családi körülményeit,

d) az intézkedés várható hatásait,

e) a gyermeknek - a Gyvt. 6. §-ának (1) és (2) bekezdésében meghatározott - saját családi környezetében történő nevelkedéséhez fűződő jogát.

83. § (1)³

(2)⁴ A gyámhivatal az általa folytatott eljárás során felhívja a család- és gyermekjóléti központot a gyermeknek az alapellátás keretében történő ellátása megszervezésére, ha a gyermek helyzete nem indokolja gyermekvédelmi intézkedés alkalmazását.

(3)⁵ A gyámhivatal dönt a gyermekvédelmi intézkedés alkalmazásáról vagy az eljárás megszüntetéséről.

(4)⁶ A (2) bekezdésben foglaltakat megfelelően alkalmazni kell akkor is, ha a gyámhivatal az általa addig alkalmazott gyermekvédelmi intézkedést megszünteti.

XI/A. Fejezet⁷

A hátrányos, halmozottan hátrányos helyzet fennállásának megállapítása⁸

83/A. §⁹ (1)¹⁰ A hátrányos, halmozottan hátrányos helyzet fennállásának megállapítása iránti kérelmet a 65. § (1)-(1d) bekezdése szerinti formanyomtatványon kell benyújtani

a) a formanyomtatvány A) és B) lapjának együttes kitöltésével, ha a gyermek rendszeres kedvezményre való jogosultsága a kérelem benyújtásának időpontjában nem áll fenn, illetve a megállapítása iránt eljárás nincs folyamatban,

b) a formanyomtatvány A) lapjának a Gyvt. 138. § (1) bekezdés a) pontja szerinti adatokat tartalmazó részének és a formanyomtatvány B) lapjának kitöltésével, ha a gyermek rendszeres kedvezményre való jogosultsága a kérelem benyújtásának időpontjában fennáll.

(2) A települési önkormányzat jegyzője a gyermek, nagykorúvá vált gyermek hátrányos, halmozottan hátrányos helyzetének fennállását

a) a szülő, családbafogadó gyám alacsony iskolai végzettsége tekintetében a gyermeket együtt nevelő mindkét szülő, a gyermeket egyedül nevelő szülő, a családbafogadó gyám iskolai végzettségre vonatkozó önkéntes adatszolgáltatása,

b)¹¹ az alacsony foglalkoztatottság tekintetében az Szt. 18/B. §-a alapján vezetett nyilvántartás adatai vagy az Szt. 33. §-a szerinti ellátásra való jogosultság hiányában az állami foglalkoztatási szervnek a gyermeket nevelő szülők bármelyikének, a családbafogadó gyámnak az álláskeresőként történő nyilvántartásáról szóló igazolása,

1 Számozását módosította: 14/2003. (II. 12.) Korm. rendelet 44. §.

2 Megállapította: 173/2009. (VIII. 29.) Korm. rendelet 30. § (2). Hatályos: 2009. IX. 1-től. A folyamatban lévő ügyekben is alkalmazni kell.

3 Hatályon kívül helyezte: 174/2012. (VII. 26.) Korm. rendelet 93. § (1) ei). Hatálytalan: 2013. I. 1-től.

4 Megállapította: 419/2015. (XII. 23.) Korm. rendelet 6. §. Hatályos: 2016. I. 1-től.

5 Megállapította: 14/2003. (II. 12.) Korm. rendelet 45. §. Módosította: 173/2009. (VIII. 29.) Korm. rendelet 63. § (1) r), 174/2012. (VII. 26.) Korm. rendelet 93. § (1) eh).

6 Megállapította: 174/2012. (VII. 26.) Korm. rendelet 12. § (9). Módosította: 212/2023. (VI. 1.) Korm. rendelet 4. § g).

7 Beiktatta: 257/2013. (VII. 5.) Korm. rendelet 4. §. Hatályos: 2013. IX. 1-től.

8 Beiktatta: 257/2013. (VII. 5.) Korm. rendelet 4. §. Hatályos: 2013. IX. 1-től.

9 Beiktatta: 257/2013. (VII. 5.) Korm. rendelet 4. §. Hatályos: 2013. IX. 1-től.

10 Megállapította: 205/2021. (IV. 29.) Korm. rendelet 7. § (1). Hatályos: 2021. V. 14-től.

11 Módosította: 70/2014. (III. 13.) Korm. rendelet 86. § (1) 54., 448/2016. (XII. 19.) Korm. rendelet 16. § c).

c)¹ a településre vonatkozó településfejlesztési terv szegregátum meghatározása, vagy ennek hiányában a lakókörnyezet, illetve lakáskörülmények tekintetében az elvégzett vagy beszerzett, (2a) bekezdés szerinti környezettanulmány vagy a Gyermekünk védelmében elnevezésű informatikai rendszerben elkészített, egy évnél nem régebbi, ugyanazon a címen elvégzett környezettanulmány alapján állapítja meg.

(2a)² A (2) bekezdés c) pontja szerinti lakókörnyezet, illetve lakáskörülmények felmérése a gyermekek és az ifjúság védelméért felelős miniszter által e célra rendszeresített formanyomtatvány szerinti környezettanulmány alapján történik. A formanyomtatványt a kormányzati portálon közzé kell tenni, valamint a települési önkormányzat jegyzője gondoskodik a települési önkormányzat honlapján való közzétételről. A formanyomtatvány tartalmazza

a) a vizsgált ingatlanban életvitelszerűen élők nevére, születési idejére, rokoni, illetve egyéb kapcsolatokra vonatkozó adatot,

b) a lakásra vonatkozó adatokat, így különösen a lakáshasználat jogcímét, az ingatlan típusát, tulajdoni formáját, komfortfokozatát, alapterületét és beosztását, fűtési módját, az igénybe vett közüzemi szolgáltatásokat, a lakás jellemzőinek leírását, továbbá a család életterére, lakókörnyezetére vonatkozó adatokat, beleértve a gyermek lakókörnyezetében található veszélyforrásokat is és

c) a gyermek ellátására, lakókörülményeire vonatkozó adatokat.

(3)³ A (2) bekezdés c) pontja szerinti környezettanulmány elvégzésére a települési önkormányzat jegyzője felkérheti a család- és gyermekjóléti szolgálatot.

(4) A hátrányos, halmozottan hátrányos helyzet fennállását megállapító határozat rendelkező része a 14. §-ban foglaltakon kívül tartalmazza, hogy a hátrányos, halmozottan hátrányos helyzet fennállásának megállapítására a Gyvt. 67/A. § (1) bekezdésében foglalt mely ok alapján került sor.

(5) A települési önkormányzat jegyzője a hátrányos, halmozottan hátrányos helyzetet megállapító határozatához - annak a szülő, családbafogadó gyám vagy a nagykorúvá vált gyermek részére történő közlésekor - tájékoztatót mellékel a hátrányos, halmozottan hátrányos helyzethez kapcsolódó jogosultságokról.

(6)⁴ A települési önkormányzat jegyzője a hátrányos, halmozottan hátrányos helyzet fennállását megállapító határozatát, a határozat véglegessé válását követő öt napon belül tájékoztatásul megküldi annak a bölcsődei ellátást, gyermekek esélynövelő szolgáltatását nyújtó intézménynek, szolgáltatónak, nevelési-oktatási vagy felsőoktatási intézménynek, ahol a gyermek bölcsődei ellátásban, Biztos Kezdet Gyerekház szolgáltatásban részesül, vagy amellyel a gyermek (nagykorúvá vált gyermek) óvodai, tanulói vagy hallgatói jogviszonyban áll, illetve tanoda esetében megállapodással rendelkezik.

XII. Fejezet

Védelembe vétel

Az eljárás megindítása

1 Módosította: 70/2014. (III. 13.) Korm. rendelet 86. § (1) 55., 205/2021. (IV. 29.) Korm. rendelet 10. § j), 420/2021. (VII. 15.) Korm. rendelet 3. §, 104/2024. (V. 9.) Korm. rendelet 2. §.

2 Beiktatta: 205/2021. (IV. 29.) Korm. rendelet 7. § (2). Módosította: 238/2022. (VI. 30.) Korm. rendelet 11. § 7.

3 Módosította: 419/2015. (XII. 23.) Korm. rendelet 14. § 7.

4 Megállapította: 205/2021. (IV. 29.) Korm. rendelet 7. § (3). Hatályos: 2021. V. 14-től.

84. §¹ (1)² A gyámhivatal a Gyvt. 17. § (1) és (2) bekezdésében, valamint a Gyvt. 68/D. § (1) bekezdésében foglalt szervek, személyek jelzése, kezdeményezése vagy javaslata, valamint a bíróságnak a bírósági polgári nemperes eljárásokban alkalmazandó szabályokról, valamint egyes bírósági nemperes eljárásokról szóló 2017. évi CXVIII. törvény 22/D. § (2) bekezdés a) pontja szerinti megkeresése alapján köteles a védelembé vétel iránti eljárást hivatalból lefolytatni.

(2)³ A család- és gyermekjóléti központ a javaslatára indult védelembé vétel iránti eljárás során

a) nyilatkozik az alapellátás eredménytelenségének okáról, a gyermek és a szülő együttműködési készségéről,

b)⁴ megküldi a gyermekjóléti alapellátás során felvett, valamint a Gyermekünk védelmében elnevezésű informatikai rendszerben elkészített adatlapot, környezettanulmányt és gondozási tervet,

c) véleményt nyilvánít a gyermek veszélyeztetettségének okáról,

d)⁵

e)⁶ javaslatot tesz a Gyvt. 68. § (3) bekezdése alapján szükséges intézkedésekre, illetve ha a védelembé vétel már ezen szakaszában indokoltnak tartja védelembé vételt segítő személy közreműködését, és azt az érintett vállalja, úgy ezen személy feladataira.

(3)⁷ Ha a védelembé vétel iránti eljárás nem a család- és gyermekjóléti központ javaslatára indult, a gyámhivatal megkeresi a család- és gyermekjóléti központot a (2) bekezdés szerinti javaslat tizenöt napon belül történő megtételére.

(3a)⁸ Ha a védelembé vételi eljárás részben vagy egészben a gyermeknek a kapcsolattartással összefüggő veszélyeztetettsége miatt indult, a gyámhivatal megkeresi a kapcsolattartásra jogosult szülő lakó- vagy tartózkodási helye szerinti család- és gyermekjóléti központot a Gyvt. 68. § (3) bekezdésében foglalt intézkedés iránti javaslattétel és a gyermek lakó- vagy tartózkodási helye szerinti család- és gyermekjóléti központtal való együttműködés érdekében.

(4)⁹ A tartózkodási hely szerint illetékes gyámhivatal a védelembé vétel iránti eljárás során köteles beszerezni a lakóhely szerint illetékes gyámhivataltól a gyermekekre vonatkozó, korábban keletkezett iratokat.

85. §¹⁰ (1)¹¹ A gyámhivatal - a 91/K. § (3) bekezdésében foglaltak kivételével - a védelembé vétel iránti kérelmet elutasítja, illetve a hivatalból indított eljárást megszünteti, ha a gyermek veszélyeztetettsége nem áll fenn.

(1a)¹² A gyermek veszélyeztetettsége fennáll, ha a bíróság a kapcsolattartásra vonatkozó határozat végrehajtása iránti eljárásban jogerősen megállapítja, hogy a kapcsolattartás a gyermeket gondozó szülő önhibájából maradt el.

1 Megállapította: 14/2003. (II. 12.) Korm. rendelet 46. §. Hatályos: 2003. II. 15-től. Ezt követően indult ügyekben kell alkalmazni. A folyamatban lévő első és másodfokú ügyekben a korábbi rendelkezések az irányadóak.

2 Megállapította: 194/2024. (VII. 8.) Korm. rendelet 6. § (1). Hatályos: 2024. VII. 9-től.

3 Módosította: 419/2015. (XII. 23.) Korm. rendelet 14. § 14.

4 Módosította: 205/2021. (IV. 29.) Korm. rendelet 10. § k).

5 Hatályon kívül helyezte: 419/2015. (XII. 23.) Korm. rendelet 15. § b). Hatálytalan: 2016. I. 1-től.

6 Megállapította: 194/2024. (VII. 8.) Korm. rendelet 6. § (2). Hatályos: 2024. VII. 9-től.

7 Módosította: 173/2009. (VIII. 29.) Korm. rendelet 66. § (1) 15., 360/2010. (XII. 30.) Korm. rendelet 25. § 10., 352/2012. (XII. 13.) Korm. rendelet 1. § (10) a), 419/2015. (XII. 23.) Korm. rendelet 14. § 15.

8 Beiktatta: 306/2018. (XII. 27.) Korm. rendelet 5. §. Hatályos: 2019. I. 1-től.

9 Módosította: 174/2012. (VII. 26.) Korm. rendelet 12. § (16) 15., 352/2012. (XII. 13.) Korm. rendelet 1. § (10) a).

10 Megállapította: 14/2003. (II. 12.) Korm. rendelet 47. §. Hatályos: 2003. II. 15-től. Ezt követően indult ügyekben kell alkalmazni. A folyamatban lévő első és másodfokú ügyekben a korábbi rendelkezések az irányadóak.

11 Módosította: 352/2012. (XII. 13.) Korm. rendelet 1. § (10) a), 353/2014. (XII. 29.) Korm. rendelet 21. § c).

12 Beiktatta: 194/2024. (VII. 8.) Korm. rendelet 7. § (1). Hatályos: 2024. VII. 9-től.

(2)¹ Ha a gyermek veszélyeztetettsége fennáll, de a gyermek és szülője, illetve családbafogadó gyámja nyilatkozatban vállalják a család- és gyermekjóléti szolgálattal, valamint a család- és gyermekjóléti központtal való együttműködést és ennek alapján valószínűsíthető a gondozás eredményessége, a gyámhivatal az (1) bekezdésben foglalt döntésével egyidejűleg felhívja a család- és gyermekjóléti központot az alapellátás keretében történő segítségnyújtás megszervezésére.

(3)² Ha a gyermek veszélyeztetettsége fennáll és az az alapellátás önkéntes igénybevételével sem szüntethető meg – de a gyermeket nem kell a családból kiemelni –, a gyámhivatal a gyermeket védelembe veszi.

(4)³ A (3) bekezdésben foglaltakon túl a gyámhivatal a gyermeket az (1a) bekezdésben foglalt ok miatt akkor veszi védelembe, ha a bíróság a gyermeket gondozó szülő önhibáját jogerős döntésében ismételten megállapította.

86. §⁴ (1) A gyámhivatal a védelembe vétel iránti eljárás során tárgyalást tart. A tárgyalás tartása mellőzhető, ha a gyámhivatal rendelkezésére álló információk, így különösen a család- és gyermekjóléti központ 84. § (2) bekezdése szerinti javaslata alapján a gyermek veszélyeztetettsége nem áll fenn.

(2) A tárgyalást úgy kell megtartani, hogy

a) az hozzásegítse a gyermeket, a szülőt, a családbafogadó gyámot a védelembe vétel okának és céljának, valamint a 90. § (1a) bekezdés és a 91/E. § szerinti jogkövetkezmények megismeréséhez, és

b) azon tisztázható legyen, hogy van-e olyan védelembe vételt segítő személy, aki vállalja a védelembe vételben való közreműködést.

(3) A tárgyaláson meg kell hallgatni a Gyvt. 128. §-ában meghatározott személyeket, ideértve a külön élő szülőt is, ha szülői felügyeleti joga nem szünetel vagy szűnt meg, és

a) azt az esetmenedzsert, aki a gyermek védelembe vételére javaslatot tett, valamint ha a gyermek átmeneti gondozásban részesült, az átmeneti gondozást nyújtó intézmény családgondozóját is,

b) a megelőző pártfogó felügyelőként kijelölhető személyt, ha a pártfogó felügyelői szolgálat kockázatértékelése a gyermek bűnmegelőzési szempontú veszélyeztetettségének magas fokát állapította meg, és

c) azt a védelembe vételt segítő személyt, akire a család- és gyermekjóléti központ javaslatot tesz, feltéve, hogy az vállalja a védelembe vételben való közreműködést, és a gyermek veszélyeztetettségét a szülő csak e személy közreműködésével tudja megszüntetni.

(4) Az eljárás során a gyermeket, a szülőt, a családbafogadó gyámot és a védelembe vételt segítő személyt nyilatkoztatni kell arról, hogy vállalják-e a család- és gyermekjóléti szolgálattal, valamint a család- és gyermekjóléti központtal az alapellátás keretében való együttműködést. A nyilatkozattétel előtt a gyermeket, a szülőt és a családbafogadó gyámot figyelmeztetni kell az együttműködés hiányában alkalmazható jogkövetkezményekre.

A határozat tartalma

87. § A védelembe vételről szóló határozat rendelkező része a 14. §-ban meghatározottakon kívül tartalmazza

a)⁵ a gyermek tényleges tartózkodási helye szerinti család- és gyermekjóléti központ felhívását

aa) a védelembe vételhez kapcsolódó gyermekjóléti szolgáltatási feladatok esetmenedzselésének ellátására,

1 Megállapította: 419/2015. (XII. 23.) Korm. rendelet 7. §. Hatályos: 2016. I. 1-től.

2 Módosította: 352/2012. (XII. 13.) Korm. rendelet 1. § (10) a).

3 Beiktatta: 194/2024. (VII. 8.) Korm. rendelet 7. § (2). Hatályos: 2024. VII. 9-től.

4 Megállapította: 194/2024. (VII. 8.) Korm. rendelet 8. §. Hatályos: 2024. VII. 9-től.

5 Megállapította: 194/2024. (VII. 8.) Korm. rendelet 9. § (1). Hatályos: 2024. VII. 9-től.

ab) a család- és gyermekjóléti szolgálattal együtt a védelembe vétel melletti szociális segítőmunka biztosítására,

ac) - a gyermeknek a kapcsolattartással összefüggő veszélyeztetettsége miatt elrendelt védelembe vétele esetén - a kapcsolattartásra jogosult szülő lakó- vagy tartózkodási helye szerinti család- és gyermekjóléti központtal való együttműködésre, és

ad) indokolt esetben a 90. § (1a) bekezdése szerinti felülvizsgálat kezdeményezésére,

*b)*¹ a gyermek tényleges tartózkodási helye szerinti család- és gyermekjóléti központ felhívását a gondozási-nevelési tervnek a határozat véglegessé válását követő tizenöt napon belül történő elkészítésére és a gyámhivatalnak történő megküldésére,

*c)*² a gyermek, a gyermeket gondozó szülő, a szülői felügyeletet nem gyakorló szülő kötelezését a család- és gyermekjóléti szolgálat, valamint a család- és gyermekjóléti központ munkatársával, továbbá a védelembe vételt segítő személlyel való együttműködésre,

*d)*³ a gyermek és a gyermeket gondozó szülő, a szülői felügyeletet nem gyakorló szülő figyelmeztetését az eredménytelen védelembe vétel 91/E. § szerinti jogkövetkezményeire,

*e)*⁴ a Gyvt. 68. § (3) bekezdése alapján elrendelt intézkedéseket, valamint a Gyvt. 68. § (3) bekezdés *l)* pontja szerinti figyelmeztetést,

f) a felülvizsgálat határidejét,

*g)*⁵ a védelembe vételt segítő személy kijelölését és vállalt feladatait,

*h)*⁶ a család- és gyermekjóléti központ, a korlátozottan cselekvőképes gyermek, a szülő vagy más törvényes képviselő tájékoztatását arról, hogy bármikor kezdeményezhetik a védelembe vétel felülvizsgálatát,

*i)*⁷ a védelembe vételt segítő személy tájékoztatását arról, hogy

ia) a védelembe vétel felülvizsgálatát kizárólag abban az esetben kezdeményezheti, ha a *g)* pont szerinti feladatellátást a továbbiakban vállalni nem tudja, vagy ha a feladatainak megváltoztatását kéri, és

ib) jogorvoslati jogát kizárólag a határozatnak az ő feladatellátását érintő rendelkezései vonatkozásában gyakorolhatja.

88. §⁸ (1) A család- és gyermekjóléti központ szükség szerint, de legalább évente írásban tájékoztatja a gyámhivatalt a szociális segítőmunka eredményéről.

(2) A család- és gyermekjóléti központ indokolt esetben javaslatot tesz a megelőző pártfogás elrendelésére, mellőzésére, fenntartására vagy megszüntetésére.

Egyéni gondozási-nevelési terv

1 Megállapította: 306/2018. (XII. 27.) Korm. rendelet 6. §. Módosította: 194/2024. (VII. 8.) Korm. rendelet 19. § 7.

2 Megállapította: 306/2018. (XII. 27.) Korm. rendelet 6. §. Módosította: 194/2024. (VII. 8.) Korm. rendelet 19. § 8.

3 Módosította: 306/2018. (XII. 27.) Korm. rendelet 10. § d), 194/2024. (VII. 8.) Korm. rendelet 19. § 9.

4 Megállapította: 14/2003. (II. 12.) Korm. rendelet 48. §. Módosította: 173/2009. (VIII. 29.) Korm. rendelet 65. § (1) n), 194/2024. (VII. 8.) Korm. rendelet 19. § 10.

5 Megállapította: 194/2024. (VII. 8.) Korm. rendelet 9. § (2). Hatályos: 2024. VII. 9-től.

6 Beiktatta: 315/2005. (XII. 25.) Korm. rendelet 51. §. Módosította: 419/2015. (XII. 23.) Korm. rendelet 14. § 17.

7 Beiktatta: 194/2024. (VII. 8.) Korm. rendelet 9. § (3). Hatályos: 2024. VII. 9-től.

8 Megállapította: 419/2015. (XII. 23.) Korm. rendelet 9. §. Hatályos: 2016. I. 1-től. A korábbi alcímet hatályon kívül helyezte: 419/2015. (XII. 23.) Korm. rendelet 15. §. c). Hatálytalan: 2016. I. 1-től.

89. § (1)¹ A család- és gyermekjóléti központnak az egyéni gondozási-nevelési tervet a határozat közlését követő tizenöt napon belül kell - a szülővel és a gyermekkel, továbbá a védelemben vételt segítő személlyel együttműködve - elkészítenie.

(2)² Az egyéni gondozási-nevelési tervben kell meghatározni a család- és gyermekjóléti szolgálat családsegítője, a család- és gyermekjóléti központ esetmenedzsere, a szülő és a gyermek, valamint a védelemben vétel során bevont más személy azon feladatait, amelyek a gyermek veszélyeztetettségének megszüntetéséhez szükségesek. Ha a gyámhivatal elrendelte a gyermek megelőző pártfogását, a feladatokat erre tekintettel kell meghatározni.

(3)³ A tervet a család- és gyermekjóléti központ ismerteti a szülővel és a gyermekkel, valamint a védelemben vételt segítő személlyel, majd annak elfogadása és aláírása után tájékoztatás céljából haladéktalanul megküldi a gyámhivatalnak.

A védelemben vétel felülvizsgálata

90. §⁴ (1) A védelemben vétel felülvizsgálata iránti eljárás

a) hivatalból indul

aa) az elrendelő határozatban foglalt időpontban,

ab)⁵ ha a gyámhivatalnak hivatalos tudomása van a felülvizsgálat szükségességéről,

ac)⁶ a család- és gyermekjóléti központ kezdeményezésére,

ad) ha a védelemben vétel fennállása alatt a fiatalok pártfogó felügyeletét rendelték el és a pártfogó felügyelő kezdeményezi a felülvizsgálatot;

b)⁷ a korlátozottan cselekvőképes gyermek, a szülő, illetve más törvényes képviselő, valamint a védelemben vételt segítő személy kérelmére indul.

(1a)⁸ A család- és gyermekjóléti központ köteles a védelemben vétel felülvizsgálatát kezdeményezni, ha a védelemben vételről vagy annak felülvizsgálata eredményéről rendelkező határozatban elrendelt intézkedések a döntés véglegessé válásától számított hat hónapon elteltével nem mutatnak eredményt.

(1b)⁹ A család- és gyermekjóléti központ a felülvizsgálat kezdeményezésével egyidejűleg javaslatot tesz a Gyvt. 68. § (3) bekezdése alapján új intézkedés elrendelésére, más védelemben vételt segítő személy közreműködésre való felkérésére vagy a védelemben vételt segítő személy feladatainak megváltoztatására.

(2)¹⁰ A pártfogó felügyelő a védelemben vétel felülvizsgálatának kezdeményezésével egyidejűleg közli a gyámhivatallal a fiatalok pártfogó felügyeletét elrendelő határozatot.

(3)¹¹ Ha elrendelték a fiatalok pártfogó felügyeletét, a védelemben vétel felülvizsgálata során a gyámhivatal

a) vizsgálja különösen a megállapított magatartási szabályokat, az egyéni gondozási-nevelési tervet és az egyéni pártfogó felügyelői tervet, valamint

1 Megállapította: 14/2003. (II. 12.) Korm. rendelet 50. § (1). Módosította: 173/2009. (VIII. 29.) Korm. rendelet 66. § (1) 15., 360/2010. (XII. 30.) Korm. rendelet 25. § 10., 419/2015. (XII. 23.) Korm. rendelet 14. § 18., 457/2017. (XII. 28.) Korm. rendelet 41. § 9., 205/2021. (IV. 29.) Korm. rendelet 10. § l), 194/2024. (VII. 8.) Korm. rendelet 19. § 11.

2 Megállapította: 353/2014. (XII. 29.) Korm. rendelet 7. §. Módosította: 419/2015. (XII. 23.) Korm. rendelet 14. § 19., 194/2024. (VII. 8.) Korm. rendelet 19. § 12.

3 Beiktatta: 14/2003. (II. 12.) Korm. rendelet 50. § (2). Módosította: 174/2012. (VII. 26.) Korm. rendelet 12. § (16) 16., 419/2015. (XII. 23.) Korm. rendelet 14. § 20., 194/2024. (VII. 8.) Korm. rendelet 19. § 13.

4 Megállapította: 173/2009. (VIII. 29.) Korm. rendelet 31. §. Hatályos: 2009. IX. 1-től. A folyamatban lévő ügyekben is alkalmazni kell.

5 Módosította: 174/2012. (VII. 26.) Korm. rendelet 12. § (16) 16.

6 Módosította: 419/2015. (XII. 23.) Korm. rendelet 14. § 17.

7 Módosította: 194/2024. (VII. 8.) Korm. rendelet 19. § 14.

8 Beiktatta: 194/2024. (VII. 8.) Korm. rendelet 10. § (1). Hatályos: 2024. VII. 9-től.

9 Beiktatta: 194/2024. (VII. 8.) Korm. rendelet 10. § (1). Hatályos: 2024. VII. 9-től.

10 Módosította: 174/2012. (VII. 26.) Korm. rendelet 12. § (16) 17.

11 Megállapította: 353/2014. (XII. 29.) Korm. rendelet 8. §. Hatályos: 2015. I. 1-től.

b) - amennyiben a fiatalkorú megelőző pártfogás alatt áll - megszünteti a megelőző pártfogást.

(4)¹ A felülvizsgálat iránti eljárás során a 86. § (1)-(3) bekezdésében foglaltak szerint kell eljárni, azzal, hogy

a)² a tárgyaláson

aa) nem mellőzhető a család- és gyermekjóléti központ által az (1b) bekezdés alapján újonnan közreműködésre javasolt védelembe vételt segítő személy meghallgatása,

ab) - ha a felülvizsgálatot a pártfogó felügyelő kezdeményezte - a pártfogó felügyelő, valamint megelőző pártfogás alatt álló gyermek esetén a megelőző pártfogó felügyelő is meghallgatható,

b) a 16. életévét betöltött kiskorú védelembe vételének felülvizsgálatakor mellőzni lehet a tárgyalás megtartását, ha

ba) a védelembe vétel elrendelésére az igazolatlan iskolai hiányzások miatt került sor, és

bb) a gyermek szülője, más törvényes képviselője, valamint a család- és gyermekjóléti központ tájékoztatása szerint az iskolai hiányzáson kívül más veszélyeztető körülmény nem áll fenn.

(5)³ A felülvizsgálat eredményéről szóló határozatban a 14. §-ban foglaltakon kívül rendelkezni kell:

a) a védelembe vétel megszüntetéséről a 91. § (1) és (1a) bekezdésében foglaltak alapján,

b) a védelembe vételt segítő személy közreműködésének megszűnéséről vagy feladatai megváltoztatásáról, indokolt esetben az új védelembe vételt segítő személy kijelöléséről és feladatainak megállapításáról,

c) a Gyvt. 68. § (3) bekezdése alapján elrendelt újabb intézkedésekről,

d) ha annak feltételei fennállnak, a védelembe vétel eredménytelenségének megállapításáról és a 91/E. § szerinti intézkedések megtételéről,

e) a következő felülvizsgálat határidejéről,

f) az új egyéni gondozási-nevelési terv elkészítésére vonatkozó felhívásról a határidő megjelölésével,

g) szükség esetén a pártfogó felügyelő, valamint a család- és gyermekjóléti központ esetmenedzsere felhívásáról, hogy a fiatalkorú ügyeiben egymást tájékoztatva, együttműködve járjanak el.

A védelembe vétel megszüntetése és megszűnése

91. § (1)⁴ A gyámhivatal határozattal szünteti meg a védelembe vételt a Gyvt. 69. §-a (1) bekezdésének a)-d) pontjában, valamint az (1a) és a (2) bekezdésben meghatározott esetekben.

(1a)⁵ A gyámhivatal megszüntetheti a gyermeknek a kapcsolattartással összefüggő veszélyeztetettsége miatt elrendelt védelembe vételét, ha sor került a kapcsolattartási jog korlátozására, szüneteltetésére vagy megvonására.

(2)⁶ A védelembe vétel megszűnik a gyermek nagykorúvá válásával, kivéve a védelembe vétel nagykorúvá válást követő meghosszabbodásának a Gyvt. 69. § (3) bekezdése szerinti esetét.

1 Megállapította: 440/2016. (XII. 16.) Korm. rendelet 4. § (3). Hatályos: 2017. I. 1-től.

2 Megállapította: 194/2024. (VII. 8.) Korm. rendelet 10. § (2). Hatályos: 2024. VII. 9-től.

3 Megállapította: 194/2024. (VII. 8.) Korm. rendelet 10. § (3). Hatályos: 2024. VII. 9-től.

4 Megállapította: 14/2003. (II. 12.) Korm. rendelet 52. § (1). Módosította: 174/2012. (VII. 26.) Korm. rendelet 12. § (16) 12., 306/2018. (XII. 27.) Korm. rendelet 10. § e).

5 Beiktatta: 306/2018. (XII. 27.) Korm. rendelet 7. §. Hatályos: 2019. I. 1-től.

6 Megállapította: 360/2010. (XII. 30.) Korm. rendelet 15. §. Módosította: 70/2014. (III. 13.) Korm. rendelet 86. § (1) 56.

(3)¹ Ha a védelemben vétel iránti eljárás során a gyermek tényleges tartózkodási helye megváltozik, a gyámhivatal a védelemben vétel elrendelését követően megkeresi az illetékessé vált gyámhivatalt a (4) bekezdésben meghatározott intézkedések megtétele érdekében, valamint értesíti a lakó- és tényleges tartózkodási hely szerinti, valamint a védelemben vételre javaslatot tevő család- és gyermekjóléti központot.

(3a)² Ha a védelemben vétel fennállása alatt a gyámhivatal illetékessége megszűnik, erről értesíti a gyermek lakó- és megszünt tényleges tartózkodási helye szerinti család- és gyermekjóléti központot, és egyidejűleg megkeresi az illetékessé vált gyámhivatalt a (4) bekezdésben meghatározott intézkedések megtétele céljából.

(4)³ Az illetékessé vált gyámhivatal soron kívül

a) megkeresi és felhívja az illetékessé vált család- és gyermekjóléti központot

aa) a védelemben vétel felülvizsgálatának 15 napon belül történő kezdeményezésére, ha azt a lényegesen megváltozott körülmények indokolják, vagy

ab) a védelemben vételt elrendelő, a védelemben vétel felülvizsgálatáról rendelkező határozatban foglaltak teljesítésére, és

b) felhívja a szülőt, a gyermeket és a védelemben vételt segítő személyt az illetékessé vált család- és gyermekjóléti központtal történő együttműködésre.

A családi pótlék természetbeni formában történő nyújtása⁴

91/A. §⁵ (1)⁶ A gyámhivatal a családi pótlék természetbeni formában történő nyújtására irányuló eljárást hivatalból megindítja, ha

a) hivatalos tudomása van a gyermek elhanyagolásáról,

b) a Gyvt. 17. §-a szerinti szervek, személyek azt kezdeményezik,

c)⁷ a család- és gyermekjóléti központ erre - a pénzfelhasználási terv megküldésével és az eseti gyám lehetséges személyének megjelölésével - javaslatot tesz.

(2)⁸ A gyámhivatal az (1) bekezdés a) és b) pontjában foglalt esetben a tárgyalást megelőzően megkeresi a család- és gyermekjóléti központot, hogy tizenöt napon belül vizsgálja meg a családi pótlék természetbeni formában történő nyújtásának szükségességét, készítse el a pénzfelhasználási tervet és tegyen javaslatot az eseti gyám személyére.

(3)⁹ A gyámhivatal a gyermeket gondozó szülő, illetve az ítélőképessége birtokában lévő gyermek véleményének figyelembevételével, továbbá a család- és gyermekjóléti központ, valamint szükség szerint a Gyvt. 17. §-a szerinti jelzőrendszer tagjai javaslatának figyelembevételével gondoskodik a családi pótlék természetbeni formában történő nyújtásához kapcsolódó pénzfelhasználási terv elkészítéséről. A pénzfelhasználási terv elkészítésekor figyelemmel kell lenni a családnak járó szociális és gyermekvédelmi ellátásokra, támogatásokra, valamint azok céljára.

1 Megállapította: 194/2024. (VII. 8.) Korm. rendelet 11. § (1). Hatályos: 2024. VII. 9-től.

2 Beiktatta: 194/2024. (VII. 8.) Korm. rendelet 11. § (2). Hatályos: 2024. VII. 9-től.

3 Megállapította: 194/2024. (VII. 8.) Korm. rendelet 11. § (3). Hatályos: 2024. VII. 9-től.

4 Beiktatta: 173/2009. (VIII. 29.) Korm. rendelet 32. §. Hatályos: 2009. IX. 1-től.

5 Beiktatta: 173/2009. (VIII. 29.) Korm. rendelet 32. §. Hatályos: 2009. IX. 1-től. A folyamatban lévő ügyekben is alkalmazni kell.

6 Módosította: 352/2012. (XII. 13.) Korm. rendelet 1. § (10) a).

7 Módosította: 70/2014. (III. 13.) Korm. rendelet 86. § (1) 57., 419/2015. (XII. 23.) Korm. rendelet 14. § 14.

8 Módosította: 360/2010. (XII. 30.) Korm. rendelet 25. § 10., 352/2012. (XII. 13.) Korm. rendelet 1. § (10) a), 70/2014. (III. 13.) Korm. rendelet 86. § (1) 57., 419/2015. (XII. 23.) Korm. rendelet 14. § 22.

9 Megállapította: 448/2016. (XII. 19.) Korm. rendelet 5. §. Hatályos: 2017. I. 1-től.

(4)¹ Ha felmerül a családi pótlék természetbeni formában történő nyújtásának szükségessége, a gyámhivatal a család- és gyermekjóléti központ javaslatának beérkezését követően tíz napon belül tárgyalást tart, amelynek során meghallgatja a gyermeket gondozó szülőt, az ítélőképessége birtokában lévő gyermeket, valamint szükség szerint a család- és gyermekjóléti központ munkatársát, illetve a Gyvt. 17. §-a szerinti jelzőrendszer tagját, és megismeri véleményüket a pénzfelhasználási tervről, illetve a kirendelendő eseti gyám személyéről.

(5)² A családi pótlék természetbeni formában történő nyújtása időtartamának és módjának meghatározásánál figyelemmel kell lenni a gyermek tényleges szükségleteire, a tárgyaláson meghallgatott személyek véleményére, továbbá a családnak járó szociális és gyermekvédelmi ellátásokra, támogatásokra, valamint azok céljára. A természetben nyújtott családi pótlék nem fordítható a család számára egyéb jogcímen nyújtható szociális és gyermekvédelmi ellátások, támogatások kiváltására.

(6)³ A gyámhivatal a Gyvt. 68/C. § (1) bekezdésében foglaltakra figyelemmel eseti gyámul elsősorban a gyermek arra alkalmas más közeli hozzátartozóját, az óvodai és az iskolai gyermek- és ifjúságvédelmi felelőst, a védőnőt, a család- és gyermekjóléti központ esetmenedzserét, az átmeneti gondozást nyújtó intézmény családgondozóját, az átmeneti gondozást nyújtó intézmény szakmai munkakörben foglalkoztatott alkalmazottját vagy a gyámhivatal - nem gyermekvédelmi, illetve gyámhatósági feladatokat ellátó - ügyintézőjét rendeli ki. A család- és gyermekjóléti központ esetmenedzserei, illetve az átmeneti gondozást nyújtó intézmény családgondozói közül lehetőség szerint olyan személyt kell eseti gyámul kirendelni, aki a védelembe vétel során nem gondozza a családot.

(7)⁴ Az eseti gyámot tevékenységéért munkadíj nem illeti meg, indokolt és számlával igazolt kiadásainak költségét azonban az őt kirendelő gyámhivatal megtéríti. A költségtérítés mértéke havonta nem haladhatja meg az adott gyermek után járó családi pótlék összegének 10%-át. A költségtérítés összege nem vonható le a családi pótlék összegéből.

91/B. §⁵ (1)⁶ A pénzfelhasználási terv figyelembevételével a gyámhivatal egy határozatban dönt a családi pótlék természetbeni formában történő nyújtásáról, időtartamáról és módjáról, védelembe nem vett gyermek esetén a védelembe vétel elrendeléséről, az eseti gyám kirendeléséről és ezzel egyidejűleg a természetben nyújtott családi pótlék fővárosi és vármegyei kormányhivatal részére a kincstárban megnyitott családtámogatási folyószámlára (a továbbiakban: családtámogatási folyószámla) történő utalásának szükségességéről. A családi pótlék természetbeni formában történő nyújtásáról szóló határozat rendelkező része a 14. §-ban, valamint - ha a határozattal a védelembe vétel elrendelésére is sor kerül - a 87. §-ban foglaltakon kívül tartalmazza⁷

a) a családi pótlékban részesülő szülő személyazonosító adatait, a családi pótlékot folyósító szerv megnevezését,

b) a családi pótlék természetbeni formában történő nyújtásának időtartamát, hónapokban meghatározva, megjelölve a családi pótlék természetbeni formában történő nyújtásának kezdő és befejező időpontját,

c) a családi pótlék természetbeni formában történő nyújtásának módját,

1 Megállapította: 448/2016. (XII. 19.) Korm. rendelet 5. §. Hatályos: 2017. I. 1-től.

2 Módosította: 237/2010. (IX. 13.) Korm. rendelet 16. § b).

3 Megállapította: 237/2010. (IX. 13.) Korm. rendelet 4. §. Módosította: 174/2012. (VII. 26.) Korm. rendelet 12. § (16) 21., 70/2014. (III. 13.) Korm. rendelet 86. § (1) 58., 419/2015. (XII. 23.) Korm. rendelet 14. § 23.

4 Megállapította: 237/2010. (IX. 13.) Korm. rendelet 4. §. Módosította: 352/2012. (XII. 13.) Korm. rendelet 1. § (10) a), 70/2014. (III. 13.) Korm. rendelet 86. § (1) 59.

5 Beiktatta: 173/2009. (VIII. 29.) Korm. rendelet 32. §. Hatályos: 2009. IX. 1-től. A folyamatban lévő ügyekben is alkalmazni kell.

6 Megállapította: 448/2016. (XII. 19.) Korm. rendelet 6. §. Hatályos: 2017. I. 1-től.

7 Módosította: 616/2022. (XII. 29.) Korm. rendelet 22. § a).

d) az eseti gyám kirendelését, feladatát, tájékoztatását a 91/A. § (7) bekezdésében foglaltakról, valamint felhívását arra, hogy az adott hónapra a családtámogatási folyószámlára átutalt családi pótlék felhasználásáról a következő hónap ötödik napjáig számoljon el a gyámhivatalnak,

e) a szülő vagy más törvényes képviselő kötelezését az eseti gyámmal való együttműködésre és tájékoztatását az együttműködés megtagadásának következményeiről,

f) a védelembé vétel elrendelését, ha erre korábban nem került sor,

g)¹ fennálló védelembé vétel esetén a család- és gyermekjóléti központ felhívását az egyéni gondozási-nevelési tervnek a felülvizsgálatára és annak a határozat véglegessé válását követő harminc napon belül történő megküldésére,

h)² a szülő vagy más törvényes képviselő tájékoztatását arról, hogy a család helyzetét érintő lényeges körülmények megváltozása miatt bármikor kezdeményezheti a családi pótlék természetbeni formában történő nyújtásának felülvizsgálatát, felhívva a figyelmet a kérelem visszautasításának az Ákr. 46. § (1) bekezdés b) pontjában foglalt esetére,

i) a szülő vagy más törvényes képviselő tájékoztatását az igénybe vehető szociális és gyermekvédelmi ellátásokról, támogatásokról, valamint azok igénybevételének módjáról,

j) a szülő vagy más törvényes képviselő tájékoztatását arról, hogy

ja) első alkalommal a döntést követő második hónapra járó családi pótlék meghatározott része kerül természetbeni formában biztosításra,

jb) ha a családi pótlék természetbeni formában történő nyújtása a határozatban szereplő időtartam lejártá miatt szűnik meg - feltéve, hogy a családi pótlék természetbeni formában történő nyújtását nem rendelték el ismételten -, a megszűnést követő hónapra járó családi pótlék kerül ismételten teljes egészében pénzben folyósításra,

jc) a családi pótlék természetbeni formában történő nyújtásának megszüntetése esetén a megszüntetést követő második hónapra járó családi pótlék kerül ismételten teljes egészében pénzben folyósításra.

(2)³ A határozatban a családi pótlék természetbeni formában történő nyújtásának kezdő időpontjaként a döntést követő második hónap első napját, befejező időpontjaként a határozatban szereplő időtartamnak megfelelő hónap utolsó napját kell megjelölni. Az így meghatározott időtartam a Gyvt. 68/B. § (2) bekezdésében foglaltakra tekintettel a 6 hónapot nem haladhatja meg.

(3)⁴

(4)⁵ A gyámhivatal a családi pótlék természetbeni formában történő nyújtásáról szóló, véglegesítő záradékkal ellátott határozatot a véglegessé válást követően közli a családtámogatási feladatkörében eljáró fővárosi és vármegyei kormányhivatallal (a továbbiakban: családtámogatási feladatkörében eljáró kormányhivatal).

(5)⁶ A családi pótlék természetbeni formában történő nyújtása során a gyámhivatal és a családtámogatási feladatkörében eljáró kormányhivatal között elektronikus úton történik az adategyeztetés, különösen a folyósított családi pótlék összegéről és a családi pótlékot folyósító szervről.

1 Módosította: 457/2017. (XII. 28.) Korm. rendelet 41. § 9.

2 Módosította: 457/2017. (XII. 28.) Korm. rendelet 41. § 18.

3 Módosította: 237/2010. (IX. 13.) Korm. rendelet 15. § f).

4 Hatályon kívül helyezte: 360/2019. (XII. 30.) Korm. rendelet 10. § (11) e). Hatálytalan: 2020. III. 1-től.

5 Megállapította: 360/2019. (XII. 30.) Korm. rendelet 10. § (7). Módosította: 616/2022. (XII. 29.) Korm. rendelet 22. § a).

6 Módosította: 237/2010. (IX. 13.) Korm. rendelet 15. § h), 113/2011. (VII. 7.) Korm. rendelet 7. §, 352/2012. (XII. 13.) Korm. rendelet 1. § (10) a), 70/2015. (III. 30.) Korm. rendelet 25. § (4) d), 379/2016. (XII. 2.) Korm. rendelet 24. § e), 360/2019. (XII. 30.) Korm. rendelet 10. § (10) g).

(6)¹ A fővárosi és vármegyei kormányhivatal az átutalást követően gondoskodik a családtámogatási folyószámlára utalt családi pótléknak az eseti gyám felé történő kifizetéséről.

(7)² A kirendelt eseti gyám folyamatosan gondoskodik a családtámogatási folyószámlára átutalt családi pótléknak a gyermek szükségleteire történő felhasználásáról. A családi pótlék felhasználható különösen

a) ruházat, tanszer, élelmiszer, tápszer, gyógyszer, gyógyászati segédeszköz, tanulóbérlet, a gyermek korának megfelelő készségfejlesztő eszközök természetbeni biztosítására,

b) a gyermek lakhatási feltételeinek megteremtése érdekében közüzemi díjak kifizetésére, ideértve a hitelintézettel kötött lakáscélú kölcsönszerződésből, illetve abból átváltott szabad felhasználású kölcsönszerződésből eredő törlesztőrészetet, feltéve, hogy a családnak járó más támogatásokból ezek nem fedezhetők,

c) gyermekétkeztetés térítési díjának befizetésére,

d) a gyermek szabadideje hasznos eltöltésére.

91/C. §³ (1)⁴ A gyámhivatal a családi pótlék természetbeni formában történő nyújtásának indokoltságát felülvizsgálja

a) hivatalból, ha

aa) a gyermek a másik szülő szülői felügyelete vagy gyámság alá kerül,

ab)⁵ a család- és gyermekjóléti központ, illetve a kirendelt eseti gyám azt kezdeményezi,

ac)⁶ a gyámhivatalnak hivatalos tudomása van a felülvizsgálat szükségességéről,

b) a szülő vagy más törvényes képviselő kérelmére, ha a szülő vagy más törvényes képviselő a felülvizsgálatot a család helyzetét érintő lényeges körülmények megváltozása miatt kéri.

(2)⁷ A gyámhivatal a felülvizsgálati eljárás során kikéri a család- és gyermekjóléti központ és a kirendelt eseti gyám véleményét.

(3) A felülvizsgálat eredményéről szóló határozatban a 14. §-ban foglaltakon kívül rendelkezni kell

a)⁸ a családi pótlék természetbeni formában - változatlan időtartamban és módon - történő további nyújtásáról, vagy

b)⁹ a családi pótlék természetbeni formában történő nyújtása időtartamának, módjának, illetve az eseti gyám személyének megváltoztatásáról, vagy

c) a családi pótlék természetbeni formában történő nyújtásának megszüntetéséről.

(4)¹⁰ Ha a felülvizsgálat során a családi pótlék természetbeni formában történő nyújtása időtartamának megváltoztatásáról vagy a családi pótlék természetbeni formában történő nyújtásának megszüntetéséről születik döntés, a gyámhivatal a véglegesítő záradékkal ellátott határozatot a véglegessé válást követően közli a családtámogatási feladatkörében eljáró kormányhivatallal.

1 Megállapította: 352/2012. (XII. 13.) Korm. rendelet 1. § (7). Módosította: 70/2014. (III. 13.) Korm. rendelet 86. § (1) 62., 457/2017. (XII. 28.) Korm. rendelet 42. § e), 616/2022. (XII. 29.) Korm. rendelet 22. § a).

2 Beiktatta: 237/2010. (IX. 13.) Korm. rendelet 5. § (2). Módosította: 70/2014. (III. 13.) Korm. rendelet 86. § (1) 62.

3 Beiktatta: 173/2009. (VIII. 29.) Korm. rendelet 32. §. Hatályos: 2009. IX. 1-től. A folyamatban lévő ügyekben is alkalmazni kell.

4 Megállapította: 237/2010. (IX. 13.) Korm. rendelet 6. §. Módosította: 352/2012. (XII. 13.) Korm. rendelet 1. § (10) a).

5 Módosította: 70/2014. (III. 13.) Korm. rendelet 86. § (1) 63., 419/2015. (XII. 23.) Korm. rendelet 14. § 14.

6 Módosította: 174/2012. (VII. 26.) Korm. rendelet 12. § (16) 16.

7 Módosította: 352/2012. (XII. 13.) Korm. rendelet 1. § (10) a), 70/2014. (III. 13.) Korm. rendelet 86. § (1) 63., 419/2015. (XII. 23.) Korm. rendelet 14. § 20.

8 Módosította: 237/2010. (IX. 13.) Korm. rendelet 16. § f).

9 Módosította: 237/2010. (IX. 13.) Korm. rendelet 16. § g), 70/2014. (III. 13.) Korm. rendelet 86. § (1) 63.

10 Megállapította: 457/2017. (XII. 28.) Korm. rendelet 40. § (8). Módosította: 360/2019. (XII. 30.) Korm. rendelet 10. § (10) h).

91/D. §¹ (1)² A gyámhivatal a családi pótlék természetbeni formában történő nyújtásának megszűnéséről vagy megszüntetéséről határozatot hoz, és ezzel egyidejűleg szükség szerint - indokolt esetben felülvizsgálat keretében - dönt a védelembe vétel fenntartásáról vagy megszüntetéséről.

(2)³ A gyámhivatal a családi pótlék természetbeni formában történő nyújtásának megszüntetéséről szóló, véglegesítő záradékkal ellátott határozatot a véglegessé válást követően közli a családtámogatási feladatkörében eljáró kormányhivatallal.

(3)⁴

(4)⁵ Ha a gyámhivatal illetékessége a családi pótlék természetbeni formában történő nyújtása alatt megszűnik, a gyámhivatal haladéktalanul⁶

a)⁷ felhívja a kirendelt eseti gyámot az elszámolásra,

b)⁸ megküldi az ügyben keletkezett iratokat az illetékessé vált gyámhivatalnak és

c)⁹ értesíti az illetékességváltozásról a családtámogatási feladatkörében eljáró kormányhivatalt.

(5)¹⁰ A gyámhivatal az eseti gyámot az elszámolás elfogadását követően határozatával felmenti, és határozatát közli az illetékessé vált gyámhivatallal. Az illetékessé vált gyámhivatal a családi pótlék természetbeni formában történő nyújtásának szükségességét a 91/C. §-ban foglaltak szerint felülvizsgálja.

(6)¹¹ Illetékességváltozás esetén a családtámogatási feladatkörében eljáró kormányhivatal első alkalommal az illetékességváltozásról szóló értesítés kézhezvételét követő második hónapra járó családi pótlékot utalja az illetékessé vált kormányhivatal családtámogatási folyószámlájára. Eddig az időpontig a korábban illetékes gyámhivatal gondoskodik az illetékessége szerinti családtámogatási folyószámlára utalt családi pótléknak és a korábbi eseti gyám elszámolása eredményeként esetlegesen visszafizetett összegnek az újonnan kirendelt eseti gyám felé történő kifizetéséről.

(7)¹² Az újonnan kirendelt eseti gyám a (6) bekezdés szerint részére kifizetett összegről az őt kirendelő gyámhivatalnak számol el.

(8)¹³ Az eseti gyám az adott hónapban részére kifizetett családi pótlék felhasználásáról a következő hónap ötödik napjáig számol el az őt kirendelő gyámhivatalnak. A gyámhivatal elfogadja az eseti gyám elszámolását, ha az a pénzfelhasználási tervnek és a valóságnak megfelel.

-
- 1 Beiktatta: 173/2009. (VIII. 29.) Korm. rendelet 32. §. Hatályos: 2009. IX. 1-től. A folyamatban lévő ügyekben is alkalmazni kell.
 - 2 Módosította: 352/2012. (XII. 13.) Korm. rendelet 1. § (10) a).
 - 3 Megállapította: 457/2017. (XII. 28.) Korm. rendelet 40. § (9). Módosította: 360/2019. (XII. 30.) Korm. rendelet 10. § (10) h).
 - 4 Hatályon kívül helyezte: 237/2010. (IX. 13.) Korm. rendelet 16. § i). Hatálytalan: 2010. IX. 16-tól.
 - 5 Megállapította: 237/2010. (IX. 13.) Korm. rendelet 7. §. Hatályos: 2010. IX. 16-tól.
 - 6 Módosította: 352/2012. (XII. 13.) Korm. rendelet 1. § (10) b).
 - 7 Módosította: 70/2014. (III. 13.) Korm. rendelet 86. § (1) 64.
 - 8 Módosította: 174/2012. (VII. 26.) Korm. rendelet 12. § (16) 16. Végre nem hajtható módosítására lásd: 352/2012. (XII. 13.) Korm. rendelet 1. § (10) c).
 - 9 Módosította: 113/2011. (VII. 7.) Korm. rendelet 7. §, 70/2015. (III. 30.) Korm. rendelet 25. § (4) e), 379/2016. (XII. 2.) Korm. rendelet 24. § g), 360/2019. (XII. 30.) Korm. rendelet 10. § (10) i).
 - 10 Megállapította: 237/2010. (IX. 13.) Korm. rendelet 7. §. Módosította: 174/2012. (VII. 26.) Korm. rendelet 12. § (16) 17., 352/2012. (XII. 13.) Korm. rendelet 1. § (10) a), 70/2014. (III. 13.) Korm. rendelet 86. § (1) 64.
 - 11 Megállapította: 352/2012. (XII. 13.) Korm. rendelet 1. § (8). Módosította: 70/2014. (III. 13.) Korm. rendelet 86. § (1) 65., 70/2015. (III. 30.) Korm. rendelet 25. § (4) d), 379/2016. (XII. 2.) Korm. rendelet 24. § e), 360/2019. (XII. 30.) Korm. rendelet 10. § (10) g).
 - 12 Beiktatta: 237/2010. (IX. 13.) Korm. rendelet 7. §. Módosította: 174/2012. (VII. 26.) Korm. rendelet 12. § (16) 16., 70/2014. (III. 13.) Korm. rendelet 86. § (1) 66.
 - 13 Beiktatta: 237/2010. (IX. 13.) Korm. rendelet 7. §. Módosította: 174/2012. (VII. 26.) Korm. rendelet 12. § (16) 16., 352/2012. (XII. 13.) Korm. rendelet 1. § (10) a), 70/2014. (III. 13.) Korm. rendelet 86. § (1) 67.

(9)¹ Ha a gyámhivatal azt állapítja meg, hogy az eseti gyám elszámolása a valóságnak nem felel meg, vagy a családi pótléknak a pénzfelhasználási tervben foglaltaktól eltérő felhasználása miatt a gyermeket vagy családját kár érte, az eseti gyámot határozatával haladéktalanul felmenti és gondoskodik a gyermek, fiatal felnőtt számára új eseti gyám kirendeléséről.

(10)² A gyámhivatal az eseti gyámot a részére utolsó alkalommal kifizetett családi pótlékkal történt elszámolás elfogadását követően menti fel.

Eredménytelen védelembe vétel³

91/E. §⁴ (1) Ha a védelembe vétel egy éve fennáll, és az előírt intézkedésekkel a gyermek veszélyeztetettségét nem sikerült megszüntetni, vagy az egy évnél rövidebb védelembe vétel felülvizsgálatára a 90. § (1a) bekezdésére tekintettel kerül sor, a gyámhivatal a védelembe vétel felülvizsgálata során

a) védelembe vételt segítő személyként közreműködésre kéri fel azt a személyt,

aa) akinek közreműködése elősegítheti a védelembe vétel megszüntetését, és

ab) akinél a család- és gyermekjóléti központ javaslata alapján - eredménytelen védelembe vétel esetén - a gyermek elhelyezhető,

b) megállapítja az a) pont szerinti védelembe vételt segítő személy feladatait, feltéve hogy az a közreműködést vállalja,

c) a Gyvt. 68. § (3) bekezdése alapján újabb intézkedéseket rendel el a szülő és a gyermek részére, vagy

d) a Gyvt. 15. § (4) bekezdése szerinti további hatósági intézkedést tesz.

(2) Ha nincs olyan személy, aki védelembe vételt segítő személyként közreműködésre felkérhető, vagy arra már a védelembe vétel elrendelésekor sor került, és ennek ellenére a gyermek veszélyeztetettsége továbbra is fennáll, valamint a két éven túli védelembe vétel esetén a gyámhivatal

a) megkeresi a család- és gyermekjóléti központot, hogy tizenöt napon belül nyilatkozzon arról, hogy

aa) van-e olyan további közszolgáltatás, amelynek igénybevételétől a gyermek veszélyeztetettsége megszüntetésében eredmény várható, és

ab) milyen, a Gyvt. 15. § (4) bekezdése szerinti hatósági intézkedés megtétele javasolt a gyermek érdekében, és

b) felülvizsgálja a védelembe vételt segítő személy feladatait.

(3) Ha a gyermek veszélyeztetettségét a (2) bekezdés szerinti intézkedésekkel, azok végrehajtását követő hat hónapon belül sem lehet a szülőnek felróható okból megszüntetni, és az a gyermek érdekében áll, a gyámhivatal megteszi a (2) bekezdés

a) pont ab) alpontja szerinti intézkedéseket.

Az igazolatlan óvodai és iskolai hiányzásokkal összefüggő gyámhatósági eljárás⁵

91/F. §⁶ Ha az óvodai nevelésben való részvételre kötelezett gyermek igazolatlanul mulasztott óvodai nevelési napjainak száma az adott nevelési évben elérte az ötöt, vagy a gyermek (fiatal felnőtt) igazolatlanul mulasztott kötelező tanórai foglalkozásainak száma az adott tanítási évben elérte a tízet, a nevelési-oktatási intézmény vezetője

1 Beiktatta: 237/2010. (IX. 13.) Korm. rendelet 7. §. Módosította: 352/2012. (XII. 13.) Korm. rendelet 1. § (10) a), 70/2014. (III. 13.) Korm. rendelet 86. § (1) 68.

2 Beiktatta: 237/2010. (IX. 13.) Korm. rendelet 7. §. Módosította: 352/2012. (XII. 13.) Korm. rendelet 1. § (10) a), 70/2014. (III. 13.) Korm. rendelet 86. § (1) 69.

3 Beiktatta: 173/2009. (VIII. 29.) Korm. rendelet 32. §. Hatályos: 2009. IX. 1-től.

4 Megállapította: 194/2024. (VII. 8.) Korm. rendelet 12. §. Hatályos: 2024. VII. 9-től.

5 Megállapította: 236/2012. (VIII. 30.) Korm. rendelet 2. § (1). Módosította: 448/2016. (XII. 19.) Korm. rendelet 16. § e).

6 Megállapította: 31/2020. (II. 29.) Korm. rendelet 1. § (6). Hatályos: 2020. III. 1-től.

a) nevelőszülőnél vagy gyermekotthonban elhelyezett gyermek esetén megküldi a jelzést a gyermekvédelmi szakszolgálat számára a gyám tájékoztatása és a gyámi tevékenység szakmai segítése, ellenőrzése érdekében,

b) az a) pont alá nem tartozó esetben, feltéve, hogy a családi pótlék jogosultja nem a szociális intézmény vezetője, büntetés-végrehajtási intézet parancsnoka vagy a javítóintézet igazgatója, levélben tájékoztatja a családi pótlék jogosultját az adott nevelési évben a huszadik óvodai nevelési napnak vagy az adott tanítási évben az ötvenedik kötelező tanórai foglalkozás igazolatlan elmulasztásának 91/G. § (2) bekezdés b) pontja szerinti jogkövetkezményeiről,

c) értesíti a b) pont szerinti tájékoztatás megtörténtéről a család- és gyermekjóléti szolgálatot.

91/G. §¹ (1)² A nevelési-oktatási intézmény vezetője a mulasztás igazolására előírt határidő lejártát követően haladéktalanul jelzi a védelembe vételi eljárás lefolytatására illetékes gyámhivatalnak, ha a gyermek igazolatlanul mulasztott óvodai nevelési napjainak a száma az adott óvodai nevelési évben elérte a húszat, vagy a gyermek (fiatal felnőtt) igazolatlanul mulasztott kötelező tanórai foglalkozásainak száma az adott tanítási évben elérte az ötvenet. Kiskorú esetén a jelzéssel egyidejűleg a nevelési-oktatási intézmény vezetője megküldi a gyámhivatalnak az óvodai nevelésben való részvételi kötelezettség vagy a tankötelezettség, az iskolalátogatási kötelezettség nem teljesítésének okait és e kötelezettségek teljesítésének előmozdítására vonatkozó javaslatát tartalmazó írásbeli véleményét.

(2)³ A gyámhivatal a nevelési-oktatási intézmény vezetőjének (1) bekezdés szerinti jelzése alapján, a jelzés beérkezését követően

a) nevelőszülőnél vagy gyermekotthonban elhelyezett gyermek esetén megküldi a nevelési-oktatási intézmény jelzését és írásbeli véleményét a gyermekvédelmi szakszolgálat számára a gyám tájékoztatása és a gyámi tevékenység szakmai segítése, ellenőrzése érdekében,

b) az a) pont alá nem tartozó esetben

ba) a 16. életévét be nem töltött, védelembe nem vett gyermek esetében hivatalból megindítja az eljárást a gyermek védelembe vétele iránt,

bb) a 16. életévét betöltött kiskorú esetében megkeresi a család- és gyermekjóléti központot, hogy vegye fel a kapcsolatot a családdal, nyújtson tájékoztatást a családi pótlék ismételt folyósításához szükséges feltételekről, és jelezze, ha a gyermek érdekében gyámhatósági intézkedést tart szükségesnek, figyelemmel a nevelési-oktatási intézmény igazgatójának (1) bekezdés szerinti írásbeli véleményében foglalt problémákra és javaslatokra is.

(2a)⁴ A (2) bekezdés a) pontja alá nem tartozó esetben - feltéve, hogy a családi pótlék jogosultja nem a szociális intézmény vezetője, büntetés-végrehajtási intézet parancsnoka vagy a javítóintézet igazgatója - a nevelési-oktatási intézmény vezetője levélben kezdeményezi a családtámogatási feladatkörében eljáró kormányhivatalnál a családi pótlék szüneteltetését elrendelő eljárás megindítását.

1 Megállapította: 236/2012. (VIII. 30.) Korm. rendelet 2. § (2). Hatályos: 2012. IX. 30-tól.

2 Megállapította: 448/2016. (XII. 19.) Korm. rendelet 8. §. Hatályos: 2017. I. 1-től.

3 Megállapította: 31/2020. (II. 29.) Korm. rendelet 1. § (7). Hatályos: 2020. III. 1-től.

4 Beiktatta: 31/2020. (II. 29.) Korm. rendelet 1. § (7). Hatályos: 2020. III. 1-től. Módosította: 30/2020. (II. 29.) Korm. rendelet 3. § (1) a).

(3)¹ A gyámhivatal már fennálló védelembe vétel esetén a családtámogatási feladatkörében eljáró kormányhivatalnak a családi pótlék szüneteltetését elrendelő véglegessé vált döntéséről értesíti a család- és gyermekjóléti központot, egyidejűleg felhívja az egyéni gondozási-nevelési terv felülvizsgálatára és annak harminc napon belül történő megküldésére. A családi pótlék szüneteltetésével érintett gyermek egyéni gondozási-nevelési tervének tartalmaznia kell az óvodai nevelésben való részvételi kötelezettség, tankötelezettség, iskolalátogatási kötelezettség teljesítésének előmozdítása érdekében szükséges feladatokat, így különösen a nevelési-oktatási intézményben igénybe vehető, a gyermeknek a felzárkóztatását célzó foglalkozásokon, fejlesztő foglalkoztatáson, képesség-kibontakoztató felkészítésen való részvételének biztosítására irányuló intézkedéseket.

91/H. §² (1)³ A gyámhivatal a családi pótlék szüneteltetése szükségességének felülvizsgálata során tájékoztatást kér a nevelési-oktatási intézmény vezetőjétől arról, hogy

a) a felülvizsgálattal érintett időszakban a gyermek hány óvodai nevelési napot mulasztott igazolatlanul, vagy a gyermek (fiatal felnőtt) hány kötelező tanórai foglalkozást mulasztott igazolatlanul, és

b) a nevelési-oktatási intézmény milyen intézkedésekkel segítette elő a védelembe vett gyermek óvodai nevelésben való részvételi kötelezettségének vagy iskolalátogatási kötelezettségének teljesítését.

(2) Az első felülvizsgálattal érintett időszak kezdő napja

a)⁴ a szüneteltetést elrendelő döntés véglegessé válását követő hónap első napja vagy

b)⁵ a tárgyév szeptember 1-je, ha a szüneteltetést elrendelő döntés véglegessé válásának hónapja a tárgyév májusa, júniusa vagy júliusa.

(3) A Gyvt. 68/A. § (2) bekezdése b) pontjának alkalmazásában az utolsó felülvizsgálattól számított egy hónapot az utolsó felülvizsgálattal érintett időszak utolsó napját követő naptól kell számítani.

(4)⁶ A gyámhivatal a felülvizsgálati eljárás során hozott határozatáról - védelembe vett gyermek esetén - tájékoztatja a család- és gyermekjóléti központot.

91/I. §⁷ A családi pótlék szüneteltetésének megszüntetését követően a gyermek védelembe vételét legalább a családi pótlék szüneteltetésének időtartamával megegyező ideig, legfeljebb azonban a gyermek 16 éves korát követő első felülvizsgálatig fenn kell tartani. Ezt követően a védelembe vétel a gyermek nagykorúvá válásáig csak akkor tartható fenn, ha attól eredmény várható.

91/J. §⁸ (1)⁹ A családi pótlék szüneteltetése során a gyámhivatal és a családtámogatási feladatkörében eljáró kormányhivatal az adategyeztetést elektronikus úton folytatja le.

(2)¹⁰ Ha a gyámhivatal illetékessége a családi pótlék szüneteltetése alatt szűnik meg, a gyámhivatal

1 Módosította: 236/2012. (VIII. 30.) Korm. rendelet 7. § (2) c), 70/2015. (III. 30.) Korm. rendelet 25. § (4) g), 419/2015. (XII. 23.) Korm. rendelet 14. § 24., 379/2016. (XII. 2.) Korm. rendelet 24. § i), 448/2016. (XII. 19.) Korm. rendelet 16. § h), 457/2017. (XII. 28.) Korm. rendelet 41. § 11., 360/2019. (XII. 30.) Korm. rendelet 10. § (10) k).

2 Megállapította: 236/2012. (VIII. 30.) Korm. rendelet 2. § (2). Hatályos: 2012. IX. 30-tól.

3 Megállapította: 448/2016. (XII. 19.) Korm. rendelet 9. §. Hatályos: 2017. I. 1-től.

4 Módosította: 457/2017. (XII. 28.) Korm. rendelet 41. § 9.

5 Módosította: 457/2017. (XII. 28.) Korm. rendelet 41. § 20.

6 Módosította: 236/2012. (VIII. 30.) Korm. rendelet 7. § (2) c), 419/2015. (XII. 23.) Korm. rendelet 14. § 25.

7 Megállapította: 236/2012. (VIII. 30.) Korm. rendelet 2. § (2). Módosította: 448/2016. (XII. 19.) Korm. rendelet 16. § i).

8 Megállapította: 236/2012. (VIII. 30.) Korm. rendelet 2. § (2). Hatályos: 2012. IX. 30-tól.

9 Módosította: 236/2012. (VIII. 30.) Korm. rendelet 7. § (2) c), 70/2015. (III. 30.) Korm. rendelet 25. § (4) h), 379/2016. (XII. 2.) Korm. rendelet 24. § e), 448/2016. (XII. 19.) Korm. rendelet 16. § j), 360/2019. (XII. 30.) Korm. rendelet 10. § (10) g).

10 Módosította: 236/2012. (VIII. 30.) Korm. rendelet 7. § (2) d), 448/2016. (XII. 19.) Korm. rendelet 16. § k).

a)¹ megküldi az ügyben keletkezett iratokat az illetékessé vált gyámhivatalnak, és
b)² értesíti az illetékességváltozásról a családtámogatási feladatkörében eljáró kormányhivatalt.

XII/A. Fejezet³

Megelőző pártfogás⁴

A megelőző pártfogás elrendelése⁵

91/K. §⁶ (1) A gyámhivatal a nyomozó hatóságnak a bűncselekmény vagy a szabálysértési hatóságnak az elzárással is sújtható szabálysértés elkövetéséről tájékoztató, a Gyvt. 68/D. § (1) bekezdése szerinti jelzését követően megkeresi

a)⁷ védelembe vétel alatt nem álló gyermek esetén három napon belül

aa) a pártfogó felügyelői szolgálatot a környezettanulmány és a gyermek veszélyeztetettségének bűnmegelőzési szempontú kockázatértékelése (a továbbiakban: kockázatértékelés), valamint

ab)⁸ a család- és gyermekjóléti központot a 84. § (2) bekezdésben foglaltak tizenöt napon belül történő megküldése és a család- és gyermekjóléti központnál a megelőző pártfogással kapcsolatos gyermekjóléti szolgáltatási feladatokat ellátó esetmenedzser kijelölése céljából;

b) védelembe vett gyermek esetén

ba)⁹ három napon belül a család- és gyermekjóléti központot a megelőző pártfogás elrendelésére vonatkozó, a Gyermekünk védelmében elnevezésű informatikai rendszerben elkészített javaslatának, valamint a gyermek tekintetében a Gyermekünk védelmében elnevezésű informatikai rendszerben elkészített környezettanulmánynak és a rendelkezésére álló pedagógiai véleménynek nyolc napon belüli megküldése, és

bb)¹⁰ a védelembe vételi határozatnak és a ba) alpont szerinti dokumentumoknak a megküldésével, azok beérkezését követően haladéktalanul a pártfogó felügyelői szolgálatot a környezettanulmány és a kockázatértékelés tizenöt napon belül történő megküldése céljából.

(2)¹¹ A gyámhivatal az (1) bekezdés a) pont ab) alpontja szerinti megkeresésében felhívja a család- és gyermekjóléti központot, hogy haladéktalanul küldje meg a pártfogó felügyelői szolgálat részére a rendelkezésére álló, a gyermek tekintetében a Gyermekünk védelmében elnevezésű informatikai rendszerben elkészített környezettanulmányt és a rendelkezésére álló pedagógiai véleményt.

1 Módosította: 236/2012. (VIII. 30.) Korm. rendelet 7. § (2) b).

2 Módosította: 70/2015. (III. 30.) Korm. rendelet 25. § (4) i), 379/2016. (XII. 2.) Korm. rendelet 24. § g), 360/2019. (XII. 30.) Korm. rendelet 10. § (10) i).

3 Beiktatta: 353/2014. (XII. 29.) Korm. rendelet 9. §. Hatályos: 2015. I. 1-től.

4 Beiktatta: 353/2014. (XII. 29.) Korm. rendelet 9. §. Hatályos: 2015. I. 1-től.

5 Beiktatta: 353/2014. (XII. 29.) Korm. rendelet 9. §. Hatályos: 2015. I. 1-től.

6 Megállapította: 353/2014. (XII. 29.) Korm. rendelet 9. §. Hatályos: 2015. I. 1-től.

7 Módosította: 60/2017. (III. 20.) Korm. rendelet 8. § d).

8 Megállapította: 419/2015. (XII. 23.) Korm. rendelet 11. § (1). Módosította: 60/2017. (III. 20.) Korm. rendelet 8. § e).

9 Módosította: 419/2015. (XII. 23.) Korm. rendelet 14. § 22., 60/2017. (III. 20.) Korm. rendelet 8. § f), 205/2021. (IV. 29.) Korm. rendelet 10. § m).

10 Módosította: 60/2017. (III. 20.) Korm. rendelet 8. § g).

11 Módosította: 419/2015. (XII. 23.) Korm. rendelet 14. § 22., 205/2021. (IV. 29.) Korm. rendelet 10. § n).

(3)¹ A környezettanulmány és a kockázatértékelés elkészítése, valamint a megelőző pártfogás végrehajtása érdekében a megelőző pártfogó felügyelőként kijelölhető személy, a megelőző pártfogó felügyelő - a Gyvt. 135. § (1) és (4) bekezdése alapján - a család- és gyermekjóléti központnál betekinthez a gyermekre vonatkozóan vezetett adatlapokba, valamint a Gyermekeink védelmében elnevezésű informatikai rendszerben rendelkezésre álló dokumentumokba.

(4) A gyámhivatal a megelőző pártfogás elrendelése iránti eljárást

a) védelembe vétel alatt nem álló gyermek esetén a védelembe vételi eljárás,

b) védelembe vett gyermek esetén a védelembe vétel soron kívüli, hivatalból indított felülvizsgálata keretében folytatja le.

(5) A 85. § (1) bekezdésben foglaltaktól eltérően nem szüntethető meg a Gyvt. 68/D. § (1) bekezdése szerinti védelembe vételi eljárás, és a gyermek védelembe vételét, valamint ezzel egyidejűleg a megelőző pártfogását el kell rendelni, ha a pártfogó felügyelői szolgálat kockázatértékelése a gyermek bűnmegelőzési szempontú veszélyeztetettségének

a) magas fokát állapította meg, vagy

b) közepes fokát állapította meg, és az alapellátás önkéntes igénybevételével a veszélyeztetettség valószínűsíthetően nem szüntethető meg.

(6)² Ha a gyermek bűnmegelőzési szempontú veszélyeztetettségének foka közepes, és a szülő vagy más törvényes képviselő kérelme, a család- és gyermekjóléti központ javaslata, valamint az eset összes körülményének figyelembevételével valószínűsíthető a szociális segítőmunka eredményessége, a gyámhivatal dönt a védelembe vétel iránti eljárás megszüntetéséről és a megelőző pártfogás elrendelésének mellőzéséről. A gyámhivatal ezzel egyidejűleg felhívja a család- és gyermekjóléti központot az alapellátás keretében történő segítségnyújtás megszervezésére.

(7)³ Ha a gyermek bűnmegelőzési szempontú veszélyeztetettségének foka alacsony, a gyámhivatal dönt a védelembe vétel iránti eljárás és a megelőző pártfogás iránti eljárás megszüntetéséről. A gyámhivatal indokolt esetben ezzel egyidejűleg felhívja a család- és gyermekjóléti központot az alapellátás keretében történő segítségnyújtás megszervezésére.

91/L. §⁴ (1) A gyámhivatal a megelőző pártfogás iránti eljárás során tárgyalást tart.

(2) A tárgyalást úgy kell megtartani, hogy hozzásegítse a gyermeket és a szülőt vagy más törvényes képviselőt a megelőző pártfogás okának, céljának és jogkövetkezményeinek megismeréséhez.

(3) A tárgyalásról értesíteni kell a 86. § (3) bekezdésében meghatározott személyeket. A pártfogó felügyelői szolgálat által megelőző pártfogó felügyelőként kijelölhető személy a tárgyaláson a gyermek bűnmegelőzési szempontú veszélyeztetettségének

a) magas foka esetén részt vesz,

b) közepes foka esetén részt vehet.

(4)⁵ A gyámhivatal a pártfogó felügyelői szolgálatnak a tárgyalásról való értesítésével egyidejűleg felhívja a család- és gyermekjóléti központot, hogy küldje meg a pártfogó felügyelői szolgálat részére a gyermekjóléti alapellátás során felvett azon adatlapokat, valamint a Gyermekeink védelmében elnevezésű informatikai rendszerben rendelkezésre álló azon dokumentumokat, amelyek még nem állnak a pártfogó felügyelői szolgálat rendelkezésére.

1 Módosította: 419/2015. (XII. 23.) Korm. rendelet 14. § 26., 205/2021. (IV. 29.) Korm. rendelet 10. § o).

2 Megállapította: 419/2015. (XII. 23.) Korm. rendelet 11. § (2). Hatályos: 2016. I. 1-től.

3 Megállapította: 419/2015. (XII. 23.) Korm. rendelet 11. § (2). Hatályos: 2016. I. 1-től.

4 Megállapította: 353/2014. (XII. 29.) Korm. rendelet 9. §. Hatályos: 2015. I. 1-től.

5 Módosította: 419/2015. (XII. 23.) Korm. rendelet 14. § 22., 205/2021. (IV. 29.) Korm. rendelet 10. § p).

A határozat tartalma ¹

91/M. §² (1) A megelőző pártfogás elrendeléséről szóló határozat rendelkező része a 14. §-ban, valamint - ha a határozattal a védelembe vétel elrendelésére is sor kerül - a 87. §-ban foglaltakon kívül tartalmazza

a) a Gyvt. 68/D. § (6) bekezdése szerint megállapított magatartási szabályokat, annak meghatározásával, hogy mely magatartási szabályok teljesítését ellenőrzi a megelőző pártfogó felügyelő,

b) a szülő vagy más törvényes képviselő és a gyermek kötelezését a megállapított magatartási szabályok betartására és a megelőző pártfogó felügyelővel való együttműködésre,

c) a megelőző pártfogó felügyelővel történő személyes találkozás gyakoriságát,

d) a pártfogó felügyelői szolgálat megkeresését a megelőző pártfogó felügyelő kijelölésére,

e) a szülő vagy más törvényes képviselő és a gyermek figyelmeztetését a megelőző pártfogó felügyelővel való együttműködés megtagadásának jogkövetkezményeire,

f) a megelőző pártfogás felülvizsgálatának határidejét,

g)³ a család- és gyermekjóléti központ, a megelőző pártfogó felügyelő, a korlátozottan cselekvőképes gyermek, a szülő vagy más törvényes képviselő tájékoztatását arról, hogy a Gyvt. 68/D. § (9) bekezdésében foglaltak szerint kezdeményezhetik a megelőző pártfogás felülvizsgálatát.

(2) A gyámhivatal az eset összes körülményének és a megelőző pártfogó felügyelőként kijelölhető személy javaslatának figyelembevételével úgy határozza meg a megelőző pártfogó felügyelővel történő személyes találkozás gyakoriságát, hogy arra havonta legalább egy alkalommal sor kerüljön.

A megelőző pártfogás megvalósulása ⁴

91/N. §⁵ (1)⁶ A kijelölt esetmenedzsert a megelőző pártfogás elrendeléséről, mellőzéséről, fenntartásáról, megszüntetéséről vagy megszűnéséről és a megelőző pártfogó felügyelő személyéről a család- és gyermekjóléti központ útján kell értesíteni.

(2)⁷ A kijelölt esetmenedzser és a megelőző pártfogó felügyelő közvetlenül tart kapcsolatot egymással.

(3)⁸ A megelőző pártfogás fennállása alatt a kijelölt esetmenedzser és a megelőző pártfogó felügyelő - a gyermekvédelmi jelzőrendszer más tagjának szükség szerinti bevonásával - esetmegbeszélést tarthat az eredményes megelőző pártfogás és védelembe vétel érdekében.

A megelőző pártfogás és a megelőző pártfogás mellőzésének felülvizsgálata ⁹

91/O. §¹⁰ (1) A gyámhivatal a védelembe vétel felülvizsgálata iránti eljárás keretében folytatja le a megelőző pártfogás felülvizsgálata iránti eljárást.

(2) A megelőző pártfogás felülvizsgálata iránti eljárás

a) hivatalból indul

aa) az elrendelő határozatban foglalt időpontban,

1 Beiktatta: 353/2014. (XII. 29.) Korm. rendelet 9. §. Hatályos: 2015. I. 1-től.

2 Megállapította: 353/2014. (XII. 29.) Korm. rendelet 9. §. Hatályos: 2015. I. 1-től.

3 Módosította: 419/2015. (XII. 23.) Korm. rendelet 14. § 17.

4 Beiktatta: 353/2014. (XII. 29.) Korm. rendelet 9. §. Hatályos: 2015. I. 1-től.

5 Megállapította: 353/2014. (XII. 29.) Korm. rendelet 9. §. Hatályos: 2015. I. 1-től.

6 Módosította: 419/2015. (XII. 23.) Korm. rendelet 14. § 27.

7 Módosította: 419/2015. (XII. 23.) Korm. rendelet 14. § 28.

8 Módosította: 419/2015. (XII. 23.) Korm. rendelet 14. § 28.

9 Beiktatta: 353/2014. (XII. 29.) Korm. rendelet 9. §. Hatályos: 2015. I. 1-től.

10 Megállapította: 353/2014. (XII. 29.) Korm. rendelet 9. §. Hatályos: 2015. I. 1-től.

ab) ha a gyámhivatalnak hivatalos tudomása van a felülvizsgálat szükségességéről,
ac) ¹ a család- és gyermekjóléti központ javaslatára,
ad) a megelőző pártfogó felügyelő javaslatára;
b) a korlátozottan cselekvőképes gyermek, a szülő vagy más törvényes képviselő kérelmére indul.

(3) A felülvizsgálat iránti eljárás során a 91/L. §-ban foglaltak szerint kell eljárni.

(4) A megelőző pártfogás felülvizsgálatának eredményéről szóló határozatban a 14. §-ban foglaltakon kívül rendelkezni kell

a) a megelőző pártfogás fenntartásáról vagy megszüntetéséről,
b) a következő felülvizsgálat határidejéről, és
c) szükség esetén a megelőző pártfogás eredményességét szolgáló új magatartási szabályokról.

91/P. §² (1) ³ A megelőző pártfogás mellőzése esetén a gyámhivatal a döntését a gyermek védelembe vételétől függetlenül a döntés véglegessé válásától számított hat hónap elteltével a Gyvt. 68/D. § (5) bekezdésének megfelelően hivatalból felülvizsgálja.

(2) A megelőző pártfogás mellőzésének felülvizsgálata során a gyámhivatal

a) ⁴ beszerzi a család- és gyermekjóléti központ javaslatát,
b) meghallgatja a gyermeket és a szülőt vagy más törvényes képviselőt, és
c) - ha azt észleli, hogy a bűnismétlés kockázata megnövekedett - megkeresheti a pártfogó felügyelői szolgálatot ismételt, a megváltozott körülmények vizsgálatára irányuló kockázatértékelés elkészítése érdekében.

(3) A megelőző pártfogás mellőzésének felülvizsgálata eredményeként a gyámhivatal dönt

a) a megelőző pártfogás iránti eljárás megszüntetéséről, vagy
b) a megelőző pártfogás elrendeléséről, és ezzel egyidejűleg a védelembe vétel alatt nem álló gyermek védelembe vételéről.

A megelőző pártfogás megszüntetése és megszűnése ⁵

91/Q. §⁶ A gyámhivatal határozattal szünteti meg a megelőző pártfogást a Gyvt. 69. § (4) bekezdésében meghatározott esetekben, valamint határozatot hoz a megelőző pártfogás Gyvt. 69. § (6) bekezdése szerinti megszűnéséről.

91/R. §⁷ Ha a megelőző pártfogás fennállása alatt a gyámhivatal illetékessége megszűnik, a gyámhivatal az ügyben keletkezett iratokat átteszi az illetékessé vált gyámhivatalhoz. Az illetékessé vált gyámhivatal a megelőző pártfogás szükségességét soron kívül felülvizsgálja és ennek eredményéről a 91/O. § (4) bekezdésében foglaltak szerint dönt. Az illetékessé vált gyámhivatal szükség esetén megkeresi az illetékessé vált pártfogó felügyelői szolgálatot új megelőző pártfogó felügyelő kijelölése érdekében.

91/S-91/U. §⁸

XIII. Fejezet

Családba fogadással kapcsolatos ügyek

1 Módosította: 419/2015. (XII. 23.) Korm. rendelet 14. § 14.

2 Megállapította: 353/2014. (XII. 29.) Korm. rendelet 9. §. Hatályos: 2015. I. 1-től.

3 Módosította: 457/2017. (XII. 28.) Korm. rendelet 41. § 7.

4 Módosította: 419/2015. (XII. 23.) Korm. rendelet 14. § 14.

5 Beiktatta: 353/2014. (XII. 29.) Korm. rendelet 9. §. Hatályos: 2015. I. 1-től.

6 Megállapította: 353/2014. (XII. 29.) Korm. rendelet 9. §. Hatályos: 2015. I. 1-től.

7 Megállapította: 353/2014. (XII. 29.) Korm. rendelet 9. §. Hatályos: 2015. I. 1-től.

8 A korábbi alcímmel együtt hatályon kívül helyezte: 236/2012. (VIII. 30.) Korm. rendelet 6. § (1) d). Hatálytalan: 2012. IX. 30-tól.

92. §¹ (1) A családbafogadás iránti eljárás során a gyámhivatal
a)² az eljárás megindulását követően
aa)³ meghallgatásra idézi a Ptk. 4:187. § (1) bekezdésében, a Gyvt. 81. § (1a) bekezdésében és 128. §-ában meghatározott személyeken kívül a családbafogadó személyt, illetve személyeket, valamint a kérelmezőt értesíti a meghallgatás időpontjáról,
ab) intézkedik a környezettanulmány beszerzése érdekében, ha azt nem a gyámhivatal végzi el,
b) tájékoztatja a feleket nyilatkozataik jogkövetkezményéről,
c) megvizsgálja a családbafogadás okát és várható időtartamát,
d) megvizsgálja a szülő(k) által megnevezett családbafogadó személy(ek) alkalmasságát, valamint azt, hogy viselhet(nek)-e gyámságot.
(2) A gyámhivatal abban az esetben is engedélyezheti a családbafogadást, ha a különélő másik szülő a szabályszerű idézés ellenére nem jelent meg a meghallgatáson, különösen amennyiben a különélő szülő nem tart kapcsolatot a gyermekével.

A határozat tartalma

93. §⁴ (1) A családbafogadásról szóló határozat rendelkező része a 14. §-ban és a 130. §-ban foglaltakon kívül tartalmazza
a) a családbafogadás határozatlan időre történő engedélyezését és a családbafogadó személy gyámul történő kirendelését,
b) a szülői felügyeleti jog szünetelésének megállapítását,
c) a szülő tartási kötelezettségének fennmaradására vonatkozó tájékoztatást,
d) kérelem esetén a szülő és a gyermek kapcsolattartási jogának gyakorlásáról való rendelkezést vagy kérelem hiányában a szülő és a családbafogadó gyám tájékoztatását arról, hogy a kapcsolattartásról bármelyikük kérése esetén a gyámhivatal dönt,
e)⁵ a Ptk. 4:188. § (3) bekezdése esetén a szülő vagyonkezeléséről és törvényes képviseléről való rendelkezést,
f) nevelésbe vett gyermek esetén a nevelésbe vétel egyidejű megszüntetését és a 110. § (1) bekezdésében foglaltakról való szükség szerinti rendelkezést,
g) a családbafogadás felülvizsgálatának időpontját.
(2) A családbafogadásról szóló határozat meghozatalával egyidejűleg a gyámhivatal közli a családtámogatási ellátást és szükség esetén az árvaellátást folyósító szervvel, valamint a gyermeket ellátó védőnővel a családbafogadó gyám kirendelésének tényét.

A családba fogadás felülvizsgálata

94. § (1)⁶ A családbafogadó gyám éves jelentésének és számadásának elbírálásával egyidejűleg a gyámhivatal vizsgálja azt is, hogy a családba fogadás fenntartása a gyermek érdekében továbbra is indokolt-e. A gyermek érdekében - a feltételek fennállása esetén - a gyámhivatal elrendelheti a gyermek védelembe vételét vagy a gyermek védelembe vételével együtt a megelőző pártfogását.

1 Megállapította: 97/2013. (III. 29.) Korm. rendelet 24. §. Hatályos: 2014. I. 1-től.

2 Módosította: 457/2017. (XII. 28.) Korm. rendelet 41. § 21.

3 Módosította: 70/2014. (III. 13.) Korm. rendelet 86. § (1) 70.

4 Megállapította: 97/2013. (III. 29.) Korm. rendelet 25. §. Hatályos: 2014. I. 1-től.

5 Módosította: 70/2014. (III. 13.) Korm. rendelet 86. § (1) 71.

6 Megállapította: 353/2014. (XII. 29.) Korm. rendelet 10. §. Hatályos: 2015. I. 1-től.

(2)¹ Ha a felülvizsgálat eredményeképpen a gyámhivatal azt állapítja meg, hogy a családbafogadás fenntartása ellentétes a gyermek érdekével, a gyámhivatal intézkedik a gyermek saját családjába történő visszahelyezése iránt, feltéve, hogy a családbafogadásra okot adó körülmények már nem állnak fenn. Ellenkező esetben - az ítélőképessége birtokában lévő gyermek véleményének figyelembevételével - a gyermekvédelmi gondoskodásnak azt a formáját rendeli el, amely a gyermek számára a legmegfelelőbb.

(3)² Ha a családbafogadás megszüntetését a szülő vagy a családbafogadó gyám kéri, a gyámhivatal megszünteti a családbafogadást. A kérelem elbírálásánál vizsgálni kell, hogy a gyermek saját családjába visszahelyezhető-e. Ellenkező esetben a gyámhivatal - az ítélőképessége birtokában lévő gyermek véleményének figyelembevételével - a gyermekvédelmi gondoskodás más formája iránt intézkedik.

XIV. Fejezet

Ideiglenes hatályú elhelyezés

95. §³ (1) Az ideiglenes hatályú elhelyezést, mint a gyermek érdekében történő azonnali intézkedést megalapozza

a) a gyermek súlyos veszélyeztetettsége,

b) a gyermek által tanúsított olyan magatartás, amely életét közvetlen veszélynek teszi ki, vagy testi, szellemi, értelmi, érzelmi fejlődésében jelentős és helyrehozhatatlan károsodást okozhat,

c) a bíróság szülői felügyeletet megszüntető határozata, amennyiben annak hatálya a később született gyermekekre is kihat,

d) a szülő gyermekének ismeretlen személy általi örökbefogadásához való hozzájárulása,

e) ha a gyermek felügyelet nélkül marad,

 f) ⁴ a Ptk. 4:127. § (1) bekezdés e) pontjában foglalt eset.

(2) A gyermek ideiglenes gondozási helyét - ha a gyermek ideiglenes elhelyezésére különélő szülőnél, más hozzátartozónál, illetve személynél nincs lehetőség - a gyermek lakóhelyéhez igazodóan kell meghatározni a Gyvt. 72. § (1) bekezdésében meghatározottak szerint.

96. § (1) A beutaló szerv az ideiglenes hatályú elhelyezésről való döntése előtt meghallgatja a Gyvt. 128. §-ában meghatározott személyeket, kivéve, ha a súlyos veszélyeztetettség a gyermek életét közvetlen veszélynek teszi ki.

(2)⁵

(3)⁶ Ha az ideiglenes hatályú elhelyezés felülvizsgálatára jogosult gyámhivatal a szülői felügyelet gyakorlásának rendezése iránti, a gyermek harmadik személynél történő elhelyezése iránti vagy szülői felügyelet megszüntetése iránti per indokoltságát állapítja meg, meghallgatja a gyermek szülőjét vagy más törvényes képviselőjét. A gyámhivatal a szülői felügyelet megszüntetése iránti per esetén megteszi a Gyvt. 78. § (1) bekezdés a) pont ab) alpontja szerinti intézkedést. A gyámhivatal perindítás esetén mérlegeli, hogy a pert a kiskorú gyermek lakóhelye vagy tartózkodási helye szerinti bíróságon indokolt-e megindítani.

(4)⁷ Ha a gyermek súlyos veszélyeztetettsége miatt indokolt a szülői felügyelet megszüntetése iránti perindítás, a gyámhivatal kérheti a bíróságtól a szülői felügyeleti jog megszüntetésének ideiglenes intézkedéssel történő elrendelését.

1 Megállapította: 97/2013. (III. 29.) Korm. rendelet 26. §. Hatályos: 2014. I. 1-től.

2 Megállapította: 97/2013. (III. 29.) Korm. rendelet 26. §. Hatályos: 2014. I. 1-től.

3 Megállapította: 97/2013. (III. 29.) Korm. rendelet 27. §. Hatályos: 2014. I. 1-től.

4 Beiktatta: 192/2024. (VII. 8.) Korm. rendelet 4. §. Módosította: 1/2025. (I. 23.) Korm. rendelet 7. § m).

5 Hatályon kívül helyezte: 97/2013. (III. 29.) Korm. rendelet 64. § (2) c). Hatálytalan: 2014. I. 1-től.

6 Megállapította: 393/2017. (XII. 13.) Korm. rendelet 4. § (3). Hatályos: 2018. I. 1-től.

7 Beiktatta: 393/2017. (XII. 13.) Korm. rendelet 4. § (4). Hatályos: 2018. I. 1-től.

A döntés tartalma¹

97. § (1)² A gyermeket ideiglenes hatállyal nevelőszülőnél, gyermekotthonban vagy az Szt. hatálya alá tartozó fogyatékos személyek vagy pszichiátriai betegek otthonában, fogyatékos személyek ápoló-gondozó célú lakóotthonában (a továbbiakban együtt: fogyatékosok vagy pszichiátriai betegek otthona) történő elhelyezéséről szóló határozat rendelkező része a 14. §-ban foglaltakon kívül tartalmazza

- a) a gyermeknek az ideiglenes gondozási helyre viteléről való rendelkezést,
- b) annak a megállapítását, hogy a szülő, a gyám gondozási, nevelési joga szünetel,
- c) a gyermeket gondozásba vevő személy, nevelőszülői hálózat vagy intézmény felhívását a gondozásba vétel időpontjának közlésére,
- d) a tájékoztatást az ideiglenes hatályú elhelyezés kötelező felülvizsgálatáról és szükség esetén rendelkezést az iratoknak a felülvizsgálat lefolytatására illetékes gyámhivatal részére történő megküldéséről,
- e)³ külföldi állampolgárságú gyermek ideiglenes hatályú elhelyezését követően a Budapest Főváros Kormányhivatalának megkeresését,
- f)⁴ az azonnali végrehajthatóság kimondását,
- g) három év alatti gyermek esetén a kora miatt fennálló különleges ellátási szükségletének tényét,
- h) a családi pótlék igénylésére történő felhívást,
- i) a gyámhivatal által elrendelt ideiglenes hatályú elhelyezés esetén
- ia)⁵ a kapcsolattartásra jogosult szülőnek a Ptk. 4:124. §-a szerinti jogkövetkezményekre történő figyelmeztetésével egyidejűleg a kapcsolattartásra,
- ib)⁶ - ha szükséges - a Gyvt. 87. § (1) bekezdés a)-c) pontja szerinti egyes gyámi feladatok ellátására a gyermek ideiglenes gondozási helyét biztosító nevelőszülő vagy gyermekotthon, valamint a gyámi feladatok ellátására a gyermekvédelmi gyám és a helyettes gyermekvédelmi gyám kirendelésére [Gyvt. 84. § (1) bekezdés, Gyvt. 90. § (1) bekezdés]

vonatkozó döntést.

(1a)⁷ A gyámhivatal által elrendelt ideiglenes hatályú elhelyezés esetén, ha a gyermek megelőző pártfogás alatt áll, a határozat tartalmazza a megelőző pártfogás fennállásának megállapítását is.

(1b)⁸ Ha a gyámhivatal a harmadik országbeli állampolgárok beutazására és tartózkodására vonatkozó általános szabályokról szóló törvény vagy a menedékjogról szóló törvény szerint kísérő nélküli kiskorúnak minősülő gyermek (a továbbiakban: kísérő nélküli kiskorú) ideiglenes hatályú elhelyezését rendeli el, a határozat az (1) bekezdés i) pont ia) alpontja keretében azt tartalmazza, hogy nincs Magyarország területén olyan hozzátartozó, aki tekintetében a kapcsolattartást szabályozni lehetne. A gyámhivatal egyidejűleg felhívja a kísérő nélküli kiskorú gyermekvédelmi gyámját, hogy ha kapcsolattartásra jogosult hozzátartozó létezéséről szerez tudomást, segítse a korlátozottan cselekvőképes kísérő nélküli kiskorút a kapcsolattartás szabályozása iránti kérése előterjesztésében, vagy cselekvőképtelen kísérő nélküli kiskorú esetén a gyermek nevében terjessze elő a kérelmet.

1 Módosította: 275/2008. (XI. 21.) Korm. rendelet 23. § (6) al).

2 Megállapította: 97/2013. (III. 29.) Korm. rendelet 28. §. Hatályos: 2014. I. 1-től.

3 Módosította: 30/2020. (II. 29.) Korm. rendelet 3. § (1) b).

4 Módosította: 457/2017. (XII. 28.) Korm. rendelet 41. § 17.

5 Megállapította: 60/2017. (III. 20.) Korm. rendelet 7. § (3). Hatályos: 2017. IV. 4-től.

6 Megállapította: 194/2024. (VII. 8.) Korm. rendelet 13. §. Hatályos: 2024. VII. 9-től.

7 Beiktatta: 353/2014. (XII. 29.) Korm. rendelet 12. §. Hatályos: 2015. I. 1-től.

8 Beiktatta: 284/2015. (IX. 29.) Korm. rendelet 1. §. Módosította: 35/2024. (II. 29.) Korm. rendelet 269. §.

(2)¹ Az ideiglenes hatályú elhelyezést elrendelő határozatot közölni kell a gyermekétől külön élő szülővel és a gondozási helyen működő gyermekjogi képviselővel.

(3)² Ha a gyámhivatal a különélő másik szülőnél vagy harmadik személynél történő ideiglenes hatályú elhelyezésről dönt, és ezzel egyidejűleg a szülői felügyelet gyakorlásának rendezése iránt vagy a gyermek harmadik személynél történő elhelyezése iránt pert indít, a határozat rendelkező része a 14. §-ban foglaltakon kívül tartalmazza³

a) a szülő szülői felügyeleti joga szünetelésének megállapítását,

b) a másik szülő szülői felügyeleti joga feléledésének megállapítását vagy a gyámrendelést,

c) kérelem esetén a kapcsolattartás kérdésében való döntést,

d) a gyermeknek a különélő másik szülő vagy harmadik személy által történő átvételének helyéről, időpontjáról és módjáról szóló döntést,

e)⁴ az azonnali végrehajthatóság kimondását.

(4)⁵ Ha a szülő gyermekének ismeretlen személy általi örökbefogadásához járul hozzá, az ideiglenes hatályú elhelyezésről szóló határozat a 14. §-ban foglaltakon kívül tartalmazza

a) a szülői felügyeleti jog szünetelésének vagy megszűnésének megállapítását,

b)⁶ a gyermekvédelmi gyám, helyettes gyermekvédelmi gyám kirendelését,

c) az ideiglenes hatályú elhelyezés kezdő időpontját,

d) a gyermeknek a leendő örökbefogadó szülőnek történő kiadásáról, vagy ha erre nincs lehetőség, az ideiglenes gondozási helyre való viteléről való döntést,

e)⁷ az azonnali végrehajthatóság kimondását.

(5)⁸ Ha a szülő hozzájárul gyermeke ismeretlen személy általi örökbefogadásához, és a gyermek ideiglenes hatályú elhelyezésére a leendő örökbefogadó szülőnél kerül sor, a gyámhivatal a határozat meghozatalával egyidejűleg közli a szülővel a szülői felügyeleti joga szünetelésének vagy megszűnésének, valamint a gyermek kötelező gondozásba történő kihelyezésének tényét.

(6)⁹ Az ideiglenes hatályú elhelyezésről szóló határozat meghozatalával egyidejűleg a gyámhivatal közli a családtámogatási ellátást folyósító szervvel és a gyermeket ellátó védőnővel a gyermek gondozási helye megváltoztatásának és az esetleges gyámrendelésnek a tényét.

97/A. §¹⁰

98. § (1) Az ideiglenes hatályú elhelyezés felülvizsgálata során az illetékes gyámhivatal¹¹

a) meghallgatja a Gyvt. 128. §-ában meghatározott személyeket,

b)¹² környezettanulmányt készít vagy szerez be,

c)¹³ kikéri mindazon szervek véleményét, amelyek a gyermekkel az ideiglenes hatályú elhelyezést megelőzően foglalkoztak,

1 Megállapította: 97/2013. (III. 29.) Korm. rendelet 28. §. Hatályos: 2014. I. 1-től.

2 Megállapította: 97/2013. (III. 29.) Korm. rendelet 28. §. Hatályos: 2014. I. 1-től.

3 Módosította: 393/2017. (XII. 13.) Korm. rendelet 5. § e).

4 Módosította: 457/2017. (XII. 28.) Korm. rendelet 41. § 17.

5 Megállapította: 97/2013. (III. 29.) Korm. rendelet 28. §. Hatályos: 2014. I. 1-től.

6 Módosította: 448/2016. (XII. 19.) Korm. rendelet 16. § l).

7 Módosította: 457/2017. (XII. 28.) Korm. rendelet 41. § 17.

8 Megállapította: 173/2009. (VIII. 29.) Korm. rendelet 34. § (2). Módosította: 237/2010. (IX. 13.) Korm. rendelet 15. § i).

9 Megállapította: 173/2009. (VIII. 29.) Korm. rendelet 34. § (2). Módosította: 97/2013. (III. 29.) Korm. rendelet 65. § (3) 9.

10 Hatályon kívül helyezte: 360/2019. (XII. 30.) Korm. rendelet 10. § (11) f). Hatálytalan: 2020. III. 1-től.

11 Megállapította: 14/2003. (II. 12.) Korm. rendelet 58. §. Hatályos: 2003. II. 15-től. Ezt követően indult ügyekben kell alkalmazni. A folyamatban lévő első és másodfokú ügyekben a korábbi rendelkezések az irányadóak.

12 Módosította: 97/2013. (III. 29.) Korm. rendelet 65. § (3) 10.

13 Módosította: 360/2010. (XII. 30.) Korm. rendelet 25. § 24.

d)¹ megelőző pártfogás alatt álló gyermek esetén megállapítja a gyermek megelőző pártfogásának fennállását, valamint tájékoztatja a gyermek szülőjét vagy más törvényes képviselőjét és a megelőző pártfogó felügyelőt arról, hogy ha a gyermeket nevelésbe veszik, a megelőző pártfogás fenntartásáról vagy megszüntetéséről a nevelésbe vételt elrendelő határozatában fog dönteni.

(2)² A gyámhivatal az ideiglenes hatályú elhelyezést megszünteti, ha annak okai nem állnak fenn, és indokolt esetben elrendeli a gyermek védelembe vételét.

(3)³ A Gyvt. 72. §-ának (1) bekezdésében meghatározott beutaló szerv által elrendelt ideiglenes hatályú elhelyezés megszüntetéséről - ha annak okai már nem állnak fenn - kizárólag a gyámhivatal dönt.

(4)⁴ A gyámhivatal az ideiglenes hatályú elhelyezés megszüntetését elrendelő határozatában megjelöli az ideiglenes hatályú elhelyezés utolsó napját.

(5)⁵ Ha a kísérő nélküli kiskorú ideiglenes hatályú elhelyezését a Gyvt. 76. § (1) bekezdés f) pontjában meghatározott hatvan napon belül több alkalommal is elrendelték, gyermekvédelmi és gyámügyi feladatkörében eljáró Budapest Főváros Kormányhivatala a korábban elrendelt ideiglenes hatályú elhelyezést, elhelyezéseket megszünteti.

(6)⁶ Az általános védelmi intézkedés keretében alkalmazott, a Gyvt. 76/B. § a) pontja szerinti ideiglenes hatályú elhelyezés felülvizsgálatára irányuló eljárásban a gyámhivatal - az (1) bekezdésben meghatározott intézkedéseken felül -

a) megkeresi az országos gyermekvédelmi szakértői bizottságot szakmai vélemény készítése érdekében, és

b) felkéri az illetékes gyermekvédelmi szakszolgálatot az a) pontban meghatározott szakmai véleményre alapozott elhelyezési javaslat és egyéni elhelyezési terv elkészítésére.

A gyermek elhelyezése a büntetés-végrehajtási intézet anya-gyermek részlegén és a javítóintézet fiatalkorú és gyermeke együttes elhelyezést biztosító részlegén⁷

98/A. §⁸ (1) A gyámhivatal a gyermeknek a büntetés-végrehajtási intézet anya-gyermek részlegén vagy a javítóintézet fiatalkorú és gyermeke együttes elhelyezést biztosító részlegén történő ideiglenes hatályú elhelyezéséről szóló bírósági döntés megérkezését követően

a) öt napon belül intézkedik

aa) a gyermek külön élő szülője, illetve a családbafogadó gyámként esetlegesen kirendelhető személyek meghallgatása érdekében,

ab) a család- és gyermekjóléti központ, valamint a védőnő véleményének beszerzéséről a szülőnek a vele együttesen elhelyezett gyermeke, illetve meglévő idősebb gyermeke tekintetében tanúsított szülői magatartásáról,

ac) a büntetés-végrehajtási intézet parancsnokának vagy a javítóintézet igazgatójának megkereséséről a gyermek szülő általi gondozásának tapasztalatairól való tájékozódás érdekében; és

1 Beiktatta: 353/2014. (XII. 29.) Korm. rendelet 13. §. Hatályos: 2015. I. 1-től.

2 Megállapította: 174/2012. (VII. 26.) Korm. rendelet 12. § (12). Hatályos: 2013. I. 1-től.

3 Módosította: 353/2014. (XII. 29.) Korm. rendelet 22. §.

4 Beiktatta: 97/2013. (III. 29.) Korm. rendelet 30. §. Hatályos: 2014. I. 1-től.

5 Beiktatta: 284/2015. (IX. 29.) Korm. rendelet 2. §. Módosította: 30/2020. (II. 29.) Korm. rendelet 3. § (1) c).

6 Beiktatta: 744/2021. (XII. 21.) Korm. rendelet 1. §. Hatályos: 2022. I. 1-től.

7 Beiktatta: 384/2017. (XII. 12.) Korm. rendelet 2. §. Hatályos: 2018. I. 1-től.

8 Beiktatta: 384/2017. (XII. 12.) Korm. rendelet 2. §. Hatályos: 2018. I. 1-től.

b) - ha a gyermek külön élő szülője vagy a családbafogadó gyámként esetlegesen kirendelhető személy az a) pont aa) alpont szerinti meghallgatás során kéri a gyermek nála történő nevelkedésének, elhelyezésének elősegítését - tizenöt napon belül környezettanulmányt készít vagy szerez be a gyermek külön élő szülője vagy a családbafogadó gyámként esetlegesen kirendelhető személy lakóhelyén, valamint beszerzi a család- és gyermekjóléti központ véleményét a gyermek nevelkedésének várható körülményeiről.

(2) Ha a gyámhivatal a gyermek érdekét mérlegelve a gyermeknek a büntetés-végrehajtási intézet anya-gyermek részlegén vagy a javítóintézet fiatalkorú és gyermeke együttes elhelyezést biztosító részlegén történő elhelyezéséhez

a)¹ hozzájárul a Bv. tv.-ben meghatározott időtartamra, egyidejűleg - szülői felügyeleti jogot gyakorló másik szülő hiányában - a gyermek számára gyámot rendel,

b) való hozzájárulást megtagadja, egyidejűleg - szülői felügyeleti jogot gyakorló másik szülő hiányában - a gyermek számára gyámot rendel, és rendelkezik a gyermeknek a külön élő szülő vagy a gyám részéről történő kiadásának időpontjáról.

98/B. §² (1) A gyámhivatal a Bv. tv. 128/B. § (3) bekezdése szerinti esetben a Büntetés-végrehajtás Országos Parancsnoksága, a javítóintézetek rendtartásáról szóló 1/2015. (I. 14.) EMMI rendelet 20/A. § (1) bekezdése szerinti esetben a javítóintézet igazgatója megkeresésének beérkezésétől számított tíz napon belül

a) kialakítja véleményét arról, hogy a gyermeknek a szülővel történő együttes elhelyezése a büntetés-végrehajtási intézetben vagy a javítóintézetben a gyermek érdekét megfelelően szolgálja-e, és

b) adatot szolgáltat arról, hogy fennáll-e a Bv. tv. 128. § (3) bekezdésében vagy a Bv. tv. 351. § (3) bekezdésében meghatározott, az együttes elhelyezést kizáró valamely ok.

(2) A gyámhivatal az (1) bekezdés szerinti véleménye kialakítása érdekében

a) meghallgatja a gyermek külön élő szülőjét és a családbafogadó gyámként esetlegesen kirendelhető személyeket, és

b) - ha a gyermek külön élő szülője vagy a családbafogadó gyámként esetlegesen kirendelhető személy a meghallgatás során kéri a gyermek nála történő nevelkedésének, elhelyezésének elősegítését - környezettanulmányt végez vagy szerez be a gyermek külön élő szülője vagy a családbafogadó gyámként esetlegesen kirendelhető személy lakóhelyén, valamint beszerzi a család- és gyermekjóléti központ véleményét a gyermek nevelkedésének várható körülményeiről.

98/C. §³ (1) A Gyvt. 76/A. §-a szerinti esetben a gyámhivatal tisztázza, hogy a gyermek nevelkedése biztosítható-e

a) a külön élő szülőnél, a gyámság viselésére alkalmas más személynél, vagy

b) az a) pontban foglalt személyek hiányában a gyermekvédelmi szakellátás keretében.

(2) A gyámhivatal az (1) bekezdésben foglaltak alapján rendelkezik a gyermek kiadásáról, és megteszi a gyermek érdekében szükséges intézkedéseket, amiről értesíti a büntetés-végrehajtási intézet parancsnokát vagy a javítóintézet igazgatóját. A gyámhivatal az értesítésben megjelöli, hogy a gyermek mely időponttól kerülhet a külön élő szülő vagy a gyám gondozásába, illetve helyezhető el a gondozási helyén.

XV. Fejezet

Nevelésbe vétellel kapcsolatos ügyek

1 Módosította: 10/2021. (I. 20.) Korm. rendelet 9. § b).

2 Beiktatta: 384/2017. (XII. 12.) Korm. rendelet 2. §. Hatályos: 2018. I. 1-től.

3 Beiktatta: 384/2017. (XII. 12.) Korm. rendelet 2. §. Hatályos: 2018. I. 1-től.

A nevelésbe vétel¹

99. §² (1) Nevelésbe vételre nem kerülhet sor, ha a veszélyeztetettség megszüntetése és a gyermek gondozása megfelelően biztosítható a különélő másik szülőnél vagy harmadik személynél történő ideiglenes elhelyezéssel, családbafogadással, a gyermek átmeneti gondozásával, valamint fogyatékosok vagy pszichiátriai betegek otthonában történő elhelyezése útján.

(2) Ha a nevelésbe vétel feltételei nem állnak fenn, a gyámhivatal a kérelem elutasításával, illetve az eljárás megszüntetésével egyidejűleg

a)³ megkeresi a család- és gyermekjóléti központot a gyermekjóléti alapellátás keretében történő segítségnyújtás megszervezése érdekében,

b) indokolt esetben elrendeli a gyermek védelembe vételét.

(3)⁴

100. §⁵ (1) Ha a gyámhivatal a Gyvt. 78. § (1) bekezdése alapján a gyermeket nevelésbe veszi, a gyermek jogosult az otthont nyújtó ellátásra.

(2)⁶ A gyámhivatal - a kísérő nélküli kiskorú kivételével - a gyermek nevelésbe vételére irányuló eljárása során feltárja azokat a körülményeket, amelyek a szülőt akadályozzák a gyermek nevelésében és a veszélyeztetettség elhárításában, így különösen a szülők, más családtagok személyiségével, egészségi állapotával, a gyermekhez fűződő viszonyával, életvitelével és szociális helyzetével kapcsolatos lényeges körülményeket, valamint tájékozik a gyermek vagyoni helyzetéről, ennek érdekében

a) lehetőség szerint meghallgatja a szülőt, kivéve, ha a bíróság megszüntette a szülő szülői felügyeleti jogát,

b)⁷ megkeresi

ba)⁸ a család- és gyermekjóléti központot, hogy végezzen környezettanulmányt, küldje meg az előzményi iratokat és tegyen javaslatot a nevelésbe vétel tárgyában, és

bb)⁹ megelőző pártfogás alatt álló gyermek esetén a család- és gyermekjóléti központot és a megelőző pártfogó felügyelőt, hogy tegyenek javaslatot a megelőző pártfogás fenntartására vagy megszüntetésére,

c)¹⁰ meggyőződik a gyermek tartós betegségének, súlyos fogyatékoságának vagy sajátos nevelési igényének tényéről, ennek érdekében szükség szerint beszerzi

ca) a háziorvosi igazolást a gyermek fertőző betegségéről,

cb) a családtámogatási feladatkörében eljáró járási hivataltól a magasabb összegű családi pótlék megállapításáról rendelkező határozatot, valamint a magasabb összegű családi pótlékra jogosító betegségekről és fogyatékoságokról szóló 5/2003. (II. 19.) ESzCsM rendelet (a továbbiakban: Mcspr.) 3. melléklete szerinti szakorvosi igazolást,

cc) a gyermek sajátos nevelési igényének igazolására szolgáló, a nemzeti köznevelésről szóló törvény szerinti szakértői bizottság szakértői véleményét,

d)¹¹ a c) alpont szerinti és az egyéb szükséges iratok megküldésével megkeresi a gyermekvédelmi szakszolgálatot, hogy tegyen javaslatot

da) a gyermek gondozási helyére és a gyermekvédelmi gyám, helyettes gyermekvédelmi gyám személyére, valamint

1 Megállapította: 97/2013. (III. 29.) Korm. rendelet 31. §. Hatályos: 2014. I. 1-től.

2 Megállapította: 97/2013. (III. 29.) Korm. rendelet 31. §. Hatályos: 2014. I. 1-től.

3 Megállapította: 419/2015. (XII. 23.) Korm. rendelet 12. §. Hatályos: 2016. I. 1-től.

4 Hatályon kívül helyezte: 441/2015. (XII. 28.) Korm. rendelet 24. § g). Hatálytalan: 2016. I. 1-től.
Lásd: 441/2015. (XII. 28.) Korm. rendelet 263. §.

5 Megállapította: 97/2013. (III. 29.) Korm. rendelet 32. §. Hatályos: 2014. I. 1-től.

6 Módosította: 284/2015. (IX. 29.) Korm. rendelet 8. §.

7 Megállapította: 353/2014. (XII. 29.) Korm. rendelet 14. §. Hatályos: 2015. I. 1-től.

8 Módosította: 419/2015. (XII. 23.) Korm. rendelet 14. § 22.

9 Módosította: 419/2015. (XII. 23.) Korm. rendelet 14. § 22.

10 Megállapította: 311/2019. (XII. 18.) Korm. rendelet 4. §. Hatályos: 2020. I. 1-től.

11 Megállapította: 311/2019. (XII. 18.) Korm. rendelet 4. §. Hatályos: 2020. I. 1-től.

db)¹ a kapcsolattartás módjára, formájára és helyére, figyelemmel a gyermek érdekére és a kapcsolattartást befolyásoló körülményekre, ideértve a Btk. 71. § (2) bekezdés *b*) pontjában, valamint (6) bekezdésében foglaltakat,

e) megvizsgálja, hogy a gyermek részesül-e a Gyvt. 19. §-a szerinti rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben.

(3)² A gyámhivatal a kísérő nélküli kiskorú nevelésbe vételére irányuló eljárása során

a)³ elektronikus úton megkeresi a gyermekvédelmi szakszolgálatot, hogy három napon belül tegyen javaslatot a gyermek gondozási helyére és a gyermekvédelmi gyám, helyettes gyermekvédelmi gyám személyére,

b) a kísérő nélküli kiskorúnak a gondozási hellyel kapcsolatos véleményéről a gyermekvédelmi gyámjától értesül, és

c) intézkedik a menedéjogról szóló 2007. évi LXXX. törvény 35. § (6) bekezdésében foglaltak iránt.

101. §⁴

A határozat tartalma

102. §⁵ (1) A nevelésbe vételt elrendelő határozat rendelkező része a 14. §-ban foglaltakon kívül tartalmazza

a) a gyermek ideiglenes gondozási helyének meghatározását,

b) három év alatti gyermek esetén a kora miatt fennálló különleges ellátási szükséglet kimondását,

c)⁶ a gyermek számára

ca) a Gyvt. 87. § (1) bekezdés *a*)-*c*) pontja szerinti egyes gyámi feladatok ellátására a nevelőszülő vagy a gyermekotthon gyámként történő kirendelését, ha annak Gyvt. 85. § (2) bekezdésében foglalt feltételei fennállnak, és

cb) a *ca*) alponton túli gyámi feladatok ellátására, vagy ha a nevelőszülő vagy a gyermekotthon egyes gyámi feladatok ellátására gyámul nem rendelhető ki, úgy a gyámi feladatok teljes körének ellátására a gyermekvédelmi gyám és helyettes gyermekvédelmi gyám kirendelését, tájékoztatásukat a gyermek gyámságával kapcsolatos jogaikról és kötelezettségeikről, valamint a gyermekvédelmi gyám felhívását a gyermek számára esetlegesen járó árvaellátás igénylésére és szükség esetén a gyermek vagyonának leltározásában való közreműködésre,

d) a nevelésbe vétel kezdő időpontját,

e) a családi pótlék igénylésére való felhívását

ea) a nevelőszülőnek, ha a gyermek kijelölt gondozási helye a nevelőszülő,

eb) a gyermekotthon vezetőjének, ha a gyermek kijelölt gondozási helye gyermekotthon,

ec) a fogyatékosok vagy pszichiátriai betegek otthona vezetőjének, ha a gyermek kijelölt gondozási helye fogyatékosok vagy pszichiátriai betegek otthona,

ed) a javítóintézet vezetőjének, ha a gyermek javítóintézetben nevelt, vagy ott harminc napot meghaladóan előzetesen fogva tartott,

ee) a büntetés-végrehajtási intézet parancsnokának a büntetés-végrehajtási intézetben lévő, valamint az ott harminc napot meghaladóan előzetesen fogva tartott gyermek után,

f) annak megállapítását, hogy a gyermek szülőjének szülői felügyeleti joga szünetel vagy megszűnt,

g) a gyermek örökbefogadhatóságának tényét az azt megalapozó ok megjelölésével,

1 Megállapította: 10/2021. (I. 20.) Korm. rendelet 5. §. Hatályos: 2021. I. 23-tól.

2 Beiktatta: 284/2015. (IX. 29.) Korm. rendelet 3. §. Hatályos: 2015. X. 2-től.

3 Módosította: 448/2016. (XII. 19.) Korm. rendelet 16. § l).

4 Hatályon kívül helyezte: 97/2013. (III. 29.) Korm. rendelet 64. § (2) d). Hatálytalan: 2014. I. 1-től.

5 Megállapította: 97/2013. (III. 29.) Korm. rendelet 33. §. Hatályos: 2014. I. 1-től.

6 Megállapította: 194/2024. (VII. 8.) Korm. rendelet 14. §. Hatályos: 2024. VII. 9-től.

h)¹ a kapcsolattartásra jogosult szülővel vagy más hozzátartozóval való kapcsolattartás szabályozását, indokolt esetben - így különösen a bíróság vagy az ügyészség által a gyermek védelme érdekében, illetve a gyermek gondozását, nevelését ellátó szülő vagy más személy tekintetében elrendelt távoltartás vagy a rendőrség által alkalmazott általános védelmi intézkedés esetén - a felügyelt kapcsolattartás elrendelését és a kapcsolattartásra jogosult szülő figyelmeztetését a Gyvt. 80. § (3) és (4) bekezdése, továbbá a Ptk. 4:124. §-a szerinti jogkövetkezményekre,

i) a gyermeknek az ideiglenes gondozási helyére történő vitele időpontjára és módjára vonatkozó rendelkezést [Gyvt. 78. § (5) bek.] és a szülő vagy a gyermeket gondozó más személy kötelezését arra, hogy a gyermek átadásával egyidejűleg a gyermek TAJ kártyáját, iskolai bizonyítványát, diákigazolványát és egyéb fontos dokumentációját adja át a gyermekvédelmi gyámnak vagy a gyermeket gondozó nevelőszülőnek, illetve intézmény képviselőjének,

j) a gyermek lakóhelyének, és ha szükséges, tartózkodási helyének megállapítását [Gyvt. 80/B. § (5) bek.],

k)² az azonnali végrehajthatóság kimondását,

l) tájékoztatást arról, hogy a nevelésbe vétellel a gyermek halmozottan hátrányos helyzetűnek minősül,

m)³ megelőző pártfogás alatt álló gyermek esetén a megelőző pártfogás fenntartását vagy megszüntetését,

n)⁴ a gyermekjogi képviselő elérhetőségéről való tájékoztatást,

o)⁵ a gyermekvédelmi gyám felhívását az engedély nélkül távollévő gyermeket befogadó személy Gyvt. 17. § (3b) bekezdése szerinti jelzési kötelezettségének elmulasztása esetén a szabálysértési eljárás kezdeményezésére.

(1a)⁶ A gyámhivatal a megelőző pártfogás fenntartása esetén

a) az (1) bekezdés szerinti döntésében rendelkezik a 91/M. §-ban foglaltakról is, egyidejűleg felhívja a gyermek gyermekvédelmi gyámját és gondozási helyét a megelőző pártfogó felügyelővel való együttműködésre, és

b) döntéséről értesíti a pártfogó felügyelői szolgálatot - indokolt esetben - új megelőző pártfogó felügyelő kirendelése érdekében.

(1b)⁷ A kísérő nélküli kiskorú nevelésbe vételét elrendelő határozat az (1) bekezdés h) pontja keretében azt tartalmazza, hogy nincs Magyarország területén olyan hozzátartozó, aki tekintetében a kapcsolattartást szabályozni lehetne. A gyámhivatal egyidejűleg felhívja a kísérő nélküli kiskorú gyermekvédelmi gyámját, hogy ha kapcsolattartásra jogosult hozzátartozó létezéséről szerez tudomást, segítse a korlátozottan cselekvőképes kísérő nélküli kiskorút a kapcsolattartás szabályozása iránti kérése előterjesztésében, vagy cselekvőképtelen kísérő nélküli kiskorú esetén a gyermek nevében terjessze elő a kérelmet.

(2)⁸ A nevelésbe vételről szóló határozat meghozatalával egyidejűleg a gyámhivatal közli a gyermek ideiglenes gondozási helyét és a gyermekvédelmi gyám, a helyettes gyermekvédelmi gyám kirendelésének tényét

a) a családtámogatási ellátást és az árvaellátást folyósító szervvel,

b) a gyermeket ellátó védőnővel, valamint

c) - ha a gyermek rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre jogosult - a gyermek lakóhelye szerint illetékes települési önkormányzat jegyzőjével.

(3) A gyámhivatal a nevelésbe vett gyermek közgyógyellátásra való jogosultságának megállapítása és az azt igazoló dokumentum gyermekvédelmi gyám részére történő megküldése érdekében megkeresi a járási hivatalt.

1 Megállapította: 10/2021. (I. 20.) Korm. rendelet 6. §. Hatályos: 2021. I. 23-tól.

2 Módosította: 457/2017. (XII. 28.) Korm. rendelet 41. § 17.

3 Beiktatta: 353/2014. (XII. 29.) Korm. rendelet 15. § (1). Hatályos: 2015. I. 1-től.

4 Beiktatta: 353/2014. (XII. 29.) Korm. rendelet 15. § (1). Hatályos: 2015. I. 1-től.

5 Beiktatta: 455/2024. (XII. 30.) Korm. rendelet 2. §. Hatályos: 2025. I. 1-től.

6 Beiktatta: 353/2014. (XII. 29.) Korm. rendelet 15. § (2). Hatályos: 2015. I. 1-től.

7 Beiktatta: 284/2015. (IX. 29.) Korm. rendelet 4. §. Hatályos: 2015. X. 2-től.

8 Módosította: 448/2016. (XII. 19.) Korm. rendelet 16. § m).

(4) A gyámhivatal a nevelésbe vett gyermek vagyonának leltározása érdekében megkeresi a hagyatéki ügyben eljáró hatóságot, kivéve, ha a gyermeknek nincs vagyona.

→ (5)¹ A gyermek örökbefogadhatósága tényének megállapítása esetén a határozat indokolása tartalmazza

→ a) a szülői felügyeleti jogot megszüntető bírói ítélet számát és jogerőre emelkedésének időpontját,

→ b) a szülő gyermekének örökbefogadásához tett hozzájáruló nyilatkozatának időpontját,

→ c) a szülő halálának időpontját,

→ d) az örökbefogadást felbontó gyámhatósági határozat számát és véglegessé válásának időpontját vagy az örökbefogadást felbontó bírói ítélet számát és jogerőre emelkedésének időpontját vagy

→ e) az örökbefogadhatóság megállapításának okát.

A gondozási hely meghatározása és a járulékos kérdések eldöntése²

103. §³ (1)⁴ A gyámhivatal a gyermek gondozási helyének meghatározása során figyelembe veszi a gyermekvédelmi gyám, a gyermek gondozási helye, a vér szerinti családot gondozó család- és gyermekjóléti központ tájékoztatását, javaslatát, valamint az ítélőképessége birtokában lévő gyermek véleményét is.

(2) A gyámhivatal a gyermek ideiglenes hatályú elhelyezését vagy a gyermek nevelésbe vételére irányuló eljárás megindítását követő öt napon belül, vagy a gyermek nevelésbe vételével egyidejűleg megkeresi a gyermekvédelmi szakszolgálatot, hogy készítse elő az elhelyezési javaslatot és az egyéni elhelyezési tervet, kivéve, ha ideiglenes hatályú elhelyezés esetén a gyermek másik szülőnél vagy más személynél történő elhelyezésének vizsgálata még folyamatban van.

(3)⁵ A gyermekvédelmi szakszolgálat a gyámhivatal megkeresését követően haladéktalanul intézkedik a vármegyei (fővárosi) gyermekvédelmi szakértői bizottságnál a Gyvt. 79. § (1) bekezdése szerinti szakmai vélemény elkészítése érdekében.

(4)⁶ Ha az illetékes vármegyei (fővárosi) gyermekvédelmi szakértői bizottság nem tud húsz napon belül szakmai véleményt készíteni az elhelyezési javaslatához, azt a gyermekvédelmi szakszolgálat haladéktalanul jelzi a gyámhivatal számára. Ebben az esetben a gyámhivatal az illetékességi területén kívüli, más vármegyei (fővárosi) gyermekvédelmi szakértői bizottságot kér fel a szakmai vélemény elkészítésére, ha annak a megkereséstől számított húsz napon belüli elkészítését az újonnan felkért vármegyei (fővárosi) szakértői bizottság vállalja. A gyámhivatal a felkérésről haladéktalanul tájékoztatja⁷

a) a gyermek elhelyezése kérdésében elhelyezési javaslatot és egyéni elhelyezési tervet készítő gyermekvédelmi szakszolgálatot és

b)⁸ az újonnan felkért vármegyei (fővárosi) szakértői bizottság helye szerinti gyermekvédelmi szakszolgálatot.

1 Megállapította: 1/2025. (I. 23.) Korm. rendelet 6. §. Hatályos: 2025. I. 24-től.

2 Megállapította: 257/2013. (VII. 5.) Korm. rendelet 6. §. Hatályos: 2014. I. 1-től.

3 Megállapította: 257/2013. (VII. 5.) Korm. rendelet 6. §. Hatályos: 2014. I. 1-től.

4 Megállapította: 441/2015. (XII. 28.) Korm. rendelet 22. § (6). Hatályos: 2016. I. 1-től. Lásd: 441/2015. (XII. 28.) Korm. rendelet 263. §.

5 Módosította: 70/2014. (III. 13.) Korm. rendelet 86. § (2) g), 616/2022. (XII. 29.) Korm. rendelet 22. § a).

6 Módosította: 70/2014. (III. 13.) Korm. rendelet 86. § (2) h).

7 Módosította: 616/2022. (XII. 29.) Korm. rendelet 22. § d).

8 Módosította: 616/2022. (XII. 29.) Korm. rendelet 22. § a).

(5)¹ A gyámhivatal, valamint a gyermekvédelmi szakszolgálat és a gyermekvédelmi szakértői bizottság - ha technikai felkészültségük lehetővé teszi - elektronikus levél útján tartanak kapcsolatot. A felkért gyermekvédelmi szakértői bizottság a gyermek elhelyezése kérdésében elhelyezési javaslatot és egyéni elhelyezési tervet készítő gyermekvédelmi szakszolgálatnak küldi meg közvetlenül a szakmai véleményét, és erről értesíti a gyámhivatalt.

(6)²

(7) A gyámhivatal a gyermek gondozási helyének meghatározása érdekében tárgyalást tart. A tárgyaláson részt vesz

a) az ítélőképessége birtokában lévő gyermek,

b)³ a szülő, feltéve, hogy szülői felügyeleti jogát nem szüntették meg, valamint a lakó- vagy tartózkodási helye szerint illetékes család- és gyermekjóléti központ képviselője,

c) szükség szerint a gyermek más hozzátartozója,

d)⁴ a családot korábban gondozó család- és gyermekjóléti központ képviselője,

e) a kirendelt vagy javasolt gyermekvédelmi gyám,

f)⁵ az ideiglenes gondozási helyet biztosító nevelőszülő és a nevelőszülői hálózat vagy a gondozó intézménynek a képviselője,

g)⁶ a javasolt nevelőszülő és a nevelőszülői hálózatnak képviselője, a javasolt gondozó intézmény képviselője,

h)⁷ - speciális ellátást igénylő és kettős szükségletű gyermek esetén - a gyermekjogi képviselő.

(7a)⁸ A gyámhivatal a kísérő nélküli kiskorú gondozási helyének meghatározása érdekében szükség szerint tart tárgyalást.

(8) A tárgyalásra speciális ellátást nem igénylő gyermek esetén is meg kell hívni a gyermekjogi képviselőt, aki részt vehet a tárgyaláson.

(9) A tárgyalás csak akkor hívható össze ismételten, ha az a döntés meghozatalához nélkülözhetetlen.

(10)⁹ A gyermekvédelmi szakszolgálat a megkereséstől számított húsz napon belül, de legkésőbb a tárgyalás időpontjáig megismerhetővé teszi a gyámhivatal számára a Gyermekünk védelmében elnevezésű informatikai rendszerben az elkészített elhelyezési javaslatot és egyéni elhelyezési tervet, amelyeket a tárgyaláson a gyámhivatal ismertet.

(11) A tárgyalás során a résztvevők kialakítják az elhelyezési javaslatra és az egyéni elhelyezési tervre vonatkozó véleményüket, melyet a gyámhivatal jegyzőkönyvben rögzít. A tárgyalást úgy kell megtartani, hogy az hozzásegítse a gyermeket és a szülőt a nevelésbe vétel okának, céljának és jogkövetkezményének megismeréséhez.

(12) A gyámhivatal a gondozási hely meghatározására irányuló döntése meghozatala során mérlegeli¹⁰

a)¹¹ a vármegyei, fővárosi, illetve országos gyermekvédelmi szakértői bizottság szakmai véleményében foglaltakat,

b) a gyermekvédelmi szakszolgálat elhelyezési javaslatában és egyéni elhelyezési tervében foglaltakat,

1 Módosította: 70/2014. (III. 13.) Korm. rendelet 86. § (2) i).

2 Hatályon kívül helyezte: 447/2020. (X. 1.) Korm. rendelet 5. §. Hatálytalan: 2020. X. 2-től.

3 Módosította: 419/2015. (XII. 23.) Korm. rendelet 14. § 14.

4 Módosította: 419/2015. (XII. 23.) Korm. rendelet 14. § 14.

5 Módosította: 194/2024. (VII. 8.) Korm. rendelet 19. § 15.

6 Módosította: 194/2024. (VII. 8.) Korm. rendelet 19. § 16.

7 Módosította: 70/2014. (III. 13.) Korm. rendelet 86. § (2) k).

8 Beiktatta: 284/2015. (IX. 29.) Korm. rendelet 5. § (1). Hatályos: 2015. X. 2-től.

9 Megállapította: 447/2020. (X. 1.) Korm. rendelet 3. §. Hatályos: 2020. X. 2-től.

10 Módosította: 70/2015. (III. 30.) Korm. rendelet 25. § (4) j).

11 Módosította: 70/2014. (III. 13.) Korm. rendelet 86. § (2) l), 616/2022. (XII. 29.) Korm. rendelet 22. § a).

c)¹ a gyermek szülőjének vagy a gyermeket korábban gondozó más személynek a véleményét - ha a vélemény rendelkezésre áll és egyébként a meghallgatás Gyvt. 128. § (1) bekezdése szerinti mellőzésének nincs helye - a javasolt gondozási helyről, a kapcsolattartásról és az őt érintő egyéb kérdésekről,

d) az ítélőképessége birtokában lévő gyermek véleményét a számára javasolt gondozási helyről és kapcsolattartásról, amelyet

da) a gyermek személyes meghallgatása útján szerez be, ha az szükséges és nem ellentétes a gyermek érdekeivel,

db)² a gyermeket gondozó intézmény, személy útján vagy a vármegyei (fővárosi), illetve országos gyermekvédelmi szakértői bizottság szakmai véleményéből szerez be, ha a gyermek meghallgatása szükségtelen vagy ellentétes az érdekeivel.

(13) A gondozási hely meghatározására irányuló eljárás során a szülő - ha szülői felügyeleti jogát nem szüntették meg - kérheti, hogy a gyermeket nevelőszülőnél, gyermekotthonban, fogyatékosok vagy pszichiátriai betegek otthonában helyezték el. A kért elhelyezési módtól különösen akkor lehet eltérni, ha az ellentétes a gyermek érdekével vagy az elhelyezés feltételei nem állnak fenn.

104. §³ (1)⁴ A gyámhivatal az elhelyezési javaslatot és egyéni elhelyezési tervet akkor fogadja el, ha az megfelel a vármegyei, fővárosi gyermekvédelmi szakértői bizottság egyéni elhelyezési tervre vonatkozó javaslatának és a 107. §-ban foglaltaknak.

(1a)⁵ A gyámhivatal abban az esetben is elfogadhatja az elhelyezési javaslatot és egyéni elhelyezési tervet, ha azok tekintetében kizárólag a gyermek és a kapcsolattartásra jogosult szülő, vagy más hozzátartozó kapcsolattartására vonatkozó javaslattal nem ért egyet.

(2) Ha a gyámhivatal a gyermekvédelmi szakszolgálat elhelyezési javaslatával és egyéni elhelyezési tervével nem ért egyet, a gyermekvédelmi szakszolgálat a gyermek gondozási helyének meghatározására irányuló tárgyalást követő nyolc napon belül új elhelyezési javaslatot és egyéni elhelyezési tervet terjeszt elő.

(3)⁶ Ha a gyámhivatal nem ért egyet a gyermek személyiségállapotához, illetve a megállapított ellátási szükségletéhez igazodó gondozási hely vonatkozásában az új elhelyezési javaslattal és egyéni elhelyezési tervvel sem, kikéri az országos gyermekvédelmi szakértői bizottság szakmai véleményét.

(4)⁷ A gyámhivatal az országos gyermekvédelmi szakértői bizottság szakmai véleményének kikérését követően a szakmai vélemény megküldésével egyidejűleg felhívja a gyermekvédelmi szakszolgálatot az egyéni elhelyezési terv módosítására. A gyámhivatal akkor hagyja jóvá a módosított egyéni elhelyezési tervet, ha az megfelel az országos gyermekvédelmi szakértői bizottság szakmai véleményében foglaltaknak.

(5)⁸ Ha az érdemi határozat elleni jogorvoslati kérelemben a vármegyei, fővárosi gyermekvédelmi szakértői bizottság szakmai véleményének felülvizsgálatát kérték, a gyámhivatal a keresetlevél kézhezvételét követően a szakmai vélemény felülvizsgálata érdekében megkeresi az országos gyermekvédelmi szakértői bizottságot. A gyámhivatal az országos gyermekvédelmi szakértői bizottság szakmai véleményét haladéktalanul továbbítja a közigazgatási perben illetékes bíróság részére.

1 Megállapította: 284/2015. (IX. 29.) Korm. rendelet 5. § (2). Hatályos: 2015. X. 2-től.

2 Módosította: 70/2014. (III. 13.) Korm. rendelet 86. § (2) m), 616/2022. (XII. 29.) Korm. rendelet 22. § a).

3 Megállapította: 97/2013. (III. 29.) Korm. rendelet 35. §. Hatályos: 2014. I. 1-től.

4 Módosította: 616/2022. (XII. 29.) Korm. rendelet 22. § a).

5 Beiktatta: 629/2022. (XII. 30.) Korm. rendelet 12. §. Hatályos: 2023. I. 1-től.

6 Módosította: 70/2014. (III. 13.) Korm. rendelet 86. § (2) n).

7 Megállapította: 311/2019. (XII. 18.) Korm. rendelet 5. §. Hatályos: 2020. I. 1-től.

8 Megállapította: 360/2019. (XII. 30.) Korm. rendelet 10. § (9). Módosította: 616/2022. (XII. 29.) Korm. rendelet 22. § a).

A határozat tartalma ¹

105. §² (1) A gyermek gondozási helyének meghatározására irányuló eljárás eredményeként hozott határozat rendelkező része a 14. §-ban foglaltakon kívül tartalmazza

a) a gyermek gondozási helyének

aa) nevelőszülőnél, vagy

ab) - ha az aa) alpont szerinti intézkedés nem lehetséges - gyermekotthonban, vagy fogyatékosok vagy pszichiátriai betegek otthonában történő megállapítását, az ellátás kezdő időpontját,

b)³ a Gyvt. 87. § (1) bekezdés a)-c) pontja szerinti egyes gyámi feladatok ellátására kirendelt nevelőszülő vagy gyermekotthon, valamint a gyermekvédelmi gyám és a helyettes gyermekvédelmi gyám személyének megállapítását, ennek hiányában a 102. § (1) bekezdés c) pontja szerinti intézkedést,

c)⁴ a kapcsolattartásra jogosult szülővel vagy más hozzátartozóval való kapcsolattartásra vonatkozó szabályokat, és a kapcsolattartásra jogosult szülő figyelmeztetését a Gyvt. 80. § (3) és (4) bekezdése, továbbá a Ptk. 4:124. §-a szerinti jogkövetkezményekre,

d)⁵ a gyermek

da) ellátási szükségletének megállapítását,

db) ellátási szükségletét megalapozó okokat,

dc) különleges ellátási szükséglete esetén - az (1c) és (1d) bekezdésben meghatározottak szerint - az ellátási szükséglet kezdő időpontját és a megszűnés várható időpontját, és

dd) speciális ellátási szükséglete esetén a vezető tünetet és - az (1e) bekezdésben meghatározottak szerint - az ellátási szükséglet kezdő időpontját,

de)⁶ nevelési felügyeletének elrendelését a 114/B. § (2) bekezdésében foglaltak meghatározásával, ha a nevelési felügyelet elrendelése a Gyvt. 79. § (5) bekezdés f) pontja alapján szükséges,

e) a gyermekre vonatkozó elhelyezési javaslat és egyéni elhelyezési terv elfogadását vagy módosítását,

f) a gyermek után fizetendő gondozási díjról szóló rendelkezést,

g) a családi pótlék igénylésére való felhívását

ga) a nevelőszülőnek, ha a gyermek kijelölt gondozási helye a nevelőszülő,

gb) a gyermekotthon vezetőjének, ha a gyermek kijelölt gondozási helye gyermekotthon,

gc) a fogyatékosok vagy pszichiátriai betegek otthona vezetőjének, ha a gyermek kijelölt gondozási helye fogyatékosok vagy pszichiátriai betegek otthona,

gd) a javítóintézet vezetőjének, ha a gyermek javítóintézetben nevelt, vagy ott harminc napot meghaladóan előzetesen fogva tartott,

ge) a büntetés-végrehajtási intézet parancsnokának a büntetés-végrehajtási intézetben lévő, valamint az ott harminc napot meghaladóan előzetesen fogva tartott gyermek után,

h) a nevelésbe vétel felülvizsgálatának időpontját és a 103. § (1) bekezdésében meghatározott szervek és személyek felhívását, hogy a felülvizsgálati eljárás során nyújtsanak tájékoztatást a gondozási hely megfeleléséről,

1 Beiktatta: 97/2013. (III. 29.) Korm. rendelet 36. §. Hatályos: 2014. I. 1-től.

2 Megállapította: 97/2013. (III. 29.) Korm. rendelet 36. §. Hatályos: 2014. I. 1-től.

3 Megállapította: 194/2024. (VII. 8.) Korm. rendelet 15. § (1). Hatályos: 2024. VII. 9-től.

4 Módosította: 70/2014. (III. 13.) Korm. rendelet 86. § (1) 73.

5 Megállapította: 744/2021. (XII. 21.) Korm. rendelet 2. §. Hatályos: 2022. I. 1-től.

6 Beiktatta: 194/2024. (VII. 8.) Korm. rendelet 15. § (2). Hatályos: 2024. VII. 9-től.

i) a gyermeknek a gondozási helyére történő vitele időpontjára és módjára vonatkozó rendelkezést [Gyvt. 79. § (8) bek.] és a szülő vagy a gyermeket gondozó más személy kötelezését arra, hogy a gyermek átadásával egyidejűleg a gyermek TAJ kártyáját, iskolai bizonyítványát, diákigazolványát és egyéb fontos dokumentációját adja át a gyermekvédelmi gyámnak vagy a gyermeket gondozó nevelőszülőnek, illetve intézmény képviselőjének,

j) gyámrendelés esetén a gyermekvédelmi gyám tájékoztatását arról, hogy a gyermek közgyógyellátásra való jogosultságának megállapítását a járási hivatalnál kell kérnie,

k) a gyermek lakóhelyének, és ha szükséges, tartózkodási helyének megállapítását [Gyvt. 80/B. § (5) bek.],

l)¹ az azonnali végrehajthatóság kimondását,

m)² megelőző pártfogás alatt álló gyermek esetében a megelőző pártfogás fenntartását vagy megszüntetését.

n)³ a tájékoztatást arról, hogy a gyermekvédelmi gyám kérheti a gyermek jogellenes elvitelének veszélye esetén figyelmeztető jelzés elhelyezésének elrendelése iránti, illetve a figyelmeztető jelzés felülvizsgálata iránti bírósági polgári nemperes eljárás megindításához a gyámhivatal jóváhagyását vagy a gyámhivatal ez irányú intézkedését.

(1a)⁴ A gyámhivatal a megelőző pártfogás fenntartása esetén az (1) bekezdés szerinti döntésében rendelkezik a 91/M. §-ban foglaltakról is, egyidejűleg felhívja a gyermek gyermekvédelmi gyámját és gondozási helyét a megelőző pártfogó felügyelővel való együttműködésre.

(1b)⁵ A kísérő nélküli kiskorú gondozási helyének meghatározására irányuló eljárás eredményeként hozott határozat az (1) bekezdés c) pontja keretében azt tartalmazza, hogy nincs Magyarország területén olyan hozzátartozó, aki tekintetében a kapcsolattartást szabályozni lehetne. A gyámhivatal egyidejűleg felhívja a kísérő nélküli kiskorú gyermekvédelmi gyámját, hogy ha kapcsolattartásra jogosult hozzátartozó létezéséről szerez tudomást, segítse a korlátozottan cselekvőképes kísérő nélküli kiskorút a kapcsolattartás szabályozása iránti kérelme előterjesztésében, vagy cselekvőképtelen kísérő nélküli kiskorú esetén a gyermek nevében terjessze elő a kérelmet.

(1c)⁶ A különleges ellátási szükséglet kezdő időpontja

a) sajátos nevelési igény fennállása esetén, az ezt megállapító, a nemzeti köznevelésről szóló törvény szerinti szakértői bizottsági szakértői vélemény elkészítésének időpontja, vagy, ha ez nem egyezik meg a sajátos nevelési igény megállapításának időpontjával, akkor a szakértői véleményben ezzel kapcsolatban feltüntetett időpont,

b) tartós betegség esetén a magasabb összegű családi pótlékra jogosultságról szóló határozatban jóváhagyott, az Mcspr. 3. melléklete szerinti szakorvosi igazolás kiállításának dátuma.

(1d)⁷ A gyermekvédelmi szakellátásba bekerülő gyermek esetén a különleges ellátási szükséglet kezdő időpontja, ha a sajátos nevelési igény, illetve a tartós betegség fennállása megelőzte a bekerülés időpontját, a gyermekvédelmi szakellátásba kerülés kezdő időpontja.

(1e)⁸ A speciális ellátási szükséglet kezdő időpontja a speciális ellátási szükségletet megállapító vármegyei, fővárosi vagy országos gyermekvédelmi szakértői bizottsági szakmai véleménye elkészítésének időpontja.

1 Módosította: 457/2017. (XII. 28.) Korm. rendelet 41. § 17.

2 Beiktatta: 353/2014. (XII. 29.) Korm. rendelet 16. § (1). Hatályos: 2015. I. 1-től.

3 Beiktatta: 564/2021. (X. 4.) Korm. rendelet 32. §. Hatályos: 2023. III. 7-től.

4 Beiktatta: 353/2014. (XII. 29.) Korm. rendelet 16. § (2). Hatályos: 2015. I. 1-től.

5 Beiktatta: 284/2015. (IX. 29.) Korm. rendelet 6. §. Hatályos: 2015. X. 2-től.

6 Beiktatta: 311/2019. (XII. 18.) Korm. rendelet 6. § (2). Hatályos: 2020. I. 1-től.

7 Beiktatta: 311/2019. (XII. 18.) Korm. rendelet 6. § (2). Hatályos: 2020. I. 1-től.

8 Beiktatta: 311/2019. (XII. 18.) Korm. rendelet 6. § (2). Módosította: 616/2022. (XII. 29.) Korm. rendelet 22. § a).

(2) A gyámhivatal a gondozási díjról külön határozatban is rendelkezhet.

(3) A gondozási helyről szóló határozat meghozatalával egyidejűleg a gyámhivatal közli a családtámogatási ellátást és az árvaellátást folyósító szervvel, továbbá a gyermeket ellátó védőnővel a gyermek gondozási helyét, feltéve, hogy az eltér az ideiglenes gondozási helytől.

(4)¹ Megelőző pártfogás alatt álló gyermek esetén a gyámhivatal a határozatát közli a pártfogó felügyelői szolgálattal.

A gondozási hely megváltoztatása, a tartózkodási hely megállapítása²

105/A. §³ (1) A gyámhivatal a gyermek gondozási helyének kérelemre történő felülvizsgálatát a nevelésbe vétel felülvizsgálatának minősítheti.

(2) A gondozási hely megváltoztatását kérheti a gyermek, a szülő, a gyermekvédelmi gyám, a nevelőszülői hálózat vezetője, a gyermekotthon vezetője, valamint kezdeményezheti a gyermekjogi képviselő és a gyermekvédelmi szakszolgálat.

(2a)⁴ A gyermekvédelmi szakszolgálat a nevelőszülői foglalkoztatási jogviszony és a helyettes szülői jogviszony egyes kérdéseiről szóló 513/2013. (XII. 29.) Korm. rendelet 11. § (7) bekezdése alapján

a) a (4a) bekezdés szerinti esetben a gyermek gondozási helyének megváltoztatását kérelmezi a gyámhivatalnál az új egyéni elhelyezési terv és elhelyezési javaslat egyidejű megküldésével, vagy

b)⁵ az (5) bekezdés b) vagy c) pontja szerinti esetben a fenntartó, a nevelőszülői hálózat vonatkozásában bekövetkező változásról tájékoztatást nyújt a gyámhivatalnak.

(3)⁶ A gyámhivatal - a (2a) bekezdés szerinti eset kivételével - a gondozási hely megváltoztatásához javaslatot kér a gyermekvédelmi szakszolgálattól azzal, hogy vizsgálata során véleményezze - a Gyvt. 80/B. § (1) bekezdése figyelembevételével - a gyermek gondozási helyét is.

(4) A gondozási hely megváltoztatásának minősül, ha a gyermek gondozása a korábban meghatározottól eltérő

a) nevelőszülőnél,

b) gyermekotthonban (lakásotthonban),

c) gyermekotthoni önálló szakmai egységben, telephelyen,

d) fogyatékosok vagy pszichiátriai betegek otthonában

történik.

(4a)⁷ A (4) bekezdésben foglaltakon túl a gondozási hely megváltoztatásának minősül az is, ha a nevelőszülő fenntartója és a nevelőszülői hálózat vonatkozásában bekövetkező változást az érintett fenntartók, nevelőszülői hálózatok és a nevelőszülő közötti írásbeli megállapodás nem alapozza meg.

(5)⁸ Nem minősül a gondozási hely megváltoztatásának

a) a fenntartó személyében történő változás,

b)⁹ a nevelőszülői hálózat fenntartójának, illetve nevelőszülői hálózat vonatkozásában történő változás, ha azt a fenntartók, a nevelőszülői hálózatok és a nevelőszülő közötti írásbeli megállapodás alapozza meg,

1 Beiktatta: 353/2014. (XII. 29.) Korm. rendelet 16. § (3). Hatályos: 2015. I. 1-től.

2 Megállapította: 334/2011. (XII. 29.) Korm. rendelet 3. § (1). Hatályos: 2012. I. 1-től.

3 Megállapította: 97/2013. (III. 29.) Korm. rendelet 37. §. Hatályos: 2014. I. 1-től.

4 Beiktatta: 311/2019. (XII. 18.) Korm. rendelet 7. § (1). Hatályos: 2020. I. 1-től.

5 Módosította: 194/2024. (VII. 8.) Korm. rendelet 19. § 17.

6 Módosította: 311/2019. (XII. 18.) Korm. rendelet 11. §.

7 Beiktatta: 311/2019. (XII. 18.) Korm. rendelet 7. § (2). Módosította: 194/2024. (VII. 8.) Korm. rendelet 19. § 18.

8 Megállapította: 311/2019. (XII. 18.) Korm. rendelet 7. § (3). Hatályos: 2020. I. 1-től.

9 Módosította: 194/2024. (VII. 8.) Korm. rendelet 19. § 19.

c)¹ a nevelőszülői hálózat fenntartójának, illetve a nevelőszülői hálózat vonatkozásában történő változás, ha hatósági ellenőrzés alátámasztja, hogy a nevelőszülő fenntartó-, illetve nevelőszülői hálózat váltási szándékát a fenntartó vagy a nevelőszülői hálózat jogszabálysértő tevékenysége alapozza meg,

d) a gyermekotthon felújításának, korszerűsítésének ideje alatt a gondozási helytől eltérő helyen tartózkodás,

e) a tanítási szünet ideje alatt a gondozási helytől eltérő helyen tartózkodás,

f) a javítóintézetben tartózkodás.

(6) Az új gondozási hely meghatározása során a gyámhivatal a 103. és 104. §-ban foglaltak szerint jár el.

(7) A gondozási hely megváltoztatásáról hozott határozat rendelkező része a 14. §-ban foglaltakon kívül tartalmazza

a)² a 105. § (1) bekezdésében foglaltakat és a nevelési felügyelet elrendelését a 114/B. § (2) bekezdésében foglaltak meghatározásával, ha a nevelési felügyelet elrendelése a Gyvt. 79. § (5) bekezdés f) pontja alapján szükséges,

b) a gyermek új gondozási helyre kerülésének időpontját,

c) a gyermek gondozási helye szerinti nevelőszülőjének, gyermekotthon vezetőjének, fogyatékosok vagy pszichiátriai betegek otthona vezetőjének, valamint - ha a gyermek javítóintézetben tartózkodik - a javítóintézet vezetőjének felhívását a családi pótlék iránti igénynek

ca) a korábbi gondozási hely vagy javítóintézeti tartózkodás alapján jogosult személy általi lemondására, illetve

cb) az új gondozási hely vagy javítóintézeti tartózkodás alapján jogosult személy általi benyújtására

a gondozási, ellátási hely megváltozását követő tizenöt napon belül.

(8) A gondozási hely megváltoztatásáról szóló határozatot a gyámhivatal közli a 105. § (3) bekezdésében foglalt szervekkel, személyekkel.

(9)³ Ha a nevelőszülőnek megváltozik a lakóhelye és a nevelőszülői hálózat működési területéről elköltözik, de a gyermeknek érdekében áll, hogy továbbra is az őt nevelő családban nevelkedjen, a nevelőszülői hálózat kérheti a nevelőszülő új lakóhelye szerinti nevelőszülői hálózattól a foglalkoztatás átvállalását. A működési engedélyen alapuló átvállaló nyilatkozat alapján a gyámhivatal megállapítja a gyermek új gondozási helyét, mérlegelve a Gyvt. 79. § (3) bekezdésében foglaltakat.

(10) Ha a gondozási hely megváltoztatása során az illetékes gyermekvédelmi szakszolgálatok között vita merül fel, a gyámhivatal a gyermekvédelmi szakszolgálatok gondozási helyre tett javaslata, valamint a gyermekvédelmi gyám és a fenntartók véleménye alapján, a 103. és 104. §-ban foglaltak szerint dönt a gondozási hely fenntartásáról vagy megváltoztatásáról.

(11) A gondozási hely megváltoztatásáról szóló határozat meghozatalával egyidejűleg a gyámhivatal közli a gyermek új gondozási helyét a családtámogatási ellátást és az árvaellátást folyósító szervvel, továbbá a gyermeket ellátó védőnővel.

106. §⁴

Elhelyezési javaslat és egyéni elhelyezési terv⁵

107. § (1)⁶ Az elhelyezési javaslat és egyéni elhelyezési terv célja, hogy elősegítse a gyermek saját családjába történő visszahelyezését és ehhez meghatározza a szükséges feltételeket.

1 Módosította: 194/2024. (VII. 8.) Korm. rendelet 19. § 20.

2 Megállapította: 194/2024. (VII. 8.) Korm. rendelet 16. §. Hatályos: 2024. VII. 9-től.

3 Módosította: 194/2024. (VII. 8.) Korm. rendelet 19. § 21.

4 A korábbi alcímmel együtt hatályon kívül helyezte: 97/2013. (III. 29.) Korm. rendelet 64. § (2) e). Hatálytalan: 2014. I. 1-től.

5 Beiktatta: 97/2013. (III. 29.) Korm. rendelet 38. §. Hatályos: 2014. I. 1-től.

6 Módosította: 97/2013. (III. 29.) Korm. rendelet 65. § (3) 11.

(2)¹ A gyámhivatal által elfogadott elhelyezési javaslat és egyéni elhelyezési terv tartalmazza

a) annak a célnak a megjelölését, hogy a nevelésbe vétel megszüntetése után melyik szülő vagy más hozzátartozó, vagy örökbefogadó szülő gondozásába kerüljön a gyermek,

b) a nevelésbe vétel várható időtartamát,

c) a gyermek és a kapcsolattartásra jogosult szülő, vagy más hozzátartozó kapcsolattartására vonatkozó javaslatot,

d) azokat a feltételeket, amelyeket a szülőnek, illetve a gyermeknek teljesítenie kell, és amelyek nélkül a nevelésbe vétel nem szüntethető meg,

e) a szükséges bírósági vagy hatósági intézkedések megjelölését,

f) a soron kívüli felülvizsgálat időpontját, ha az szükségesnek látszik.

(3) Az egyéni elhelyezési terv tartalmazza továbbá

a) a (2) bekezdés d) pontjában előírt feltételek megvalósításához igénybe vehető szolgáltatások megjelölését,

b)² a gyermekvédelmi gyám és a lakóhely szerinti család- és gyermekjóléti központ esetmenedzsere, illetve család- és gyermekjóléti szolgálat családsegítője, valamint megelőző pártfogás alatt álló gyermek esetén a megelőző pártfogó felügyelő közötti munkamegosztás formáit,

c)³ a család- és gyermekjóléti központ esetmenedzsere, illetve a család- és gyermekjóléti szolgálat családsegítője, a szülő, a gyermek és megelőző pártfogás alatt álló gyermek esetén a megelőző pártfogó felügyelő közötti együttműködés részletes szabályait,

d) a szakmailag indokoltnak tartott egyéb feltételeket.

(4) A gyámhivatalnak az egyéni elhelyezési terv elfogadásáról való döntése nem terjed ki a (3) bekezdésben meghatározott rendelkezésekre.

108. §⁴ A gyámhivatal szükség szerint a 107. § (2) bekezdésének a) pontjában foglaltak érdekében - határidő megjelölésével - felhívja a szülőt a szülői felügyelet gyakorlásának rendezése iránti vagy a gyermek harmadik személynél történő elhelyezése iránti per megindítására, vagy maga intézkedik a per megindítása iránt. Ha a bíróság a keresetet jogerősen elutasítja, a gyermek elhelyezési javaslatát és egyéni elhelyezési tervét módosítani kell.

A nevelésbe vétel felülvizsgálata⁵

109. §⁶ (1)⁷ A gyámhivatal a nevelésbe vétel felülvizsgálata során tájékoztatást kér a gyermekvédelmi gyámtól, a vér szerinti családot gondozó család- és gyermekjóléti központtól, a gyermekvédelmi szakszolgálattól, a nevelőszülői hálózat vezetőjétől vagy a gyermekotthonától, megelőző pártfogás alatt álló gyermek esetén a megelőző pártfogó felügyelőtől, továbbá szükség szerint a vármegyei, fővárosi, illetve országos gyermekvédelmi szakértői bizottságtól.

1 Megállapította: 97/2013. (III. 29.) Korm. rendelet 39. §. Hatályos: 2014. I. 1-től.

2 Megállapította: 353/2014. (XII. 29.) Korm. rendelet 17. §. Módosította: 419/2015. (XII. 23.) Korm. rendelet 14. § 29.

3 Megállapította: 353/2014. (XII. 29.) Korm. rendelet 17. §. Módosította: 419/2015. (XII. 23.) Korm. rendelet 14. § 30.

4 Megállapította: 393/2017. (XII. 13.) Korm. rendelet 4. § (5). Hatályos: 2018. I. 1-től.

5 Megállapította: 97/2013. (III. 29.) Korm. rendelet 40. §. Hatályos: 2014. I. 1-től.

6 Megállapította: 97/2013. (III. 29.) Korm. rendelet 40. §. Hatályos: 2014. I. 1-től.

7 Megállapította: 353/2014. (XII. 29.) Korm. rendelet 18. § (1). Módosította: 419/2015. (XII. 23.) Korm. rendelet 14. § 31., 616/2022. (XII. 29.) Korm. rendelet 22. § a).

(2)¹ A gyámhivatal a felülvizsgálat során szükség esetén tárgyalást tart, amelyen - a felülvizsgálat céljától függően - részt vesz a kapcsolattartásra jogosult szülő, a gyermek más hozzátartozója, az ítélőképessége birtokában lévő gyermek, valamint a gyermekvédelmi gyám, a gyermek gondozója, nevelőszülője, a család- és gyermekjóléti központ esetmenedzsere, a gyermekvédelmi szakszolgálat, a vármegyei, fővárosi, illetve országos gyermekvédelmi szakértői bizottság képviselője és megelőző pártfogás alatt álló gyermek esetén a megelőző pártfogó felügyelő.

(3)² A gyámhivatal a gyermekvédelmi szakszolgálat, a gyermekvédelmi gyám és a család- és gyermekjóléti központ javaslata, szükség esetén a vármegyei, fővárosi, illetve országos gyermekvédelmi szakértői bizottság szakmai véleménye alapján³

a) fenntartja vagy megszünteti a gyermek nevelésbe vételét,

b) dönt az egyéni elhelyezési terv fenntartásáról vagy módosításáról,

c) szükség esetén megváltoztatja a gyermek gondozási helyét, a szülővel vagy más hozzátartozóval való kapcsolattartás szabályait, és dönt a Gyvt. 79. § (5) bekezdése szerinti járulékos kérdésekről,

d)⁴ a gyermekvédelmi gyám javaslatára, a nevelőszülői hálózat és a gyermekotthon kezdeményezésére dönt

da) a Gyvt. 85. § (2) bekezdés a) pontjában meghatározott feltételek fennállása esetén a nevelőszülőnek,

db) a Gyvt. 85. § (2) bekezdés b) pontjában meghatározott feltételek esetén a gyermekotthonnak

egy-egy gyámi feladatok ellátására történő kirendeléséről,

e)⁵ a feltételek fennállása esetén pert indít a szülői felügyelet gyakorlásának rendezése iránt, a szülői felügyelet megszüntetése iránt, vagy a gyermek harmadik személynél történő elhelyezése iránt, vagy ha ez nem szükséges, a gyermek örökbefogadhatónak nyilvánítása céljából az iratanyagot megküldi a 37. § (2) bekezdése szerinti kijelölt gyámhivatalnak,

f)⁶ a megelőző pártfogás alatt álló gyermek esetén - indokolt esetben a megelőző pártfogó felügyelő véleményét kikérve - dönt a megelőző pártfogás fenntartásáról vagy megszüntetéséről,

g)⁷ a 105. § (1) bekezdés d) pontja szerint dönt a gyermek ellátási szükségletéről, az azt megalapozó ok vagy okok megváltozásáról vagy annak megszűnéséről, valamint az ellátási szükséglet változásának vagy megszűnésének időpontjáról a (3b)-(3d) bekezdésben meghatározottak szerint, azzal, hogy különleges ellátási szükséglet megváltozása esetén a határozatban - a (8) bekezdésben foglaltak figyelembevételével - feltünteti az ellátási szükséglet megszűnésének várható időpontját,

h)⁸ a Gyvt. 80/A. § (5a) bekezdésében meghatározott feltétel fennállása esetén dönt a nevelési felügyelet elrendeléséről a 114/B. § (2) bekezdésében foglaltak meghatározásával.

(3a)⁹ A gyámhivatal mellőzi a nevelésbe vétel kötelező felülvizsgálatát, ha

a) kezdeményezte a gyermek örökbefogadhatónak nyilvánítását, és

b) a felülvizsgálat során más kérdésben nem szükséges döntést hozni.

(3b)¹⁰ A különleges ellátási szükséglet változásának igazolására szolgál

1 Megállapította: 353/2014. (XII. 29.) Korm. rendelet 18. § (1). Módosította: 419/2015. (XII. 23.) Korm. rendelet 14. § 32., 616/2022. (XII. 29.) Korm. rendelet 22. § a).

2 Módosította: 70/2014. (III. 13.) Korm. rendelet 86. § (2) q), 419/2015. (XII. 23.) Korm. rendelet 14. § 14.

3 Módosította: 616/2022. (XII. 29.) Korm. rendelet 22. § a).

4 Megállapította: 194/2024. (VII. 8.) Korm. rendelet 17. § (1). Hatályos: 2024. VII. 9-től.

5 Megállapította: 393/2017. (XII. 13.) Korm. rendelet 4. § (6). Hatályos: 2018. I. 1-től.

6 Beiktatta: 353/2014. (XII. 29.) Korm. rendelet 18. § (2). Hatályos: 2015. I. 1-től.

7 Megállapította: 744/2021. (XII. 21.) Korm. rendelet 3. § (1). Hatályos: 2022. I. 1-től.

8 Beiktatta: 194/2024. (VII. 8.) Korm. rendelet 17. § (2). Hatályos: 2024. VII. 9-től.

9 Beiktatta: 60/2017. (III. 20.) Korm. rendelet 7. § (4). Hatályos: 2017. IV. 4-től.

10 Beiktatta: 311/2019. (XII. 18.) Korm. rendelet 8. § (2). Hatályos: 2020. I. 1-től.

a) a gyermek tartós betegsége esetén a magasabb összegű családi pótlékra jogosultságról szóló legutóbbi határozat és az Mcspr. 3. melléklete szerinti legutolsó szakorvosi igazolás,

b) sajátos nevelési igény esetén a nemzeti köznevelésről szóló törvény szerinti szakértői bizottság felülvizsgálati szakértői véleménye,

c) a tartós betegség megszűnése esetén az Mcspr. 3. melléklete szerinti, a tartós betegség megszűnéséről szóló szakorvosi igazolás, ennek hiányában a gondozási hely nyilatkozata arról, hogy a gyermek tartós betegsége vagy fogyatékossága okán korábban megállapított magasabb összegű családi pótlékra való jogosultság megszűnt.

(3c)¹ A különleges ellátási szükséglet megszűnésének időpontja

a) sajátos nevelési igény esetén, az annak megszűnését megállapító, a nemzeti köznevelésről szóló törvény szerinti szakértői bizottság szakértői véleménye elkészítésének időpontja, vagy, ha ez nem egyezik meg a sajátos nevelési igény megszűnésének időpontjával, akkor a szakértői véleményben ezzel kapcsolatban feltüntetett időpont,

b) tartós betegség esetén az annak fennállásáról szóló, az Mcspr. 3. melléklete szerinti legutolsó szakorvosi igazolás érvényességének időpontja.

(3d)² A speciális ellátási szükséglet megszűnésének időpontja az arról szóló vármegeyi, fővárosi vagy országos gyermekvédelmi szakértői bizottság szakmai véleménye elkészítésének időpontja.

(4)³ A nevelésbe vétel és a megelőző pártfogás fenntartása esetén a gyámhivatal határozatban rendelkezik a nevelésbe vétel és a megelőző pártfogás következő felülvizsgálatának időpontjáról.

(5) Ha a gyámhivatal illetékessége megváltozik, erről az újonnan illetékes gyámhivatal értesíti az (1) bekezdésben felsorolt szerveket és személyeket, valamint indokolt esetben elvégzi a felülvizsgálatot.

(6)⁴ Ha a vármegeyi, fővárosi és az országos gyermekvédelmi szakértői bizottság megállapítja a gyermek ellátási szükségletét megalapozó okok fennállását vagy azok megváltozását, megszűnését, a gyámhatóság - a Gyvt. 53. § (2a) bekezdésében foglalt eljárás keretében - 15 napon belül dönt a gyermek ellátási szükségletéről.

(7)⁵ A Gyvt. 76/B. § b) pontja szerinti esetben a gyámhivatal a gyermek gondozási helyének megváltoztatására irányuló eljárásban - az (1) bekezdésben foglaltaktól eltérően -

a) megkeresi az országos gyermekvédelmi szakértői bizottságot szakmai vélemény készítése érdekében, és

b) felkéri az illetékes gyermekvédelmi szakszolgálatot az a) pontban meghatározott szakmai véleményre alapozott elhelyezési javaslat és egyéni elhelyezési terv elkészítésére.

(8)⁶ Különleges ellátási szükségletű gyermek esetén a (3c) bekezdés a) pontja szerinti esetben a gyermekvédelmi gyám, a (3c) bekezdés b) pontja szerinti esetben az otthont nyújtó ellátást biztosító gyermekvédelmi szolgáltató a különleges ellátási szükséglet megszűnése várható időpontja előtt két hónappal köteles az ellátási szükséglet felülvizsgálatához szükséges igazolások beszerzése érdekében megtenni a szükséges intézkedéseket.

A nevelésbe vétel megszüntetése és megszűnése⁷

1 Beiktatta: 311/2019. (XII. 18.) Korm. rendelet 8. § (2). Hatályos: 2020. I. 1-től.

2 Beiktatta: 311/2019. (XII. 18.) Korm. rendelet 8. § (2). Módosította: 616/2022. (XII. 29.) Korm. rendelet 22. § a).

3 Megállapította: 353/2014. (XII. 29.) Korm. rendelet 18. § (3). Hatályos: 2015. I. 1-től.

4 Beiktatta: 311/2019. (XII. 18.) Korm. rendelet 8. § (3). Módosította: 616/2022. (XII. 29.) Korm. rendelet 22. § a).

5 Beiktatta: 744/2021. (XII. 21.) Korm. rendelet 3. § (2). Hatályos: 2022. I. 1-től.

6 Beiktatta: 744/2021. (XII. 21.) Korm. rendelet 3. § (2). Hatályos: 2022. I. 1-től.

7 Megállapította: 97/2013. (III. 29.) Korm. rendelet 41. §. Hatályos: 2014. I. 1-től.

110. §¹ (1) A nevelésbe vételt megszüntető, illetve a megszűnést megállapító határozat rendelkező része a 14. §-ban foglaltakon kívül tartalmazza

a) az arra jogosult szülő vagy családbafogadó gyám felhívását a gyermek gondozására,

b) annak megállapítását, hogy a szülő szülői felügyeleti joga feléledt, vagy a családbafogadó gyám kirendelésének tényét, ha a gyermeket harmadik személynél helyezték el vagy családbafogadták,

c) a nevelésbe vétel megszűnésének és megszüntetésének napját, valamint a gyermek gondozására és nevelésére jogosult szülő vagy családbafogadó gyám felhívását a gyermek e napon történő átvételére,

d)² a gyermekvédelmi gyám és a helyettes gyermekvédelmi gyám felmentését, valamint szükség esetén a gyermekvédelmi gyám felhívását végszámadásának benyújtására,

e) az otthont nyújtó ellátást biztosító nevelőszülői hálózat vezetőjének vagy intézménynek a tájékoztatását e feladatának megszűnéséről, és felhívását a családi pótlék iránti igénynek a nevelésbe vétel megszüntetését, megszűnését követő tizenöt napon belül történő lemondására,

f) a nevelésbe vétel megszűnésének megállapítása esetén annak okát,

g)³ az utógondozás elrendelését és ennek érdekében a család- és gyermekjóléti központ, a nevelőszülői hálózat vezetője, a gyermekotthon vagy a gyermekvédelmi szakszolgálat felhívását a feladat ellátására,

h) a fiatal felnőtt kérelmére az utógondozói ellátás elrendelését,

i) a gondozásidő-fizetési kötelezettség megszüntetését,

j) az illetékes járási hivatal felhívását a közgyógyellátási igazolvány visszavonása érdekében,

k)⁴ megelőző pártfogás alatt álló gyermek esetén - az ok megjelölésével - a megelőző pártfogás megszüntetését vagy megszűnését.

(2) Ha a nevelésbe vétel a gyermek nagykorúvá válása miatt szűnik meg, a gyámhivatal a 143. § szerint jár el.

(3) Ha a gyámhivatal a nagykorúvá válással egyidejűleg a cselekvőképességet érintő gondnokság alá helyezendő személy részére vagyongazdálkodási joggal felruházott gondnokot rendel, vagy vagyonára zárlatot rendel el, a gyermekvédelmi gyámot végszámadásának a gyámhivatalhoz történő benyújtására kötelezi.

(4) Ha a nevelésbe vétel a gyermek családbafogadásával szűnik meg, a gyámhivatal a 92. § és a 146. § (5) bekezdése alapján jár el.

111. §⁵ A gyámhivatal a nevelésbe vett gyermeket nagykorúságának elérése előtt hat hónappal írásban tájékoztatja a Gyvt. 25-27. §-a szerinti otthonteremtési támogatás lehetőségéről.

112-114. §⁶

Nevelési felügyelet⁷

1 Megállapította: 97/2013. (III. 29.) Korm. rendelet 41. §. Hatályos: 2014. I. 1-től.

2 Megállapította: 448/2016. (XII. 19.) Korm. rendelet 13. §. Hatályos: 2017. I. 1-től.

3 Módosította: 419/2015. (XII. 23.) Korm. rendelet 14. § 14.

4 Beiktatta: 353/2014. (XII. 29.) Korm. rendelet 19. §. Hatályos: 2015. I. 1-től.

5 Megállapította: 448/2016. (XII. 19.) Korm. rendelet 14. §. Hatályos: 2017. I. 1-től.

6 Hatályon kívül helyezte: 97/2013. (III. 29.) Korm. rendelet 64. § (2) g). Hatálytalan: 2014. I. 1-től.

7 Beiktatta: 14/2003. (II. 12.) Korm. rendelet 73. §. Hatályos: 2005. VII. 1-től a 203/2003. (XII. 10.) Korm. rendelet 16. § (3) bekezdésével módosított 14/2003. (II. 12.) Korm. rendelet 97. § (2) bekezdése alapján. Ezt követően indult ügyekben kell alkalmazni. A folyamatban lévő első és másodfokú ügyekben a korábbi rendelkezések az irányadóak.

114/A. §¹ (1) A gyámhivatal a Gyvt. 81/A. § (10) bekezdése szerinti esetben a speciális gyermekotthon vezetője, a speciális lakásotthon vezetője, a gyermekotthon speciális csoportjának vezetője (a továbbiakban együtt: speciális gyermekotthon vezetője) Gyvt. 81/A. § (7) bekezdés szerinti értesítése alapján mérlegeli, hogy indokolt-e a nevelési felügyelet elrendelésére irányuló eljárásnak a hivatalból történő megindítása.

(2)² A gyámhivatal a nevelési felügyelet szükségessége kérdésében az eljárás Gyvt. 81/B. § (2) bekezdése szerint hivatalból történő megindítását vagy a gyermekvédelmi gyám kérelmének beérkezését követően haladéktalanul, de legkésőbb a következő munkanapon elektronikus levél útján kikéri

a) a speciális gyermekotthon vezetőjének véleményét,

b)³ a speciális gyermekotthon, speciális lakásotthon vagy gyermekotthon speciális csoportjának telephelye szerint illetékes vármegyei, fővárosi gyermekvédelmi szakértői bizottság szakmai véleményét, és

c) a gyermekvédelmi gyám véleményét és nyilatkozatát a gyermek gyógykezelése vagy gyógyító eljárása tárgyában, ha azokat a gyermekvédelmi gyám kérelméhez, a speciális gyermekotthon vezetőjének Gyvt. 81/A. § (7) bekezdése szerinti értesítéséhez vagy Gyvt. 81/B. § (1) bekezdése szerinti kezdeményezéséhez nem csatolták.

(3) A gyámhivatal a nevelési felügyelet kérdésében a döntését a (2) bekezdés szerinti vélemények, szakmai vélemény és nyilatkozat alapján hozza meg.

(4) A gyermeknek a nevelési felügyelettel kapcsolatos ügyében való képvisellete - ideértve a bírósági eljárásban való képviselést is - ellátására a gyámhivatal az eljárás megindítását követően haladéktalanul kijelöli

a) a gyermekjogi képviselőt, vagy

b)⁴ ha a gyermekjogi képviselő jelzi, hogy akadályoztatása miatt nem tud eljárni, a gyermekvédelmi gyámot, helyettes gyermekvédelmi gyámot.

114/B. §⁵ (1)⁶

(2)⁷ A nevelési felügyeletnek a Gyvt. 81/B. § (2) bekezdése szerinti elrendelésére irányuló gyámhivatali határozat rendelkező része a 14. §-ban foglaltakon kívül tartalmazza

a) a nevelési felügyelet kezdő időpontját és időtartamát,

b) a gyermekvédelmi gyám egyetértésével meghatározott gyógykezelésnek vagy gyógyító eljárásnak a megjelölését,

c) a gyermek nevelési felügyelet időtartama alatti tartózkodási helyét, a speciális gyermekotthon, a speciális lakásotthon, a speciális csoporttal rendelkező gyermekotthon helyiségeinek meghatározásával,

d) a gyermek hozzátartozóival való kapcsolattartásának szabályozását, szükség esetén a kapcsolattartás gyakorlásának szüneteltetését vagy a kapcsolattartás korlátozását,

e) a felülvizsgálat időpontját,

f)⁸ az azonnali végrehajthatóság kimondását, és

g) a Gyvt. 81/C. §-ában biztosított jogorvoslatról szóló tájékoztatást.

(3)⁹ A nevelési felügyelet felülvizsgálata során a gyámhivatal a 114/A. §-ban és e §-ban foglalt rendelkezések szerint jár el.

1 Megállapította: 70/2014. (III. 13.) Korm. rendelet 54. §. Hatályos: 2014. VII. 1-től.

2 Módosította: 441/2015. (XII. 28.) Korm. rendelet 23. § c). Lásd: 441/2015. (XII. 28.) Korm. rendelet 263. §.

3 Módosította: 616/2022. (XII. 29.) Korm. rendelet 22. § a).

4 Módosította: 448/2016. (XII. 19.) Korm. rendelet 16. § n).

5 Beiktatta: 14/2003. (II. 12.) Korm. rendelet 73. §. Hatályos: 2005. VII. 1-től a 203/2003. (XII. 10.) Korm. rendelet 16. § (3) bekezdésével módosított 14/2003. (II. 12.) Korm. rendelet 97. § (2) bekezdése alapján. Ezt követően indult ügyekben kell alkalmazni. A folyamatban lévő első és másodfokú ügyekben a korábbi rendelkezések az irányadóak.

6 Hatályon kívül helyezte: 70/2014. (III. 13.) Korm. rendelet 87. § (2). Hatálytalan: 2014. VII. 1-től.

7 Megállapította: 70/2014. (III. 13.) Korm. rendelet 55. §. Hatályos: 2014. VII. 1-től.

8 Módosította: 457/2017. (XII. 28.) Korm. rendelet 41. § 17.

9 Módosította: 174/2012. (VII. 26.) Korm. rendelet 12. § (16) 24.

(4)¹ A gyámhivatal a nevelési felügyeletet megszünteti, ha annak feltételei nem állnak fenn. A nevelési felügyelet megszüntetéséről a gyámhivatal a gyermek, a gyermekvédelmi gyám, a gyermekjogi képviselő, a speciális gyermekotthon vezetője kérelmére, valamint hivatalból tizenöt napon belül határozattal dönt.

A gondozási díj

115. § (1)² Az ideiglenes hatállyal elhelyezett, a nevelésbe vett gyermek után fizetendő gondozási díj megállapításánál a Ptk.-nak a gyermektartásra vonatkozó, valamint a Gyvt.-nek a gondozási díjra vonatkozó szabályait kell alkalmazni.

(2)³ A gondozási díj fizetésének kötelezettsége a szülő szülői felügyeleti jogának megszüntetése, valamint a gyermek 18. életévének betöltése után is fennmarad, ha a fiatal felnőtt a Gyvt. 93. § (1) bekezdés b) pontja alapján részesül utógondozói ellátásban.

116. § A gondozási díj összegének megállapításánál a fizetésre köteles személy szociális körülményeit is figyelembe kell venni. Méltánylást érdemlő esetben a gondozási díj a kötelezett átlagos havi jövedelmének 15%-ánál alacsonyabb összegben is megállapítható.

117. §⁴ (1) A gyámhivatal határozatában megjelöli, hogy a gondozási díjat a Főigazgatóság számlájára kell befizetni, és határozatát közli

a)⁵ a Főigazgatóságnak a gondozási díj fizetésére kötelezett lakóhelye, ennek hiányában tartózkodási helye szerint illetékes vármegyei kirendeltségével (a továbbiakban: illetékes kirendeltség) a nyilvántartás vezetése és az esetleges későbbi behajtás kezdeményezése,

b) a kötelezett lakóhelye vagy ennek hiányában tartózkodási helye szerint illetékes jegyzővel a gondozási díjfizetési kötelezettséget megállapító határozat - esetleges későbbi behajtás megindítása érdekében történő - nyilvántartásba vétele, valamint a 119. § szerinti iratok beszerzése céljából.

(2) A gondozási díj-befizetéseket és a keletkezett hátralékot, amelyre a Gyvt. 154. §-ának (3) bekezdése alapján késedelmi pótlék nem állapítható meg, a Főigazgatóság tartja nyilván.

118. §⁶ (1)⁷ A Főigazgatóság az illetékes kirendeltségén keresztül a tízezer forint összeget elérő vagy azt meghaladó hátralékról évente

a) tájékoztatja a kötelezett lakóhelye vagy ennek hiányában tartózkodási helye szerint illetékes gyámhivatalt a (4) bekezdés szerinti kötelezettség teljesítése,

b) értesíti a kötelezett lakóhelye vagy ennek hiányában tartózkodási helye szerint illetékes jegyzőt a díjhátralék végrehajtása érdekében.

(2) A jegyző a gondozási díj összegének felülvizsgálatához évente megküldi a gondozási díj fizetésére kötelezett körülményeit tanúsító iratokat (környezettanulmány, jövedelemigazolások).

(3)⁸ A gondozási díjhátralék elévülés miatt történő törlése a jegyző feladata, melyről értesíti a Főigazgatóság illetékes kirendeltségét.

1 A második mondat szövegét módosította: 173/2009. (VIII. 29.) Korm. rendelet 66. § (1) 32. Módosította: 360/2010. (XII. 30.) Korm. rendelet 25. § 5., 97/2013. (III. 29.) Korm. rendelet 65. § (3) 15., 457/2017. (XII. 28.) Korm. rendelet 41. § 23.

2 Módosította: 97/2013. (III. 29.) Korm. rendelet 65. § (3) 16., 70/2014. (III. 13.) Korm. rendelet 86. § (1) 74.

3 Megállapította: 629/2022. (XII. 30.) Korm. rendelet 13. §. Hatályos: 2023. I. 1-től.

4 Megállapította: 349/2012. (XII. 12.) Korm. rendelet 16. §. Hatályos: 2013. I. 1-től.

5 Módosította: 70/2014. (III. 13.) Korm. rendelet 86. § (1) 75., 627/2020. (XII. 22.) Korm. rendelet 1. §, 616/2022. (XII. 29.) Korm. rendelet 22. § a).

6 Megállapította: 349/2012. (XII. 12.) Korm. rendelet 16. §. Hatályos: 2013. I. 1-től.

7 Megállapította: 104/2024. (V. 9.) Korm. rendelet 1. § (2). Hatályos: 2024. VII. 1-től.

8 Módosította: 70/2014. (III. 13.) Korm. rendelet 86. § (1) 76.

(4)¹ A gyámhivatal tartási kötelezettség elmulasztása (Btk. 212. §) miatt feljelentést tesz az ellen, aki a megállapított gondozási díjfizetési kötelezettségét önhibájából nem teljesíti.

119. §² (1)³ A gondozási díj összegét és a fizetési kötelezettséget a gyámhivatal évente felülvizsgálja. A felülvizsgálathoz a gyámhivatal beszerzi a gondozási díj fizetésére kötelezettnek a jövedelemnyilatkozatát és a környezettanulmányt. A jövedelemnyilatkozatot a gyermekek és az ifjúság védelméért felelős miniszter által e célra rendszeresített formanyomtatványon kell benyújtani. A formanyomtatványt a kormányzati portálon, valamint a fővárosi és vármegyei kormányhivatalok honlapján közzé kell tenni. A formanyomtatvány tartalmazza a gondozási díj fizetésére kötelezett és a vele a nyilatkozat benyújtásának időpontjában közös háztartásban élő, az egy főre jutó jövedelem számítása szempontjából figyelembe vehető közeli hozzátartozók Gyvt. 138. § (1) bekezdés *a*), *b*) és *e*) pontja szerinti adatait.

(1a)⁴ A gondozási díj fizetésére kötelezett jövedelemnyilatkozatához mellékelni kell az abban feltüntetett jövedelmek igazolására szolgáló iratokat, kivéve a családi pótlék és a gyermekgondozást segítő ellátás igazolását, ha azt nem munkáltatói kifizetőhely folyósítja, valamint a gyermeknevelési támogatás és a fogyatékosági támogatás igazolását.

(2) Ha a gondozási díj felülvizsgálata során megállapítást nyer, hogy a 117. § (1) bekezdés *b*) pontja szerinti feladatokat ellátó jegyző illetékessége – a kötelezett lakóhelyének vagy ennek hiányában tartózkodási helyének megváltozása okán – megszűnt, a gyámhivatal megkeresi

a) a kötelezett lakóhelye vagy ennek hiányában tartózkodási helye szerint illetékes jegyzőt a 117. § (1) bekezdés *b*) pontjában meghatározott feladatok ellátása érdekében, valamint

b) a kötelezett előző lakóhelye vagy ennek hiányában tartózkodási helye szerint illetékes jegyzőt, hogy a nyilvántartásában a hátralék behajtására vonatkozó adatokat küldje meg az illetékes jegyzőnek, illetve a 117. § (1) bekezdés *b*) pontja szerinti határozatot nyilvántartásából törölje.

120. § (1)⁵ Ha a nevelésbe vett gyermek szülőjét a bíróság a gondozási díjfizetési kötelezettség keletkezése előtt tartásdíj fizetésre kötelezte, a gondozási díj fizetését előíró határozatot közölni kell az ítéletet hozó bírósággal. Ha a tartásdíjat letiltás útján folyósítja a fizetésre kötelezett munkáltatója vagy egyéb szerv, a határozatot közölni kell a jövedelmet folyósító szervvel is.

(2)⁶ A gyermekgondozást segítő ellátásban részesülő személy gondozási díjfizetési kötelezettsége szünetel.

(3)⁷

120/A. §⁸ Ha a gyámhivatal illetékessége megszűnik, az ügy áttételéről szóló végzésről a gyámhivatal értesíti a gondozási díj fizetésére kötelezettet, szükség esetén munkáltatóját, a vármegyei kirendeltséget, valamint a kötelezett lakóhelye vagy ennek hiányában tartózkodási helye szerint illetékes jegyzőt.

XVI. Fejezet

1 Megállapította: 172/2013. (V. 30.) Korm. rendelet 1. § (1). Módosította: 70/2014. (III. 13.) Korm. rendelet 86. § (1) 77., 87. § (1) k), 10/2021. (I. 20.) Korm. rendelet 9. § c).

2 Megállapította: 349/2012. (XII. 12.) Korm. rendelet 16. §. Hatályos: 2013. I. 1-től.

3 Megállapította: 205/2021. (IV. 29.) Korm. rendelet 8. § (1). Módosította: 238/2022. (VI. 30.) Korm. rendelet 11. § 7., 616/2022. (XII. 29.) Korm. rendelet 22. § a).

4 Beiktatta: 205/2021. (IV. 29.) Korm. rendelet 8. § (2). Hatályos: 2021. V. 14-től.

5 Az első mondat szövegét módosította: 173/2009. (VIII. 29.) Korm. rendelet 66. § (1) 49. A második mondat szövegét módosította: 173/2009. (VIII. 29.) Korm. rendelet 66. § (1) 50. Lásd: 173/2009. (VIII. 29.) Korm. rendelet 61. § (2).

6 Módosította: 28/2005. (II. 15.) Korm. rendelet 7. § (2) f), 417/2015. (XII. 23.) Korm. rendelet 6. § a).

7 Hatályon kívül helyezte: 97/2013. (III. 29.) Korm. rendelet 64. § (1). Hatálytalan: 2013. IV. 1-től.

8 Beiktatta: 349/2012. (XII. 12.) Korm. rendelet 17. §. Módosította: 616/2022. (XII. 29.) Korm. rendelet 22. § a).

Utógondozás elrendelésével kapcsolatos ügyek

Az utógondozás elrendelése

121. §¹ (1)² A gyámhivatal az otthoneremtési támogatás céljának megvalósulása érdekében az utógondozás biztosítására elsősorban a fiatal felnőtt korábbi gondozási helyét, vagy – ha a támogatás céljának elérését elősegíti – a támogatás felhasználási helye szerinti gyermekvédelmi szakszolgálat által meghatározott otthont nyújtó ellátást biztosító intézményt jelöli ki, amely a kijelölést követően köteles ellátni az utógondozást.

(2)³ Az utógondozás elrendeléséről szóló határozatban a gyámhivatal felhívja az utógondozás biztosítására köteles intézmény vezetőjét, hogy az utógondozás eredményéről

- a) évente,
- b) a gyámhivatal felhívására bármikor, és
- c) az utógondozás megszűnésekor vagy megszüntetésekor adjon tájékoztatást a gyámhivatalnak.

122. §⁴

Az utógondozói ellátás elrendelése

123. §⁵ (1) A gyermekvédelmi gyám a gyermek nagykorúságának elérése előtt legalább két hónappal felterjeszti a gyámhivatalnak a gyermek utógondozói ellátásra irányuló kérelmét, valamint az utógondozói ellátásra vonatkozó javaslatot és a 124. § szerinti dokumentumokat.

(2)⁶ Ha a tizenhetedik életévét már betöltött gyermek cselekvőképességének hiánya, vagy a fiatal felnőtt cselekvőképességének teljes vagy részleges korlátozottsága miatt gondnokság alá helyezése és szociális bentlakásos intézményi elhelyezése látszik indokoltnak, a gyámhivatal megvizsgálja a cselekvőképességet érintő gondnokság alá helyezés iránti perindítás szükségességét.

124. §⁷ (1) A fiatal felnőtt az utógondozói ellátásra irányuló kérelméhez csatolja

a) jövedelemnyilatkozatát az azt alátámasztó igazolásokkal együtt, vagy igazolást az álláskeresőként való nyilvántartásba vételéről,

b)⁸ a köznevelési vagy felsőoktatási intézményben meglévő tanuló, hallgatói jogviszony esetében a diákigazolvány vagy az arról szóló igazolás másolatát vagy a felnőttképzési intézménnyel kötött felnőttképzési szerződés másolatát,

c) a szociális bentlakásos intézménybe történő elhelyezéséről szóló határozatot vagy a szociális bentlakásos intézmény értesítését a felvétel várható időpontjáról,

d)⁹ az ellátást biztosító nevelőszülő és nevelőszülői hálózat együttes, a gyermekotthon, utógondozó otthon vagy külső férőhelyet működtető befogadó nyilatkozatát, vagy a befogadás megtagadásáról szóló nyilatkozatot.

(2) A befogadás megtagadása esetén a gyámhivatal kikérheti az intézmény érdekképviseleti fórumának véleményét.

(3)¹⁰ Ha a fiatal felnőtt nem csatolja, a gyámhivatal gondoskodik az (1) bekezdés b)–d) pontja szerinti mellékletek beszerzéséről.

1 Megállapította: 97/2013. (III. 29.) Korm. rendelet 44. §. Hatályos: 2014. I. 1-től.

2 Módosította: 116/2016. (VI. 6.) Korm. rendelet 10. § (1) e).

3 Megállapította: 116/2016. (VI. 6.) Korm. rendelet 6. §. Hatályos: 2016. VI. 9-től.

4 Hatályon kívül helyezte: 97/2013. (III. 29.) Korm. rendelet 64. § (2) h). Hatálytalan: 2014. I. 1-től.

5 Megállapította: 97/2013. (III. 29.) Korm. rendelet 45. §. Hatályos: 2014. I. 1-től.

6 Megállapította: 70/2014. (III. 13.) Korm. rendelet 57. §. Hatályos: 2014. III. 15-től.

7 Megállapította: 97/2013. (III. 29.) Korm. rendelet 46. §. Hatályos: 2014. I. 1-től.

8 Megállapította: 212/2023. (VI. 1.) Korm. rendelet 3. § (10). Hatályos: 2023. IX. 1-től.

9 Módosította: 194/2024. (VII. 8.) Korm. rendelet 19. § 22.

10 Beiktatta: 212/2023. (VI. 1.) Korm. rendelet 3. § (11). Hatályos: 2023. VI. 16-tól.

A határozat tartalma

125. §¹ Az utógondozói ellátásról szóló határozat rendelkező része a 14. §-ban foglaltakon kívül tartalmazza

- a) az utógondozói ellátást biztosító
- aa)² nevelőszülőnek és a nevelőszülői hálózatnak,
- ab)³ gyermekotthonnak és fenntartójának,
- ac)⁴ utógondozó otthonnak és fenntartójának,
- ad) lakhatást nyújtó külső férőhelynek és működtetőjének

a megnevezését;

b) az utógondozói ellátás elrendelésének a Gyvt. 93. § (1) bekezdésében meghatározott okát és kezdő időpontját;

c) a fiatal felnőtt számára meghatározott magatartási szabályokat, így különösen felhívást

ca) a munkavállalással járó kötelezettségek maradéktalan teljesítésére,

cb) a munkavállaláshoz szükséges lépések megtételére,

cc) tanulmányi és vizsgakötelezettségeinek teljesítésére,

cd)⁵ a nevelőszülőjével, az utógondozói ellátást nyújtó intézmény munkatársaival és az intézményben ellátott társaival szembeni megfelelő magatartásra,

ce) a gyermekotthon, utógondozó otthon, külső férőhely házirendjének betartására,

cf)⁶ az utógondozói ellátást nyújtó nevelőszülővel és nevelőszülői hálózattal, a gyermekotthonnal, utógondozó otthonnal kötött megállapodásban foglalt kötelezettségei megtartására,

cg) a lakhatást nyújtó külső férőhelyen a férőhely működtetőjével, tulajdonosával kötött megállapodásban foglaltak betartására,

ch)⁷ a nevelőszülőjével, az utógondozói ellátást nyújtó intézmény munkatársaival való együttműködési kötelezettség betartására;

d) a fiatal felnőttnek az utógondozói ellátás igénybevétele elmulasztásából származó jogkövetkezményekre vonatkozó figyelmeztetését;

e) a fiatal felnőtt felhívását arra, hogy a jogosultság feltételeinek megváltozását vagy megszűnését a gyámhivatalnak 15 napon belül jelentse be;

f)⁸ az utógondozói ellátást nyújtó intézmény vezetőjének felhívását arra, hogy 15 napon belül tájékoztassa a gyámhivatalt az utógondozói ellátás helyében bekövetkező változásról;

g) annak megállapítását, hogy a tanulói vagy hallgatói jogviszonyban álló fiatal felnőtt halmozottan hátrányos helyzetű.

126. §⁹ (1) Ha az utógondozói ellátás igénybevételének oka, illetve helye megváltozott, és az utógondozói ellátás szükségessége a fiatal felnőtt kérelme alapján továbbra is fennáll, a gyámhivatal határozatban állapítja meg az utógondozói ellátás igénybevételének új okát, illetve helyét.

(2) Az (1) bekezdés szerinti esetben az utógondozói ellátásra irányuló kérelemhez csak a megváltozott körülményekre vonatkozó dokumentumokat kell csatolni.

(3)¹⁰ A gyámhivatal a Gyvt. 93. § (9a) bekezdése szerinti esetben az utógondozói ellátásban részesülő fiatal felnőttet,

a) ha az középfokú iskolával tanulói jogviszonyban vagy szakképző intézménnyel tanulói vagy felnőttképzési jogviszonyban áll, a 24. életévének,

1 Megállapította: 97/2013. (III. 29.) Korm. rendelet 48. §. Hatályos: 2014. I. 1-től.
2 Módosította: 194/2024. (VII. 8.) Korm. rendelet 19. § 23.
3 Módosította: 194/2024. (VII. 8.) Korm. rendelet 19. § 24.
4 Módosította: 194/2024. (VII. 8.) Korm. rendelet 19. § 25.
5 Módosította: 116/2016. (VI. 6.) Korm. rendelet 11. §.
6 Módosította: 194/2024. (VII. 8.) Korm. rendelet 19. § 26.
7 Módosította: 116/2016. (VI. 6.) Korm. rendelet 11. §.
8 Megállapította: 116/2016. (VI. 6.) Korm. rendelet 7. §. Hatályos: 2016. VI. 9-től.
9 Megállapította: 97/2013. (III. 29.) Korm. rendelet 49. §. Hatályos: 2014. I. 1-től.
10 Megállapította: 10/2021. (I. 20.) Korm. rendelet 7. §. Hatályos: 2021. I. 23-tól.

b) ha az felsőoktatási intézménnyel hallgatói jogviszonyban áll, a 25. életévének betöltését megelőzően fél évvel tájékoztatja az utógondozói ellátás meghosszabbításának lehetőségéről és feltételeiről, valamint a meghosszabbítás iránti kérelem benyújtásának módjáról, majd a tájékoztatást - az utógondozói ellátás folyamatos biztosításának elősegítése érdekében - egyidejűleg megküldi az utógondozói ellátást nyújtó intézménynek vagy nevelőszülői hálózatnak, valamint azok fenntartójának.

HATODIK RÉSZ

TÁMOGATOTT DÖNTÉSHOZATAL, ELŐZE TES JOGNYILATKOZAT, GYÁMSÁG ÉS GONDNOKSÁG¹

XVI/A. Fejezet²

A támogatott döntéshozatallal és az előzetes jognyilatkozattal kapcsolatos ügyek³

Támogató kirendelése⁴

126/A. §⁵ (1) A gyámhivatal a támogató kirendelése iránti eljárást a támogatásra szoruló személy kérelmére vagy a bíróság megkeresése alapján, hivatalból indítja meg.

(2) A gyámhivatal a támogató kirendelése iránt hivatalból megindított eljárást

a) a támogatásra szoruló személy egyetértése esetén lefolytatja, vagy

b)⁶ a támogatásra szoruló személy egyetértése hiányában, az Ákr. 47. § (1) bekezdés c) pontja alapján megszünteti.

(3) A gyámhivatal az eljárása során személyesen, lehetőség szerint együttesen hallgatja meg a támogatásra szoruló személyt és a támogatónak jelentkező személyt. A meghallgatás során a gyámhivatal tájékoztatást nyújt

a) a Ptk. 2:38. §-a és a támogatott döntéshozatalról szóló 2013. évi CLV. törvény (a továbbiakban: Tám. tv.) alapján a támogatott döntéshozatal jogintézményének céljáról, a támogató feladatáról és eljárásáról, valamint a támogató kirendelésére irányuló eljárás menetéről,

b) a támogatásra szoruló személy rendelkezésére álló más segítségnyújtási formákról, az igénybe vehető szociális és egyéb ellátásokról, szolgáltatásokról, valamint azok igénybevételeének módjáról,

c) a támogató kinevezésének a Tám. tv. 2. § (3) bekezdése szerinti törvényi akadályairól, és

d) ha a támogatásra szoruló személy nem tud lehetséges támogató személyt megjelölni,

da) a családsegítő szolgálat megkeresésének lehetőségéről, annak vizsgálata érdekében, hogy a támogatásra szoruló személy környezetében van-e a támogatói feladatok ellátására alkalmas személy, és

db) a hivatásos támogató kirendelésének lehetőségéről.

(4) A gyámhivatal a támogatásra szoruló személy és a támogatónak jelentkező személy meghallgatásáról jegyzőkönyvet vesz fel. A jegyzőkönyv tartalmazza

1 Megállapította: 70/2014. (III. 13.) Korm. rendelet 58. §. Hatályos: 2014. III. 15-től.

2 Beiktatta: 70/2014. (III. 13.) Korm. rendelet 59. §. Hatályos: 2014. III. 15-től.

3 Beiktatta: 70/2014. (III. 13.) Korm. rendelet 59. §. Hatályos: 2014. III. 15-től.

4 Beiktatta: 70/2014. (III. 13.) Korm. rendelet 59. §. Hatályos: 2014. III. 15-től.

5 Beiktatta: 70/2014. (III. 13.) Korm. rendelet 59. §. Hatályos: 2014. III. 15-től.

6 Módosította: 457/2017. (XII. 28.) Korm. rendelet 41. § 24.

a) a támogatásra szoruló személy és a támogatónak jelentkező személy nyilatkozatát

aa) a köztük lévő kapcsolat jellegéről és fennállásának időtartamáról,

ab) arról, hogy általános jelleggel vagy mely ügyekben, ügycsoportokban látják szükségesnek a támogatott döntéshozatalt, és

ac) a támogatott döntéshozatal alkalmazásának előrelátható gyakoriságáról és időtartamáról,

b) a támogatónak jelentkező személy nyilatkozatát, hogy vállalja a támogatói feladatok ellátását,

c) a gyámhivatal (3) bekezdés szerinti tájékoztatását, és

d) a támogató kirendelése szempontjából jelentőséggel bíró egyéb tényeket és nyilatkozatokat.

(5) A gyámhivatal a támogató kirendelése indokoltságának megállapítása céljából a Tám. tv. 3. § (3) bekezdésében foglaltaknak megfelelően különösen akkor szerez be szakértői véleményt a belátási képesség kisebb mértékű csökkenéséről, ha felmerül a támogatott döntéshozatal visszaélésszerű alkalmazásának gyanúja.

(6) A gyámhivatal eljárása során szükség esetén kikéri a családsegítő szolgálat véleményét arról, hogy a támogatásra szoruló személy környezetében van-e a támogatói feladatok ellátására alkalmas személy.

(7) A támogató kirendeléséről szóló határozat rendelkező része a 14. §-ban foglaltakon kívül tartalmazza

a) a támogatott döntéshozatal általános jellegét, vagy azoknak az ügycsoportoknak a megjelölését, amelyekre a támogatott döntéshozatal fennáll,

b) két támogató kirendelése esetén a támogatók feladatkörének megosztását,

c) a Tám. tv. 5. § (1) bekezdése szerinti rendes felülvizsgálat időpontját, és

d) a támogatott személy és a támogató tájékoztatását arról, hogy

da) bármikor kérhetik a támogató kirendelésének rendkívüli felülvizsgálatát,

db) bármikor kérhetik azoknak az ügycsoportoknak a módosítását, amelyek tekintetében a támogatott döntéshozatal fennáll, vagy ügycsoportok helyett a támogatott döntéshozatal általános jellegének megállapítását, vagy az általános jellegű támogatott döntéshozatal helyett annak ügycsoportokra történő meghatározását,

dc) bármikor kérhetik a támogatott döntéshozatal megszüntetését,

dd) a támogató kirendelése a támogatott személy cselekvőképességét nem érinti, és

de) milyen jogokkal és kötelezettségekkel jár a támogatói tisztség ellátása.

(8) A támogatóként történő kirendelést igazoló gyámhivatali tanúsítvány tartalmazza

a)¹ a támogató kirendeléséről szóló véglegessé vált határozat ügyszámát,

b) a támogatott személy természetes személyazonosító adatait és lakcímét,

c) a támogató természetes személyazonosító adatait és lakcímét, hivatásos támogató esetén a nevét és az őt foglalkoztató szerv megnevezését és székhelyét,

d) a támogatott döntéshozatal általános jellegét, vagy azoknak az ügycsoportoknak a megjelölését, amelyekre vonatkozóan a támogatott döntéshozatal fennáll, és

e) több támogató kirendelése esetén ennek a tényét, valamint azoknak az ügyeknek, ügycsoportoknak a megjelölését, amelyekben a tanúsítvány kiállítását kérő támogató eljárhat.

A támogató kirendelésének felülvizsgálata²

126/B. §³ (1) A gyámhivatal a támogató kirendelésének rendes vagy rendkívüli felülvizsgálatakor, a támogatott személy és a támogató személyes meghallgatása során, a Tám. tv. 5. § (3) bekezdés c) pontjában foglaltak megállapítása érdekében megvizsgálja, hogy

¹ Módosította: 457/2017. (XII. 28.) Korm. rendelet 41. § 11.

² Beiktatta: 70/2014. (III. 13.) Korm. rendelet 59. §. Hatályos: 2014. III. 15-től.

³ Beiktatta: 70/2014. (III. 13.) Korm. rendelet 59. §. Hatályos: 2014. III. 15-től.

a) a támogatott személy milyen ügyekben és milyen gyakorisággal kérte a támogatója segítségét,

b) ha a támogatott személy jellemzően nem vette igénybe a támogatója segítségét, mi volt ennek az oka,

c) a támogató és a támogatott személy együtt tudtak-e működni,

d) elérhető volt-e a támogató, amikor a támogatott személynek szüksége volt rá, és

e) a támogató eleget tett-e a Tám. tv. 4. § (2) bekezdése szerinti kötelezettségének.

(2) A gyámhivatal szükség esetén vizsgálja a támogatónak a Tám. tv. 4. § (2) bekezdése szerinti, írásba foglalt beszámolóit.

(3) Ha a felülvizsgálat során a támogató kirendelésének indokoltsága tekintetében kétség merül fel, a gyámhivatal a Tám. tv. 3. § (3) bekezdése szerint jár el.

A hivatásos támogató¹

126/C. §² Ha a hivatásos támogatói feladatokat mentális zavarban szenvedő személyekkel foglalkozó jogi személy által kijelölt személy látja el, kérelmére a gyermekvédelmi és gyámügyi feladatkörében eljáró fővárosi és vármegyei kormányhivatal tételes költségelszámolásban vagy költségátalány fizetésében állapodhat meg vele a Tám. tv. 7. § (4) bekezdése szerinti költségtérítés biztosítása érdekében.

126/D. §³ (1) A gyámhivatal megvizsgálja a Tám. tv. 10. § (2) bekezdése szerint előterjesztett éves hivatásos támogatói jelentést, és indokolt esetben nyilatkoztatja a támogatott személyt az abban foglaltakról.

(2)⁴ Ha a gyámhivatal huszonöt napon belül nem kéri fel a hivatásos támogatót jelentése kiegészítésére vagy új jelentés benyújtására, a jelentést jóváhagyottnak kell tekinteni. A kiegészített vagy új jelentés elfogadásáról a gyámhivatal huszonöt napon belül dönt.

(3) Ha a hivatásos támogató az éves jelentését határidőben nem terjeszti elő, vagy a jelentésben foglaltak alapján valószínűsíthető, hogy a hivatásos támogató tevékenysége nem felel meg a kirendelő határozatban foglaltaknak, vagy más módon felmerül annak a gyanúja, hogy a támogatott személy érdekei sérültek, a gyámhivatal meghallgatja

a) a támogatott személyt arról, hogy elégedett-e a hivatásos támogató által nyújtott segítséggel, felmerült-e közöttük vita, érdekellentét, és kéri-e a hivatásos támogató felmentését és új támogató kirendelését, és

b) indokolt esetben a hivatásos támogatót a jelentés elmaradásának, a jelentésben foglalt eljárásának, és a támogatott személlyel felmerült vitájának, érdekellentétének az okáról.

(4) Ha a gyámhivatal az eljárása során megállapítja, hogy a hivatásos támogató működése ellen kifogás nem vethető fel, azonban más személy kirendelése a támogatott személy érdekeit tekintve kedvezőbb, felmenti a hivatásos támogatót, és a támogatott személy egyetértésével egyidejűleg új támogatót rendel ki.

(5) Ha a gyámhivatal eljárása során megállapítja, hogy a hivatásos támogató tevékenysége sérti a támogatott személy érdekeit, elmozdítja a hivatásos támogatót, és a támogatott személy egyetértésével egyidejűleg új támogatót rendel ki.

Az előzetes jognyilatkozat felvétele⁵

126/E. §⁶ (1) A gyámhivatal az előtte előzetes jognyilatkozatot tenni kívánó személyt tájékoztatja arról, hogy

1 Beiktatta: 70/2014. (III. 13.) Korm. rendelet 59. §. Hatályos: 2014. III. 15-től.

2 Megállapította: 70/2015. (III. 30.) Korm. rendelet 25. § (3). Módosította: 616/2022. (XII. 29.) Korm. rendelet 22. § a).

3 Beiktatta: 70/2014. (III. 13.) Korm. rendelet 59. §. Hatályos: 2014. III. 15-től.

4 Módosította: 457/2017. (XII. 28.) Korm. rendelet 41. § 25.

5 Beiktatta: 70/2014. (III. 13.) Korm. rendelet 59. §. Hatályos: 2014. III. 15-től.

6 Beiktatta: 70/2014. (III. 13.) Korm. rendelet 59. §. Hatályos: 2014. III. 15-től.

a) az előzetes jognyilatkozatot be kell jegyezni az előzetes jognyilatkozatok nyilvántartásába, a bejegyzés elmaradása azonban az előzetes jognyilatkozat érvényességét nem érinti,

b) az előzetes jognyilatkozat nyilvántartásba való bejegyzése illetékköteles, amelynek költségét az előzetes jognyilatkozatot tenni kívánó személynek kell viselnie,

c) a nyilvántartásba bejegyzés iránti kérelmet az előzetes jognyilatkozatról felvett jegyzőkönyvvel együtt a gyámhivatal küldi meg a bíróságnak, és

d) a bíróság a cselekvőképességet érintő gondnokság alá helyező határozatában rendeli el az előzetes jognyilatkozat alkalmazását.

(2) A nagykorú cselekvőképes személy személyesen előterjesztett előzetes jognyilatkozatáról a gyámhivatal jegyzőkönyvet vesz fel. A gyámhivatali jegyzőkönyv az előzetes jognyilatkozatot tevő személy kérelmére tartalmazza

a) annak az egy vagy több személynek a meghatározását, akit, akiket szükség esetén gondnokául, helyettes gondnokául megjelöl,

b) annak az egy vagy több személynek a meghatározását, akit, akiket kizár a gondnokul kirendelhető személyek közül,

c) annak meghatározását, hogy a cselekvőképességének korlátozása esetén a gondnok egyes személyes és vagyoni ügyeiben miként járjon el,

d) a kiskorú gyermeke számára a gyám megnevezését vagy meghatározott személyeknek a gyámságból történő kizárását,

e) nyilatkozatát arról, hogy kéri előzetes jognyilatkozatának az előzetes jognyilatkozatok nyilvántartásába történő bejegyzését, és

f) az előzetes jognyilatkozat szempontjából jelentőséggel bíró egyéb tényeket és nyilatkozatokat.

(3) Az előzetes jognyilatkozat bejegyzése iránti gyámhivatali megkeresés tartalmazza

a) az eljáró gyámhivatal megnevezését,

b) az eljáró gyámhivatal székhelyét,

c) a csatolt előzetes jognyilatkozatot és az előzetes jognyilatkozatot tett személy bejegyzés iránti kérelmét tartalmazó gyámhivatali jegyzőkönyv számát, keltét,

d) az előzetes jognyilatkozatot tett személy természetes személyazonosító adatait és lakcímét,

e) a kérelem keltének helyét, valamint idejét, és

f) az eljáró gyámhivatal kiadmányozásra jogosult vezetőjének vagy ügyintézőjének aláírását.

Az előzetes jognyilatkozat alkalmazása ¹

126/F. §² (1) Ha a bíróság a cselekvőképességet érintő gondnokság alá helyező határozatában az előzetes jognyilatkozat alkalmazását elrendelte, a gyámhivatal az abban foglaltak figyelembevételével

a) jár el a gondnok kirendelésekor és tevékenységének meghatározásakor, amelyek során felhívja a gondnok figyelmét az előzetes jognyilatkozatban szereplő rendelkezések betartására, és

b) bírálja el a gondnok számadását, valamint fogadja el beszámolóját.

(2) Ha az előzetes jognyilatkozatban foglaltak teljesítése a gondnokolt érdekével ellentétes lenne, a gyámhivatal kéri a bíróságtól az előzetes jognyilatkozatban lévő rendelkezés alkalmazásának mellőzését, feltéve, hogy azt a gondnok a bíróságnál nem kezdeményezte.

XVII. Fejezet

1 Beiktatta: 70/2014. (III. 13.) Korm. rendelet 59. §. Hatályos: 2014. III. 15-től.

2 Beiktatta: 70/2014. (III. 13.) Korm. rendelet 59. §. Hatályos: 2014. III. 15-től.

A gyám és gondnok kirendelésével kapcsolatos ügyek

A gyám kirendelése

127. § (1)¹ A gyámhivatal a Ptk. 4:225. § (1) bekezdésében meghatározott szervek, személyek, valamint bármely más szerv vagy személy jelzése, értesítése alapján hivatalból eljárást indít a gyámrendelés iránt.

(2) A gyámhivatal gyámot a szülői felügyelet alatt nem álló gyermek részére rendel. Nem áll szülői felügyelet alatt a gyermek, ha

- a) a szülők meghaltak,
- b) a szülők szülői felügyeletét a bíróság megszüntette,
- c)² a szülők cselekvőképtelenek vagy korlátozottan cselekvőképes kiskorúak, függetlenül attól, hogy tizenhatodik életévük betöltésétől a gondozás, nevelés jogát gyakorolhatják, vagy cselekvőképességükben a szülői felügyeleti jogok gyakorlása tekintetében részlegesen korlátozott nagykorú személyek,
- d) a szülők ismeretlen helyen távol vannak, vagy ténylegesen akadályozva vannak,
- e) a bíróság a gyermeket harmadik személynél helyezte el,
- f)³ a gyermeket a gyámhivatal nevelésbe vette,
- g) a gyámhivatal a gyermek családba fogadásához hozzájárult,
- h)⁴ a gyámhivatal a gyermeket ideiglenes hatállyal hozzátartozónál vagy más személynél, nevelőszülőnél, gyermekotthonban, fogyatékosok vagy pszichiátriai betegek otthonában helyezte el, és szülője ellen a szülői felügyelet megszüntetése vagy a szülői felügyelet rendezése, illetve a gyermek harmadik személynél történő elhelyezése iránti per van folyamatban,
- i)⁵ a szülő hathetes életkornál fiatalabb gyermeke ismeretlen személy általi örökbefogadásához hozzájárult,
- j)⁶ a szülő a hathetes életkornál fiatalabb gyermeke ismert személy általi örökbefogadásához hozzájárult, kivéve, ha a szülő a házastárs által történő örökbefogadáshoz járult hozzá,
- k)⁷ a szülő a gyermek vagy a gyermekkel közös háztartásban élő hozzátartozója sérelmére elkövetett cselekmény miatt elrendelt távoltartó határozat hatálya alatt áll, és a gyermeknek nincs másik szülői felügyeleti jogot gyakorló szülője,
- l)⁸ a szülői felügyeleti jog gyakorlására jogosult szülő együtt él a szülői felügyelettől megfosztott másik szülővel, az életközösségük fennállása alatt.

(3)⁹ A gyámhivatal gyermekvédelmi gyámot és helyettes gyermekvédelmi gyámot rendel a gyermek részére, ha

- a) a gyermek ismeretlen szülőktől származik,
- b)¹⁰ a szülő hozzájárult gyermeke ismeretlen személy általi örökbefogadásához,
- c)¹¹

1 Megállapította: 70/2014. (III. 13.) Korm. rendelet 60. § (1). Hatályos: 2014. III. 15-től.
2 Megállapította: 70/2014. (III. 13.) Korm. rendelet 60. § (2). Hatályos: 2014. III. 15-től.
3 Módosította: 97/2013. (III. 29.) Korm. rendelet 64. § (2) i).
4 Megállapította: 70/2014. (III. 13.) Korm. rendelet 60. § (3). Módosította: 393/2017. (XII. 13.) Korm. rendelet 5. § f).
5 Beiktatta: 14/2003. (II. 12.) Korm. rendelet 80. § (1). Hatályos: 2003. II. 15-től. Ezt követően indult ügyekben kell alkalmazni. A folyamatban lévő első és másodfokú ügyekben a korábbi rendelkezések az irányadóak.
6 Beiktatta: 14/2003. (II. 12.) Korm. rendelet 80. § (1). Módosította: 70/2014. (III. 13.) Korm. rendelet 86. § (1) 78.
7 Beiktatta: 70/2014. (III. 13.) Korm. rendelet 60. § (4). Hatályos: 2014. III. 15-től.
8 Beiktatta: 70/2014. (III. 13.) Korm. rendelet 60. § (4). Hatályos: 2014. III. 15-től.
9 Megállapította: 192/2024. (VII. 8.) Korm. rendelet 5. §. Hatályos: 2024. VII. 9-től.
10 Módosította: 1/2025. (I. 23.) Korm. rendelet 8. § f).
11 Hatályon kívül helyezte: 1/2025. (I. 23.) Korm. rendelet 8. § g). Hatálytalan: 2025. I. 24-től.

(4)¹ Ha a szülő hathetes életkornál fiatalabb gyermekének általa ismert személy részéről történő örökbefogadásához járult hozzá, és az örökbefogadás engedélyezését a megnevezett leendő örökbefogadó szülő egyidejűleg maga is kéri - alkalmassága esetén -, az örökbefogadni szándékozó személyt a gyámhivatal a gyermek családbafogadó gyámjául rendeli ki.

(5)² Ha a szülői felügyeleti jogot gyakorló szülő meghal, szülői felügyeletét a bíróság megszüntette vagy az szünetel, de a másik szülő él és szülői felügyeletét gyakorolhatja, gyám rendelésének nincs helye.

128. § (1)³ A gyámrendelés előtt a gyámhivatal vizsgálja, hogy

a) mi a gyámrendelés oka,

b) a gyermek kinek a gondozásában él, valamint, hogy ennek a személynek alkalmasak-e a körülményei és a személye a gyermek ellátására, továbbá, hogy a gyámság viselését vállalja-e,

c) van-e nevezett gyám vagy gyámságból kizárt személy, valamint, hogy van-e a gyermeknek olyan rokona, hozzátartozója, aki családbafogadó gyámként - alkalmassága és vállalása alapján - kirendelhető,

d) a családbafogadó gyámként kirendelhető személy ténylegesen mely időponttól neveli saját háztartásában a gyermeket,

e) a gyermeknek van-e vagyona és azt ki kezeli,

f) a gyermek részesül-e a Gyvt. 19. §-a szerinti rendszeres kedvezményben,

g) az ítélőképessége birtokában lévő gyermeknek mi a véleménye a gyám személyéről, és a tizennegyedik életévét betöltött gyermek tiltakozása esetén azt, hogy a gyám személye ellen alapos okból tiltakozik-e,

h) van-e a gyermeknek olyan vagyona vagy más ügye, melynek kezelése, intézése különös szakértelmet igényel.

(1a)⁴ A gyámhivatal tájékoztatja a családbafogadó gyámot, hogy kérheti a családi pótlékban a gyámrendelés tényleges időpontját legfeljebb két hónappal megelőző időponttól történő folyósítását, feltéve, hogy erre az időtartamra más személy nem részesült családi pótlékban.

(2) A gyámrendelés előtt a gyámhivatal beszerzi:

a)⁵ a gyámrendelés alapjául szolgáló okiratokat (így különösen szülők halotti anyakönyvi kivonatának adattartalma, bírói ítélet),

b)⁶ - az ismeretlen szülőktől származó gyermek kivételével - a gyermek születési anyakönyvi kivonatának adattartalmát,

c)⁷ a gyermek ingó, ingatlan vagyonáról készült leltárt, ha a gyámhivatal tudomással bír arról, hogy a gyermeknek van vagyona.

(3)⁸ A gyámhivatal

a) a Gyvt. 128. §-ában meghatározottakon kívül meghallgatja

aa) a gyámi tisztség viselésére figyelembe vehető valamennyi személyt,

ab) a Ptk. 4:231. § (1) bekezdés a) és b) pontja szerinti többes gyámrendelés esetén mindkét személyt, és

ac) a Ptk. 4:231. § (1) bekezdés c) pontja szerinti többes gyámrendelés esetén a különleges szakértelmet igénylő ügyekben a gyámi tisztséget vállaló személyeket, és

b)⁹ a gyermekvédelmi gyám, helyettes gyermekvédelmi gyám kivételével vizsgálja, hogy az érintett személy viselhet-e gyámságot, és személyiségénél, valamint körülményeinél fogva alkalmas-e a tisztség ellátására.

1 Beiktatta: 14/2003. (II. 12.) Korm. rendelet 80. § (2). Módosította: 21/2012. (II. 29.) Korm. rendelet 17. § q), 70/2014. (III. 13.) Korm. rendelet 86. § (1) 80.

2 Számozását módosította: 14/2003. (II. 12.) Korm. rendelet 80. § (2).

3 Megállapította: 70/2014. (III. 13.) Korm. rendelet 61. § (1). Hatályos: 2014. III. 15-től.

4 Beiktatta: 70/2014. (III. 13.) Korm. rendelet 61. § (2). Hatályos: 2014. III. 15-től.

5 Módosította: 173/2009. (VIII. 29.) Korm. rendelet 65. § (1) o), 70/2014. (III. 13.) Korm. rendelet 86. § (2) r).

6 Megállapította: 60/2017. (III. 20.) Korm. rendelet 7. § (5). Hatályos: 2017. IV. 4-től.

7 Megállapította: 97/2013. (III. 29.) Korm. rendelet 50. §. Hatályos: 2014. I. 1-től.

8 Megállapította: 70/2014. (III. 13.) Korm. rendelet 61. § (3). Hatályos: 2014. III. 15-től.

9 Módosította: 448/2016. (XII. 19.) Korm. rendelet 16. § l).

(3a)¹ Gyermekvédelmi gyám kirendelése esetén a meghallgatás mellőzhető azzal, hogy a kirendelendő gyermekvédelmi gyám köteles írásban nyilatkozni a gyámi tisztség vállalásáról.

(4) A gyámhivatal a (3) bekezdésben foglaltak vizsgálata során - szükség szerint - orvosi, pszichológiai véleményt és jövedelemigazolást szerez be.

(5)² Az (1) bekezdés g) pontjában foglaltak vizsgálatakor alapos oknak kell tekinteni különösen, ha a gyámságot vállaló személy a gyermekkel vagy a gyermek szülőjével szemben felróható magatartást tanúsított, vagy a gyermek és a családbafogadó gyámságot vállaló személy érzelmileg nem kötődnek egymáshoz.

(6)³ Ha a Magyarországon szokásos tartózkodási hellyel rendelkező gyermek tekintetében külföldön szokásos tartózkodási hellyel rendelkező gyám kirendelésének szükségessége merül fel, a gyámhivatal a gyermekek és az ifjúság védelméért felelős miniszter által vezetett minisztériumon, mint az (EU) 2019/1111 tanácsi rendelet, illetve a 2005. évi CXL. törvénnyel kihirdetett, a szülői felelősséggel és a gyermekek védelmét szolgáló intézkedésekkel kapcsolatos együttműködésről, valamint az ilyen ügyekre irányadó joghatóságról, alkalmazandó jogról, elismerésről és végrehajtásról szóló, Hágában, 1996. október 19-én kelt Egyezmény (a továbbiakban: Egyezmény) alapján kijelölt gyermekvédelmi központi hatóságon keresztül tájékozik arról, hogy a fogadó állam jogszabályai alapján szükséges-e előzetes hozzájárulás a gyermek részére gyám kirendelésével megvalósuló, a fogadó államban történő elhelyezéshez.

129. §⁴ (1) A gyámhivatal annak érdekében, hogy az azonos helyen nevelkedő testvérek részére gyámul ugyanaz a személy kerüljön kirendelésre, megvizsgálja, hogy ez nem ellentétes-e a kiskorúak érdekével. Ennek során a gyámhivatal figyelembe veszi az ítélőképességük birtokában lévő gyermekek véleményét, a gyámként kirendelhető személyek alkalmasságát, és azt, hogy vállalják-e a családbafogadó gyámi tisztség viselését.

(2) Ha a testvérek részére többes gyámrendelés történik, vagy részükre más-más személyt rendel ki a gyámhivatal gyámként, a gyámhivatal meghatározza, hogy a testvérek osztatlan közös tulajdonában lévő vagyontárgyakat melyik gyám kezeli.

(3) A gyámhivatal a vagyont juttató személy bejelentése alapján hivatalból, vagy a szülő kérelmére vagyongazdálkodó gyámot rendel a kiskorú gyermek részére, ha a gyermek azzal a kikötéssel kapott vagyont, hogy azt szülei nem kezelhetik. A gyámhivatal a döntését a vagyont juttató személy meghallgatásával és javaslatának figyelembevételével hozza meg.

129/A. §⁵ A gyámot a gyámsággal járó jogok és kötelességek a kirendelő határozat kézbesítését követő naptól kezdve illetik meg, illetve terhelik, kivéve, ha a gyámhivatal ettől eltérően rendelkezik.

A határozat tartalma

130. § (1) A gyámrendelő határozat rendelkező része a 14. §-ban foglaltakon kívül tartalmazza:

a) tájékoztatást a gyámi tisztséggel járó jogokról és kötelezettségekről,

b)⁶ a gyámi tisztséggel járó jogok és kötelezettségek kezdetének 129/A. § szerinti időpontját,

c)⁷ a vagyonleltár alapján az ingó és ingatlan vagyon gyám kezelésébe adását, feltéve, hogy a gyermek rendelkezik vagyonnal és a gyám vagyongazdálkodásra jogosult,

d)⁸ vagyonnal rendelkező gyermek vagyongazdálkodására jogosult gyámja esetén a 158. § (1) bekezdése szerinti számadás gyámhivatalhoz történő benyújtásának időpontját,

1 Beiktatta: 60/2017. (III. 20.) Korm. rendelet 7. § (6). Hatályos: 2017. IV. 4-től.

2 Beiktatta: 70/2014. (III. 13.) Korm. rendelet 61. § (4). Hatályos: 2014. III. 15-től.

3 Beiktatta: 208/2022. (VI. 14.) Korm. rendelet 21. §. Hatályos: 2022. VIII. 1-től.

4 Megállapította: 70/2014. (III. 13.) Korm. rendelet 62. §. Hatályos: 2014. III. 15-től.

5 Beiktatta: 70/2014. (III. 13.) Korm. rendelet 63. §. Hatályos: 2014. III. 15-től.

6 Módosította: 70/2014. (III. 13.) Korm. rendelet 86. § (1) 81.

7 Megállapította: 97/2013. (III. 29.) Korm. rendelet 51. §. Hatályos: 2014. I. 1-től.

8 Megállapította: 97/2013. (III. 29.) Korm. rendelet 51. §. Hatályos: 2014. I. 1-től.

e)¹ a tájékoztatást a gyám családtámogatási ellátások igénylésére való jogáról, valamint a családi pótlék folyósítása érdekében kérelemre annak megállapítását, hogy a családbafogadó gyám a gyermekről a gyámrendelés időpontját megelőzően mely időponttól gondoskodott a saját háztartásában,

f)² a rendszeres kedvezményhez kapcsolódó kiegészítő pénzbeli ellátásról szóló tájékoztatást, feltéve, hogy a rendszeres kedvezményben részesülő gyermek részére családbafogadó gyámként hozzátartozót rendeltek ki,

g)³ többes gyámrendelés esetén a gyámok feladatkörének pontos megosztását,

h)⁴ vagyongazdálkodó gyám kirendelése esetén annak a vagyonnak (vagyontárgynak) a megjelölését, amelyet a gyermeknek juttattak, és amelyre a vagyongazdálkodó gyám tevékenysége vonatkozik.

(2) A gyámhivatal határozatát azonnal végrehajthatónak nyilvánítja.

(3)⁵ A gyámhivatal a gyámrendelésről szóló határozata meghozatalával egyidejűleg közli a családtámogatási ellátást és az árvaellátást folyósító szervvel, továbbá a gyermeket ellátó védőnővel a gyámrendelés tényét. Ha a családbafogadó gyám kérte a gyámrendelő határozatban annak megállapítását, hogy a gyermekről a gyámrendelés időpontját megelőzően mely időponttól gondoskodott a saját háztartásában, a gyámhivatal azt közli a családtámogatási ellátást folyósító szervvel. A gyámhivatal ezzel egyidejűleg felhívja a családtámogatási ellátást folyósító szervet, hogy a családbafogadó gyám kezéhez folyósítsa a gyámrendelés tényleges időpontját legfeljebb két hónappal megelőző időponttól visszamenőleg a családi pótlékot, feltéve, hogy erre az időtartamra vonatkozóan más személy nem részesült családi pótlékban.

(4)⁶ Ha a gyámrendeléssel érintett gyermek rendszeres kedvezményre jogosult, a gyámhivatal a gyámrendelésről szóló határozatát

a)⁷ annak véglegessé válását követően haladéktalanul közli a családbafogadó gyám lakóhelye szerint illetékes települési önkormányzat jegyzőjével, feltéve, hogy a gyermek részére családbafogadó gyámot rendeltek,

b) annak meghozatalát követően - a rendszeres kedvezmény megszüntetése céljából - haladéktalanul közli a rendszeres kedvezményt megállapító települési önkormányzat jegyzőjével az a) pont alá nem tartozó esetben.

Eseti gyám és magzat gyámjának kirendelése⁸

130/A. §⁹ (1) A gyámhivatal kérelemre vagy hivatalból eseti gyámot rendel a kiskorú gyermek részére,

a) ha képviselőtéről a Ptk. 6:20. §-ában meghatározott esetekben gondoskodni kell,

b) ha a szülő a Ptk. 4:163. §-ában meghatározott esetekben a gyermek ügyében nem járhat el,

c) az apai elismerő nyilatkozathoz szükséges törvényes képviselői hozzájárulás megadása érdekében a Ptk. 4:101. § (5) bekezdésében meghatározott esetben,

d) az apaság megállapítása iránti perben a Ptk. 4:106. § (2) bekezdése szerinti esetben,

1 Megállapította: 70/2014. (III. 13.) Korm. rendelet 64. § (1). Hatályos: 2014. III. 15-től.

2 Beiktatta: 98/2013. (III. 29.) Korm. rendelet 20. § (1). Módosította: 179/2019. (VII. 18.) Korm. rendelet 4. § i).

3 Beiktatta: 70/2014. (III. 13.) Korm. rendelet 64. § (2). Hatályos: 2014. III. 15-től.

4 Beiktatta: 70/2014. (III. 13.) Korm. rendelet 64. § (2). Hatályos: 2014. III. 15-től.

5 Megállapította: 70/2014. (III. 13.) Korm. rendelet 64. § (3). Módosította: 60/2017. (III. 20.) Korm. rendelet 8. § h).

6 Beiktatta: 98/2013. (III. 29.) Korm. rendelet 20. § (2). Hatályos: 2013. IV. 1-től.

7 Módosította: 457/2017. (XII. 28.) Korm. rendelet 41. § 9.

8 Beiktatta: 70/2014. (III. 13.) Korm. rendelet 65. §. Hatályos: 2014. III. 15-től.

9 Beiktatta: 70/2014. (III. 13.) Korm. rendelet 65. §. Hatályos: 2014. III. 15-től.

e¹ az örökbefogadás engedélyezésére és felbontására irányuló eljárás során, ha a Ptk. 4:145. § (4) bekezdése alapján az örökbefogadó nem járhat el az örökbefogadott törvényes képviselőjeként, és

f² a bíróság megkeresése alapján a Pp. 298. § (4) bekezdésében meghatározott esetben, ha a kiskorú tanú és a törvényes képviselője között érdekellentét van.

(1a)³ Tömeges bevándorlás okozta válsághelyzet esetén a kijelölt gyámhivatal a menekültügyi hatóság kezdeményezése alapján hivatalból haladéktalanul intézkedik a tranzitónában tartózkodó, tizennegyedik életévét betöltött kísérő nélküli kiskorú részére eseti gyám kirendelése iránt. Eseti gyámként ebben az esetben a jogi segítségnyújtási feladatkörében eljáró területileg illetékes hivatalnak a tranzitónában jogi képviselőt ellátó állami tisztviselőjét lehet kirendelni.

(1b)⁴ Az (1a) bekezdés szerinti esetben az eseti gyámként kirendelhető személyre a jogi segítségnyújtási feladatkörében eljáró területileg illetékes kormányhivatal tesz javaslatot hivatalból, ezzel egyidejűleg megküldi az eseti gyámként kirendelendő személy írásbeli nyilatkozatát az eseti gyámi tisztség vállalásáról, valamint arról, hogy nem áll a szülői felügyeleti jogot megszüntető bírói ítélet hatálya alatt.

(1c)⁵ Az (1a) bekezdés szerinti esetben a kijelölt gyámhivatal az eljárás során mellőzheti a Gyvt. 128. § (1) bekezdése szerinti személyek meghallgatását.

(1d)⁶ A kijelölt gyámhivatal az (1a) bekezdés szerinti esetben a menekültügyi hatósággal, valamint a jogi segítségnyújtási feladatkörében eljáró területileg illetékes kormányhivatallal elektronikus úton tart kapcsolatot, és döntését elektronikus úton közli. A tizennegyedik életévét betöltött kísérő nélküli kiskorú a kijelölt gyámhivatal döntéséről eseti gyámja útján értesül.

(1e)⁷

(1f)⁸ A kísérő nélküli kiskorú ügyfélként történő meghallgatása esetén eseti gyámként gyermekvédelmi gyámot kell kirendelni, amennyiben a kísérő nélküli kiskorú ideiglenes hatályú elhelyezésére még nem került sor.

(2)⁹ Az (1) bekezdés **f** pontja szerinti esetben a gyámhivatal által kirendelt eseti gyám gyakorolja a Pp. 298. § (2) és (3) bekezdésében meghatározott jogokat.

(3) Az eseti gyám a gyámhivatal kirendelő határozatában meghatározott ügyben olyan jogkörrel jár el, mint a gyám.

(4) Ha a gyermek érdekében több eljárásban, vagy ismétlődő vagy folyamatos eljárási cselekmények során merül fel az eseti gyám kirendelésének szükségessége, a gyermek számára lehetőség szerint ugyanazt a személyt kell eseti gyámként kirendelni.

(5) Az eseti gyám köteles az ítélőképessége birtokában lévő gyermek véleményét megismerni és azt a gyermek korára és érettségére tekintettel figyelembe venni tevékenysége ellátása során.

(6) A gyámhivatal kérelemre vagy hivatalból gyámot rendel a magzat részére

a) a Ptk. 2:3. § (1) bekezdésében meghatározott esetben, és

b) a születendő gyermek családi jogállásának teljes hatályú apai elismerő nyilatkozattal történő rendezése érdekében az 59. § (4) bekezdése szerinti esetben.

(7) A magzat gyámjának a tevékenysége a születés időpontjáig terjed.

(8) A szülő törvényes képviselői jogát korlátozó rendelkezéseket a magzat tekintetében is alkalmazni kell.

1 Módosította: 1/2025. (I. 23.) Korm. rendelet 7. § n).

2 Módosította: 393/2017. (XII. 13.) Korm. rendelet 5. § g).

3 Beiktatta: 70/2017. (III. 31.) Korm. rendelet 1. §. Hatályos: 2017. III. 31-én 21 órától.

4 Beiktatta: 70/2017. (III. 31.) Korm. rendelet 1. §. Módosította: 360/2019. (XII. 30.) Korm. rendelet 10. § (10) g).

5 Beiktatta: 70/2017. (III. 31.) Korm. rendelet 1. §. Hatályos: 2017. III. 31-én 21 órától.

6 Beiktatta: 70/2017. (III. 31.) Korm. rendelet 1. §. Módosította: 360/2019. (XII. 30.) Korm. rendelet 10. § (10) h).

7 Hatályon kívül helyezte: 668/2020. (XII. 28.) Korm. rendelet 5. § (8) c). Hatálytalan: 2021. I. 1-től.

8 Beiktatta: 277/2018. (XII. 21.) Korm. rendelet 2. § (2). Hatályos: 2019. I. 1-től.

9 Módosította: 393/2017. (XII. 13.) Korm. rendelet 5. § g).

A zárlat elrendelése, a zárgondnok és az ideiglenes gondnok kirendelése¹

130/B. §² (1) A gyámhivatal a gondnokság alá helyezendő nagykorú személy, a vele együtt élő házastársa, valamint élettársa, egyenesági rokona vagy testvére kérelmére, vagy bármely szerv vagy személy erre irányuló bejelentése esetén hivatalból, a Ptk. 2:25. §-a alapján a cselekvőképességet érintő gondnokság alá helyezendő személy részére zárgondnokot rendel, egyidejűleg az érintett személy vagyona zárlatot rendel el, ha

a) az a 131. § (1) bekezdésében foglaltak megvizsgálása és a gondnokság alá helyezendő személy elmeállapotára vonatkozó szakorvosi vélemény alapján indokolt,
b) a gondnokság alá helyezés Ptk.-ban meghatározott feltételei fennállnak, és
c) sürgős intézkedés szükséges a gondnokság alá helyezendő személy vagyonának védelme érdekében.

(2) A gyámhivatal az eljárása során

a) beszerzi a 145. § (3) bekezdés *b)*-*e)* pontjában foglaltakat,
b) beszerezheti a 145. § (5) bekezdésében foglaltakat, és
c) gondoskodik a 145. § (1) és (2) bekezdése szerint - a zárgondnok kirendeléséről szóló határozatának meghozatalától számított nyolc napon belül - a gondnokság alá helyezés iránti keresetlevélnek a bírósághoz történő benyújtásáról.

(3) Ha a gyámhivatal a gondnokság alá helyezési per megindítása előtt vagy a bíróság a per alatt a gondnokság alá helyezendő személy vagyonának megóvása érdekében zárlatot rendelt el, a gyámhivatal által kirendelt zárgondnok a zárlott vagyont a zár feloldásáig, vagy a per jogerős befejezése után a gondnok kirendeléséig a rendes gazdálkodás szabályai szerint kezeli.

130/C. §³ (1) A gyámhivatal a gondnokság alá helyezendő nagykorú személy, a vele együtt élő házastársa, valamint élettársa, egyenesági rokona vagy testvére kérelmére, vagy bármely szerv vagy személy erre irányuló bejelentése esetén hivatalból, a Ptk. 2:26. §-a alapján a nagykorú személy részére ideiglenes gondnokot rendel, ha

a) a felmerült eset azonnali intézkedést igényel, és
b) az a 131. § (1) bekezdésében foglaltak megvizsgálása és a gondnokság alá helyezendő személy elmeállapotára vonatkozó - lehetőség szerint beszerzett - szakorvosi vélemény alapján indokolt.

(2) A gyámhivatal az ideiglenes gondnokot kirendelő határozatában - a kirendelés okának megfelelően - megjelöli, hogy az ideiglenes gondnok mely ügyekben vagy ügycsoportokban jogosult jognyilatkozatot tenni.

(3) A gyámhivatal az eljárása során

a) beszerzi a 145. § (3) bekezdés *b)*-*e)* pontjában foglaltakat, valamint az elmeállapotra vonatkozó szakorvosi véleményt, ha az (1) bekezdés *b)* pontja alapján korábban nem szerezte be,

b) beszerezheti a 145. § (5) bekezdésében foglaltakat, és
c) gondoskodik a 145. § (1) és (2) bekezdése szerint - az ideiglenes gondnok kirendeléséről szóló határozatának meghozatalától számított nyolc napon belül - a gondnokság alá helyezés iránti keresetlevélnek a bírósághoz történő benyújtásáról.

130/D. §⁴ (1) A gyámhivatal a zárgondnok és az ideiglenes gondnok kirendelése iránti eljárást soron kívül folytatja le.

¹ Beiktatta: 70/2014. (III. 13.) Korm. rendelet 66. §. Hatályos: 2014. III. 15-től.

² Beiktatta: 70/2014. (III. 13.) Korm. rendelet 66. §. Hatályos: 2014. III. 15-től.

³ Beiktatta: 70/2014. (III. 13.) Korm. rendelet 66. §. Hatályos: 2014. III. 15-től.

⁴ Beiktatta: 70/2014. (III. 13.) Korm. rendelet 66. §. Hatályos: 2014. III. 15-től.

(2)¹ A zárgondnok és az ideiglenes gondnok kirendelése esetén a gyámhivatal határozatában tájékoztatja az érintetteket, hogy a gyámhivatal a gondnokság alá helyezési pert nyolc napon belül megindítja, és a bíróság a keresetlevél bírósághoz érkezésétől számított harminc napon belül megvizsgálja a gyámhatóság által hozott intézkedések fenntartásának szükségességét.

(3) A gyámhivatal a zárgondnokot és az ideiglenes gondnokot felmenti

a) a gondnok kirendelésével egyidejűleg, ha a bíróság a zárlatot vagy az ideiglenes gondnokrendelést a per jogerős befejezéséig hatályában fenntartotta, vagy

b)² a bíróság értesítésétől számított nyolc napon belül, ha a bíróság a zárlatot vagy az ideiglenes gondnokrendelést megszüntette.

A gondnok kirendelése

131. §³ (1)⁴ A gondnokrendelés előtt a gyámhivatal megvizsgálja, hogy

a) mi a gondnokrendelés oka,

b) van-e a gondnokrendeléssel érintett személy előzetes jognyilatkozatában gondnokul megjelölt vagy kizárt személy,

c) van-e a gondnokrendeléssel érintett személy által - a gondnok kirendelése iránti eljárásban - a gondnokul jelölhető személyek közül megnevezett személy, vagy olyan személy, aki ellen kifejezetten tiltakozik,

d) a Ptk. 2:31. § (3)-(5) bekezdésében meghatározott sorrend figyelembevételével ki rendelhető ki gondnokként,

e) a gondnokrendeléssel érintett személy gondozásában, ellátásában ki vesz részt, és

f) van-e vagyona a gondnokrendeléssel érintett személynek.

(2)⁵ A gondnokrendelés előtt a gyámhivatal beszerzi a gondnokrendelés alapjául szolgáló bizonyítékokat, így különösen a jogerős bírósági határozatot, valamint a gondnokolt születési anyakönyvi kivonatának adattartalmát.

(3)⁶ A gyámhivatal a Gyvt. 128. §-ában meghatározott személyeken kívül meghallgatja - ha mentális állapota lehetővé teszi - a gondnokság alá helyezéssel érintett személyt, valamint a gondnoki tisztség ellátását vállaló valamennyi személyt.

132. § (1)⁷ A gyámhivatal annak a nagykorú személynek,

a) akit a bíróság cselekvőképességet érintő gondnokság alá helyezett, gondnokot, kivételesen több gondnokot vagy helyettes gondnokot,

b) akinek cselekvőképességet érintő gondnokság alá helyezése indokoltnak látszik, kivételesen, azonnali intézkedést igénylő esetben zárgondnokot, ideiglenes gondnokot,

c)⁸

d)⁹ akinek az ügyében más személy megkeresi, a feltételek fennállása esetén eseti gondnokot vagy ügygondnokot rendel.

(2)-(4)¹⁰

(5)¹¹

1 Megállapította: 393/2017. (XII. 13.) Korm. rendelet 4. § (7). Módosította: 30/2020. (II. 29.) Korm. rendelet 3. § (2).
2 Módosította: 393/2017. (XII. 13.) Korm. rendelet 5. § h).
3 Megállapította: 262/2001. (XII. 21.) Korm. rendelet 5. §. Hatályos: 2002. I. 1-től.
4 Megállapította: 70/2014. (III. 13.) Korm. rendelet 67. §. Hatályos: 2014. III. 15-től.
5 Módosította: 70/2014. (III. 13.) Korm. rendelet 86. § (2) t).
6 Módosította: 70/2014. (III. 13.) Korm. rendelet 86. § (1) 82.
7 Megállapította: 70/2014. (III. 13.) Korm. rendelet 68. §. Hatályos: 2014. III. 15-től.
8 Hatályon kívül helyezte: 440/2016. (XII. 16.) Korm. rendelet 6. § c). Hatálytalan: 2017. I. 1-től.
9 Módosította: 668/2020. (XII. 28.) Korm. rendelet 5. § (8) d).
10 Hatályon kívül helyezte: 70/2014. (III. 13.) Korm. rendelet 87. § (1) l). Hatálytalan: 2014. III. 15-től.
11 Hatályon kívül helyezte: 440/2016. (XII. 16.) Korm. rendelet 6. § d). Hatálytalan: 2017. I. 1-től.

133. § (1)¹ A gondnok kirendelése előtt a gyámhivatal beszerzi a gondnokrendelés okául szolgáló bizonyítékokat, így különösen

a) a bírósági határozatot,

b)²

c) az ügyfél ismeretlen helyen való távollétét igazoló iratot,

d) a különös szakértelem szükségességét megalapozó iratokat,

e)³

f)⁴ a vagyonleltárt.

(1a)⁵ A gondnok kirendelése előtt a gyámhivatal

a) meghallgatja a 131. § (3) bekezdésében meghatározott személyeket,

b) meghallgatja a gondnokság alá helyezéssel érintett személlyel egy háztartásban élő személyt, indokolt esetben a vele nem egy háztartásban élő hozzátartozóját,

c) környezetanulmányt készít vagy szerez be.

(2)⁶ Nem minősül különleges szakértelmet igénylő ügynek a családtámogatási ellátás, az árvaellátás, egyéb pénzbeli támogatás, nyugdíj és egyéb járadék igénylése, felhasználása, valamint ennek gyámhatósági betétben való elhelyezése és kezelése.

134. § (1) Ha a cselekvőképességet érintő gondnokság alatt álló személynek nincs olyan hozzátartozója, aki a gondnokság viselésére alkalmas, részére a gyámhivatal hivatásos gondnokot rendel.

(2)⁷ A gyámhivatal a hivatásos gondnok kirendelésénél a Ptk. 2:31. §-ában és a Gyvt. 102. §-ában foglaltak figyelembevételével jár el.

(3)⁸ Ha a gyámhivatal hivatásos gondnokul mentális zavarban szenvedő személyekkel foglalkozó jogi személyt rendel ki, az erre irányuló eljárása során felhívja a jogi személyt arra, hogy legkésőbb tizenöt napon belül jelölje meg azt a természetes személyt, aki a gondnoki teendőket ellátja.

(4)-(6)⁹

(7)¹⁰ A hivatásos gondnok kirendelése a gondnokolt tiltakozása esetén sem mellőzhető.

134/A. §¹¹ (1) A gondnokrendelő határozat rendelkező része a 14. §-ban foglaltakon túl tartalmazza

a) a gondnoki tisztséggel járó jogokról és kötelezettségekről való tájékoztatást,

b)¹² többes gondnokrendelés esetén a gondnokok feladatkörének pontos megosztását [Ptk. 2:32. § (2) bekezdése],

c) helyettes gondnokrendelés esetén annak időtartamát, valamint a helyettes gondnok jogkörének terjedelmét,

d)¹³ ideiglenes gondnokrendelés esetén azon ügycsoportok megjelölését, amelyek tekintetében a gondnok eljárhat [Ptk. 2:26. § (2) bekezdése],

1 Számozását módosította: 262/2001. (XII. 21.) Korm. rendelet 7. §.

2 Hatályon kívül helyezte: 360/2019. (XII. 30.) Korm. rendelet 10. § (11) g). Hatálytalan: 2020. I. 1-től.

3 Hatályon kívül helyezte: 70/2014. (III. 13.) Korm. rendelet 87. § (1) m). Hatálytalan: 2014. III. 15-től.

4 Beiktatta: 14/2003. (II. 12.) Korm. rendelet 84. §. Hatályos: 2003. II. 15-től. Ezt követően indult ügyekben kell alkalmazni. A folyamatban lévő első és másodfokú ügyekben a korábbi rendelkezések az irányadóak.

5 Beiktatta: 97/2013. (III. 29.) Korm. rendelet 52. §. Hatályos: 2014. I. 1-től.

6 Beiktatta: 262/2001. (XII. 21.) Korm. rendelet 7. §. Módosította: 275/2008. (XI. 21.) Korm. rendelet 23. § (6) am).

7 Megállapította: 70/2014. (III. 13.) Korm. rendelet 69. §. Hatályos: 2014. III. 15-től.

8 Megállapította: 70/2014. (III. 13.) Korm. rendelet 69. §. Hatályos: 2014. III. 15-től.

9 Hatályon kívül helyezte: 70/2014. (III. 13.) Korm. rendelet 87. § (1) n). Hatálytalan: 2014. III. 15-től.

10 Beiktatta: 262/2001. (XII. 21.) Korm. rendelet 8. § (2). Hatályos: 2002. I. 1-től.

11 Beiktatta: 262/2001. (XII. 21.) Korm. rendelet 9. §. Hatályos: 2002. I. 1-től.

12 Módosította: 70/2014. (III. 13.) Korm. rendelet 86. § (1) 83.

13 Módosította: 70/2014. (III. 13.) Korm. rendelet 86. § (1) 84.

e)¹ annak az összegnek a megállapítását, amelyen felül a gondnokolt vagyoni ügyében a gondnok jognyilatkozatának érvényességéhez a gyámhivatal jóváhagyása szükséges [Ptk. 2:23. § (1) bekezdés e) pontja],

f) a gondnoki tisztséggel járó jogok és kötelezettségek kezdő időpontját,

g)² az ingó és ingatlan vagyon gondnok kezelésébe adását a vagyoneletár alapján, vagy leltár hiányában a hagyatéki ügyben eljáró települési önkormányzat jegyzőjének megkeresését a gondnokolt ingó és ingatlan vagyonának leltározására és a gondnok felhívását a leltár felvételében való közreműködésre,

h)³ vagyonkezelésre jogosult gondnok esetén a 158. § (1) bekezdése szerinti számadás gyámhivatalhoz történő benyújtásának időpontját,

i)⁴ a gondnok felhívását arra, hogy a véleménynyilvánításra képes cselekvőképtelen nagykorú kívánságát az őt érintő jognyilatkozat megtétele előtt hallgassa meg, és lehetőség szerint vegye figyelembe [Ptk. 2:22. § (3) bekezdése],

j)⁵ a tájékoztatást arról, hogy a cselekvőképességében részlegesen korlátozott személy és gondnoka között a megtett jognyilatkozatokkal kapcsolatos vitában a gyámhivatal dönt [Ptk. 2:20. § (2) bekezdése],

k)⁶ a tájékoztatást arról, hogy a cselekvőképességében részlegesen korlátozott személy érdekeinek védelme, károsodástól való megóvása érdekében azonnali intézkedést igényelő esetben a gondnok önállóan eljárhat, az érintett személy helyett jognyilatkozatot tehet, és a gondnok felhívását arra, hogy a cselekvőképességében részlegesen korlátozott személyt és a gyámhivatalt ilyen esetben késedelem nélkül tájékoztassa [Ptk. 2:20. § (4) bekezdése],

l)⁷ a tájékoztatást arról, hogy a cselekvőképességében részlegesen korlátozott személy minden olyan ügyben önállóan tehet érvényes jognyilatkozatot, amely nem tartozik abba az ügycsoportba, amelyben cselekvőképességét a bíróság korlátozta, de a bíróság ítéletében meghatározott ügycsoportokra vonatkozó jognyilatkozatának érvényességéhez gondnokának hozzájárulása szükséges [Ptk. 2:20. § (1) bekezdése],

m)⁸ a tájékoztatást arról, hogy mely jognyilatkozatok érvényességéhez szükséges a gyámhivatal jóváhagyása [Ptk. 2:23. §-a],

n)⁹ a gondnok felhívását arra, hogy ha a gondnokolt előzetes jognyilatkozatában meghatározta, hogy a cselekvőképességének korlátozása esetén a gondnoka egyes személyes és vagyoni ügyeiben milyen módon járjon el, ennek figyelembevételével lássa el feladatait [Ptk. 2:39. § (2) bekezdés c) pontja],

o)¹⁰ a gondnok felhívását arra, hogy vagyonkezelése a gondnokolt érdekeit szolgálja [Ptk. 2:35. § (1) bekezdése],

p)¹¹ a cselekvőképesség teljes vagy a vagyoni ügyekre vonatkozó részleges korlátozása esetén a gondnok felhívását a gondnokolt vagyontárgyainak a gyámhivatal részére történő átadására, ha azokat a folyó kiadásokra nem kell készen tartania, és a tájékoztatást arról, hogy a gyámhivatalnak átadott vagyonnal való rendelkezéshez a gyámhivatal jóváhagyása szükséges, és

q)¹² ha a gyámhivatal hivatásos gondnokul mentális zavarban szenvedő személyekkel foglalkozó jogi személyt rendelt ki, annak a természetes személynek a megnevezését, aki a gondnoki teendőket ellátja.

1 Módosította: 174/2012. (VII. 26.) Korm. rendelet 12. § (16) 29., 70/2014. (III. 13.) Korm. rendelet 86. § (1) 85.
2 Megállapította: 97/2013. (III. 29.) Korm. rendelet 53. §. Hatályos: 2014. I. 1-től.
3 Beiktatta: 315/2005. (XII. 25.) Korm. rendelet 66. §. Hatályos: 2006. I. 1-től.
4 Beiktatta: 70/2014. (III. 13.) Korm. rendelet 70. §. Hatályos: 2014. III. 15-től.
5 Beiktatta: 70/2014. (III. 13.) Korm. rendelet 70. §. Hatályos: 2014. III. 15-től.
6 Beiktatta: 70/2014. (III. 13.) Korm. rendelet 70. §. Hatályos: 2014. III. 15-től.
7 Beiktatta: 70/2014. (III. 13.) Korm. rendelet 70. §. Hatályos: 2014. III. 15-től.
8 Beiktatta: 70/2014. (III. 13.) Korm. rendelet 70. §. Hatályos: 2014. III. 15-től.
9 Beiktatta: 70/2014. (III. 13.) Korm. rendelet 70. §. Hatályos: 2014. III. 15-től.
10 Beiktatta: 70/2014. (III. 13.) Korm. rendelet 70. §. Hatályos: 2014. III. 15-től.
11 Beiktatta: 70/2014. (III. 13.) Korm. rendelet 70. §. Hatályos: 2014. III. 15-től.
12 Beiktatta: 70/2014. (III. 13.) Korm. rendelet 70. §. Hatályos: 2014. III. 15-től.

(2)¹ A gyámhivatal határozatát azonnal végrehajthatónak nyilváníthatja.

(3)² A gondnokrendeléstől szóló határozatát a gyámhivatal közli a családtámogatási ellátást és szükség szerint az árvaellátást folyósító szervvel.

135. §³

Eseti gondnok

136. § (1)⁴ Az eseti gondnokrendeléstől a Ptk. 6:20. § (1) és (2) bekezdésében meghatározott esetekben kérelemre vagy hivatalból a gyámhivatal gondoskodik.

(1a)⁵ A gyámhivatal az idegenrendészeti hatóság megkeresésére a harmadik országbeli állampolgárok beutazására és tartózkodására vonatkozó általános szabályokról szóló 2023. évi XC. törvény 181. § (7) bekezdésében meghatározott esetben nyolc napon belül gondoskodik eseti gondnok, illetve kiskorú gyermek részére eseti gyám kirendeléséről.

(2)⁶ Eseti gondnokul - a Gyvt. 68/C. § (1) bekezdésében és 89. §-ának (1) bekezdésében meghatározott eset kivételével - elsősorban ügyvédet kell kirendelni.

(3)⁷ Az eseti gondnok, ha kirendelésére a Ptk. 6:20. § (1) bekezdésében foglaltak alapján kerül sor, köteles a cselekvőképességében részlegesen korlátozott nagykorú személy véleményét megismerni és azt figyelembe venni.

(4)⁸ A gyámhivatal az eseti gondnok kirendeléséről szóló határozatában felhívja a cselekvőképességet érintő gondnokság alatt álló személy gondnokának figyelmét arra, hogy jogköre nem terjed ki azokra az ügyekre, amelyeknek ellátására eseti gondnokot rendeltek.

Ügygondnok

137. § (1)⁹

(2)¹⁰ Az Ákr. alapján kirendelt ügygondnok, ha jogszabály másként nem rendelkezik az eljáró hatóság felhatalmazása nélkül pénzt vagy dolgot nem vehet át, egyezséget nem köthet, vitás jogot nem ismerhet el, illetve arról nem mondhat le, kivéve, ha ezzel az általa képviselt személyt a nyilvánvaló károsodástól óvja meg.

(3) Az ügygondnok kirendelése a gondnokolt személy cselekvőképességét nem érinti.

(4)¹¹

138. §¹² (1) Működése során az ügygondnok a tevékenységéről félévenként, továbbá ha a kirendelés célja megvalósult vagy annak oka megszűnt, ezt követően 8 napon belül köteles az eljáró hatóságnak jelentést benyújtani.

(2) Az eljáró hatóság az ügygondnokot felmenti, ha a kirendelés céljának megvalósulását, vagy a kirendelés okának megszűnését követően előterjesztett jelentést elfogadja.

1 Módosította: 173/2009. (VIII. 29.) Korm. rendelet 66. § (1) 54. Lásd: 173/2009. (VIII. 29.) Korm. rendelet 61. § (2). Módosította: 457/2017. (XII. 28.) Korm. rendelet 41. § 26.

2 Beiktatta: 275/2008. (XI. 21.) Korm. rendelet 15. §. Módosította: 173/2009. (VIII. 29.) Korm. rendelet 66. § (1) 55., 97/2013. (III. 29.) Korm. rendelet 65. § (3) 21.

3 A korábbi alcímmel együtt hatályon kívül helyezte: 70/2014. (III. 13.) Korm. rendelet 87. § (1) o). Hatálytalan: 2014. III. 15-től.

4 Megállapította: 70/2014. (III. 13.) Korm. rendelet 71. § (1). Hatályos: 2014. III. 15-től.

5 Megállapította: 35/2024. (II. 29.) Korm. rendelet 268. §. Hatályos: 2024. III. 1-től.

6 Módosította: 173/2009. (VIII. 29.) Korm. rendelet 65. § (1) r), 237/2010. (IX. 13.) Korm. rendelet 15. § k).

7 Megállapította: 70/2014. (III. 13.) Korm. rendelet 71. § (2). Hatályos: 2014. III. 15-től.

8 Megállapította: 70/2014. (III. 13.) Korm. rendelet 71. § (2). Hatályos: 2014. III. 15-től.

9 Hatályon kívül helyezte: 173/2009. (VIII. 29.) Korm. rendelet 63. § (1) v). Hatálytalan: 2009. X. 1-től. Lásd: 173/2009. (VIII. 29.) Korm. rendelet 61. § (2).

10 Módosította: 173/2009. (VIII. 29.) Korm. rendelet 66. § (1) 56. Lásd: 173/2009. (VIII. 29.) Korm. rendelet 61. § (2). Módosította: 70/2015. (III. 30.) Korm. rendelet 25. § (4) j), 440/2016. (XII. 16.) Korm. rendelet 5. § b), 457/2017. (XII. 28.) Korm. rendelet 41. § 27.

11 Hatályon kívül helyezte: 440/2016. (XII. 16.) Korm. rendelet 6. § e). Hatálytalan: 2017. I. 1-től.

12 Megállapította: 440/2016. (XII. 16.) Korm. rendelet 4. § (4). Hatályos: 2017. I. 1-től.

(3) Az ügygondnokot tevékenységéért munkadíj illeti meg. A munkadíj mértékét az eljáró hatóság az ügygondnok felmentéséről rendelkező végzésében állapítja meg az ügygondnok munkateljesítményének figyelembevételével.

(4)¹ Az ügygondnok munkadíja azon közigazgatási hatósági eljárás Ákr. szerinti eljárási költsége, amelyben a kirendelésére sor került.

A gyám és a gondnok részére kiállított tanúsítvány²

139. §³ (1) A gyámhivatal a gyámként és gondnokként történő kirendelés, valamint a 37. § (2) bekezdése szerint kijelölt gyámhivatal a gyámként történő kirendelés igazolására tanúsítványt állít ki

a)⁴ - az eseti gyám kivételével - a gyám, ideértve a gyermekvédelmi gyámot és helyettes gyermekvédelmi gyámot is, az egyes gyámi feladatok ellátására kirendelt nevelőszülő, gyermekotthon részére a gyámrendelő határozat közlésével egyidejűleg,

b) - az eseti gondnok és az ügygondnok kivételével - a gondnok részére

ba) a gondnokrendelő határozat közlésével egyidejűleg, ha a határozatot azonnal végrehajthatóvá nyilvánította, vagy

bb) a ba) alpont alá nem tartozó esetben a gondnokrendelő határozat véglegessé válásától számított nyolc napon belül.

(2) Az (1) bekezdés szerinti tanúsítvány tartalmazza

a) a tanúsítványt kiállító szerv nevét, székhelyét, telefonszámát és elektronikus levélcímét;

b) a megbízáson alapuló vagy munkaköri köteleesség alapján eljáró gyám vagy gondnok

ba) nevét,

bb) a személyes gondoskodást végző személyek adatainak működési nyilvántartásáról szóló rendelet vagy a hivatásos gondnoki feladatot ellátó személyek képesítési előírásairól szóló rendelet szerinti nyilvántartási számát,

bc) a munkáltató vagy a megbízó megnevezését és székhelyét;

c) a b) pont alá nem tartozó gyám vagy gondnok személyazonosító adatait;

d) az igazolt adatra vonatkozó rendelkezést annak rögzítésével, hogy

da) a gyám a gyámsága alatt álló gyermek gondozója, nevelője, vagyonának kezelője és a gyermek törvényes képviselője,

db) a gondnok a cselekvőképességében teljesen korlátozott gondnokolt törvényes képviselője, vagyona kezelője, és ha a gondnokolt gondozását is vállalta, úgy gondozója, vagy

dc) a gondnok a cselekvőképességében részlegesen korlátozott gondnokolt esetében, a bíróság által meghatározott, a tanúsítványban is megjelenített ügycsoportokban a gondnokolt törvényes képviselője, ha a jövedelmi és vagyoni ügyeiben is korlátozták, úgy vagyona kezelője, és ha a gondnokolt gondozását is vállalta, úgy gondozója;

e) a gyám- vagy gondnokrendeléssel érintett kiskorú vagy gondnokolt személyazonosító adatait;

f) a gyám- vagy gondnokrendelő határozat számát, keltét, a határozat azonnali végrehajthatóságának tényét;

g) - ha a gondnokrendelésről szóló határozatot a gyámhivatal nem nyilvánította azonnal végrehajthatónak - a határozat véglegessé válásának időpontját;

h) a gyámi vagy gondnoki tisztséggel járó jogok és kötelezettségek kezdetének időpontját;

i) annak megállapítását, hogy a tanúsítvány annak bevonásáig érvényes;

j) a tanúsítvány kiállításának helyét és idejét és

1 Módosította: 457/2017. (XII. 28.) Korm. rendelet 41. § 28.

2 Beiktatta: 629/2022. (XII. 30.) Korm. rendelet 14. §. Hatályos: 2023. I. 1-től.

3 Megállapította: 629/2022. (XII. 30.) Korm. rendelet 14. §. Hatályos: 2023. I. 1-től.

4 Módosította: 194/2024. (VII. 8.) Korm. rendelet 19. § 27.

k) a kiadmányozási joggal rendelkező személy aláírását és a tanúsítványt kiállító szerv bélyegzőlenyomatát.

(3) A tanúsítványt gyermekeként, gondnokoltanként kell kiállítani.

(4) A gyámi, gondnoki tisztség megszűnése esetén a gyámhivatal a tanúsítványt visszavonja. Ha a gyámi tisztség megszűnésének oka az örökbefogadás engedélyezése, a tanúsítványt a 37. § (2) bekezdése szerint kijelölt gyámhivatal vonja vissza.

XVIII. Fejezet

A gyám és a gondnok működésének felügyelete és irányítása

140. §¹ (1) A gyámhivatal a gyám jogkörének Ptk. 4:237. § (2) bekezdése szerinti korlátozására vagy intézkedéseinek megváltoztatására irányuló eljárása során a szülőt akkor is meghallgatja, ha annak szülői felügyeleti joga szünetel. A gyám jogkörének korlátozása és intézkedéseinek megváltoztatása különösen a törvényes képviselő, a vagyonkezelés körében, vagy valamely meghatározott ügyben indokolt.

(2) A gyámhivatal - a számadási kötelezettségtől függetlenül - soron kívül felvilágosítást kér a gyámtól, a gondnoktól a gyermek, a gondnokolt helyzetéről és ellátásáról, ha a hozzá beérkezett jelzés, bejelentés vagy saját észlelése alapján azt indokoltnak tartja.

(3)² A gyámhivatal a gyermek jogellenes elvitelének veszélye esetén soron kívül eljárást folytat. A gyámhivatal ennek során a bírósági polgári nemperes eljárásokban alkalmazandó szabályokról, valamint egyes bírósági nemperes eljárásokról szóló 2017. évi CXVIII. törvény 22/F. § (2) bekezdése és 22/K. § (1) bekezdése szerint - elsősorban a gyám meghallgatása alapján - vizsgálja olyan tények és körülmények fennállását, amelyek a gyermek Magyarországról történő, rövid időn belüli jogellenes elvitelének konkrét és nyilvánvaló veszélyét valószínűsítik. A gyámhivatal eljárása eredményeként a gyámság alatt álló gyermek esetén

a) a gyám kérelmére azonnal végrehajtható határozatával jóváhagyhatja a jogellenes elvitellel veszélyeztetett gyermekek tekintetében figyelmeztető jelzés elhelyezésének elrendelése és annak felülvizsgálata iránti bírósági polgári nemperes eljárás gyám által történő megindítását, vagy

b) hivatalból vagy a gyám kérelmére megindíthatja az a) pont szerinti bírósági eljárást.

141. § (1)³ A gyámhivatal a családbafogadó gyám vagy a gondnok kérelmére a gyámság vagy a gondnokság ellátásával kapcsolatos indokolt kiadásainak, költségeinek, így különösen a gyám úti-, telefon- és ügyintézési költségének a gyermek vagy a gondnokolt jövedelméből történő megtérítéséről dönt, ha az megfelelő jövedelemmel rendelkezik. A kiadások szükségességét és a kiadások összegének helyességét a gyámhivatal a számadás elbírálása során állapítja meg.

(1a)⁴ A gyámhivatal a családbafogadó gyám kérelmére gondoskodik a gyámság ellátásával kapcsolatos indokolt kiadások, költségek, így különösen a gyám úti-, telefon- és ügyintézési költségének megtérítéséről, ha a gyámság alatt álló gyermek nem rendelkezik megfelelő jövedelemmel. Nem rendelkezik megfelelő jövedelemmel a gyermek, ha rendszeres kedvezményre jogosult. A gyámhivatal döntésében megjelöli azokat a kiadásokat, költségeket, amelyek megtérítését elrendelte. A gyámhivatal véglegessé vált határozatát a megjelölt összeg kifizetése érdekében megküldi a gyámhivatal székhelye szerint illetékes fővárosi és vármegyei kormányhivatal részére.

1 Megállapította: 70/2014. (III. 13.) Korm. rendelet 72. §. Hatályos: 2014. III. 15-től.

2 Beiktatta: 564/2021. (X. 4.) Korm. rendelet 33. §. Hatályos: 2023. III. 7-től.

3 Megállapította: 70/2014. (III. 13.) Korm. rendelet 73. § (1). Hatályos: 2014. III. 15-től.

4 Beiktatta: 70/2014. (III. 13.) Korm. rendelet 73. § (2). Módosította: 457/2017. (XII. 28.) Korm. rendelet 41. § 11., 616/2022. (XII. 29.) Korm. rendelet 22. § a).

(2)¹ Működése során az eseti gyám és az eseti gondnok - a vagyonkezelésre kirendelt eseti gyám, eseti gondnok kivételével - tevékenységéről félévenként, illetőleg, ha a kirendelés célja megvalósult, vagy annak oka megszűnt, ezt követően 8 napon belül köteles a gyámhivatalnak jelentését benyújtani.

(3)² Az eseti gyámot és az eseti gondnokot - a természetben nyújtott családi pótlékra a gyermek szükségleteire történő felhasználására kirendelt eseti gyám kivételével - tevékenységéért munkadíj illeti meg. A munkadíj mértékét az eseti gyám és az eseti gondnok felmentéséről határozatot hozó gyámhivatal állapítja meg az eseti gyám és az eseti gondnok munkateljesítményének figyelembevételével.

(4)³ Az eseti gyám és az eseti gondnok munkadíjának összegét - a Gyvt. 133/A. § (6) bekezdésében foglalt kivétellel - a gyámhivatal a szociális vetítési alap összegének százszorosát meghaladó vagyonnal rendelkező gyermek (gondnokolt) vagyonának terhére állapítja meg, feltéve, hogy ezzel nem veszélyezteti a vagyonnal rendelkező gyermek (gondnokolt) lakhatási és megélhetési feltételeit. Ennek hiányában a díj megfizetése a gyámhivatal székhelye szerint illetékes fővárosi és vármegyei kormányhivatal feladata.

(5)⁴ A gyermekvédelmi szakszolgálat által biztosított eseti gyámra a (2)-(4) bekezdésben foglaltak nem vonatkoznak.

142. § (1)⁵ Ha a gyám vagy a gondnok működése ellen kifogás nem merül fel, azonban más személy kirendelése a gyámolt vagy a gondnokolt érdekeit tekintve kedvezőbb, a gyám felmentésére irányuló eljárás megindítására a gyámság alatt álló, korlátozottan cselekvőképes gyermek, a gondnok felmentésére irányuló eljárás megindítására a cselekvőképességében részlegesen korlátozott nagykorú személy is jogosult. Az eljárást a gyámhivatal hivatalból is megindíthatja a gyámi, gondnoki tisztséget a jövőben vállalni kívánó személy kezdeményezésére.

(2) Ha a gyámhivatal a gyámot vagy a gondnokot tisztségéből felmenti, elmozdítja, illetőleg azonnali hatállyal felfüggeszti, ezen intézkedésével egyidejűleg új gyámot, gondnokot rendel.

(3)⁶ A gyámhivatal az eseti gyámot, illetve az eseti gondnokot felmenti, ha annak a kirendelés céljának megvalósulását, illetve a kirendelés okának megszűnését követően előterjesztett jelentését [141. § (2) bek.] elfogadja.

(4)⁷ A gyámhivatal a gondnokot abban az esetben is elmozdítja, ha a gondnok nem a gondnokolt előzetes jognyilatkozatában foglaltak szerint jár el.

(5)⁸ Az ügygondnokra - a közigazgatási hatósági eljárásban kirendelt ügygondnok kivételével - e fejezet rendelkezéseit megfelelően alkalmazni kell.

143. §⁹ A gyámság alatt álló gyermek nagykorúságának elérése után, illetve a gondnokság megszüntetéséről rendelkező jogerős bírósági határozat alapján a gyámhivatal értesíti

a) a jogosultat a vagyon állagáról, a vagyon kezelőjének személyéről és számadási kötelezettségéről, a letétben lévő vagyon helyéről, a vagyon feletti rendelkezés módjáról, továbbá arról, hogy a számadásra kötelezettel szemben támasztott követelését szükség esetén bírósági úton érvényesítheti,

1 Módosította: 70/2014. (III. 13.) Korm. rendelet 86. § (1) 86., 70/2015. (III. 30.) Korm. rendelet 25. § (4) k), 440/2016. (XII. 16.) Korm. rendelet 5. § c).

2 Megállapította: 440/2016. (XII. 16.) Korm. rendelet 4. § (5). Hatályos: 2017. I. 1-től.

3 Megállapította: 97/2013. (III. 29.) Korm. rendelet 55. §. Módosította: 70/2014. (III. 13.) Korm. rendelet 86. § (1) 87., 440/2016. (XII. 16.) Korm. rendelet 5. § d), 616/2022. (XII. 29.) Korm. rendelet 22. § a), 629/2022. (XII. 30.) Korm. rendelet 18. § a).

4 Megállapította: 70/2014. (III. 13.) Korm. rendelet 73. § (4). Hatályos: 2014. III. 15-től.

5 Megállapította: 70/2014. (III. 13.) Korm. rendelet 74. § (1). Hatályos: 2014. III. 15-től.

6 Beiktatta: 275/2008. (XI. 21.) Korm. rendelet 16. §. Módosította: 70/2014. (III. 13.) Korm. rendelet 86. § (1) 88., 70/2015. (III. 30.) Korm. rendelet 25. § (4) j), 440/2016. (XII. 16.) Korm. rendelet 5. § e).

7 Beiktatta: 70/2014. (III. 13.) Korm. rendelet 74. § (2). Hatályos: 2014. III. 15-től.

8 Beiktatta: 440/2016. (XII. 16.) Korm. rendelet 4. § (6). Hatályos: 2017. I. 1-től.

9 Módosította: 70/2014. (III. 13.) Korm. rendelet 86. § (1) 89.

b)¹ a gyermekvédelmi gondoskodásból kikerült, nagykorúvá vált jogosultat - a beszerzett adó- és értékbizonyítvány alapján - ingatlanának értékéről,

c)² az ingatlanügyi hatóságot - ha a bíróság erről nem rendelkezett -, a volt gondnokolt személy gondnokság alá helyezésére vonatkozó bejegyzésnek az ingatlan-nyilvántartásból való törlése érdekében,

d)³ a családtámogatási, illetve a nyugdíjfolyósító szervet, ha a jogosult családtámogatási ellátásban, illetve nyugdíjban vagy a nyugdíjfolyósító szerv által folyósított más ellátásban részesült,

e)⁴ a hitelintézetet, a zárolt számla kezelőjét, a letétben lévő vagyontárgy kezelőjét arról, ha a vagyon felett a 18. életévét betöltött személy nem jogosult rendelkezni, mivel cselekvőképességében a vagyoni ügyeit érintően korlátozott vagy cselekvőképtelen.

XIX. Fejezet

A gondnokság alá helyezés, a felülvizsgálati eljárás megindítása és a gondnokság alá helyezés módosítása, megszüntetése iránti perek⁵

144. §⁶ (1)⁷ A gyámhivatal a gondnokság alá helyezés iránt - ha annak feltételei fennállnak - akkor indít pert, ha

a) a gondnokság alá helyezendő nagykorú személynek nincs együtt élő házastársa, valamint élettársa, egyenesági rokona, testvére, vagy

b) az a) pontban felsorolt személyek és kiskorú esetén a törvényes képviselője közül
ba) egyikük sem kíván pert indítani,

bb) a perindítást vállaló személy a perindítás szükségességéről való tájékoztatást követő hatvan napon belül nem indít pert, vagy

bc) a pert megindító személy a bírósághoz benyújtott keresetét visszavonja.

(1a)⁸ A gyámhivatal azt a személyt, aki a pert megindította, félévente megkeresi, hogy nyújtson tájékoztatást a per állásáról.

(2)⁹ A gondnokság alá helyezés szükségessége különösen akkor áll fenn, ha a gondnokság alá helyezendő személy személyi és vagyoni érdekvédelme egyéni körülményeire, valamint családi és társadalmi kapcsolataira tekintettel csak a gondnokság alá helyezéssel biztosítható.

(3)¹⁰ A gyámhivatal a kötelező felülvizsgálati eljárást a cselekvőképességet érintő bírósági ítéletben megjelölt felülvizsgálati időpontban indítja meg.

(4) A gyámhivatal a gondnokság alá helyezés megszüntetése iránt pert indít, ha annak fenntartása - függetlenül a kötelező felülvizsgálat iránti eljárás megindításának időpontjától - már nem indokolt, és a megszüntetés iránti pert az erre jogosultak nem kezdeményezik.

1 Beiktatta: 14/2003. (II. 12.) Korm. rendelet 86. §. Hatályos: 2003. II. 15-től. Ezt követően indult ügyekben kell alkalmazni. A folyamatban lévő első és másodfokú ügyekben a korábbi rendelkezések az irányadóak.

2 Megállapította: 97/2013. (III. 29.) Korm. rendelet 56. §. Módosította: 70/2015. (III. 30.) Korm. rendelet 25. § (4) l).

3 Megállapította: 97/2013. (III. 29.) Korm. rendelet 56. §. Hatályos: 2014. I. 1-től.

4 Jelölését módosította: 14/2003. (II. 12.) Korm. rendelet 86. §. Módosította: 70/2014. (III. 13.) Korm. rendelet 86. § (1) 90.

5 A címet megállapította: 262/2001. (XII. 21.) Korm. rendelet 12. §. Módosította: 70/2014. (III. 13.) Korm. rendelet 86. § (1) 91.

6 Megállapította: 262/2001. (XII. 21.) Korm. rendelet 12. §. Hatályos: 2002. I. 1-től. Lásd: ugyane rendelet 27. § (4).

7 Megállapította: 70/2014. (III. 13.) Korm. rendelet 75. § (1). Hatályos: 2014. III. 15-től.

8 Beiktatta: 97/2013. (III. 29.) Korm. rendelet 57. §. Hatályos: 2014. I. 1-től.

9 Megállapította: 70/2014. (III. 13.) Korm. rendelet 75. § (2). Hatályos: 2014. III. 15-től.

10 Módosította: 70/2014. (III. 13.) Korm. rendelet 86. § (1) 92.

(5)¹ A gyámhivatal - függetlenül a kötelező felülvizsgálat iránti eljárás megindításának időpontjától - a gondnokság alá helyezés módosítása iránt pert indít, ha a módosítás a gondnokolt érdekében áll, és a pert az erre jogosultak nem kezdeményezik.

145. §² (1) A gyámhivatal keresete irányulhat

a)³ cselekvőképességet részlegesen korlátozó gondnokság alá helyezésre, legalább egy olyan ügycsoport megjelölésével, amelyre nézve a gyámhivatal a gondnokság alá helyezést kéri, vagy cselekvőképességet teljesen korlátozó gondnokság alá helyezésre, valamint cselekvőképességet részlegesen korlátozó gondnokság vagy cselekvőképességet teljesen korlátozó gondnokság fenntartására vagy megszüntetésére,

b) a cselekvőképességet részlegesen korlátozó gondnokság cselekvőképességet teljesen korlátozó gondnokságra változtatására,

c)⁴ a cselekvőképességet teljesen korlátozó gondnokság cselekvőképességet részlegesen korlátozó gondnokság alá helyezésre történő módosítására, legalább egy olyan ügycsoport megjelölésével, amelyre nézve a gyámhivatal az érintett személy gondnokság alá helyezését kéri,

d) cselekvőképességet részlegesen korlátozó gondnokság esetén a gondnokolt által önállóan nem gyakorolható ügycsoportok módosítására, vagy

e) a választójogból való kizárásra, valamint a választójogból való kizárás megszüntetésére.

(2) A gyámhivatal a keresetlevélben - ha arról tudomása van -

a) feltünteti a gondnokság alá helyezendő személy előzetes jognyilatkozatára vonatkozó adatokat,

b) megjelöli azoknak a tanúknak a nevét és lakcímét, akik ismerik a gondnokság alá helyezéssel érintett személy magatartását és életvitelét, és

c) javaslatot tesz azoknak az ügycsoportoknak a meghatározására, amelyekben a cselekvőképesség részleges korlátozása indokolt.

(3) A gyámhivatal a keresetlevélhez csatolja a gondnokság alá helyezendő személy vagy a gondnokolt

a)⁵ elmeállapotára vonatkozó szakorvosi véleményt, ennek hiányában a szakorvos nyilatkozatát arról, hogy az érintett személy a vizsgálaton nem jelent meg,

b) tulajdonában álló ingatlanok, valamint azon ingatlanok tulajdoni lapját, amelyeken haszonélvezeti joga áll fenn, vagy amelyekre őt érintő egyéb jog vagy tény van bejegyezve, feljegyezve,

c) nyugdíja vagy nyugdíjfolyósító szerv által folyósított egyéb ellátása esetén a nyugdíjfolyósítási törzsszámot,

d) betétben elhelyezett készpénze esetén a betétkönyv vagy folyószámla számát,

e)⁶ lakóhelyén készített környezettanulmány során felvett és a gyámhatósági meghallgatásáról készült jegyzőkönyvet,

f) tekintetében ideiglenes gondnokrendelés, illetve zárlat elrendelése esetén az erre vonatkozó határozatot.

(3a)⁷ Szociális bentlakásos intézményben élő gondnokság alá helyezendő személy vagy gondnokolt esetén a (3) bekezdés e) pontja szerinti környezettanulmánynak minősül a szociális bentlakásos intézmény vezetőjének írásbeli tájékoztatása a gondnokság alá helyezendő személy vagy a gondnokolt életkörülményeiről és ellátásáról.

1 Beiktatta: 70/2014. (III. 13.) Korm. rendelet 75. § (3). Hatályos: 2014. III. 15-től.

2 Megállapította: 70/2014. (III. 13.) Korm. rendelet 76. §. Hatályos: 2014. III. 15-től.

3 Megállapította: 393/2017. (XII. 13.) Korm. rendelet 4. § (8). Hatályos: 2018. I. 1-től.

4 Megállapította: 393/2017. (XII. 13.) Korm. rendelet 4. § (9). Hatályos: 2018. I. 1-től.

5 Megállapította: 393/2017. (XII. 13.) Korm. rendelet 4. § (10). Hatályos: 2018. I. 1-től.

6 Megállapította: 393/2017. (XII. 13.) Korm. rendelet 4. § (11). Hatályos: 2018. I. 1-től.

7 Beiktatta: 60/2017. (III. 20.) Korm. rendelet 7. § (8). Hatályos: 2017. IV. 4-től.

(4)¹ A választójogból való kizárás megszüntetésének kezdeményezése során a gyámhivatal a nagykorú személy pszichés állapotára, szellemi fogyatkozására vagy szenvedélybetegségére vonatkozó körülményeket, az érintett személy életvitelére vonatkozó körülményeket, valamint az életvitelét, gondozását segítő személy véleményét veszi figyelembe.

(5) A keresetlevélhez a gyámhivatal a (3) bekezdésben foglaltakon kívül csatolhatja

a) a pszichológiai véleményt,

b) a gyógypedagógiai véleményt,

c)² az érintett személlyel kapcsolatban álló családsegítő, személyi segítő, szociális munkás véleményét, és

d) az érintett személy életvitelét, gondozását segítő személy meghallgatásáról készült jegyzőkönyvet.

HETEDIK RÉSZ

A GYERMEK ÉS A GONDNOKSÁG ALATT ÁLLÓ SZEMÉLY VAGYONI ÉRDEKVÉDELME

XX. Fejezet

A törvényes képviselő vagyonkezelésével kapcsolatos ügyek

146. §³ (1)⁴ A szülő vagyonkezelői jogát korlátozó, a Ptk. 4:159. §-án alapuló gyámhivatali intézkedéseket a családbafogadó gyám és a gyermekvédelmi gyám (a továbbiakban együtt: gyám) tekintetében is alkalmazni kell.

(1a)⁵ A gyámhivatal a Ptk. 4:236. §-ának alkalmazása során a szociális vetítési alap összegét meghaladó összeget tekinti úgy, hogy azt a rendes vagyonkezelés szabályai szerint készen tartani nem kell. Az ennek figyelembevételével a gyámhivatalnak átadott vagyonról való rendelkezéshez [Ptk. 2:15. § (1) bekezdés d) pontja] a gyámnak minden esetben kérnie kell a gyámhivatal jóváhagyását.

(2)⁶ A gondnok - a cselekvőképességet teljesen vagy részlegesen korlátozó gondnokság alá helyezést kimondó bírósági határozatban meghatározott ügyekben - a gondnokság alá helyezett személy vagyonának kezelője és törvényes képviselője.

(3)⁷ Ha a gyermeknek vagy a vagyoni ügyeit érintően gondnokság alatt álló személynek van vagyona, azt a gyám vagy a gondnok leltárral veszi át. A gyámhivatal felkéri a hagyatéki ügyekben eljáró hatóságot a leltár felvételére. A leltárt a hagyatéki leltározásra vonatkozó rendelkezések szerint kell elkészíteni.

(4)⁸ A gyámhivatal a cselekvőképtelen nagykorú személy gondnoka, valamint a cselekvőképességében a vagyoni ügyeit érintően korlátozott személy és gondnoka kérelmére jóváhagyja a Ptk. 2:23. § (1) bekezdésében meghatározott jognyilatkozatokat. A gyámhivatal az e bekezdés szerinti jognyilatkozatok jóváhagyása iránt a Lebonyolító kérelmére is eljár, ha a jognyilatkozatot a 2018. évi CIII. törvényben meghatározott adásvételi szerződés megkötése, illetve az ingatlan részletvétellel történő megvásárlása során teszik.

1 Módosította: 393/2017. (XII. 13.) Korm. rendelet 5. § i).

2 Módosította: 419/2015. (XII. 23.) Korm. rendelet 14. § 33.

3 Megállapította: 262/2001. (XII. 21.) Korm. rendelet 14. §. Hatályos: 2002. I. 1-től.

4 Megállapította: 70/2014. (III. 13.) Korm. rendelet 77. § (1). Hatályos: 2014. III. 15-től.

5 Beiktatta: 70/2014. (III. 13.) Korm. rendelet 77. § (2). Módosította: 629/2022. (XII. 30.) Korm. rendelet 18. § b).

6 Módosította: 70/2014. (III. 13.) Korm. rendelet 86. § (1) 93.

7 Megállapította: 257/2013. (VII. 5.) Korm. rendelet 7. §. Módosította: 70/2014. (III. 13.) Korm. rendelet 86. § (1) 94.

8 Megállapította: 373/2020. (VII. 30.) Korm. rendelet 2. §. Hatályos: 2020. VIII. 13-től.

(4a)¹ Ha a cselekvőképességében részlegesen korlátozott személy és gondnoka között a jognyilatkozat jóváhagyása kérdésében vita keletkezik, arról bármelyikük kérelmére a gyámhivatal dönt.

(4b)² A gyámhivatal annak elbírálása során, hogy a Ptk. 2:23. § (2) bekezdés a) pontja vagy a Ptk. 2:23. § (3) bekezdése alapján hozzájárul-e a cselekvőképességében a vagyoni ügyeit érintően korlátozott és a cselekvőképtelen nagykorú személy vagyona terhére a leszármazója önálló háztartásának alapításához, fenntartásához vagy más fontos célja eléréséhez, lehetőség szerint együttesen hallgatja meg a gondnokoltat és leszármazóját. A leszármazó fontos célja elérésének kell tekinteni különösen a tanulmányai folytatásához és a munkavégzéséhez szükséges feltételek megteremtését.

(4c)³ A gyámhivatal annak elbírálása során, hogy a Ptk. 2:23. § (2) bekezdés b) pontja alapján hozzájárul-e a cselekvőképességében a vagyoni ügyeit érintően korlátozott nagykorú személy vagyona terhére ingyenes juttatáshoz, jogokról ellenérték nélküli lemondáshoz vagy közcélra történő felajánláshoz

a) lehetőség szerint személyesen meghallgatja a gondnokoltat, és

b) meggyőződik arról, hogy a gondnokolt megélhetése a jogügylet megtörténtét követően is biztosítva lesz.

(5)⁴ A gyám és a gondnok személyében bekövetkező változás esetén az új gyám, illetve gondnok a gyermek vagy a gondnokság alatt álló személy vagyonát, a gyámhivatal végszámadásról hozott döntése alapján veszi át. Amennyiben a gyám, illetve a gondnok a végszámadást határidőre nem nyújtja be, vagy azt a gyámhivatal nem fogadja el, úgy a vagyont leltározni kell, és az új gyám vagy gondnok a vagyont a leltár alapján veszi át.

147. § (1)⁵ Ha a törvényes képviselő a Ptk. 4:159. § a) pontja vagy a Ptk. 4:236. §-a alapján a gyermek, vagy a Ptk. 2:23. § (1) bekezdés d) és e) pontja alapján a gondnokság alá helyezett pénzt és értéktárgyait a gyámhivatalnak beszolgáltatni köteles⁶

a)⁷ a pénzt hitelintézetnél nyitott gyámhatósági fenntartásos betétben, forint folyószámlán vagy devizaszámlán (a továbbiakban együtt: betét),

b)⁸ a személyes tulajdon szokásos tárgykörébe nem tartozó ékszereket, ezüst, arany, platina tárgyakat, drágaköveket az Országos Takarékpénztár és Kereskedelmi Bank Részvénytársaságnál letétként

c) a kulturális javakat⁹ az illetékes múzeumban letétként kell elhelyezni.

(2) A hitelintézet a betétet elkülönítetten kezeli.

(3)¹⁰

1 Beiktatta: 70/2014. (III. 13.) Korm. rendelet 77. § (4). Hatályos: 2014. III. 15-től.
2 Beiktatta: 70/2014. (III. 13.) Korm. rendelet 77. § (4). Hatályos: 2014. III. 15-től.
3 Beiktatta: 70/2014. (III. 13.) Korm. rendelet 77. § (4). Hatályos: 2014. III. 15-től.
4 Beiktatta: 14/2003. (II. 12.) Korm. rendelet 87. §. A második mondatot beiktatta: 203/2003. (XII. 10.) Korm. rendelet 12. § (2). Módosította: 360/2019. (XII. 30.) Korm. rendelet 10. § (10) l), 31/2020. (II. 29.) Korm. rendelet 1. § (9) j).
5 Módosította: 319/2009. (XII. 29.) Korm. rendelet 4. § (5) a) alapján. A módosított rendelet címe tévesen jelent meg. Módosította: 70/2014. (III. 13.) Korm. rendelet 86. § (1) 95.
6 Megállapította: 14/2003. (II. 12.) Korm. rendelet 88. §. Hatályos: 2003. II. 15-től. Ezt követően indult ügyekben kell alkalmazni. A folyamatban lévő első és másodfokú ügyekben a korábbi rendelkezések az irányadóak.
7 Megállapította: 224/1998. (XII. 30.) Korm. rendelet 19. § (1). Módosította: 319/2009. (XII. 29.) Korm. rendelet 4. § (5).
8 Megállapította: 14/2003. (II. 12.) Korm. rendelet 88. §. Hatályos: 2003. II. 15-től. Ezt követően indult ügyekben kell alkalmazni. A folyamatban lévő első és másodfokú ügyekben a korábbi rendelkezések az irányadóak.
9 Módosította: 1997. évi CXL. törvény 98. § (1) alapján.
10 Hatályon kívül helyezve: 319/2009. (XII. 29.) Korm. rendelet 4. § (5) b) alapján. A módosított rendelet címe tévesen jelent meg. Hatálytalan: 2010. I. 1-től.

(4)¹ A gyámhivatal kötelezheti a szülőt, a gyámot és a gondnokot (a továbbiakban együtt: törvényes képviselő) a gyermek, illetve a gondnokság alatt álló személy tulajdonában álló - a szociális vetítési alap összegének hétszeresét meghaladó - értékpapír hitelintézeti letétben történő kezelésére.

148. § (1)² A hitelintézet a gyermek, gondnokolt betétjébe történő befizetést igazoló okmányt a törvényes képviselőnek kiadja, vagy kérelmére letétként kezeli. A törvényes képviselő a gyámhivatal felhívására bemutatja a betétben elhelyezett összegről szóló igazolást.

(2) A gyámhivatal megkeresésre, illetőleg a törvényes képviselő személyében történt változás esetén hivatalból haladéktalanul közli a hitelintézettel a törvényes képviselő nevét és lakcímét.

(3)³ A gyámhivatal az ügyben való illetékességének megszűnéséről értesíti a hitelintézetet.

149. § (1)⁴ A gyámhivatal a betétben elhelyezett pénz, valamint a letétben kezelt értékpapír feletti rendelkezésre csak a törvényes képviselőt jogosíthatja fel.

(2) A gyámhivatal akkor engedélyezheti a törvényes képviselő kérelmére a gyámi fenntartásos betétben elhelyezett pénznek államilag garantált értékpapírba, biztosítási kötvénybe, ingó vagy ingatlan vagyonba történő befektetését, ha az a gyermek, illetve a gondnokolt érdekében áll.

(3)⁵ A szociális vagy gyermekvédelmi intézményben elhelyezett gyermek esetében a gyámhivatal nem engedélyezheti a pénz felhasználását az intézményi költségek fedezésére.

(4)⁶ A szociális intézményben elhelyezett gondnokolt esetében a gyámhivatal nem engedélyezheti a pénz felhasználását - a személyi térítési díj és a költőpénz kivételével - az intézményi költségek fedezésére. Nem minősül intézményi költségnek az Szt. 119/A. § (2) bekezdése szerinti költség.

(4a)⁷ A tartósan szociális intézményben elhelyezett cselekvőképtelen személy gondnoka és a cselekvőképességében a vagyoni ügyeit érintően korlátozott személy és gondnoka a gyámhivatal által jóváhagyott jognyilatkozatával vállalhatja az Szt. 119/A. § (2) bekezdés szerinti megállapodás megkötését.

(4b)⁸ A gyámhivatal akkor hagyja jóvá a cselekvőképtelen személy gondnoka és a cselekvőképességében a vagyoni ügyeit érintően korlátozott személy és gondnoka (4a) bekezdés szerinti jognyilatkozatát, ha az a gondnokolt érdekében áll, mert

a) elhelyezésének körülményeit tartósan javítja, és

b) mindennapi szükségleteinek fedezését nem veszélyezteti.

1 Megállapította: 262/2001. (XII. 21.) Korm. rendelet 15. §. Módosítva: 319/2009. (XII. 29.) Korm. rendelet 4. § (4) alapján. A módosított rendelet címe tévesen jelent meg. Módosította: 629/2022. (XII. 30.) Korm. rendelet 18. § a).

2 Megállapította: 97/2013. (III. 29.) Korm. rendelet 59. §. Hatályos: 2014. I. 1-től.

3 A korábbi második mondatot hatályon kívül helyezte: 237/2010. (IX. 13.) Korm. rendelet 16. § j). Hatálytalan: 2010. IX. 16-től.

4 Megállapította: 224/1998. (XII. 30.) Korm. rendelet 20. §. Hatályos: 1999. I. 1-től. Ezt követően indult ügyekben kell alkalmazni.

5 Megállapította: 14/2003. (II. 12.) Korm. rendelet 89. § (1). Módosítva: 319/2009. (XII. 29.) Korm. rendelet 4. § (5) c) alapján. A módosított rendelet címe tévesen jelent meg.

6 Beiktatta: 14/2003. (II. 12.) Korm. rendelet 89. § (2). Az utolsó mondatot beiktatta: 360/2010. (XII. 30.) Korm. rendelet 23. § (1). Módosította: 97/2013. (III. 29.) Korm. rendelet 65. § (3) 23.

7 Beiktatta: 360/2010. (XII. 30.) Korm. rendelet 23. § (2). Módosította: 97/2013. (III. 29.) Korm. rendelet 65. § (3) 23., 70/2014. (III. 13.) Korm. rendelet 86. § (1) 96.

8 Beiktatta: 360/2010. (XII. 30.) Korm. rendelet 23. § (2). Módosította: 70/2014. (III. 13.) Korm. rendelet 86. § (1) 96.

(5)¹ A nevelésbe vett gyermek gyermekvédelmi gyámja, valamint a bentlakásos szociális intézményben elhelyezett gondnokság alatt álló személy gondnoka, a gyermek, illetve a gondnokolt külön jogszabályban meghatározott kötelező ellátásait, valamint a családi pótlék felhasználását is meghaladó szükségleteire – különösen tartós fogyasztási cikk vásárlására, a gyermek képességeinek fejlesztésére és jelentősebb vagyoni érték megszerzésére – a gyámi fenntartásos betétből pénzfelvétel engedélyezését kérheti a gyámhivataltól.

Az ingatlan vagyonnal kapcsolatos ügyek

150. §² Ha a gondnokság alá helyezett személy tulajdonában olyan ingatlan van, amellyel kapcsolatban az első fokú bíróság a külön jogszabályban foglaltak szerint nem intézkedett, a gyámhivatal megkeresi az ingatlan fekvése szerint illetékes ingatlanügyi hatóságot a gondnokság alá helyezés tényének az ingatlan-nyilvántartásba történő feljegyzése iránt.

151. § (1) Amennyiben a gyámság vagy gondnokság alatt álló személy ingatlantulajdonnal vagy lakásbérleti jogviszonnyal rendelkezik, a gyám, a gondnok vagy a kijelölt vagyonkezelő eseti gondnok gondoskodik az ingatlan, illetőleg a lakás hasznosításáról.

(2)³ Az ingatlan, illetve a lakás fenntartásának költségeit elsősorban a hasznosításból eredő bevételekből kell fedezni. Ha az ingatlan, illetőleg a lakás hasznosítása akadályba ütközik, vagy a bevételek a fenntartás költségeit nem fedezik, továbbá ha az az állagmegóvás miatt indokolt, a gyámhivatal kezdeményezi az önkormányzatnál a szükséges összeg települési támogatásból történő juttatását.

152. §⁴ A gyámhivatal a Ptk. 2:15. § (1) bekezdés c) pontja és a Ptk. 2:23. § (1) bekezdés c) pontja szerinti jognyilatkozat jóváhagyása során az eset összes körülményét mérlegelve azt vizsgálja, hogy a jognyilatkozat jóváhagyása a gyermek vagy a gondnokság alá helyezett személy érdekeit szolgálja-e.

153. § (1) A jóváhagyás iránti kérelemhez mellékelni kell

a) az ingatlanra vonatkozó szerződés egy eredeti és három másolati példányát,

b) 3 hónapnál nem régebbi adó- és értékbizonyítványt, vagy az ingatlanközvetítésre feljogosított bármely szerv értébecslését, kivéve, ha az ingatlan értékét az illetékhivatal 6 hónapnál nem régebben már megállapította,

c)⁵

(2) A közös tulajdon megállapodás alapján történő megszüntetésének jóváhagyása iránti kérelemhez az (1) bekezdésben foglaltak mellett mellékelni kell az elvi telekmegosztási engedélyt, továbbá a megosztás után kialakításra kerülő ingatlanrészekre vonatkozó értébecslést.

(2a)⁶ A földeken fennálló osztatlan közös tulajdon megszüntetése során a földeken fennálló osztatlan közös tulajdon felszámolásáról és a földnek minősülő ingatlanok jogosultjai adatainak ingatlan-nyilvántartási rendezéséről szóló 2020. évi LXXI. törvényben (a továbbiakban: Fokfttv.) foglaltak szerint, az ott meghatározott értébecslési ajánlat és értébecslési szakvélemény figyelembevételével kell eljárni.

(3)⁷ A gyámhivatal eljárása során a szerződés tárgyát képező ingatlan adatainak beszerzéséről gondoskodik.

1 Megállapítva: 319/2009. (XII. 29.) Korm. rendelet 2. § alapján. A módosított rendelet címe tévesen jelent meg. Módosította: 360/2010. (XII. 30.) Korm. rendelet 25. § 27., 97/2013. (III. 29.) Korm. rendelet 65. § (3) 24., 257/2013. (VII. 5.) Korm. rendelet 12. § a).

2 Megállapította: 262/2001. (XII. 21.) Korm. rendelet 16. §. Módosította: 173/2009. (VIII. 29.) Korm. rendelet 65. § (1) s), 70/2015. (III. 30.) Korm. rendelet 25. § (4) m).

3 Módosította: 197/2013. (VI. 13.) Korm. rendelet 3. § (2) b), 24/2015. (II. 20.) Korm. rendelet 7. § f).

4 Megállapította: 70/2014. (III. 13.) Korm. rendelet 78. §. Hatályos: 2014. III. 15-től.

5 Hatályon kívül helyezte: 441/2015. (XII. 28.) Korm. rendelet 24. § h). Hatálytalan: 2016. I. 1-től. Lásd: 441/2015. (XII. 28.) Korm. rendelet 263. §.

6 Beiktatta: 629/2022. (XII. 30.) Korm. rendelet 15. §. Hatályos: 2023. I. 1-től.

7 Megállapította: 441/2015. (XII. 28.) Korm. rendelet 22. § (7). Hatályos: 2016. I. 1-től. Lásd: 441/2015. (XII. 28.) Korm. rendelet 263. §.

(4)¹ A jóváhagyás iránti kérelemhez nem kell mellékelni az (1) bekezdés *a*) pontjában meghatározott iratot, ha az ingatlan tulajdonjogának átruházása a 2018. évi CIII. törvényben meghatározott részletvétellel történt az arra jogosult részére. A jóváhagyás iránti kérelemhez ebben az esetben a részletvevő 2018. évi CIII. törvény szerinti ingatlan megvásárlására vonatkozó részletvételi nyilatkozatát (a továbbiakban: részletvételi nyilatkozat) kell mellékelni.

(5)² A jóváhagyás iránti kérelemhez nem kell mellékelni az (1) bekezdés *b*) pontjában meghatározott iratot, ha az ingatlan tulajdonjogának átruházása az arra jogosult részére a 2018. évi CIII. törvényben meghatározott módon történt.

154. § (1)³ A gyámhivatal - a tulajdonosváltás, illetve a tulajdonközösség megszűnésének ingatlan-nyilvántartásba történő bejegyzése érdekében - a szerződésben, a részletvételi nyilatkozatban foglalt, valamint az Fokftv. szerinti egyoldalú - törvényes képviselői - jognyilatkozat jóváhagyását és a határozat véglegessé válását rávezeti

a) a szerződésre,

b) a részletvételi nyilatkozatra,

c) megosztás esetén a vázrajzra, és

d) a földeken fennálló osztatlan közös tulajdon megszüntetése esetén az egyezségi megállapodásra vagy egyoldalú jognyilatkozatra.

(2)⁴ A gyámhivatal - a vételár megfizetésének (3) bekezdésben meghatározott módjára vonatkozó rendelkezés hiányában - az okiratokat csak akkor láthatja el záradékkal, ha

a)⁵ a szerződésben meghatározott vételárat ügyvédi letétben, közjegyzői okirat készítése esetén közjegyzői bizalmi őrzésben, gondnokolt és gyámolt esetén gyámhatósági betétben elhelyezték vagy

b)⁶

c)⁷ az ingatlan tulajdonjogának átruházása a 2018. évi CIII. törvényben meghatározott módon történt az arra jogosult részére.

(3)⁸ Ha a felek megállapodása szerint a vevő a vételárat több részletben fizetheti meg, a gyámhivatal a jognyilatkozatot akkor hagyja jóvá, ha

a) a tulajdonjogot - a vételár utolsó részlete kifizetésének időpontjáig - fenntartással ruházták át, vagy

b) a kötelezettség biztosítására zálogszerződést kötnek, vagy

c) a szerződés teljesítését készfizető kezes biztosítja, vagy

d) a vételárhoz kölcsönt nyújtó hitelintézet a kölcsön folyósítására - egyéb feltételek nélkül - kötelezettséget vállal.

(4)⁹ A (3) bekezdésben meghatározott esetben a szerződés akkor látható el záradékkal, ha a kézi zálogról vagy az elzálogosított követelésről, jogról kiállított okiratot, valamint a kötelezettséget vállaló nyilatkozat eredeti példányát a gyámhivatalnál letétbe helyezték, továbbá kezeség esetén, ha a kezes igazolja, hogy a keresete, jövedelme a kielégítéshez megfelelő biztosítékul szolgál.

Az ingó vagyona vonatkozó jognyilatkozatok

1 Megállapította: 210/2019. (VIII. 27.) Korm. rendelet 3. §. Hatályos: 2019. VIII. 30-tól.

2 Megállapította: 373/2020. (VII. 30.) Korm. rendelet 3. §. Hatályos: 2020. VIII. 13-tól.

3 Megállapította: 629/2022. (XII. 30.) Korm. rendelet 16. §. Hatályos: 2023. I. 1-től.

4 Megállapította: 130/2013. (V. 2.) Korm. rendelet 2. §. Hatályos: 2013. V. 17-től.

5 Megállapította: 668/2020. (XII. 28.) Korm. rendelet 5. § (7). Hatályos: 2021. I. 1-től.

6 Hatályon kívül helyezte: 373/2020. (VII. 30.) Korm. rendelet 4. § a). Hatálytalan: 2020. VIII. 13-tól.

7 Beiktatta: 210/2019. (VIII. 27.) Korm. rendelet 4. § (2). Módosította: 373/2020. (VII. 30.) Korm. rendelet 4. § b).

8 Megállapította: 315/2005. (XII. 25.) Korm. rendelet 71. §. Hatályos: 2006. I. 1-től.

9 Megállapította: 315/2005. (XII. 25.) Korm. rendelet 71. §. Hatályos: 2006. I. 1-től.

155. § A gyermek vagy a gondokolt tulajdonában lévő értékpapír, a személyes tulajdon szokásos tárgyai közé nem tartozó ékszerek, ezüst-, arany-, platinatárgyak, drágakövek és egyéb ingó tárgyak elidegenítésére és megterhelésére vonatkozó törvényes képviselői jognyilatkozat jóváhagyása iránti kérelemhez mellékelni kell a vagyontárgy értékesítésével hivatásszerűen foglalkozó szerv vagy személy értékbecslését.

XXI. Fejezet

Öröklési ügyek

Intézkedések a hagyatéki eljárás megindítása előtt

156. § (1)¹ Ha a gyermek, a cselekvőképtelen vagy a cselekvőképességében a vagyoni ügyeit érintően korlátozott gondnokság alatt álló személy, az ismeretlen helyen levő, az ügyeinek vitelében akadályozott személy vagy a magzat ingó vagyonra vonatkozó öröklési érdeke veszélyeztetve van, a gyámhivatal az ingóságot leltározatja és kezdeményezi a hagyatéki eljárás lefolytatását.

(2) A gyámhivatal a hagyatéki leltár alapján

a) megvizsgálja, hogy szükséges-e biztosítási intézkedés,

b) figyelmezteti a törvényes képviselőt a hagyaték visszautasításának lehetőségéről,

c)²

(3)³ A gyámhivatal biztosítási intézkedést kezdeményezhet a hagyaték helye szerint illetékes hagyatéki ügyben eljáró hatóságnál, a hagyaték, illetve a hagyatékhoz tartozó vagyontárgyak megóvása érdekében.

Intézkedések a hagyatékátadó végzés alapján

157. § (1) A gyámhivatal a hagyatékátadó végzés alapján megvizsgálja, hogy

a)⁴ a gyermek, a gondnokolt, az ismeretlen helyen levő személy vagy a magzat képviselője biztosított volt-e,

b) az a) pontban nevezetteknek köteles részre való igényét nem sérti-e az örökhagyó végrendelete,

c) az a) pontban nevezetteket a közjegyző intézkedése vagy egyezség alapján nem érte-e érdeksérelem.

(2) A gyámhivatal a hagyatékátadó végzés kézbesítése után

a)⁵

b) ingatlan öröklése esetén meggyőződik a tulajdonjognak az ingatlan-nyilvántartásba történő bejegyzéséről,

c) cégtulajdon, üzletrész öröklése esetén meggyőződik a tulajdoni jognak a cégbírósági nyilvántartáson történő átvezetéséről.

(3) A gyámhivatal az (1) bekezdésben foglaltak orvoslására a hagyatékátadó végzés ellen fellebbezéssel él, vagy szükség szerint intézkedik az igények perrel való érvényesítése iránt.

1 Megállapította: 70/2014. (III. 13.) Korm. rendelet 79. § (1). Hatályos: 2014. III. 15-től.

2 Hatályon kívül helyezte: 360/2019. (XII. 30.) Korm. rendelet 10. § (11) h). Hatálytalan: 2020. I. 1-től.

3 Módosította: 174/2012. (VII. 26.) Korm. rendelet 12. § (16) 30.

4 Módosította: 70/2014. (III. 13.) Korm. rendelet 86. § (1) 97.

5 Hatályon kívül helyezte: 14/2003. (II. 12.) Korm. rendelet 99. § (1) d). Hatálytalan: 2003. II. 15-től.

(4)¹ A gyámhivatal a gyermek öröklése esetén az öröklésről a gyámot is értesíti. Ha a gyámhivatal tudomására jut, hogy a gyermek szülője (szülei) elhunyt(ak) erről a gyámot - a gyermeket megillető társadalombiztosítási ellátások haladéktalan igénylése érdekében - értesíti.

XXII. Fejezet

A gyám és a gondnok számadására, beszámolására vonatkozó általános szabályok²

158. §³ (1)⁴ A vagyonkezelésre jogosult gyám és gondnok a Ptk. 4:239. § (1) bekezdése és a Ptk. 2:37. § (1) bekezdése szerinti éves számadását, valamint a (3) bekezdés szerinti jelentésben foglalt beszámolóját minden évben annak a hónapnak a 15. napjáig nyújtja be a gyámhivatalhoz, amelyik hónapban a kirendelésről szóló határozatot vele közölték.

(2)⁵ A számadás alapját a leltár és a vagyonkezelést átadó határozat, tartalmát a bevételek és a kiadások képezik. A számadás és a jelentés az (1) bekezdés szerinti benyújtás időpontját megelőző hónap első napjától visszafelé számított 12 hónapra vonatkozik.

(3)⁶ A számadáshoz csatolni kell, vagy számadás hiányában önállóan elő kell terjeszteni a gyámolt vagy a gondnokolt személyes ügyeire (oktatására, nevelésére, tartására, ellátására, egészségi állapotára) vonatkozó jelentésben foglalt beszámolót is.

(4) A számadásban a bevételeket és a kiadásokat külön, tételesen fel kell sorolni, csatolva - a számadásban feltüntetett tételek sorrendje szerint - a bevételeket és a kiadásokat igazoló iratokat. Ha a bevételt, illetve a kiadást igazoló irat benyújtása akadályba ütközik, a tételek helyességét a gyámhivatal egyéb módon is megállapíthatja.

(5)⁷ Amennyiben a kiskorú gyermek vagy a gondokolt Pp. szerinti gazdálkodó szervezet (a továbbiakban: gazdálkodó szervezet) tagja, részvényese és a gazdálkodó szervezet a számviteli törvény szerinti beszámoló készítésére köteles, a beszámolót a vagyonkezelőnek a beszámoló elkészítését követő 30 napon belül a gyámhivatalhoz be kell nyújtani. Elfogadásáról - eseti számadásként - a gyámhivatal dönt.

(6)⁸ A gyámhivatal hivatalból, valamint a gondnokoltnak, a korlátozottan cselekvőképes kiskorúnak, a gondnokolt közeli hozzátartozójának és a gyermek közeli hozzátartozójának kérésére a gyámot, illetve gondnokot indokolt esetben eseti számadásra kötelezheti.

(7)⁹ A gyámhivatal különösen azt a gyámot, illetve gondnokot kötelezi eseti számadásra,

1 Beiktatta: 14/2003. (II. 12.) Korm. rendelet 91. §. Módosította: 70/2014. (III. 13.) Korm. rendelet 86. § (1) 98.

2 Megállapította: 334/2011. (XII. 29.) Korm. rendelet 5. § (1). Módosította: 70/2014. (III. 13.) Korm. rendelet 86. § (1) 99.

3 Megállapította: 14/2003. (II. 12.) Korm. rendelet 92. §. Hatályos: 2003. II. 15-től. Ezt követően indult ügyekben kell alkalmazni. A folyamatban lévő első és másodfokú ügyekben a korábbi rendelkezések az irányadóak.

4 Megállapította: 334/2011. (XII. 29.) Korm. rendelet 5. § (2). Módosította: 70/2014. (III. 13.) Korm. rendelet 86. § (1) 100.

5 Megállapította: 334/2011. (XII. 29.) Korm. rendelet 5. § (2). Hatályos: 2012. I. 1-től.

6 Megállapította: 334/2011. (XII. 29.) Korm. rendelet 5. § (2). Módosította: 70/2014. (III. 13.) Korm. rendelet 86. § (1) 101.

7 Módosította: 70/2014. (III. 13.) Korm. rendelet 86. § (1) 102., 393/2017. (XII. 13.) Korm. rendelet 5. § j), 360/2019. (XII. 30.) Korm. rendelet 10. § (11) i).

8 Megállapította: 57/2006. (III. 21.) Korm. rendelet 13. § (3). Hatályos: 2006. IV. 1-től. Ezután indult ügyekben kell alkalmazni. A folyamatban lévő első- és másodfokú ügyekben a 2006. III. 31-én hatályos rendelkezések az irányadóak.

9 Megállapította: 57/2006. (III. 21.) Korm. rendelet 13. § (3). Hatályos: 2006. IV. 1-től. Ezután indult ügyekben kell alkalmazni. A folyamatban lévő első- és másodfokú ügyekben a 2006. III. 31-én hatályos rendelkezések az irányadóak.

a) akinek engedélyezte, hogy a gyermek, illetve a gondnokolt vagyont igénybe vegye,

b) aki éves számadásra nem köteles,

c)¹ aki gazdálkodó szervezet kiskorú vagy cselekvőképességet érintő gondnokság alatt álló tagja, részvényese vagy kezelőjét látja el, különösen, ha osztalékékezőleg kifizetésére kerül sor.

(8) Az eseti számadás elkészítésekor, illetve elbírálása során a rendszeres számadás szabályai szerint kell eljárni.

(9)² A vagyongazdálkodó a számadás alapjául szolgáló bizonylatokat egyszerűsített számadás esetén, illetve az éves számadási kötelezettség alóli mentesség esetén is köteles a Ptk. 2:37. § (5) bekezdése és a Ptk. 4:243. § (2) bekezdése szerinti elévülés időtartama alatt megőrizni. A bizonylat nélkül elszámolható költségekre a bizonylatmegőrzési kötelezettség nem vonatkozik.

158/A. §³ (1) A gyámhivatal által kirendelt, vagyongazdálkodásra jogosult gyám, gondnok a vagyongazdálkodói joga megszűnését, illetve a hagyatéki eljárás jogerős befejezését követő 15 napon belül a vagyon állagára vonatkozó számadást (végszámadást) terjeszt elő. A végszámadás a korábban felvett leltáron, illetve benyújtott számadásokon alapul.

(2) A végszámadás a vagyongazdálkodás egész időtartamára kiterjed. Ha a vagyongazdálkodó tevékenységéről rendszeres számadásra köteles, a végszámadás a rendszeres számadásra épül.

(3) Ha a gyámság megszűnésével a gyermek szülői felügyelet alá kerül, a végszámadást a gyámhivatalhoz kell benyújtani.

(4) Ha a gyám vagy a gondnok személyében változás történik, az nyújtja be a végszámadást a gyámhivatalnak, akinek a gyámi vagy a gondnoki tisztsége megszűnt.

(5) Ha a gyámság a nagykorúság elérése vagy a gondnokság a gondnokság megszüntetése miatt szűnik meg, a gyámi, illetve a gondnoki tisztséget ellátó személy annak tartozik végszámadással, aki a vagyon felett rendelkezni jogosult. Ez az irányadó a gyámolt vagy gondnokolt halála esetén is. A végszámadás egy - a fiatal felnőtt aláírásával átvett - példányát a gyám az illetékes gyámhivatalnak megküldi.

(6)⁴ Ha a vagyonos kiskorú önjogúvá válik, vagy a cselekvőképességet érintő gondnokság alá helyezést a bíróság megszünteti, a gyámhivatal haladéktalanul a 143. §-ban foglaltak szerint jár el.

(7)⁵ A gyámhivatal húsz napon belül dönt a gyám és a gondnok végszámadásának elfogadásáról.

158/B. §⁶ (1)⁷ A számadás elbírálása során a gyámhivatal

a) a benyújtott iratok alapján megvizsgálja a számadás helyességét, elbírálja a kiadások szükségességét, értékeli a gazdálkodás során tanúsított gondosságot,

b) indokolt esetben beszerzi a cselekvőképességében a vagyoni ügyeit érintően korlátozott nagykorú személy, és - ha nem ő a vagyon kezelője - a törvényes képviselő, a hozzátartozók, valamint a fogyatékosok vagy pszichiátriai betegek otthona vezetőjének a számadásra vonatkozó észrevételeit, és

c) indokolt esetben meghallgatja a korlátozottan cselekvőképes gyermeket a számadással kapcsolatos véleménye megismerése céljából.

(1a)⁸ Az (1) bekezdés b) pontja szerinti észrevételeket a gyámhivatal felhívásától számított tizenöt napon belül lehet megtenni.

(2) Ha a számadás helyes, a gyámhivatal azt elfogadja, és végszámadás esetén a számadásra kötelezettet a vagyongazdálkodás alól felmenti. Rendelkezni kell egyúttal a maradványösszeg felhasználásáról, illetve annak betétben történő elhelyezéséről is.

1 Módosította: 70/2014. (III. 13.) Korm. rendelet 86. § (1) 103.

2 Módosította: 70/2014. (III. 13.) Korm. rendelet 86. § (1) 104.

3 Beiktatta: 97/2013. (III. 29.) Korm. rendelet 60. §. Hatályos: 2014. I. 1-től.

4 Megállapította: 70/2014. (III. 13.) Korm. rendelet 80. §. Hatályos: 2014. III. 15-től.

5 Módosította: 457/2017. (XII. 28.) Korm. rendelet 41. § 29.

6 Beiktatta: 97/2013. (III. 29.) Korm. rendelet 60. §. Hatályos: 2014. I. 1-től.

7 Megállapította: 70/2014. (III. 13.) Korm. rendelet 81. § (1). Hatályos: 2014. III. 15-től.

8 Beiktatta: 70/2014. (III. 13.) Korm. rendelet 81. § (2). Hatályos: 2014. III. 15-től.

(3)¹ Ha a számadás alapján a gyámhivatal hiányt vagy indokolatlan kiadást, illetve a nem megfelelő gazdálkodás eredményeképpen kárt állapít meg, a számadásra kötelezett személyt felhívja, hogy az okozott kár összegét a felhívás kézhezvételét követő nyolc napon belül a betétbe fizesse be. Ha a számadásra köteles az összeget vagy annak egy részét vitatja, a gyámhivatal a követelés érvényesítése iránt polgári pert indít.

158/C. §² (1)³ Ha a számadásra kötelezett a kötelezettségének nem vagy csak részben tesz eleget, a gyámhivatal ellene számadásra kötelezés iránt polgári pert indít. A gyámhivatal a kereset benyújtásával egyidejűleg a Ptk. 4:159. § e) pontja alapján a szülőtől a vagyionkezelés és a vagyoni ügyekben való képviselő jogát egyes vagyoni ügyekre vagy az ügyek meghatározott csoportjára nézve korlátozhatja vagy megvonhatja, a kiskorú részére eseti gyámot, a gondnokolt részére eseti gondnokot rendel, illetve a gyámot, gondnokot tisztségéből elmozdítja.

(2)⁴

(3) A számadásra kötelezett azt a kárt, melyet a gyermeknek, gondnokoltnak jogellenesen okozott, a Ptk.-nak a kártérítésre vonatkozó szabályai szerint köteles megtéríteni.

A gyám számadására és a jelentésben foglalt beszámolóra vonatkozó külön szabályok

5

159. §⁶ (1)⁷ A családbafogadó gyám nem köteles éves számadásra, ha a gyámoltnak nincsen vagyona és bevételeinek havi összege nem haladja meg a szociális vetítési alap összegét. Nem köteles éves számadásra a gyermekvédelmi gyám, ha a gyámolt nem rendelkezik vagyonnal és utána kizárólag családtámogatási ellátást folyósítanak.

(1a)⁸ A helyettes gyermekvédelmi gyám - a gyermekvédelmi gyám felé fennálló, Gyvt. 91. § (1) bekezdése szerinti tájékoztatási kötelezettségén kívül - a gyámhivatal felhívására eseti számadásra és rendkívüli jelentés megtételére köteles.

(2)⁹ A családbafogadó gyámnak a rendszeres számadásában a bevételeket és a kiadásokat nem kell tételesen felsorolni és az igazoló iratokat sem kell csatolni (egyszerűsített számadás), ha a rendszeres jövedelem éves összege nem haladja meg a szociális vetítési alap összegének 12-szeresét.

(3)¹⁰ Bizonylat nélkül fogadhatók el az élelmezéssel és háztartással kapcsolatos költségek, feltéve, hogy azok havonkénti összege nem haladja meg a szociális vetítési alap összegének kétszeresét.

(4)¹¹ Az (1)-(3) bekezdés alkalmazása során a számadási kötelezettség teljesítése évében irányadó szociális vetítési alap összegét kell figyelembe venni.

1 Módosította: 393/2017. (XII. 13.) Korm. rendelet 5. § k).

2 Beiktatta: 97/2013. (III. 29.) Korm. rendelet 60. §. Hatályos: 2014. I. 1-től.

3 Megállapította: 393/2017. (XII. 13.) Korm. rendelet 4. § (12). Hatályos: 2018. I. 1-től.

4 Hatályon kívül helyezte: 70/2014. (III. 13.) Korm. rendelet 87. § (1) r). Hatálytalan: 2014. III. 15-től.

5 Megállapította: 334/2011. (XII. 29.) Korm. rendelet 6. § (1). Hatályos: 2012. I. 1-től.

6 Megállapította: 14/2003. (II. 12.) Korm. rendelet 93. §. Hatályos: 2003. II. 15-től. Ezt követően indult ügyekben kell alkalmazni. A folyamatban lévő első és másodfokú ügyekben a korábbi rendelkezések az irányadóak.

7 Megállapította: 257/2013. (VII. 5.) Korm. rendelet 8. §. Módosította: 629/2022. (XII. 30.) Korm. rendelet 18. § b).

8 Megállapította: 448/2016. (XII. 19.) Korm. rendelet 15. §. Hatályos: 2017. I. 1-től.

9 Módosította: 21/2012. (II. 29.) Korm. rendelet 17. § s), 629/2022. (XII. 30.) Korm. rendelet 18. § a).

10 Megállapította: 275/2008. (XI. 21.) Korm. rendelet 17. § (2). Módosította: 629/2022. (XII. 30.) Korm. rendelet 18. § a).

11 Megállapította: 275/2008. (XI. 21.) Korm. rendelet 17. § (2). Módosította: 629/2022. (XII. 30.) Korm. rendelet 18. § e).

(5)¹ Ha a gyámhivatal huszonöt napon belül nem kéri fel a gyámat a jelentésben foglalt beszámolója kiegészítésére vagy új beszámoló benyújtására, a jelentésben foglalt beszámólót jóváhagyottnak kell tekinteni. A kiegészített vagy új jelentésben foglalt beszámoló jóváhagyásáról a gyámhivatal huszonöt napon belül dönt. A gyámhivatal szükség esetén

a) intézkedik a gyámnak az egyszerűsített számadás helyett éves, rendes számadásra történő kötelezéséről, és

b) felhívja a gyámat arra, hogy kezdeményezze a gyermek érdekében a szükségleteihez illeszkedő és elérhető szolgáltatások igénybevételét.

A gondnoki számadásra és a jelentésben foglalt beszámolóra vonatkozó külön szabályok²

159/A. §³ (1) A gyámhivatal a közeli hozzátartozó gondnok kérelmére akkor engedélyezhet egyszerűsített éves számadást, ha a cselekvőképességében a vagyoni ügyeit érintően korlátozott személy azt nem ellenzi, illetve érdekével az egyszerűsített számadás engedélyezése nem ellentétes.

(2) Egyszerűsített számadás engedélyezése esetén a rendszeres számadásban a bevételeket és a kiadásokat nem kell tételesen feltüntetni, és az igazoló iratokat sem kell csatolni.

(3)⁴ A gyámhivatal nem kötelezi évenkénti rendes vagy egyszerűsített számadásra a gondnokot, ha a gondnokoltnak nincs vagyona, és rendszeres jövedelmének havi összege nem haladja meg a szociális vetítési alap összegének

a)⁵ hatszorosát, feltéve, hogy a gondnok a gondnokolt házastársa vagy szülője, ideértve a nevelő-, mostoha- és örökbe fogadó szülőt is, vagy

b) háromszorosát az a) pont alá nem tartozó esetben.

(4) A gondnok a (3) bekezdés szerinti esetben is évente, vagy a gyámhivatal felhívására bármikor köteles beszámolni gondnokoltja helyzetéről és az érdekében megtett intézkedéseiről.

(5) A hivatásos gondnok a (3) bekezdés szerinti esetben is éves számadásra és beszámolásra köteles.

(6)⁶ Bizonylat nélkül fogadhatók el az élelmezéssel és a háztartással kapcsolatos költségek, feltéve, hogy ezen költségek havonta nem haladják meg a szociális vetítési alap összegének háromszorosát.

(7)⁷ Az (1)-(6) bekezdés alkalmazása során a számadási kötelezettség teljesítése évében irányadó szociális vetítési alap összegét kell figyelembe venni.

160. §⁸ (1) A számadás elbírálása és a jelentésben foglalt beszámoló jóváhagyása során a gyámhivatal figyelembe veszi a cselekvőképességében részlegesen korlátozott személy véleményét és a számadásra tett észrevételét.

(2) A gyámhivatal a gondnokolt kérelmére biztosítja, hogy a gondnokolt a vagyonáról vezetett nyilvántartásokba és a gondnok működésével összefüggő dokumentumokba betekinthesse, és azokról másolatot készíthesse.

(3) A jelentésben foglalt beszámoló jóváhagyása során a gyámhivatal értékeli a gondnoknak a gondnokoltja érdekében kifejtett tevékenységét, és a cselekvőképességet érintő gondnokság alatt álló személy ellátásának, gondozásának körülményeit, az abban bekövetkezett változásokat.

(4) A jelentésben foglalt beszámoló jóváhagyásához a gyámhivatal indokolt esetben tájékoztatást kér

1 Beiktatta: 60/2017. (III. 20.) Korm. rendelet 7. § (9). Módosította: 457/2017. (XII. 28.) Korm. rendelet 41. § 25.

2 Megállapította: 70/2014. (III. 13.) Korm. rendelet 83. § (1). Hatályos: 2014. III. 15-től.

3 Megállapította: 70/2014. (III. 13.) Korm. rendelet 83. § (2). Hatályos: 2014. III. 15-től.

4 Módosította: 629/2022. (XII. 30.) Korm. rendelet 18. § a).

5 Megállapította: 60/2017. (III. 20.) Korm. rendelet 7. § (10). Hatályos: 2017. IV. 4-től.

6 Módosította: 629/2022. (XII. 30.) Korm. rendelet 18. § a).

7 Módosította: 629/2022. (XII. 30.) Korm. rendelet 18. § f).

8 Megállapította: 70/2014. (III. 13.) Korm. rendelet 84. §. Hatályos: 2014. III. 15-től.

a) a családsegítő szolgálattól a cselekvőképességet érintő gondnokság alatt álló, bentlakásos szociális intézményi ellátásban nem részesülő személy életkörülményeiről, valamint arról, hogy a gondnokolt hozzájut-e a szükségleteihez illeszkedő és elérhető szolgáltatásokhoz, vagy

b) a bentlakásos szociális intézmény, a támogatott lakhatás vezetőjétől a gondnokolt körülményeiről és a gondnok tevékenységéről.

(5)¹ Ha a gyámhivatal huszonöt napon belül nem kéri fel a gondnokot a jelentésben foglalt beszámolója kiegészítésére vagy új beszámoló benyújtására, a jelentésben foglalt beszámolót jóváhagyottnak kell tekinteni. A kiegészített vagy új jelentésben foglalt beszámoló jóváhagyásáról a gyámhivatal huszonöt napon belül dönt. A gyámhivatal szükség esetén

a) intézkedik a gondnoknak az egyszerűsített számadás helyett éves, rendes számadásra történő kötelezéséről, és

b) felhívja a gondnokot arra, hogy kezdeményezze gondnokoltja érdekében a szükségleteihez illeszkedő és elérhető szolgáltatások igénybevételét.

161-162. §²

NYOLCADIK RÉSZ

EGYÉB RENDELKEZÉSEK

XXIII. Fejezet

Nemzetközi vonatkozású ügyek

Általános szabályok

163. §³

164. §⁴ Ha a gyámhatósági eljárásban a külföldi jog alkalmazhatósága, az alkalmazandó külföldi jog tartalma vagy az alkalmazandó nemzetközi szerződés kétes, az iratokat - felügyeleti szerv útján - az örökbefogadási ügyekben a gyermek- és ifjúságpolitikaért felelős miniszterhez, egyéb tekintetben a gyermekek és az ifjúság védelméért felelős miniszterhez kell felterjeszteni véleménykérés céljából. A gyermekek és az ifjúság védelméért felelős miniszter, illetve a gyermek- és ifjúságpolitikaért felelős miniszter a véleményének kialakítása érdekében megkeresheti az igazságügyért felelős minisztert, illetve a külpolitikáért felelős minisztert.

165. § (1)⁵ A nemzetközi vonatkozású gyámhatósági ügyben - az Európai Unió általános hatályú, közvetlenül alkalmazandó jogi aktusa, nemzetközi szerződés vagy törvény eltérő rendelkezése hiányában - a gyámhatóság közvetlenül juttatja el külföldre irányuló megkeresését vagy a külföldi hatóság megkeresésére adott válaszát a címzettnek.

1 Módosította: 457/2017. (XII. 28.) Korm. rendelet 41. § 25.

2 Hatályon kívül helyezte: 97/2013. (III. 29.) Korm. rendelet 64. § (2) l). Hatálytalan: 2014. I. 1-től.

3 Hatályon kívül helyezte: 480/2017. (XII. 28.) Korm. rendelet 1. §. Hatálytalan: 2018. I. 1-től.

4 Megállapította: 173/2009. (VIII. 29.) Korm. rendelet 42. §. Módosította: 360/2019. (XII. 30.) Korm. rendelet 10. § (10) n), 238/2022. (VI. 30.) Korm. rendelet 11. § 12., 629/2022. (XII. 30.) Korm. rendelet 18. § g).

5 Megállapította: 629/2022. (XII. 30.) Korm. rendelet 17. §. Hatályos: 2023. I. 1-től.

(2)¹ A megkeresés (válasz) mellékleteként, amennyiben szükséges, meg kell küldeni az abban foglalt megállapításokat alátámasztó iratokat, így különösen a jegyzőkönyvet és a környezettanulmányt. A gyámhatóság, ha európai uniós rendelet vagy nemzetközi szerződés eltérően nem rendelkezik, eltekinthet az iratok hiteles fordításától, azokat ügyintézője vagy fordítói engedéllyel rendelkező személy által elkészített fordítással ellátva is továbbíthatja.

(3) Ha a szülői felügyeletet gyakorló szülő lakóhelye vagy tartózkodási helye külföldön van, a gyermek személyi vagy vagyoni ügyeiben szükséges jognyilatkozat az illetékes konzuli tisztviselő által is felvehető.

(4) A külföldön kiállított közokiratot, a külföldön tett nyilatkozatról készített okiratot, kivéve a magyar külképviseleten felvett jognyilatkozatot - ha nemzetközi szerződés másként nem rendelkezik - az illetékes magyar külképviseleti hatóságnak felül kell hitelesítenie. A gyámhatóság azonban - ha szükségesnek találja - az okirat kiállítóját hivatalból is megkeresheti, hogy az okirat valóságára tekintetében nyilatkozzék.

A szülői felelősségre vonatkozó igény érvényesítése²

166. §³

166/A. §⁴ (1)⁵ A gyámhivatal hivatalból vagy kérelemre a 2201/2003/EK rendelet 41. cikkében foglaltaknak megfelelően kiállítja a 2201/2003/EK rendelet III. melléklete szerinti, a láthatási joggal kapcsolatban hozott határozatokra vonatkozó igazolást.

(2)⁶ A gyámhivatal kérelemre kiállítja a 2201/2003/EK rendelet II. melléklete szerinti, a szülői felelősséggel kapcsolatban hozott határozatokra vonatkozó igazolást.

(3) Az igazolást ugyanarra a határozatra nézve több alkalommal is ki lehet állítani. A gyámhivatal a 2201/2003/EK rendelet 43. cikke alapján az igazolást név-, szám- vagy más elírás, illetve számítási hiba esetén kijavítja (helyesbíti).

166/B. §⁷ (1) A gyámhivatal a bíróságtól a bírósági végrehajtásról szóló 1994. évi LIII. törvény 48. § (9) bekezdése, 211. § (5) bekezdése, a polgári perrendtartásról szóló 2016. évi CXIII. törvény 528. § (3) bekezdése és a bírósági polgári nemperes eljárásokban alkalmazandó szabályokról, valamint egyes bírósági polgári nemperes eljárásokról szóló 2017. évi CXVIII. törvény 22/L. § (6) bekezdése alapján érkezett megkeresésre 30 napon belül elkészíti és megküldi a véleményét.

(2) A gyámhivatal

a) a gyámhatóságról rendelkezésre álló gyámhatósági iratok,

b) az elvégzett vagy beszerzett környezettanulmány,

c) a család- és gyermekjóléti központtól kért tájékoztatás,

d) szükség esetén az ítélőképessége birtokában lévő gyermek meghallgatása,

e) szükség esetén a szülő vagy más személy véleményének megismerése és

f) a szükség esetén beszerzett pedagógiai, pszichológiai és orvosi vélemények alapján alakítja ki a véleményét.

(3) Az eljárásban a gyermek, a szülő vagy más személy véleménye, illetve a család- és gyermekjóléti központ tájékoztatása telefonon vagy elektronikus levélben is kikérhető.

(4) A gyámhivatal a véleményében rögzíti, hogy

a) milyenek a gyermeket nevelő család körülményei, a kiskorú gyermekre nézve kellett-e gyermekvédelmi intézkedést elrendelni,

1 Megállapította: 315/2005. (XII. 25.) Korm. rendelet 75. §. Módosította: 629/2022. (XII. 30.) Korm. rendelet 18. § h).

2 Beiktatta: 315/2005. (XII. 25.) Korm. rendelet 76. §. Hatályos: 2006. I. 1-től.

3 Hatályon kívül helyezte: 208/2022. (VI. 14.) Korm. rendelet 25. §. Hatálytalan: 2022. VIII. 1-től.

4 Beiktatta: 315/2005. (XII. 25.) Korm. rendelet 76. §. Hatályos: 2006. I. 1-től.

5 Módosította: 174/2012. (VII. 26.) Korm. rendelet 12. § (16) 33.

6 Módosította: 174/2012. (VII. 26.) Korm. rendelet 12. § (16) 33.

7 Beiktatta: 208/2022. (VI. 14.) Korm. rendelet 22. §. Hatályos: 2022. VIII. 1-től.

b) a család életkörülményeiben, kapcsolatrendszerében milyen változások következtek be a szülői felelősség tárgyában hozott külföldi határozat vagy a jogellenesen Magyarországra hozott gyermek visszavitelét elrendelő határozat meghozatala óta, valamint

c) a szülői felelősség tárgyában hozott külföldi határozat vagy a jogellenesen Magyarországra hozott gyermek visszavitelét elrendelő határozat végrehajtása álláspontja szerint hogyan érintené a gyermek testi, értelmi, érzelmi és erkölcsi fejlődését, egészséges nevelkedését és jólétét.

Ideiglenes intézkedés

167. § (1)¹ Ha Magyarországon lakó vagy tartózkodó, továbbá a Magyarországon talált nem magyar állampolgárságú gyermek elhelyezése, tartása vagy gondozása érdekében halasztást nem tűrő intézkedés szükséges, az eljáró gyámhivatal a magyar jog szerinti ideiglenes intézkedés megtételére köteles [Gyvt. 4. § (3) bek.].

(2)² A gyámhivatal az ideiglenes intézkedésről szóló döntését közli³

a)⁴ az illetékes külképviselettel a gyermek állampolgársága szerinti országába történő visszajuttatásának (repatriálásának) elősegítése, az ideiglenes intézkedés megtételéről való tájékoztatása, illetve intézkedés kérése,

b)⁵ a területileg illetékes rendőr-főkapitányság igazgatásrendészeti osztályával tájékoztatás vagy a magyarországi tartózkodás rendezése,

c)⁶ a gyermekek és az ifjúság védelméért felelős miniszterrel, örökbe fogadható gyermek esetén a gyermek- és ifjúságpolitikáért felelős miniszterrel tájékoztatás céljából.

(3)⁷ A gyámhivatal haladéktalanul értesíti az állampolgárság szerint illetékes külképviseletet minden olyan esetben, amikor a külföldi állampolgárságú gyermek, továbbá cselekvőképtelen vagy cselekvőképességében részlegesen korlátozott személy törvényes képviselőtől kell gondoskodni, de ideiglenes intézkedés megtétele nem indokolt.

(4)⁸ Ha az ideiglenesen külföldön tartózkodó magyar állampolgárságú gyermek, várandós anya vagy gondnokolt Magyarországra történő azonnali hazatérése a gyermek, a méhmagzat vagy a gondnokolt védelme érdekében elengedhetetlen, a konzuli tisztviselő a külpolitikáért felelős miniszter útján értesíti a gyermekek és az ifjúság védelméért felelős minisztert a szükséges ideiglenes intézkedés megtétele céljából, feltéve, ha a hazatérés más módon nem biztosítható.

(5)⁹ A gyermekek és az ifjúság védelméért felelős miniszter megkeresi a gyámhivatalt

a) a gyermek saját családjába történő hazatérésének elősegítése, vagy ha ez nem lehetséges, a gyermekvédelmi intézkedés megtétele érdekében,

1 Módosította: 173/2009. (VIII. 29.) Korm. rendelet 65. § (1) t), 174/2012. (VII. 26.) Korm. rendelet 12. § (16) 29.

2 Módosította: 174/2012. (VII. 26.) Korm. rendelet 12. § (16) 29.

3 Megállapította: 173/2009. (VIII. 29.) Korm. rendelet 44. § (1). Hatályos: 2009. IX. 1-től. A folyamatban lévő ügyekben is alkalmazni kell.

4 Megállapította: 173/2009. (VIII. 29.) Korm. rendelet 44. § (1). Hatályos: 2009. IX. 1-től. A folyamatban lévő ügyekben is alkalmazni kell.

5 Módosította: 173/2009. (VIII. 29.) Korm. rendelet 66. § (1) 59. Lásd: 173/2009. (VIII. 29.) Korm. rendelet 61. § (2).

6 Módosította: 224/1998. (XII. 30.) Korm. rendelet 23. § (3), 315/2005. (XII. 25.) Korm. rendelet 78. § (6) 22., 173/2009. (VIII. 29.) Korm. rendelet 66. § (1) 60. Lásd: 173/2009. (VIII. 29.) Korm. rendelet 61. § (2). Módosította: 238/2022. (VI. 30.) Korm. rendelet 11. § 14.

7 Módosította: 174/2012. (VII. 26.) Korm. rendelet 12. § (16) 29., 70/2014. (III. 13.) Korm. rendelet 86. § (1) 105.

8 Megállapította: 237/2010. (IX. 13.) Korm. rendelet 12. § (1). Módosította: 238/2022. (VI. 30.) Korm. rendelet 11. § 15.

9 Megállapította: 237/2010. (IX. 13.) Korm. rendelet 12. § (1). Módosította: 174/2012. (VII. 26.) Korm. rendelet 12. § (16) 34., 238/2022. (VI. 30.) Korm. rendelet 11. § 7.

b) a gondnokolt hazatérésének elősegítése, valamint ellátásának, személyi és vagyoni érdekvédelmének biztosítása céljából.

(6)¹ A Budapest Főváros Kormányhivatala felülvizsgálja az ideiglenes hatályú elhelyezésről szóló döntését²

a) a származási országnak a (2) bekezdés a) pontjában foglaltakra adott válaszát követően azonnal,

b) a származási ország válaszában hiányában félévente, és meghozza a Gyvt. 73. § (4) bekezdése szerinti döntéseket.

(7)³ A (6) bekezdés b) pontja szerinti esetben a gyámhivatal a gyermek szükségleteihez igazodó gondozási hely kijelölése érdekében a gyermekvédelmi szakszolgáltatástól

a)⁴ - ha olyan kérdés merül fel, amelynek megválaszolása a gyermek személyiségvizsgálatának elvégzését igényli -, szakmai véleményt kér a vármegyei, fővárosi gyermekvédelmi szakértői bizottságtól, amely szakmai vélemény tartalmazza különösen a gyermek személyiségállapotára, egészségi állapotára, neveltségi szintjére, sajátos szükségleteire vonatkozó megállapításokat, és

b) tájékoztatást kér az ideiglenes elhelyezés tapasztalatairól.

(8)⁵ A (7) bekezdés szerinti szakmai véleményt és tájékoztatást a gyermekvédelmi szakszolgálat a megkereséstől számított harminc napon belül megküldi a gyámhivatalnak. A (7) bekezdés szerinti szakmai véleményt és tájékoztatást a gyámhivatal tájékoztatásul haladéktalanul megküldi a külképviseletnek és a gyermekek és az ifjúság védelméért felelős miniszternek.

167/A. §⁶ (1) Ha a gyermeknek a származási országába, elsősorban saját családjába történő visszajuttatására lehetőség van, ennek elősegítésére a gyámhivatal repatriálási tervet készít.

(2)⁷ A repatriálási terv előkészítése érdekében a gyámhivatal - a gyermek törvényes képviselőjének, a gyermek gondozási helyeül kirendelt intézmény vezetőjének, a gyermekvédelmi szakszolgálatnak, a külképviseletnek, az Országos Idegenrendészeti Főigazgatóságnak, valamint szükség szerint a gyermekek és az ifjúság védelméért felelős miniszter által vezetett minisztériumnak a bevonásával - egyeztető tárgyalást tart, feltéve, hogy a gyermek legalább 3 hónapot eltöltött a magyar gyermekvédelmi rendszerben. Az egyeztető tárgyalást a gyámhivatal indokolt esetben hivatalos helyiségén kívül is megtarthatja.

(3)⁸ Az egyeztető tárgyaláson elhangzottaknak megfelelően, illetve a gyámhivatal megkeresésére a gyermekvédelmi szakszolgálat felveszi a kapcsolatot a származási ország által megjelölt gyermekvédelmi szolgáltatóval, és tájékoztatást nyújt a gyermek jelenlegi helyzetéről, valamint tájékoztatást kér a gyermek családi hátteréről, várható gondozási helyéről. A gyermekvédelmi szakszolgálat a kapcsolatfelvételt követő huszonöt napon belül értesíti a gyámhivatalt a kapcsolatfelvétel eredményéről és javaslatot tesz a repatriálási terv tartalmára.

(4) A repatriálási terv tartalmazza

a) azt, hogy a gyermek a származási országában saját családjába, a saját családjával való kapcsolattartást biztosító nevelőszülőhöz vagy gyermekotthonba kerül-e,

1 Beiktatta: 173/2009. (VIII. 29.) Korm. rendelet 44. § (2). Hatályos: 2009. IX. 1-től. A folyamatban lévő ügyekben is alkalmazni kell.

2 Módosította: 30/2020. (II. 29.) Korm. rendelet 3. § (1) d).

3 Beiktatta: 237/2010. (IX. 13.) Korm. rendelet 12. § (2). Hatályos: 2010. IX. 16-tól.

4 Megállapította: 311/2019. (XII. 18.) Korm. rendelet 9. §. Módosította: 616/2022. (XII. 29.) Korm. rendelet 22. § a).

5 Beiktatta: 237/2010. (IX. 13.) Korm. rendelet 12. § (2). Módosította: 360/2010. (XII. 30.) Korm. rendelet 25. § 15., 70/2014. (III. 13.) Korm. rendelet 86. § (2) v), 238/2022. (VI. 30.) Korm. rendelet 11. § 16.

6 Beiktatta: 237/2010. (IX. 13.) Korm. rendelet 13. §. Hatályos: 2010. IX. 16-tól.

7 Módosította: 379/2016. (XII. 2.) Korm. rendelet 24. § j), 126/2019. (V. 30.) Korm. rendelet 8. §, 238/2022. (VI. 30.) Korm. rendelet 11. § 10.

8 Módosította: 360/2010. (XII. 30.) Korm. rendelet 25. § 28., 457/2017. (XII. 28.) Korm. rendelet 41. § 30.

b) a repatriálás előkészítésével és a gyermek repatriálásra való felkészítésével kapcsolatos feladatokat, az ezért felelős szerveket, személyeket és a feladatok elvégzésének határidejét,

c)¹ a gyermek repatriálásra való felkészítéséhez szükséges időtartam figyelembevételével a gyermek származási országába történő visszajuttatásának a repatriálási terv elkészítését követő legkésőbb két hónapon belüli időpontját, és

d) a gyermek átadásának helyszínét, módját, az átadásban közreműködő személyeket.

(5) A gyámhivatal a repatriálási tervet határozatába foglalja és megküldi a (2) bekezdés szerinti személyeknek.

168. § (1)² Amennyiben a nem magyar állampolgárságú gyermek vagy a cselekvőképtelen személy sorsának rendezése érdekében további gyámhatósági intézkedés – így különösen családbafogadó vagy gyermekvédelmi gyám kirendelése, gondnokrendelés, örökbefogadás intézése – szükséges, az általános szabályok szerint kell eljárni.

(2)³ A magyar állampolgárságú gyermek vagy cselekvőképtelen személy érdekeinek védelmében, – különösen, ha gyám- vagy gondnokrendelés szükséges – a konzuli tisztviselői a fogadó állam jogszabályai által megszabott keretek között a kétoldalú nemzetközi szerződés és a nemzetközi jog egyéb normáinak, valamint az európai uniós rendeletek figyelembevételével jár el.

(3)⁴ Ha a magyar állampolgárságú gyermek vagy cselekvőképtelen személy részére gyám vagy gondnok kirendelésének szükségessége felmerül, a konzuli tisztviselő – az erről való tudomásszerzést követően – soron kívül értesíti a külpolitikáért felelős miniszter útján a gyermekek és az ifjúság védelméért felelős minisztert, valamint, ha felmerült az érintett gyermek örökbefogadása, a gyermek- és ifjúságpolitikáért felelős minisztert. Ugyanígy kell eljárni abban az esetben is, ha a gyám vagy a gondnok, illetve más törvényes képviselő kirendelése már megtörtént.

Eljárás a gyámrendeléssel kapcsolatos ügyekben⁵

168/A. §⁶ (1)⁷ Ha a Magyarországon szokásos tartózkodási hellyel rendelkező gyermek tekintetében külföldön szokásos tartózkodási hellyel rendelkező gyám kirendelésének szükségessége merül fel, a gyámhivatal – az (EU) 2019/1111 tanácsi rendelet 82. cikke és az Egyezmény 33. cikke alapján – a gyermekek és az ifjúság védelméért felelős miniszter által vezetett minisztériumon keresztül megkeresi a gyámként kirendelhető személy szokásos tartózkodási helye szerinti fogadó állam központi hatóságát.

(2)⁸ A fogadó állam előzetes hozzájárulásának szükségessége esetén a gyámhivatal a gyermekek és az ifjúság védelméért felelős miniszter által vezetett minisztériumon keresztül megküldi a fogadó állam központi hatósága számára a hozzájárulásról való döntéshez szükséges, fordítással ellátott dokumentumokat.

(3)⁹ A gyámhivatal a fogadó állam előzetes hozzájárulását követően gondoskodik a gyám kirendeléséről, és ezzel a gyermeknek a fogadó államban történő elhelyezéséről. A fogadó állam előzetes hozzájárulásának hiányában a gyámhivatal a gyermek számára más személyt rendel ki gyámként, vagy ha ez nem lehetséges, a gyermekvédelmi gondoskodás más formáját választva rendezi a gyermek sorsát.

1 Módosította: 360/2010. (XII. 30.) Korm. rendelet 25. § 29.

2 Módosította: 97/2013. (III. 29.) Korm. rendelet 65. § (3) 25.

3 Módosította: 629/2022. (XII. 30.) Korm. rendelet 18. § i).

4 Módosította: 224/1998. (XII. 30.) Korm. rendelet 23. § (3), 315/2005. (XII. 25.) Korm. rendelet 78. § (6) 23., 238/2022. (VI. 30.) Korm. rendelet 11. § 17.

5 Beiktatta: 306/2018. (XII. 27.) Korm. rendelet 8. §. Hatályos: 2019. I. 1-től.

6 Beiktatta: 306/2018. (XII. 27.) Korm. rendelet 8. §. Hatályos: 2019. I. 1-től.

7 Megállapította: 208/2022. (VI. 14.) Korm. rendelet 23. § (1). Hatályos: 2022. VIII. 1-től.

8 Módosította: 238/2022. (VI. 30.) Korm. rendelet 11. § 18.

9 Megállapította: 208/2022. (VI. 14.) Korm. rendelet 23. § (2). Hatályos: 2022. VIII. 1-től.

(4)¹ Ha a külföldön szokásos tartózkodási hellyel rendelkező gyermek tekintetében Magyarországon szokásos tartózkodási hellyel rendelkező gyám kirendelésének szükségessége merül fel, a leendő gyám lakóhelye szerinti illetékes gyámhivatal - az (EU) 2019/1111 tanácsi rendelet 82. cikke és az Egyezmény 33. cikke alapján - a megkereső külföldi állam központi hatóságának megkeresése alapján, a gyermekek és az ifjúság védelméért felelős miniszter által vezetett minisztérium megkeresésére megvizsgálja, hogy a megnevezett személy gyámként történő kinevezéséhez a hozzájárulás megadható-e. A gyámhivatal a vizsgálata alapján hozott döntését a gyermekek és az ifjúság védelméért felelős miniszter által vezetett minisztériumon keresztül juttatja el a megkereső külföldi központi hatóságnak.

A tartásdíj iránti igény érvényesítése

169. §² Ha magyar állampolgár vagy Magyarországon lakó, illetve tartózkodó személy kíván külföldi állampolgár vagy külföldön lakó, illetve tartózkodó személlyel szemben tartásdíj fizetése iránt igényt érvényesíteni, a gyámhivatal tájékoztatja, hogy kérelmével a lakóhelye szerint illetékes elsőfokú bírósághoz kell fordulnia.

Eljárás a tartással kapcsolatos ügyekben a joghatóságról, az alkalmazandó jogról, a határozatok elismeréséről és végrehajtásáról, valamint az e területen folytatott együttműködésről szóló 4/2009/EK rendelet, a gyermektartás és a családi tartások egyéb formáinak behajtásáról szóló, 2007. november 23-i hágai egyezmény, továbbá a tartási ügyekre vonatkozóan az igazságügyért felelős miniszter által közzétett viszonzossági nyilatkozat alapján előterjesztett kérelmek ügyében³

169/A. §⁴ (1) A gyámhivatal közreműködik a tartásdíjat megállapító és a tartásdíj megfizetésére kötelező határozat meghozatalára irányuló kérelmek, a tartásdíj felemelésére vonatkozó kérelmek és a tartásdíj leszállítására vagy megszüntetésére vonatkozó kérelmek ügyében a tartással kapcsolatos ügyekben a joghatóságról, az alkalmazandó jogról, a határozatok elismeréséről és végrehajtásáról, valamint az e területen folytatott együttműködésről szóló 4/2009/EK rendelet, a gyermektartás és a családi tartások egyéb formáinak behajtásáról szóló, 2007. november 23-i hágai egyezmény, továbbá a tartási ügyekre vonatkozóan az igazságügyért felelős miniszter által közzétett viszonzossági nyilatkozat alapján kijelölt Központi Hatóság (e § alkalmazásában a továbbiakban: központi hatóság) megkeresésére.

(2) A gyámhivatal közreműködése a központi hatóság magyar nyelvű megkeresése és iratanyaga alapján - a határon átnyúló tartási ügyekben a központi hatósági feladatok ellátásáról szóló 2011. évi LXVII. törvény 20. § (3) és (4) bekezdése szerinti módon - a kérelemmel érintett személy meghallgatásával és az erről magyar nyelven felvett jegyzőkönyv központi hatóságnak való megküldésével lezárul, kivéve, ha a kérelmező nyilatkozata alapján a kérelemmel érintett személy ismételt meghallgatása szükséges. A felvett jegyzőkönyv alapján további eljárásra és tájékoztatás adására a gyámhivatal nem jogosult.

(3) Ha a gyámhivatalnak - a központi hatóság által továbbított, származás megállapítására vonatkozó határozat hozatalára irányuló kérelem alapján - nem sikerül teljes hatályú apai elismerő nyilatkozatot felvennie, erről haladéktalanul értesíti a központi hatóságot.

1 Beiktatta: 208/2022. (VI. 14.) Korm. rendelet 23. § (3). Hatályos: 2022. VIII. 1-től.

2 Módosította: 174/2012. (VII. 26.) Korm. rendelet 12. § (16) 29.

3 Beiktatta: 140/2011. (VII. 21.) Korm. rendelet 16. §. Hatályos: 2011. VII. 27-től.

4 Beiktatta: 140/2011. (VII. 21.) Korm. rendelet 16. §. Hatályos: 2011. VII. 27-től.

(4)¹ Ha a központi hatóság arról tájékoztatja a gyámhivatalt, hogy a kérelmező fenntartja a származás megállapítására vonatkozó határozat hozatalára irányuló kérelmét, a gyámhivatal a gyermek képviselőjére eseti gyámot rendel, és intézkedik a származás megállapítása iránti per indításához szükséges hozzájárulás megadása iránt.

(5) A gyámhivatal a (4) bekezdés szerinti intézkedéseiről haladéktalanul tájékoztatja a központi hatóságot.

Eljárás a tartásdíj külföldön való behajtása tárgyában New Yorkban, az 1956. évi június hó 20. napján kelt egyezmény alapján előterjesztett kérelmek ügyében²

170. §³ (1)⁴ Ha a külföldön lakó vagy tartózkodó személy által Magyarországon lakó vagy tartózkodó személy ellen tartásdíjigény érvényesítése iránti eljárás indul, és a külföldön lakó vagy tartózkodó személy olyan államnak a polgára, illetve lakóhelye vagy tartózkodási helye olyan államban van, amellyel a tartásdíj külföldön való behajtása tárgyában New Yorkban, az 1956. évi június hó 20. napján kelt egyezmény kerül alkalmazásra, a kérelmet a gyermekek és az ifjúság védelméért felelős miniszterhez, mint kijelölt átvevő hatósághoz (a továbbiakban: átvevő hatóság) kell benyújtani.

(2)⁵ Az átvevő hatóság a kérelmet továbbítja gyámhivatalhoz.

(3)⁶ Az átvevő hatóság megkeresése alapján az eljárás lefolytatására az a gyámhivatal illetékes, amelynek a területén van annak a személynek a lakóhelye, ennek hiányában tartózkodási helye, aki ellen az igényt érvényesíteni kívánják.

(4)⁷

(5)⁸ A gyámhivatal a külföldön lakó vagy tartózkodó személy tartásdíj iránti igényének érvényesítésével kapcsolatos ügyben a belföldi adós meghallgatásáról soron kívül intézkedik.

(6) A tartásdíjigény elismerése tárgyában tartott meghallgatásról készített jegyzőkönyvben rögzíteni kell a követelés jogossága tekintetében tett, valamint a jövedelmi helyzetre vonatkozó nyilatkozatot, azt az összeget, amelynek a megfizetését vállalták, továbbá a fordítási díj megfizetésére tett kötelezettségvállalást.

(7)⁹ A belföldi adós, ha a tartási kötelezettség önkéntes teljesítését vállalta, 3 havonta bemutatja a gyámhivatalnak a teljesítés igazolását. A teljesítés elmaradása esetén vagy, ha a belföldi adós a tartási kötelezettség önkéntes teljesítését nem vállalja, a gyámhivatal haladéktalanul megteszi a szükséges végrehajtási intézkedéseket, amiről tájékoztatja a belföldi adóst.

(8) A belföldi adós tartási kötelezettségének teljesítése céljából a gyámhivatal eseti gondnokot rendel ki a magyar bíróság előtt történő perindítás, a megítélt tartásdíj, illetve a tartásdíj hátralékos összegének végrehajtása tárgyában.

(9)¹⁰ A gyámhivatal a tartásdíj iránti igény érvényesítése ügyében folytatott eljárási cselekményeiről jelentést tesz a gyermekek és az ifjúság védelméért felelős miniszternek.

1 Módosította: 70/2014. (III. 13.) Korm. rendelet 86. § (2) w).

2 Beiktatta: 140/2011. (VII. 21.) Korm. rendelet 17. §. Hatályos: 2011. VII. 27-től.

3 Megállapította: 173/2009. (VIII. 29.) Korm. rendelet 45. §. Hatályos: 2009. IX. 1-től. A folyamatban lévő ügyekben is alkalmazni kell.

4 Megállapította: 140/2011. (VII. 21.) Korm. rendelet 18. §. Módosította: 238/2022. (VI. 30.) Korm. rendelet 11. § 19.

5 Módosította: 174/2012. (VII. 26.) Korm. rendelet 12. § (16) 35.

6 Módosította: 174/2012. (VII. 26.) Korm. rendelet 12. § (16) 29.

7 Hatályon kívül helyezte: 140/2011. (VII. 21.) Korm. rendelet 20. §. Hatálytalan: 2011. VII. 27-től.

8 Módosította: 352/2012. (XII. 13.) Korm. rendelet 1. § (10) a).

9 Megállapította: 174/2012. (VII. 26.) Korm. rendelet 12. § (15). Hatályos: 2013. I. 1-től.

10 Módosította: 174/2012. (VII. 26.) Korm. rendelet 12. § (16) 29., 238/2022. (VI. 30.) Korm. rendelet 11. § 16.

XXIV. Fejezet

A gyermekjóléti és gyermekvédelmi feladatok ellátásának értékelése¹

170/A. §² A Gyvt. 96. §-ának (6) bekezdésében meghatározott, a települési önkormányzat és a vármegyei kirendeltség által a gyermekjóléti és gyermekvédelmi feladatok ellátásáról készítendő átfogó értékelés tartalmi követelményeit a *10. számú melléklet* tartalmazza.

Záró rendelkezések

171. § (1) Ez a rendelet - a (2) bekezdésben meghatározott kivétellel - 1997. november 1-jén lép hatályba.

(2) E rendelet 69-76. §-a 1998. január 1-jén lép hatályba.

Átmeneti rendelkezések

172. § (1) Ezt a rendeletet - a (2) bekezdésben meghatározott kivétellel - a hatálybalépése után indult ügyekben kell alkalmazni. A folyamatban levő ügyekben a korábbi rendelkezéseket kell alkalmazni.

(2)³ Az egyes gyermekvédelmi tárgyú kormányrendeletek módosításáról szóló 237/2010. (IX. 13.) Korm. rendelettel (a továbbiakban: Kr.) megállapított 91/A-91/D. §-t a Kr. hatálybalépését követően indult eljárásokban, a megismételt eljárásokban és a családi pótlék természetbeni formában történő nyújtásának a Kr. hatálybalépését követően indult felülvizsgálata során kell alkalmazni.

(3)⁴

(4)⁵

(5)-(7)⁶

(8)-(9)⁷

173. §⁸ (1) E rendeletnek az egyes szociális és gyermekvédelmi tárgyú kormányrendeletek módosításáról szóló 140/2011. (VII. 21.) Korm. rendelettel (a továbbiakban: R.) megállapított 169/A. §-át és 170. §-át az R. hatálybalépését követően a központi hatóságtól érkező megkeresések intézése során kell alkalmazni.

(2) Az R. hatálybalépését megelőzően a tartásdíj külföldön való behajtása tárgyában New Yorkban, az 1956. évi június hó 20. napján kelt egyezmény alapján benyújtott tartásdíj-kérelmek ügyében az R. hatálybalépését megelőző napon hatályos rendelkezések szerint kell eljárni.

1 Beiktatta: 203/2003. (XII. 10.) Korm. rendelet 14. §. Hatályos: 2004. I. 1-től. Ezt követően indult ügyekben kell alkalmazni.

2 Beiktatta: 203/2003. (XII. 10.) Korm. rendelet 14. §. Módosította: 57/2006. (III. 21.) Korm. rendelet 16. § (12) i), 258/2011. (XII. 7.) Korm. rendelet 44. § (6), 349/2012. (XII. 12.) Korm. rendelet 19. § d), 616/2022. (XII. 29.) Korm. rendelet 22. § a).

3 Megállapította: 237/2010. (IX. 13.) Korm. rendelet 14. § (1). Hatályos: 2010. IX. 16-tól.

4 Hatályon kívül helyezte: 360/2019. (XII. 30.) Korm. rendelet 10. § (11) j). Hatálytalan: 2020. III. 1-től.

5 Hatályon kívül helyezte: 369/2013. (X. 24.) Korm. rendelet 52. § a). Hatálytalan: 2013. XII. 1-től.

6 Hatályon kívül helyezte: 173/2009. (VIII. 29.) Korm. rendelet 62. § (1) b). Hatálytalan: 2009. IX. 1-től.

7 Hatályon kívül helyezte: 118/2008. (V. 8.) Korm. rendelet 1. § 1323. Hatálytalan: 2008. V. 16-től.

8 Megállapította: 140/2011. (VII. 21.) Korm. rendelet 19. §. Hatályos: 2011. VII. 27-től.

174. §¹ (1) E rendeletnek az egyes gyermekvédelmi és családtámogatási tárgyú kormányrendeletek módosításáról szóló 21/2012. (II. 29.) Korm. rendelettel megállapított 10. § (4) bekezdését az egyes gyermekvédelmi és családtámogatási tárgyú kormányrendeletek módosításáról szóló 21/2012. (II. 29.) Korm. rendelet hatálybalépésekor folyamatban lévő ügyekben is alkalmazni kell.

(2) E rendeletnek az egyes gyermekvédelmi és családtámogatási tárgyú kormányrendeletek módosításáról szóló 21/2012. (II. 29.) Korm. rendelettel megállapított 10. § (5) és (6) bekezdését, valamint 11. § (1) és (7) bekezdését az egyes gyermekvédelmi és családtámogatási tárgyú kormányrendeletek módosításáról szóló 21/2012. (II. 29.) Korm. rendelet hatálybalépését követően indult ügyekben és a megismételt eljárásokban kell alkalmazni.

(3) A 2012. február 1-jén 16. életévét betöltött és iskoláztatási támogatás felfüggesztése hatálya alatt álló gyermek felülvizsgálata eredményeként

a) ha a gyermek a felülvizsgálattal érintett időszakban kötelező tanórai foglalkozást igazolatlanul nem mulasztott, a jegyző határozatával elrendeli az iskoláztatási támogatás felfüggesztésének megszüntetését,

b) ha a gyermek igazolatlanul mulasztott kötelező tanórai foglalkozásainak száma a felülvizsgálattal érintett időszakban eléri a tízet, a jegyző határozatával megszünteti az iskoláztatási támogatás felfüggesztését, valamint ezzel egyidejűleg intézkedik az iskoláztatási támogatás szüneteltetésének kezdeményezése és rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben nem részesülő gyermek esetén a családtámogatási folyószámlán összegyűlt iskoláztatási támogatásnak a központi költségvetés családi pótlék előirányzat javára történő visszafizetése iránt,

c) ha a gyermek a felülvizsgálattal érintett időszakban igazolatlanul mulasztott kötelező tanórai foglalkozást, de azok száma nem éri el a tízet, a jegyző határozatával megszünteti az iskoláztatási támogatás felfüggesztését, valamint ezzel egyidejűleg intézkedik az iskoláztatási támogatás szüneteltetésének kezdeményezése iránt és rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben nem részesülő gyermek esetén a családtámogatási folyószámlán összegyűlt iskoláztatási támogatásnak,

ca) elrendeli - a felfüggesztés időtartamával megegyező számú hónapra elosztva - havi részletekben, természetbeni formában történő kifizetését és a gyermek számára eseti gondnokot rendel, vagy

cb) gyámhatósági fenntartásos betétben való elhelyezése érdekében megkeresi a gyámhivatalt, ha a ca) alpont szerinti intézkedés nem áll a gyermek érdekében.

(4) E rendeletnek az egyes gyermekvédelmi és családtámogatási tárgyú kormányrendeletek módosításáról szóló 21/2012. (II. 29.) Korm. rendelettel megállapított 145. § (2a), (3), (3a) és (5) bekezdését az egyes gyermekvédelmi és családtámogatási tárgyú kormányrendeletek módosításáról szóló 21/2012. (II. 29.) Korm. rendelet hatálybalépésekor folyamatban lévő gondnokság alá helyezési eljárásokban és a felülvizsgálati eljárásokban is alkalmazni kell.

175. §² A jegyző levélben tájékoztatja az iskoláztatási támogatás felfüggesztésével vagy szüneteltetésével érintett gyermek (fiatal felnőtt) jogán iskoláztatási támogatásban részesülő személyt az igazolatlan iskolai hiányzásoknak a családok támogatásáról szóló 1998. évi LXXXIV. törvény 2012. szeptember 1-jétől hatályos 15. §-a, valamint a Gyvt. 2012. szeptember 1-jétől hatályos 68/A. §-a, továbbá 161/J. § (2) és (3) bekezdése szerinti következményeiről.

176. §³ (1) Az egyes kormányrendeleteknek az Erzsébet-programmal, valamint a családtámogatási eljárások egyszerűsítésével összefüggő módosításáról szóló 236/2012. (VIII. 30.) Korm. rendelettel módosított 91/F-91/J. §-ában foglaltakat azokban az ügyekben kell alkalmazni, amelyekben

1 A korábbi alcímet hatályon kívül helyezte: 118/2008. (V. 8.) Korm. rendelet 1. § 1323.

Megállapította: 21/2012. (II. 29.) Korm. rendelet 15. §. Hatályos: 2012. III. 3-tól.

2 Megállapította: 236/2012. (VIII. 30.) Korm. rendelet 3. §. Hatályos: 2012. IX. 2-től.

3 Megállapította: 236/2012. (VIII. 30.) Korm. rendelet 4. §. Hatályos: 2012. IX. 30-tól.

a)¹ a nevelési-oktatási intézmény igazgatójának a tíz vagy ötven óra igazolatlan mulasztásról szóló jelzése 2012. augusztus 31-ét követően érkezik meg a gyámhivatalhoz, vagy

b) az iskoláztatási támogatás felfüggesztésének vagy szüneteltetésének felülvizsgálatára 2012. augusztus 31-ét követően kerül sor.

(2) Ha az iskoláztatási támogatás szüneteltetésének vagy felfüggesztésének jogerős elrendelésére - a tíz vagy ötven óra igazolatlan mulasztásról szóló, 2012. szeptember 1-jét megelőzően beérkezett jelzés alapján - 2012. augusztus 31-ét követően kerül sor, akkor az első felülvizsgálati időszak első napja 2012. szeptember 1-je.

(3) A Gyvt. 161/J. § (1) bekezdés b) pontja szerinti felülvizsgálat alatt a Gyvt. 2012. szeptember 1-jétől hatályos 68/A. § (2) bekezdése szerinti felülvizsgálatot kell érteni.

(4) A 2012. szeptember 1-jén a családtámogatási folyószámlán rendelkezésre álló, és a Gyvt. 161/J. § (2) és (3) bekezdése alapján visszafizetésre nem kerülő iskoláztatási támogatás felhasználására a 2012. augusztus 31-én hatályos rendelkezéseket kell alkalmazni.

177. §²

178. §³ Az egyes szociális és gyermekvédelmi tárgyú kormányrendeletek módosításáról szóló 744/2021. (XII. 21.) Korm. rendelettel megállapított 98. § (6) bekezdését, 105. § (1) bekezdés d) pontját, 109. § (3) bekezdés g) pontját, valamint (7) és (8) bekezdését a 2022. január 1-jén folyamatban lévő ügyekben is alkalmazni kell.

179. §⁴

180. §⁵ Az egyes gyermekvédelmi tárgyú kormányrendeleteknek a pénzbeli és természetbeni ellátásokkal, valamint a gyermekjóléti alapszolgáltatásokkal összefüggő módosításáról szóló 98/2013. (III. 29.) Korm. rendelettel (a továbbiakban: Mr.) megállapított 65. §, 65/C. §, 66. § (1) és (3) bekezdése, 66/A. §, 67. §, 128. § (1) bekezdés e) pontja, valamint 130. § rendelkezéseit a rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény és a kiegészítő gyermekvédelmi támogatás, továbbá a gyámrendelés iránt az Mr. hatálybalépésekor folyamatban lévő ügyekben, valamint a rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény és a kiegészítő gyermekvédelmi támogatás Mr. hatálybalépését követő felülvizsgálata során is alkalmazni kell.

181. §⁶ Ahol e rendelet gyermekgondozást segítő ellátást említ, azon gyermekgondozási segílyt kell érteni, ha az ellátásra való jogosultság 2016. január 1-jét megelőzően nyílt meg.

182. §⁷ (1) Az egyes gyermekvédelmi tárgyú kormányrendeleteknek a gyermekvédelmi és gyámügyi eljárások egyszerűsítésével összefüggő módosításáról szóló 97/2013. (III. 29.) Korm. rendelettel megállapított 99-110. §-t a 2014. január 1-jén átmeneti és tartós nevelésbe vétel iránt folyamatban lévő eljárásokban, valamint az átmeneti és tartós nevelésbe vétel 2013. december 31-ét követő soron következő felülvizsgálata során is alkalmazni kell.

(2) Az egyes gyermekvédelmi tárgyú kormányrendeleteknek a gyermekvédelmi és gyámügyi eljárások egyszerűsítésével összefüggő módosításáról szóló 97/2013. (III. 29.) Korm. rendelet 44-46. §-ával és 48-49. §-ával megállapított 121. §-t és 123-126. §-t azon gyermekek, fiatal felnőttek tekintetében kell alkalmazni, akiknek az utógondozását, utógondozói ellátását 2013. december 31-ét követően rendelték el. A 2014. január 1-jét megelőzően elrendelt utógondozásra, utógondozói ellátásra a 2013. december 31-én hatályos szabályokat kell alkalmazni.

1 Módosította: 236/2012. (VIII. 30.) Korm. rendelet 7. § (2) e).

2 Hatályon kívül helyezte: 616/2022. (XII. 29.) Korm. rendelet 23. § a). Hatálytalan: 2023. I. 1-től.

3 Megállapította: 744/2021. (XII. 21.) Korm. rendelet 4. §. Hatályos: 2022. I. 1-től.

4 Hatályon kívül helyezte: 616/2022. (XII. 29.) Korm. rendelet 23. § b). Hatálytalan: 2023. I. 1-től.

5 Beiktatta: 98/2013. (III. 29.) Korm. rendelet 21. §. Hatályos: 2013. IV. 1-től.

6 Megállapította: 417/2015. (XII. 23.) Korm. rendelet 5. §. Hatályos: 2016. I. 1-től.

7 Beiktatta: 97/2013. (III. 29.) Korm. rendelet 62. §. Hatályos: 2014. I. 1-től.

183. §¹ A gyermekotthonban, a fogyatékos személyek otthonában vagy a pszichiátriai betegek otthonában elhelyezett gyermek számára 2013. június 30-áig átutalt családi pótlékkal való elszámolásra a 2013. június 30-án hatályos 159. § (1a) bekezdést kell alkalmazni.

184. §² (1) Az örökbefogadásra való alkalmasság megállapítása iránt a gyermekvédelmi szakszolgálathoz 2021. március 1-je előtt benyújtott kérelmet a 2021. február 28-án hatályos rendelkezések szerint kell elbírálni.

(2) E rendeletnek az egyes kormányrendeleteknek az örökbefogadással összefüggő módosításáról szóló 94/2021. (II. 27.) Korm. rendelettel megállapított 40. § (7) bekezdését a 2021. február 28-át követően indult eljárásokban kell alkalmazni.

185. §³

186. §⁴ A 2014. március 15-én folyamatban lévő ügyekben is alkalmazni kell a gyámhatóságokról, valamint a gyermekvédelmi és gyámügyi eljárásról szóló 149/1997. (IX. 10.) Korm. rendeletnek, továbbá a gyermekvédelmi és gyámügyi feladat- és hatáskörök ellátásáról, valamint a gyámhatóság szervezeteiről és illetékességéről szóló 331/2006. (XII. 23.) Korm. rendeletnek az új Polgári Törvénykönyv hatálybalépésével összefüggő és egyéb módosításáról szóló 70/2014. (III. 13.) Korm. rendelettel megállapított

a) 8/C. § (2) bekezdését,

b) 20. § (3) és (4) bekezdését, 30/A-30/D. §-t, 30/H. § (4) bekezdését, 33. § (5) bekezdés b) pontját, valamint 33/B. § (1) bekezdését, és

c) 79. § h) pontját és 80. § (4) bekezdését.

187. §⁵ Amíg a gyermeknek nem rendelnek gyermekvédelmi gyámot, gyermekvédelmi gyám alatt

a) a 37. § (1a) bekezdése alkalmazásában a gyermek gyámját,

b) a 37. § (3) és (4) bekezdése alkalmazásában a gyermek törvényes képviselőjének ellátására a Ptk. alapján kirendelt eseti gyámot,

c) a 40. § (1) bekezdése alkalmazásában a hivatásos gyámot, a gyermekotthon vezetőjét és a gyermek törvényes képviselőjének ellátására a Ptk. alapján kirendelt eseti gyámot,

d) a 42. § (2) bekezdése alkalmazásában a hivatásos gyámot, a gyermekotthon vezetőjét és a gyermek törvényes képviselőjének ellátására a Ptk. alapján kirendelt eseti gyámot, és

e) a 45. § (1) bekezdése alkalmazásában a gyermek törvényes képviselőjének ellátására a Ptk. alapján kirendelt eseti gyámot kell érteni.

188. §⁶ A 2014. március 15-e és 2014. június 30-a között indult örökbefogadási eljárásokban, az örökbefogadás engedélyezése során - a titkos örökbefogadás kivételével - az örökbe fogadó szülő kérheti, hogy a születési anyakönyvbe az örökbefogadásnak csak a tényét jegyezzék be.

189. §⁷ A gyámhivatal 2014. szeptember 15-éig illetékességi területén - a rendelkezésre álló adatok és a gyermekjóléti szolgálattól 2014. augusztus 15-éig beszerzett adatok alapján - megvizsgálja azoknak a gyermekeknek a helyzetét, akiknek szülője együtt él a szülői felügyelettől megfosztott másik szülővel. A vizsgálat eredményeként a gyámhivatal 2014. szeptember 15-éig

a) pert indít a szülői felügyeleti jogától megfosztott szülő szülői felügyeleti jogának visszaállítása iránt, ha a szülői felügyeleti jog megszüntetésére okot adó körülmények már nem állnak fenn, és a gyermek érdekét nem veszélyezteti, ha egy háztartásban él a szülővel, vagy

1 Beiktatta: 257/2013. (VII. 5.) Korm. rendelet 9. §. Hatályos: 2013. VII. 6-tól.

2 Megállapította: 94/2021. (II. 27.) Korm. rendelet 4. §. Hatályos: 2021. III. 1-től.

3 Hatályon kívül helyezte: 205/2021. (IV. 29.) Korm. rendelet 11. § d). Hatálytalan: 2021. V. 14-től.

4 Beiktatta: 70/2014. (III. 13.) Korm. rendelet 85. §. Hatályos: 2014. III. 15-től.

5 Beiktatta: 70/2014. (III. 13.) Korm. rendelet 85. §. Hatályos: 2014. III. 15-től.

6 Beiktatta: 70/2014. (III. 13.) Korm. rendelet 85. §. Hatályos: 2014. III. 15-től.

7 Beiktatta: 70/2014. (III. 13.) Korm. rendelet 85. §. Hatályos: 2014. III. 15-től.

b) megállapítja a szülői felügyeleti jogától megfosztott szülővel együtt élő szülő szülői felügyeleti jogának szünetelését és a gyermeknek gyámot rendel, ha az a) pontban foglalt intézkedés alkalmazására nincs lehetőség.

190. §¹ A gyámhivatal 2014. szeptember 15-éig határozatban rendelkezik a gyermeknek a házasságról, a családról és a gyámságról szóló 1952. évi IV. törvény 82. § (2) bekezdése alapján beszolgáltatott pénzének és értéktárgyainak a szülő részére történő kiadásáról. A gyámhivatal a határozat rendelkező részét megküldi a gyermek vagyona tekintetében érintett hitelintézetnek és más érintett szervnek. A gyámhivatal a 2014. március 15-én a házasságról, a családról és a gyámságról szóló 1952. évi IV. törvény 82. § (2) bekezdése alapján folyamatban lévő, a gyermek pénzének és értéktárgyainak beszolgáltatására irányuló eljárást megszünteti.

191. §² A gyermek sorsát érintő, a házasságról, a családról és a gyámságról szóló 1952. évi IV. törvény 72/B. § (2) bekezdése szerinti lényeges kérdésekben 2014. március 15-én folyamatban lévő gyámhatósági ügyekben a 2014. március 14-én hatályos szabályok alapján kell eljárni.

192. §³ Az egyes szociális és gyermekvédelmi tárgyú kormányrendeletek módosításáról szóló 353/2014. (XII. 29.) Korm. rendelettel megállapított 86. § (3) bekezdés a) pontját és 96. § (3) bekezdését a 2015. január 1-jén folyamatban lévő ügyekben is alkalmazni kell.

193. §⁴

194. §⁵ Az egyes szociális és gyermekvédelmi, gyermekjóléti tárgyú kormányrendeleteknek a segélyezési rendszer átalakításával összefüggő módosításáról szóló 24/2015. (II. 20.) Korm. rendelettel megállapított 69. § (4) bekezdés d) pontját, 70. § (2) bekezdés a) pontját, valamint a 70. § (4a) bekezdését a folyamatban lévő ügyekben is alkalmazni kell.

195. §⁶

196. §⁷ Az egyes gyermekvédelmi tárgyú kormányrendeleteknek a kísérő nélküli kiskorúak ellátásának megoldása érdekében történő módosításáról szóló 284/2015. (IX. 29.) Korm. rendelettel megállapított 97. § (1b) bekezdését, 98. § (5) bekezdését, 100. § (2) és (3) bekezdését, 102. § (1b) bekezdését, 103. § (7a) bekezdését és (12) bekezdés c) pontját, valamint 105. § (1b) bekezdését az egyes gyermekvédelmi tárgyú kormányrendeleteknek a kísérő nélküli kiskorúak ellátásának megoldása érdekében történő módosításáról szóló 284/2015. (IX. 29.) Korm. rendelet hatálybalépésekor folyamatban lévő ügyekben is alkalmazni kell.

197. §⁸

198. §⁹

198. §¹⁰ Ha az érintett szerv az elektronikus ügyintézés az elektronikus ügyintézés és a bizalmi szolgáltatások általános szabályairól szóló 2015. évi CCXXII. törvény 108. § (2) bekezdése szerint 2018. január 1-jét megelőzően nem vállalta, 2017. december 31-ig az elektronikus kapcsolattartásra e rendelet 2016. december 31-én hatályos rendelkezéseit kell alkalmazni.

1 Beiktatta: 70/2014. (III. 13.) Korm. rendelet 85. §. Hatályos: 2014. III. 15-től.

2 Beiktatta: 70/2014. (III. 13.) Korm. rendelet 85. §. Hatályos: 2014. III. 15-től.

3 Beiktatta: 353/2014. (XII. 29.) Korm. rendelet 20. §. Hatályos: 2015. I. 1-től.

4 Hatályon kívül helyezte: 205/2021. (IV. 29.) Korm. rendelet 11. § e). Hatálytalan: 2021. V. 14-től.

5 Beiktatta: 24/2015. (II. 20.) Korm. rendelet 5. §. Hatályos: 2015. III. 1-től.

6 Hatályon kívül helyezte: 205/2021. (IV. 29.) Korm. rendelet 11. § f). Hatálytalan: 2021. V. 14-től.

7 Beiktatta: 284/2015. (IX. 29.) Korm. rendelet 7. §. Hatályos: 2015. X. 2-től.

8 Hatályon kívül helyezte: 205/2021. (IV. 29.) Korm. rendelet 11. § g). Hatálytalan: 2021. V. 14-től.

9 Hatályon kívül helyezte: 408/2024. (XII. 20.) Korm. rendelet 1. §. Hatálytalan: 2024. XII. 21-től.

10 Beiktatta: 477/2016. (XII. 27.) Korm. rendelet 8. § (1). Hatályos: 2017. I. 1-től.

199. §¹ A Nemzeti Adó- és Vámhivatal szerveinek hatásköréről és illetékességéről szóló 485/2015. (XII. 29.) Korm. rendelet, valamint az adóigazgatási rendtartásról szóló törvény, az adózás rendjéről szóló törvény és az adóhatóság által foganatosítandó végrehajtási eljárásokról szóló törvény hatálybalépésével összefüggő egyes kormányrendeletek módosításáról szóló 475/2017. (XII. 28.) Korm. rendelettel módosított 73. § (6a) bekezdését a folyamatban lévő ügyekben első alkalommal a 2018. első negyedévet érintő változás-bejelentés kapcsán kell alkalmazni.

199/A. §² A gyermekvédelmi és gyámügyi eljárással kapcsolatos egyes kormányrendeletek módosításáról szóló 311/2019. (XII. 18.) Korm. rendelettel megállapított 105/A. § (2a), (3), (4a) és (5) bekezdését, valamint 167. § (7) bekezdés a) pontját a 2020. január 1-jén folyamatban lévő ügyekben is alkalmazni kell.

199/B. §³ (1) Az egyes gyermekvédelmi tárgyú kormányrendeletek módosításáról szóló 10/2021. (I. 20.) Korm. rendelettel (a továbbiakban: Módr.) módosított 27. § (4b), (4c), (7) és (8) bekezdését, 30/E. § (3) és (4) bekezdését, 30/F. § (2) és (2a) bekezdését, 100. § (2) bekezdés d) pontját, 102. § (1) bekezdés h) pontját és 126. § (3) bekezdését a Módr. hatálybalépésekor folyamatban lévő ügyekben is alkalmazni kell.

(2) A Módr.-rel módosított 29. § (1) bekezdését a Módr. hatálybalépését követően indult ügyekben kell alkalmazni abban az esetben, ha a kapcsolattartást a bíróság 2021. január 1. napját követően szabályozta.

199/C. §⁴ (1) Az egyes kormányrendeleteknek a Gyermekünk védelmében elnevezésű informatikai rendszer továbbfejlesztésével összefüggő módosításáról szóló 205/2021. (IV. 29.) Korm. rendelettel (a továbbiakban: Módr1.) megállapított 83/A. § (2) bekezdés c) pontjában a Gyermekünk védelmében elnevezésű informatikai rendszerben elkészített környezettanulmányra vonatkozó szabályt, valamint a 84. § (2) bekezdés b) pontja, 91/K. §-a és 91/L. § (4) bekezdése szerinti szabályokat 2021. július 1-jétől kell kötelezően alkalmazni. Eddig az időpontig a Módr1. hatálybalépését megelőző napon hatályos 84. § (2) bekezdés b) pontjában, 91/K. §-ában és 91/L. § (4) bekezdésében foglalt rendelkezés szerint is el lehet járni.

(2) A hátrányos, halmozottan hátrányos helyzet fennállásának megállapítása iránti eljárásban a lakókörnyezet, illetve lakáskörülmények tekintetében 2021. július 1-jét követően is el kell fogadni a Módr1. hatálybalépését megelőző napon hatályos, a gyámhatóságok, a területi gyermekvédelmi szakszolgálatok, a gyermekjóléti szolgálatok és a személyes gondoskodást nyújtó szervek és személyek által kezelt személyes adatokról szóló 235/1997. (XII. 17.) Korm. rendelet 2. számú melléklet IV. számú adatlapja szerinti, 6 hónapnál nem régebbi környezettanulmányt.

199/D. §⁵ A gyámhatóságokról, valamint a gyermekvédelmi és gyámügyi eljárásról szóló 149/1997. (IX. 10.) Korm. rendelet módosításáról szóló 354/2021. (VI. 24.) Korm. rendelettel megállapított 70. § (1) bekezdését, 70. § (2) bekezdés b) pontját és 73. § (1) bekezdés e) pont eg) alpontját a 2022. január 1-jén véglegessé vált határozattal le nem zárt ügyekben is alkalmazni kell.

199/E. §⁶ (1) Az egyes foglalkoztatási tárgyú kormányrendeletek módosításáról szóló 534/2022. (XII. 21.) Korm. rendelettel megállapított 46. § (8) bekezdés a) pontját a 2023. január 1-jén folyamatban lévő örökbefogadás engedélyezése iránti eljárásokban is alkalmazni kell.

(2) A kijelölt gyámhivatal 2023. január 31-éig hivatalból kiállítja a 46. § (8) bekezdés a) pontja szerinti igazolást az örökbefogadott gyermekekre tekintettel az örökbefogadó apa részére, ha az örökbefogadás engedélyezéséről szóló határozat 2022. augusztus 2-a és 2022. december 31-e között vált véglegessé.

1 Beiktatta: 475/2017. (XII. 28.) Korm. rendelet 5. §. Hatályos: 2018. I. 1-től.

2 Beiktatta: 311/2019. (XII. 18.) Korm. rendelet 10. §. Hatályos: 2020. I. 1-től.

3 Beiktatta: 10/2021. (I. 20.) Korm. rendelet 8. §. Hatályos: 2021. I. 23-től.

4 Beiktatta: 205/2021. (IV. 29.) Korm. rendelet 9. §. Hatályos: 2021. V. 14-től.

5 Beiktatta: 354/2021. (VI. 24.) Korm. rendelet 1. §. Hatályos: 2022. I. 1-től.

6 Beiktatta: 534/2022. (XII. 21.) Korm. rendelet 2. §. Hatályos: 2023. I. 1-től.

199/F. §¹ (1) A családok ügyintézésének egyszerűsítésével összefüggő egyes kormányrendeletek módosításáról szóló 212/2023. (VI. 1.) Korm. rendelettel (a továbbiakban: Módr2.) megállapított 39. § (6), (8) és (9) bekezdését a 2024. március 1-jén folyamatban lévő ügyekben is alkalmazni kell.

(2) A 2024. március 1-jén érvényes alkalmassági határozattal rendelkező örökbe fogadni szándékozók - a határozat hatályának meghosszabbítás helyett - az örökbefogadásra való alkalmasságuk négy évre történő ismételt megállapítását kérhetik.

199/G. §² (1) E rendeletnek az egyes gyermekvédelmi és szociális tárgyú kormányrendeletek módosításáról szóló 194/2024. (VII. 8.) Korm. rendelettel (a továbbiakban: Módr3.) megállapított 73. § (1) bekezdés *h*) pontját a Módr3. hatálybalépésének napján a gyermektartásdíj megelőlegezésének megállapítása iránt folyamatban lévő eljárásokban is alkalmazni kell, ideértve a megelőlegezés továbbfolyósítása, illetve ismételt elrendelése tárgyában indult eljárásokat is.

(2) E rendeletnek a Módr3.-mal megállapított 84. § (1) bekezdését, (2) bekezdés *e*) pontját, 85. § (1a) és (4) bekezdését, 86. §-át, 87. §-át, 89. §-át, 90. § (1a), (1b) bekezdését, (4) bekezdés *a*) pontját és (5) bekezdését, 91. § (3), (3a) és (4) bekezdését, valamint 91/E. §-át a Módr3. hatálybalépését követően indult védelembe vételre irányuló eljárásokban és a védelembe vételnek a Módr. hatálybalépését követő felülvizsgálatakor kell alkalmazni.

(3) E rendeletnek a Módr3.-mal megállapított 97. § (1) bekezdés *i*) pont *ib*) alpontját, 102. § (1) bekezdés *c*) pontját, 105. § (1) bekezdés *b*) pontját és 109. § (3) bekezdés *d*) pontját a Módr3. hatálybalépését követően indult gyámrendelési eljárásokban, ideiglenes hatályú elhelyezésre és nevelésbe vételre irányuló eljárásokban, valamint a nevelésbe vételnek a Módr3. hatálybalépését követő felülvizsgálatakor kell alkalmazni.

(4) E rendeletnek a Módr3.-mal megállapított 105. § (1) bekezdés *d*) pontját, 105/A. § (7) bekezdés *a*) pontját és 109. § (3) bekezdés *h*) pontját a Módr3. hatálybalépését követően indult nevelésbe vételre irányuló eljárásokban, valamint a nevelésbe vételnek a Módr3. hatálybalépését követő felülvizsgálatakor kell alkalmazni.

199/H. §³ (1) Ha az illetékes kijelölt gyámhivatal arról dönt, hogy ez a gyermek számára a gyorsabb örökbefogadás érdekében előnyösebb, a 2024. július 1. napját megelőzően az egészségügyi intézményben közvetlenül a szülést követően otthagytott, a 2024. július 1. napján egészségügyi intézményben, gyermekotthonban vagy nevelőszülőnél lévő gyermek esetében a 44/C. §-ban foglaltak szerint jár el azzal, hogy értesíti az ismert szülőt a 44/C. § (1), (3) bekezdésében foglaltakról, továbbá arról, hogy a hathetes határidőt 2024. július 1. napjától kell számítani.

(2) A 2024. július 1. napját megelőzően közvetlenül a születését követően az egészségügyi intézményben hagyott gyermeknek minősülő, de gyermekotthonban vagy nevelőszülőnél elhelyezett gyermek esetében az illetékes gyámhivatal

a) a gyermek adatait és

b) a gyermek ideiglenes hatályú elhelyezése vagy nevelésbe vétele ügyében keletkezett iratokat

soron kívül felterjeszti az illetékes kijelölt gyámhivatalhoz.

Az Európai Unió jogának való megfelelés⁴

200. §⁵ E rendelet

1 Beiktatta: 212/2023. (VI. 1.) Korm. rendelet 3. § (12). Hatályos: 2024. III. 1-től.

2 Beiktatta: 194/2024. (VII. 8.) Korm. rendelet 18. §. Hatályos: 2024. VII. 9-től.

3 Beiktatta: 192/2024. (VII. 8.) Korm. rendelet 6. §. Hatályos: 2024. VII. 9-től.

4 Beiktatta: 306/2018. (XII. 27.) Korm. rendelet 9. §. Hatályos: 2019. I. 1-től.

5 Beiktatta: 306/2018. (XII. 27.) Korm. rendelet 9. §. Hatályos: 2019. I. 1-től.

a)¹ 166/A. §-a és 168/A. §-a a házassági ügyekben és a szülői felelősségre vonatkozó eljárásban a joghatóságról, valamint a határozatok elismeréséről és végrehajtásáról, illetve az 1347/2000/EK rendelet hatályon kívül helyezéséről szóló, 2003. november 27-i 2201/2003/EK tanácsi rendelet III. Fejezet 4. Szakasza, 56. cikke, II. és III. melléklete és

b) 169/A. §-a a tartással kapcsolatos ügyekben a joghatóságról, az alkalmazandó jogról, a határozatok elismeréséről és végrehajtásáról, valamint az e területen folytatott együttműködésről szóló, 2008. december 18-i 4/2009/EK tanácsi rendelet,

c)² 128. § (6) bekezdése, 166/B. §-a és 168/A. §-a a házassági és szülői felelősségi ügyekben a joghatóságról, a határozatok elismeréséről és végrehajtásáról, valamint a gyermekek jogellenes külföldre viteléről szóló, 2019. június 25-i (EU) 2019/1111 tanácsi rendelet

végrehajtásához szükséges rendelkezéseket állapít meg.

201. §³ A 24. § (6) bekezdése, a 105. § (1) bekezdés n) pontja és a 140. § (3) bekezdése a rendőrségi együttműködés és a büntetőügyekben folytatott igazságügyi együttműködés terén a Schengeni Információs Rendszer (SIS) létrehozásáról, működéséről és használatáról, a 2007/533/IB tanácsi határozat módosításáról és hatályon kívül helyezéséről, valamint az 1986/2006/EK európai parlamenti és tanácsi rendelet és a 2010/261/EU bizottsági határozat hatályon kívül helyezéséről szóló, 2018. november 28-i (EU) 2018/1862 európai parlamenti és tanácsi rendelet végrehajtásához szükséges rendelkezéseket állapít meg.

1. számú melléklet a 149/1997. (IX. 10.) Korm. rendelethez⁴

2. számú melléklet a 149/1997. (IX. 10.) Korm. rendelethez⁵

3-8. számú melléklet a 149/1997. (IX. 10.) Korm. rendelethez⁶

9. számú melléklet a 149/1997. (IX. 10.) Korm. rendelethez⁷

10. számú melléklet a 149/1997. (IX. 10.) Korm. rendelethez⁸

Tartalmi követelmények a települési önkormányzat és a vármegyei kirendeltség számára, a Gyvt. 96. §-ának (6) bekezdésében előírt átfogó értékelés elkészítéséhez⁹

I. A települési önkormányzat által készítendő átfogó értékelés tartalmi követelményei:

1 Megállapította: 208/2022. (VI. 14.) Korm. rendelet 24. § (1). Hatályos: 2022. VIII. 1-től.

2 Beiktatta: 208/2022. (VI. 14.) Korm. rendelet 24. § (2). Hatályos: 2022. VIII. 1-től.

3 Beiktatta: 564/2021. (X. 4.) Korm. rendelet 34. §. Hatályos: 2023. III. 7-től.

4 Hatályon kívül helyezte: 331/2006. (XII. 23.) Korm. rendelet 24. § (2) ad). Hatálytalan: 2007. I. 1-től.

5 Hatályon kívül helyezte: 31/2020. (II. 29.) Korm. rendelet 1. § (10) g). Hatálytalan: 2020. III. 1-től.

6 Hatályon kívül helyezte: 205/2021. (IV. 29.) Korm. rendelet 11. § h). Hatálytalan: 2021. V. 14-től.

7 Hatályon kívül helyezte: 352/2012. (XII. 13.) Korm. rendelet 1. § (11). Hatálytalan: 2013. I. 1-től.

8 Megállapította: 315/2005. (XII. 25.) Korm. rendelet 77. §. Számozását módosította: 57/2006. (III. 21.) Korm. rendelet 15. § (4).

9 Módosította: 258/2011. (XII. 7.) Korm. rendelet 44. § (6), 349/2012. (XII. 12.) Korm. rendelet 19. § d), 616/2022. (XII. 29.) Korm. rendelet 22. § a).

1. A település demográfiai mutatói, különös tekintettel a 0-18 éves korosztály adataira.

2.¹ Az önkormányzat által nyújtott pénzbeli, természetbeni ellátások biztosítása:

- a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülők száma, kérelmezőkre vonatkozó általánosítható adatok, elutasítások száma, főbb okai, önkormányzatot terhelő kiadás nagysága,

- egyéb, a Gyvt.-ben nem szabályozott pénzbeli vagy természetbeni juttatásokra vonatkozó adatok,

- gyermekétkeztetés megoldásának módjai, kedvezményben részesülőkre vonatkozó statisztikai adatok.

3.² Az önkormányzat által biztosított személyes gondoskodást nyújtó ellátások bemutatása:

- gyermekjóléti szolgáltatás biztosításának módja, működésének tapasztalata (alapellátásban részesülők száma, gyermekek veszélyeztetettségének okai, válsághelyzetben levő várandós anyák gondozása, családjából kiemelt gyermek szüleinek gondozása, jelzőrendszer tagjaival való együttműködés tapasztalatai),

- gyermekek napközbeni ellátásának, gyermekek átmeneti gondozásának biztosítása, ezen ellátások igénybevétele, s az ezzel összefüggő tapasztalatok.

4-5.³

6.⁴ A felügyeleti szervek által gyámhatósági, gyermekvédelmi területen végzett szakmai ellenőrzések tapasztalatainak, továbbá a gyermekjóléti és gyermekvédelmi szolgáltató tevékenységet végzők ellenőrzésének alkalmával tett megállapítások bemutatása.

7. Jövőre vonatkozó javaslatok, célok meghatározása a Gyvt. előírásai alapján (milyen ellátásokra és intézményekre lenne szükség a problémák hatékonyabb kezelése érdekében, gyermekvédelmi prevenciós elképzelések).

8. A bűnmegelőzési program főbb pontjainak bemutatása (amennyiben a településen készült ilyen program), valamint a gyermekkorú és a fiatalok bűnelkövetők számának az általuk elkövetett bűncselekmények számának, a bűnelkövetés okainak bemutatása.

9. A települési önkormányzat és a civil szervezetek közötti együttműködés keretében milyen feladatok, szolgáltatások ellátásában vesznek részt civil szervezetek (alapellátás, szakellátás, szabadidős programok, drogprevenció stb.).

II. A vármegyei kirendeltség által készítendő átfogó értékelés tartalmi követelményei⁵

1.⁶ A vármegyei kirendeltség által fenntartott, szakellátást (esetleg alapellátást) nyújtó intézményhálózat bemutatása, különös tekintettel a Gyvt.-ben előírtak teljesítésére.

2. Ellátásban részesülők száma, korcsoportok szerinti megoszlása, tendenciák.

3. Változások az ellátás feltételeiben (személyi, tárgyi, elhelyezési feltételek).

4. A felügyeleti szervek által végzett gyermekvédelmi szakmai ellenőrzések tapasztalatainak bemutatása.

5. Jövőre vonatkozó célok, javaslatok, elképzelések (milyen típusú intézmények kialakítására, átalakítására, fejlesztésére lenne szükség a gyermekek szükségletei alapján, milyen területeken tervezik bevonni a civil szervezeteket a szakellátás feladatainak ellátásába).

1 Módosította: 197/2013. (VI. 13.) Korm. rendelet 3. § (1).

2 Módosította: 360/2010. (XII. 30.) Korm. rendelet 24. § h).

3 Hatályon kívül helyezte: 174/2012. (VII. 26.) Korm. rendelet 93. § (1) em). Hatálytalan: 2013. I. 1-től.

4 Módosította: 369/2013. (X. 24.) Korm. rendelet 52. § b).

5 Módosította: 258/2011. (XII. 7.) Korm. rendelet 44. § (6)., 349/2012. (XII. 12.) Korm. rendelet 19. § d), 616/2022. (XII. 29.) Korm. rendelet 22. § a).

6 Módosította: 258/2011. (XII. 7.) Korm. rendelet 44. § (6)., 349/2012. (XII. 12.) Korm. rendelet 19. § d), 616/2022. (XII. 29.) Korm. rendelet 22. § a).

11. számú melléklet a 149/1997. (IX. 10.) Korm. rendelethez¹

12-14. számú melléklet a 149/1997. (IX. 10.) Korm. rendelethez²

15. számú melléklet a 149/1997. (IX. 10.) Korm. rendelethez³

16. számú melléklet a 149/1997. (IX. 10.) Korm. rendelethez⁴

1 Hatályon kívül helyezte: 24/2015. (II. 20.) Korm. rendelet 8. § (2) b). Hatálytalan: 2015. VI. 5-től.
2 Hatályon kívül helyezte: 24/2015. (II. 20.) Korm. rendelet 8. § (3) d). Hatálytalan: 2015. IX. 1-től.
3 Hatályon kívül helyezte: 205/2021. (IV. 29.) Korm. rendelet 11. § h). Hatálytalan: 2021. V. 14-től.
4 Hatályon kívül helyezte: 205/2021. (IV. 29.) Korm. rendelet 11. § h). Hatálytalan: 2021. V. 14-től.

TARTALOMJEGYZÉK

149/1997. (IX. 10.) Korm. rendelet	1
a gyámhatóságokról, valamint a gyermekvédelmi és gyámügyi eljárásról	1
ELSŐ RÉSZ	1
ALAPVETŐ RENDELKEZÉSEK	1
I. Fejezet	1
Általános rendelkezések	1
II. Fejezet	2
Az egyes gyámhatósági ügyek közös eljárási szabályai	2
Ügyfél	2
Eljárás az illetékességi területen kívül	3
Az eljárás megindítása	3
A kérelem visszautasítása	3
Az eljárás szünetelése	4
Irat	4
Hiánypótlás	4
Környezettanulmány	4
Gyámhatósági vélemény az elítélt kiskorú gyermekének védelmében	5
Hozzájárulás vagy hatósági döntés hiányában befogadott kiskorúról tett jelzés	6
Képviselő	6
Meghallgatás	6
Ismeretlen személy, ismeretlen helyen való távollét, a holtak nyilvánítás kezdeményezése	7
A tárgyalás	8
A döntés tartalma és közlése	9
Végrehajtás	10
Eljárási költség	10
MÁSODIK RÉSZ	10
SZÜLŐI FELÜGYELET ÉS A KAPCSOLATTARTÁS	10
III. Fejezet	10
A szülői felügyeleti jog gyakorlásával kapcsolatos ügyek	10
Általános szabályok	10
A szülői felügyeleti jog feléledésének megállapítása	11
A gyermek sorsát érintő lényeges kérdésekkel összefüggő gyámhatósági eljárás közös szabályai	12
A gyermek nevének megállapítása	13
A szülők lakóhelyének vagy a szülők által kijelölt más tartózkodási helynek az elhagyása, a gyermeknek a szülőjével azonos lakóhelyén kívüli tartózkodási helyének kijelölése	13

A gyermek huzamos időtartamú vagy letelepedés céljából történő külföldi tartózkodási helyének kijelölése	14
A gyermek állampolgárságának megváltoztatása	16
A gyermek iskolájának, életpályájának megválasztása	16
A szülők vagyonkezelése	17
A törvényes képviselő	18
Gyámnevezés és a gyámságból való kizárás	18
A tanköteles gyermek művészeti, sport-, modell vagy hirdetési tevékenység keretében történő foglalkoztatásának bejelentésével összefüggő gyámhatósági feladatok	19
IV. Fejezet	19
A kapcsolattartási ügyek	19
Tájékoztatási kötelezettség, igazolt költségek megtérítése és az elmaradt kapcsolattartás pótlása	23
Közvetítői eljárás gyámhatóság általi elrendelése	24
Az átmeneti gondozásban részesülő, az ideiglenes hatállyal nevelőszülőnél vagy gyermekotthonban elhelyezett, valamint a nevelésbe vett gyermekkel való kapcsolattartás	25
A kapcsolattartási jog korlátozása, szüneteltetése és megvonása	28
A kapcsolattartás megváltoztatása	29
HARMADIK RÉSZ	29
HÁZASSÁGKÖTÉS, ÖRÖKBEFOGADÁS, CSALÁDI JOGÁLLÁS	30
V. Fejezet	30
A kiskorú házasságkötésének engedélyezésével kapcsolatos ügyek	30
Az engedélyezés feltételei	30
VI. Fejezet	31
Az örökbefogadási és örökbefogadás felbontási ügyek	31
Az örökbefogadhatónak nyilvánítás	31
Az örökbefogadás előtti eljárás	33
Az alkalmasság felülvizsgálata	38
Az örökbefogadás engedélyezésével kapcsolatos eljárás	39
Meghallgatás	42
Jegyzőkönyv	42
Szülői hozzájáruló nyilatkozat jóváhagyása	43
A szülői felügyeleti jog megszűnésének megállapítása	44
Az örökbefogadáshoz tett szülői hozzájáruló nyilatkozat visszavonása	44

Közvetlenül a születését követően az egészségügyi intézményben hagyott gyermek	45
Az örökbefogadás iránti kérelem elbírálása	47
A határozat tartalma	48
Az örökbefogadás utánkövetése	50
Az örökbefogadás felbontása	51
A nemzetközi örökbefogadásra vonatkozó rendelkezések	52
A Magyarországon szokásos tartózkodási hellyel rendelkező külföldi állampolgárságú örökbefogadóra vonatkozó rendelkezések	56
A külföldi állampolgárságú és külföldön szokásos tartózkodási hellyel rendelkező gyermek örökbefogadására vonatkozó rendelkezések	56
A Hágai Örökbefogadási Egyezményben meghatározott központi hatósági feladatok ellátása	57
A származás megismerésével kapcsolatos eljárás általános szabályai	58
Tájékoztatás az örökbefogadott származásával kapcsolatos tényekről, a vér szerinti szülő, testvér, féltestvér adatairól és az örökbefogadott egészsége szempontjából jelentős egészségügyi adatokról	59
VII. Fejezet	60
A gyermek családi jogállásával kapcsolatos ügyek	60
Az eljárás megindítása	60
Az apaként megnevezett férfi és az anya meghallgatása	61
A teljes hatályú apai elismerés és feltételei	61
Hozzájárulások pótlása	62
Intézkedések a gyermek születése előtt	63
A képzelt szülő adatainak a megállapítása	63
Ismeretlen szülőktől származó gyermek törvényes képviselőjével és anyakönyvezésével kapcsolatos eljárás	64
Intézkedések a családi jogállás rendezése érdekében a származási pereknél	65
Titkolt terhesség esetén a gyermek lakóhelyének megállapítása	66
NEGYEDIK RÉSZ	67
PÉNZBELI ELLÁTÁSOK	67
VIII. Fejezet	67
A rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre való jogosultság	67
Pénzbeli támogatás	71
Kiegészítő pénzbeli ellátás	73
IX. Fejezet	75
A gyermektartásdíj megelőlegezése	75

X. Fejezet	80
Otthonteremtési támogatás	80
A határozat tartalma	82
ÖTÖDIK RÉSZ	85
GYERMEKVÉDELMI GONDOSKODÁS	85
XI. Fejezet	85
Általános rendelkezések	85
XI/A. Fejezet	86
A hátrányos, halmozottan hátrányos helyzet fennállásának megállapítása	86
XII. Fejezet	87
Védelembe vétel	87
Az eljárás megindítása	87
A határozat tartalma	89
Egyéni gondozási-nevelési terv	90
A védelembe vétel felülvizsgálata	91
A védelembe vétel megszüntetése és megszűnése	92
A családi pótlék természetbeni formában történő nyújtása	93
Eredménytelen védelembe vétel	98
Az igazolatlan óvodai és iskolai hiányzásokkal összefüggő gyámhatósági eljárás	98
XII/A. Fejezet	101
Megelőző pártfogás	101
A megelőző pártfogás elrendelése	101
A határozat tartalma	103
A megelőző pártfogás megvalósulása	103
A megelőző pártfogás és a megelőző pártfogás mellőzésének felülvizsgálata	103
A megelőző pártfogás megszüntetése és megszűnése	104
XIII. Fejezet	104
Családba fogadással kapcsolatos ügyek	104
A határozat tartalma	105
A családba fogadás felülvizsgálata	105
XIV. Fejezet	106
Ideiglenes hatályú elhelyezés	106
A döntés tartalma	107
A gyermek elhelyezése a büntetés-végrehajtási intézet anya-gyermek részlegén és a javítóintézet fiatalkorú és gyermeke együttes elhelyezést biztosító részlegén	109
XV. Fejezet	110
Nevelésbe vétellel kapcsolatos ügyek	110
A nevelésbe vétel	111
A határozat tartalma	112

A gondozási hely meghatározása és a járulékos kérdések eldöntése	114
A határozat tartalma	117
A gondozási hely megváltoztatása, a tartózkodási hely megállapítása	119
Elhelyezési javaslat és egyéni elhelyezési terv	120
A nevelésbe vétel felülvizsgálata	121
A nevelésbe vétel megszüntetése és megszűnése	123
Nevelési felügyelet	124
A gondozási díj	126
XVI. Fejezet	127
Utógondozás elrendelésével kapcsolatos ügyek	128
Az utógondozás elrendelése	128
Az utógondozói ellátás elrendelése	128
A határozat tartalma	129
HATODIK RÉSZ	130
TÁMOGATOTT DÖNTÉSHOZATAL, ELŐZETES JOGNYILATKOZAT, GYÁMSÁG ÉS GONDNOKSÁG	130
XVI/A. Fejezet	130
A támogatott döntéshozatallal és az előzetes jognyilatkozattal kapcsolatos ügyek	130
Támogató kirendelése	130
A támogató kirendelésének felülvizsgálata	131
A hivatásos támogató	132
Az előzetes jognyilatkozat felvétele	132
Az előzetes jognyilatkozat alkalmazása	133
XVII. Fejezet	133
A gyám és gondnok kirendelésével kapcsolatos ügyek	134
A gyám kirendelése	134
A határozat tartalma	136
Eseti gyám és magzat gyámjának kirendelése	137
A zárlat elrendelése, a zárgondnok és az ideiglenes gondnok kirendelése	139
A gondnok kirendelése	140
Eseti gondnok	143
Ügygondnok	143
A gyám és a gondnok részére kiállított tanúsítvány	144
XVIII. Fejezet	145
A gyám és a gondnok működésének felügyelete és irányítása	145
XIX. Fejezet	147
A gondnokság alá helyezés, a felülvizsgálati eljárás megindítása és a gondnokság alá helyezés módosítása, megszüntetése iránti perek	147
HETEDIK RÉSZ	149

A GYERMEK ÉS A GONDNOKSÁG ALATT ÁLLÓ SZEMÉLY VAGYONI ÉRDEKVÉDELME	149
XX. Fejezet	149
A törvényes képviselő vagyonkezelésével kapcsolatos ügyek	149
Az ingatlan vagyonnal kapcsolatos ügyek	152
Az ingó vagyonra vonatkozó jognyilatkozatok	153
XXI. Fejezet	154
Öröklési ügyek	154
Intézkedések a hagyatéki eljárás megindítása előtt	154
Intézkedések a hagyatékátadó végzés alapján	154
XXII. Fejezet	155
A gyám és a gondnok számadására, beszámolására vonatkozó általános szabályok	155
A gyám számadására és a jelentésben foglalt beszámolóra vonatkozó külön szabályok	157
A gondnoki számadásra és a jelentésben foglalt beszámolóra vonatkozó külön szabályok	158
NYOLCADIK RÉSZ	159
EGYÉB RENDELKEZÉSEK	159
XXIII. Fejezet	159
Nemzetközi vonatkozású ügyek	159
Általános szabályok	159
A szülői felelősségre vonatkozó igény érvényesítése	160
Ideiglenes intézkedés	161
Eljárás a gyámrendeléssel kapcsolatos ügyekben	163
A tartásdíj iránti igény érvényesítése	164
Eljárás a tartással kapcsolatos ügyekben a joghatóságról, az alkalmazandó jogról, a határozatok elismeréséről és végrehajtásáról, valamint az e területen folytatott együttműködésről szóló 4/2009/EK rendelet, a gyermektartás és a családi tartások egyéb formáinak behajtásáról szóló, 2007. november 23-i hágai egyezmény, továbbá a tartási ügyekre vonatkozóan az igazságügyért felelős miniszter által közzétett viszonzási nyilatkozat alapján előterjesztett kérelmek ügyében	164
Eljárás a tartásdíj külföldön való behajtása tárgyában New Yorkban, az 1956. évi június hó 20. napján kelt egyezmény alapján előterjesztett kérelmek ügyében	165
XXIV. Fejezet	166
A gyermekjóléti és gyermekvédelmi feladatok ellátásának értékelése	166
Záró rendelkezések	166
Átmeneti rendelkezések	166

Az Európai Unió jogának való megfelelés	172
1. számú melléklet a 149/1997. (IX. 10.) Korm. rendeletéhez	173
2. számú melléklet a 149/1997. (IX. 10.) Korm. rendeletéhez	173
3-8. számú melléklet a 149/1997. (IX. 10.) Korm. rendeletéhez	173
9. számú melléklet a 149/1997. (IX. 10.) Korm. rendeletéhez	173
10. számú melléklet a 149/1997. (IX. 10.) Korm. rendeletéhez	173
Tartalmi követelmények a települési önkormányzat és a vármegyei kirendeltség számára, a Gyvt. 96. §-ának (6) bekezdésében előírt átfogó értékelés elkészítéséhez	173
11. számú melléklet a 149/1997. (IX. 10.) Korm. rendeletéhez	175
12-14. számú melléklet a 149/1997. (IX. 10.) Korm. rendeletéhez	175
15. számú melléklet a 149/1997. (IX. 10.) Korm. rendeletéhez	175
16. számú melléklet a 149/1997. (IX. 10.) Korm. rendeletéhez	175